

KONSOLIDOITU VUOTUINEN TOIMINTAKERTOMUS

2022

Tietotekniikkaviraston konsolidoitu vuotuinen toimintakertomus 2022

Tietotekniikkaviraston hallintoneuvosto hyväksyi kertomuksen 22. kesäkuuta 2023

Asiakirja 2023-182 REV 3.

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	3
Luettelo kaavioista ja taulukoista	4
Lyhenteet	6
Tietotekniikkavirasto lyhyesti	8
Tietotekniikkaviraston hallinnoimat oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmät	14
Hallintoneuvoston tekemä analyysi ja arviointi	17
Toimitusjohtajan alkusanat	19
Tiivistelmä	21
Johdanto	29
Saavutukset vuoden aikana	31
1.1. Käytössä olevien oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmienhallinnointi ja kehittäminen.....	32
1.2. Uudet järjestelmät ja innovointi.....	49
1.3. Infrastruktuuri ja verkot	63
1.4. Turvallisuus ja toiminnan jatkuvuus	65
1.5. Sidosryhmäsuhteet	66
1.6. Hallinto ja vaatimustenmukaisuus	73
1.7. Hallinto ja yleinen tuki.....	78
Hallinto	85
2.1. Hallintoneuvosto	85
2.2. Tärkeät kehitysvaiheet.....	86
2.3. Talousarvion ja varainhoidon hallinto.....	88
2.4. Viraston henkilöstön valtuuttaminen ja edelleenvaltuuttaminen talousarvion toteuttamiseen.....	93
2.5. Henkilöstöhallinto	94
2.6. Tehokkuushyötyjä koskeva strategia	99
2.7. Tarkastuksen ja jälkiarvioinnin tulosten arviointi.....	99
2.8. Tarkastussuosituksen jatkotoimet ja niihin liittyvät toimintasuunnitelmat	103
2.9. Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tekemiin tutkimuksiin liittyvät jatkotoimet.....	106
2.10. Vastuuvapauden myöntävän viranomaisen havaintojen jatkotoimet.....	106
2.11. Ympäristöhallinto.....	113
2.12. Johdon laatima arvio	113
2.13. Ulkoinen arviointi	113
Sisäisen valvonnan kehityksen tehokkuuden arviointi	116
3.1. Sisäisen valvonnan kehityksen tehokkuus	116
3.2. Sisäisen valvonnan kehityksen tehokkuusarvioinnin päätelmät.....	122
3.3. Riskinhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaavan päällikön lausunto.....	123
Johdon vahvistuslausuma	125
4.1. Vahvistuslausumaa tukevien tekijöiden tarkastelu.....	125
4.2. Varaumat.....	126
Vahvistuslausuma	128
Liite I. Ydintoiminnan tilastot	130
Liite II. Taloushallinnon tilastot	134
Liite III. Organisaatiokaavio	141
Liite IV. Henkilöstötaulukko ja lisätiedot henkilöstöhallinnosta	142
Liite V. Henkilö- ja rahoitusresurssit toiminnan mukaan	145
Liite VI. Rahoitusosuus-, avustus- ja palvelutasosopimukset	148
Liite VII. Ympäristöhallinto	149
Liite VIII. Tilinpäätös	150
Liite IX. Vuotuinen toiminta ja indikaattorit	152
Liite X. Kertomus asiakirjapyyntöistä	181
Liite XI. Kestävyyttä koskevat aloitteet	183

Luettelo kaavioista ja taulukoista

Taulukkuuettelo

Taulukko 1. Oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmät: vuonna 2022 käsiteltyjen häiriötapahtumien ja palvelupyyntöjen määrä.	48
Taulukko 2. Oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmät: Häiriötapahtumien jaottelu ensisijaisuuden ja järjestelmän mukaan.	48
Taulukko 3. Oikeus- ja sisäasioiden järjestelmät: ongelmien jakautuminen ensisijaisuuden ja järjestelmän mukaan.	49
Taulukko 4. Tietotekniikkaviraston sisäisen tarkastuksen yksikön suorituskykyindikaattorit.	77
Taulukko 5. Vuoden 2022 talousarviositoumusten vapautukset alkuperäisen vuoden mukaan (<i>miljoonaa euroa</i>)	89
Taulukko 6. Täytettyjen toimien tilanne 31. joulukuuta 2022.	95
Taulukko 7. Tosiasiallinen ja hyväksytty henkilöstömäärä 31. joulukuuta 2022	96
Taulukko 8. Tietotekniikkaviraston henkilöstön jakautuminen toimipaikkojen ja sopimustyyppien mukaan.	96
Taulukko 9. Korvauksena saatavat vapaat tyypin ja palkkaluokan mukaan (päivinä)	98
Taulukko 10. Yhteenvedo sisäisen tarkastuksen kohteista vuonna 2022.	100
Taulukko 11. Tarkastussuosituksien täytäntöönpanon edistyminen (tilanne 31.12.2022).	103
Taulukko 12. Luettelo sisäisten tarkastajien (komission sisäisen tarkastuksen toimialan ja viraston sisäisen tarkastuksen yksikön) antamista avoimena olevista tarkastussuosituksista, mukaan lukien suositukset, joihin liittyy merkittäviä viivästyksiä (yli 6 kuukautta, tilanne 31.1.2023).	103
Taulukko 13. Tilintarkastustuomioistuimen edellisinä vuosina antamien tarkastussuosituksien täytäntöönpano.	105
Taulukko 14. Organisaation laajuiset riskit joulukuussa 2022.	120
Taulukko 15. Henkilöstötaulukko 2022.	142
Taulukko 16. Keskeisten tehtävien aloituspalkkaluokat.	142
Taulukko 17. Tietotekniikkaviraston vuonna 2022 tekemä vertaileva arviointi: henkilöstön toimet.	143
Taulukko 18. Tietotekniikkaviraston vuonna 2022 tekemä vertaileva arviointi: ulkopuoliset palveluntarjoajat (paikalla työskentelevät toimeksisaajat).	143
Taulukko 19. Henkilöresurssit toiminta-alueittain vuonna 2022.	145
Taulukko 20. Järjestelmien kokonaiskustannukset.	146
Taulukko 21. Tietotekniikkaviraston useassa toimipaikassa toimivaan organisaatioon liittyvien suorien kustannusten osuus vuonna 2022 (<i>miljoonaa euroa</i>).	147

Kaavioluettelo

Kaavio 1. Matkustusjatkumo.	33
Kaavio 2. SIS – tehtyjen hakujen kokonaismäärä	35
Kaavio 3. SIS – hakuja päivässä keskimäärin	35
Kaavio 4. SIS – osumia päivässä keskimäärin	35
Kaavio 5. SIS – tallennettujen kuulutusten kokonaismäärä	35
Kaavio 6. SIS – kuulutusluokkien jakautuminen	35
Kaavio 7. VIS – tallennettujen viisumihakemusten kokonaismäärä	40
Kaavio 8. VIS – tallennettujen sormenjälkien kokonaismäärä.....	40
Kaavio 9. VIS – rajaoperaatioiden kokonaismäärä	41
Kaavio 10. VIS – myönnettyjen viisumien kokonaismäärä.....	41
Kaavio 11. VIS – rajaoperaatioita kuukaudessa (2017–2022)	41
Kaavio 12. VIS – kuukausittain myönnetyt viisumit (2016–2021).....	41
Kaavio 13. VIS – aakkosnumeeristen hakujen kokonaismäärä.....	41
Kaavio 14. VIS – biometrinen hakujen kokonaismäärä.....	41
Kaavio 15. Eurodac-järjestelmän liikenne yhteensä.....	45
Kaavio 16. Eurodac-järjestelmän liikenne luokittain vuonna 2022.....	45
Kaavio 17. Turvapaikanhakijat (luokka 1).....	45
Kaavio 18. Laittomat rajanylitykset (luokka 2).....	45
Kaavio 19. Laiton oleskelu (luokka 3)	45
Kaavio 20. Kansallisten lainvalvontaviranomaisten tekemät Eurodac-haut (luokka 4).....	45
Kaavio 21. Europolin tekemät Eurodac-haut (luokka 5)	45
Kaavio 22. Oikeus- ja sisäasioiden yhteentoimivuusarkkitehtuuri.	59
Kaavio 23. Osallistuminen tietotekniikkaviraston jäsenvaltioille järjestämään koulutukseen.	71
Kaavio 24. C1-maksusitoumusmäärärahojen käyttäminen (<i>miljoonaa euroa</i>)	91
Kaavio 25. Suuntaukset sidottujen ja budjetoitujen varojen käytössä vuoden aikana (<i>miljoonaa euroa</i>)	91
Kaavio 26. Osaston 3 maksusitoumusmäärärahojen toteuttaminen (<i>miljoonaa euroa</i>)	91
Kaavio 27. C1-maksusitoumusmäärärahojen käyttäminen (<i>miljoonaa euroa</i>)	91
Kaavio 28. Suuntaukset maksettujen ja budjetoitujen varojen käytössä vuoden aikana (<i>miljoonaa euroa</i>)....	91
Kaavio 29. Maksetut maksusitoumusmäärärahat osastossa 3 (<i>miljoonaa euroa</i>).....	92
Kaavio 30. Kokonaismaksuajan kuukausittainen kehitys.....	92
Kaavio 31. Maksut, joiden maksuaika on 30 päivää	92
Kaavio 32. Maksut, joiden maksuaika on 60 päivää	92
Kaavio 33. Hankintatoiminta 2014–2022.....	93

Lyhenteet

ACFC	tietotekniikkaviraston hallintoneuvoston tarkastus-, vaatimustenmukaisuus- ja rahoituskomitea	EES	rajanylitystietojärjestelmä
AFIS	sormenjälkien automaattinen tunnistusjärjestelmä	EMAS	ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmä
AG	neuvoa-antava ryhmä	EMS	ympäristöjärjestelmä
AI	tekoäly	ENISA	Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto
ALM	sovelluksen elinkaaren hallinta	EPMO	yriyten ohjelma- ja hankehallinta
ARES	tietotekniikkaviraston asiakirjahallinnan järjestelmä	ESP	eurooppalainen hakuportaali
BCU	varakeskusyksikkö	ETIAS-järjestelmä	EU:n matkustustieto- ja -lupajärjestelmä
BMS	biometrinen tunnistuspalvelu	EUAA	Euroopan unionin turvapaikkavirasto
CAF	yhteinen arviointikehys	EUAN	Euroopan unionin virastojen verkosto
CEAS	Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä	eu-LISA	vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto
CEPOL	Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto	Eurodac	eurooppalainen tietokanta turvapaikanhakijoiden sormenjälkien vertailua varten
CERT-EU	EU:n toimielinten, elinten ja virastojen tietotekniikan kriisiryhmä	Eurojust	Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto
CIR	yhteinen henkilöllisyystietovaranto	Europol	Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto
CRRS	raportoinnin ja tilastoinnin keskustietoarkisto	FRA	Euroopan unionin perusoikeusvirasto
CSI	yhteinen jaettu infrastruktuuri	Frontex	Euroopan raja- ja merivartiostovirasto
CSIRT	CSIRT-toimija (tietoturvaloukkauksiin reagoiva ja niitä tutkiva yksikkö)	IAC	sisäisen tarkastuksen yksikkö
CSP	yhteinen jaettu alusta	IAS	Euroopan komission sisäisen tarkastuksen toimiala
CU	keskusyksikkö	ICD	rajapinnan määrittelyasiakirja
DPIA	tietosuojaa koskeva vaikutustenarviointi	ICF	sisäisen valvonnan järjestelmä
DPO	tietosuojavastaava	ICT	tieto- ja viestintäteknikka
DubliNet	Dublin-järjestelmän sähköinen viestintäverkko	ISO	Kansainvälinen standardisointijärjestö
EASA	Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto	ITIL	tietotekniikan infrastruktuurikirjasto (Information Technology Infrastructure Library)
EAW	eurooppalainen pidätysmääräys	ITSM	tietotekniikkapalvelujen hallinta (Informational Technology Service Management)
ECA	Euroopan tilintarkastustuomioistuin	IXIM	tietojenvaihtoa oikeus- ja sisäasioiden alalla käsittelevä neuvoston työryhmä
ECHA	Euroopan kemikaalivirasto	JAI	oikeus- ja sisäasiat
e-CODEX	oikeusalan sähköinen tiedonvaihtojärjestelmä	JHAAN	oikeus- ja sisäasioiden alan virastojen verkosto
ECRIS	eurooppalainen rikosrekisteritietojärjestelmä	JIT	yhteiset tutkintaryhmät
ECRIS-TCN	kolmansien maiden kansalaisia koskeva eurooppalainen rikosrekisteritietojärjestelmä	KPI	keskeinen suorituskykyindikaattori
ECRIS-viitesovellus	eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän viitesovellus		
ED	toimitusjohtaja		
EDPS	Euroopan tietosuojavaltuutettu		

LFS	säädökseen liittyvä rahoitus selvitys
MDC	modulaarinen tietokeskus
MID	rinnakkais henkilöilyksien tunnistin
OLAF	Euroopan petostentorjuntavirasto
PM	hankehallinta
PO HOME	muuttoliike- ja sisäasioiden pääosasto
PPM	hankekokonaisuuden hallinta
sBMS	yhteinen biometrinen tunnistus palvelu
SDLC	systemikehittämisen elinkaari
SEMM	Schengenin arviointi- ja valvontamekanismi
SIRENE	kansallisella tasolla esitetyt lisätietopyynnöt
SIS	Schengenin tietojärjestelmä
SLA	palvelutasosopimus
SM9	tietotekniikkaviraston IT-palvelujen hallintatyökalu (Microfocus Service Manager, versio 9)
SNE	kansallinen asiantuntija
SON	turvallisuusvastaavien verkosto
T&K	tutkimus ja kehittäminen
TCN	kolmannen maan kansalaiset
TEF	laaja-alainen tekninen kehys
TESTA-ng	hallintojen väliset Euroopan laajuiset telemaattiset palvelut – uusi sukupolvi
TOF	laaja-alainen operaatiokehys
VIS	viisumitietojärjestelmä
WGAI	tekoälyä käsittelevä tietotekniikkaviraston työryhmä

Tietotekniikkavirasto lyhyesti

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto ('tietotekniikkavirasto' tai 'virasto') vastaa EU:n laaja-alaisten tietojärjestelmien toiminnasta ja jatkuvasta kehittämisestä oikeus- ja sisäasioiden alalla.¹ Sen jälkeen, kun virasto aloitti toimintansa vuonna 2012, se on kehittynyt pienestä teknisestä virastosta Schengen-alueen ”digitaaliseksi ytimeksi”, joka on edistänyt monenlaisten oikeus- ja sisäasioita koskevien toimintapolitiikkojen täytäntöönpanoa viisumeista, muuttoliikkeestä ja turvapaikka-asioista sisäiseen turvallisuuteen ja oikeusasioihin. Tietotekniikkavirasto keskittyy tehtävissään helpottamaan tehokasta tiedonvaihtoa asiaankuuluvien viranomaisten välillä kaikkialla Euroopassa, jotta voidaan varmistaa EU:n ulkorajojen oikea-aikainen datavetoinen valvonta ja tarjota samalla turvallinen ja sujuva kokemus kansainvälisille matkustajille.

Viraston keskeisenä tavoitteena on varmistaa EU:n oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien tehokas, turvallinen ja keskeytymätön toiminta oikeusperustojen ja vastaavien palvelutasosopimusten sekä sovellettavien tietosuojaj- ja tietoturvasuoritusvaatimusten mukaisesti. Näiden tietojärjestelmien jatkuva käytettävyys on olennaisen tärkeää EU:n sisäisen turvallisuuden varmistamiseksi sekä EU:n kansalaisten ja asukkaiden liikkumisvapauden takaamiseksi. Tietotekniikkavirasto hallinnoi tällä hetkellä seuraavia kolmea keskeistä oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmää, joilla varmistetaan Schengen-alueen tehokas toiminta:

- Schengenin tietojärjestelmä (SIS)²
- viisumitietojärjestelmä (VIS)³
- Euroopan turvapaikanhakijoiden sormenjälkitietokanta (Eurodac)⁴.

EU:n ulkorajojen valvonnan virtaviivaistamiseksi edelleen ja Schengen-alueen sisäisen turvallisuuden parantamiseksi tietotekniikkavirasto kehittää parhaillaan seuraavia uusia tietojärjestelmiä sekä oikeus- ja sisäasioiden alan uutta yhteentoimivuusarkkitehtuuria:

- rajanylitystietojärjestelmä (EES)⁵
- Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmä (ETIAS)⁶
- kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä koskeva eurooppalainen rikosrekisteritietojärjestelmä (ECRIS-TCN)⁷
- yhteentoimivuuskomponentit: yhteinen biometrinen tunnistuspalvelu (sBMS), yhteinen henkilöllisyystietovaranto (CIR), eurooppalainen hakuportaali (ESP), rinnakkaishenkilöllisyyksien tunnistin (MID) ja raportoinnin ja tilastoinnin keskustietoarkisto (CRRS).⁸

Tietotekniikkavirasto aloitti vuonna 2022 myös valmistelut ottaakseen vastuulleen **e-CODEX-järjestelmän**⁹ (oikeusalan sähköinen tiedonvaihtojärjestelmä) operatiivisen hallinnoinnin. Kyseinen järjestelmä helpottaa suojattua viestintää oikeusviranomaisten välillä rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä. Tällä tavoin virasto vahvistaa edelleen panostaan EU:n oikeusalan ja oikeudenkäytön digitalisointia koskevan Euroopan komission aloitteen hyväksi.

Sen varmistamiseksi, että tietotekniikkaviraston keskeisille sidosryhmille – komissiolle, jäsenvaltioille ja muille EU:n virastoille – tarjotaan huipputasoa edustavaa asiantuntemusta, virasto seuraa aktiivisesti **tutkimuksen ja innovoinnin** viimeisintä kehitystä tunnistaakseen ja testatakseen uusia teknisiä ratkaisuja, joilla voidaan parantaa edelleen sen toiminnan tehokkuutta ja edistää digitalisaatiota oikeus- ja sisäasioiden alalla. Lisäksi

¹ Asetus (EU) 2018/1726, EUVL L 295, 21.11.2018, s. 99–137.

² Asetukset (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861 ja (EU) 2018/1862, EUVL L 312, 7.12.2018, s. 1–106.

³ Asetus (EY) N:o 767/2008, EUVL L 218, 13.8.2008, s. 60–81, neuvoston päätös 2004/512/EY, EUVL L 213, 15.6.2004, s. 5–7, neuvoston päätös 2008/633/YOS, EUVL L 218, 13.8.2008, s. 129–136.

⁴ Asetus (EU) N:o 603/2013 (EUVL L 180, 29.6.2013, s. 1–30), asetus (EU) N:o 604/2013 (EUVL L 180, 29.6.2013, s. 31–59); asetus (EY) N:o 1560/2003 (EUVL L 222, 5.9.2003, s. 3–23).

⁵ Asetus (EU) 2017/2226, EUVL L 327, 9.12.2017, s. 20–82.

⁶ Asetus (EU) 2018/1240, EUVL L 236, 19.9.2018, s. 1–71 ja asetus (EU) 2018/1241, EUVL L 236, 19.9.2018, s. 1–73.

⁷ Asetus (EU) 2019/816, EUVL L 135, 22.5.2019, s. 1–26.

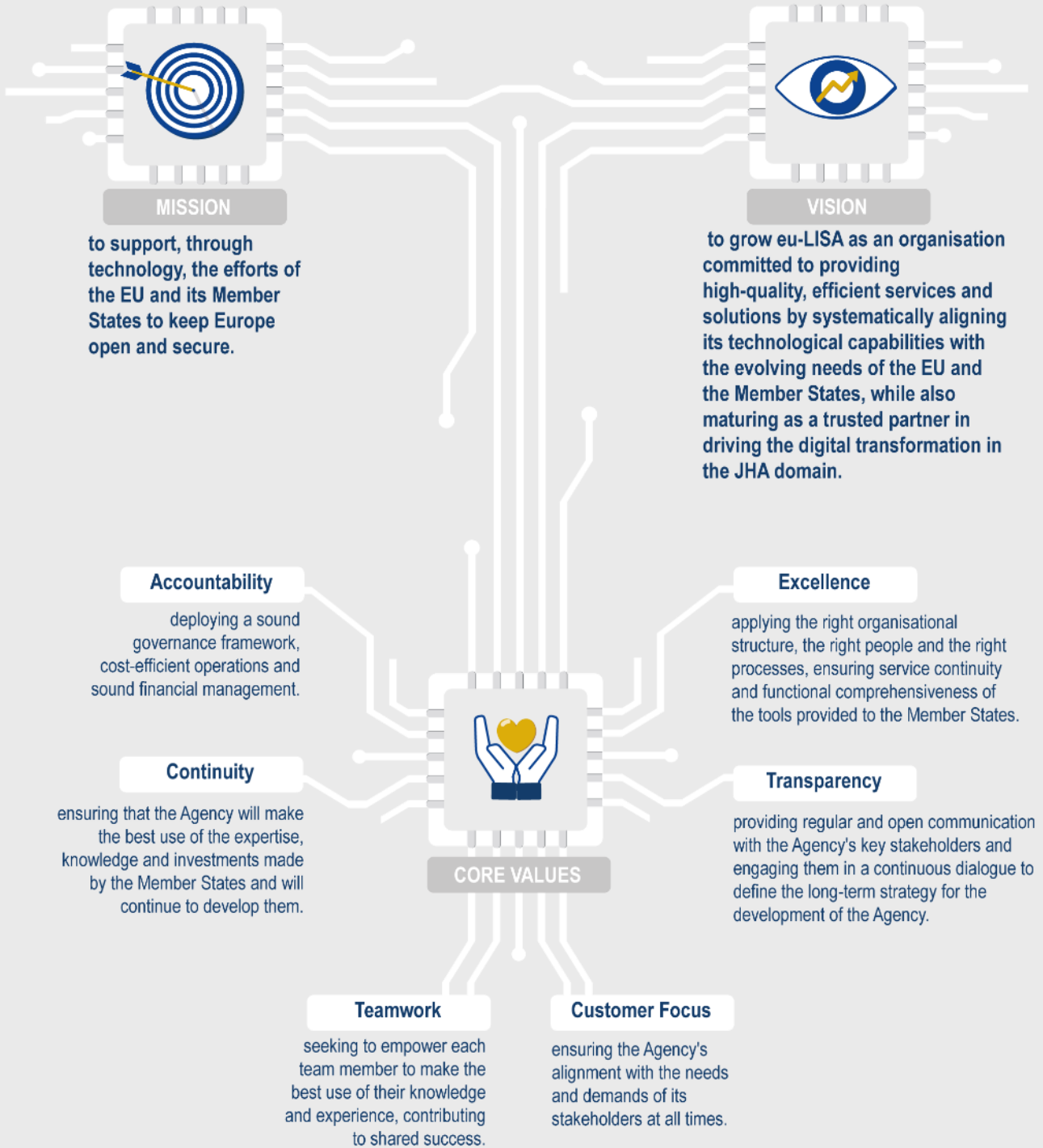
⁸ Asetukset (EU) 2019/817 ja (EU) 2019/818, EUVL L 135, 22.5.2019, s. 27–135.

⁹ Asetus (EU) 2022/850, EUVL L 150, 1.6.2022, s. 1–19.

tietotekniikkavirasto tarjoaa kaikille järjestelmien loppukäyttäjille korkealaatuisia palveluja, muun muassa ympärivuorokautista tukea ja käyttäjäkoulutusta.

Virasto on kaikessa toiminnassaan **avoin ja vastuuvollinen** sidosryhmilleen ja EU:n kansalaisille ja pitää näin yllä vakaata mainettaan ja näkyvyyttään.

Tehtävät, visio ja ydinarvot

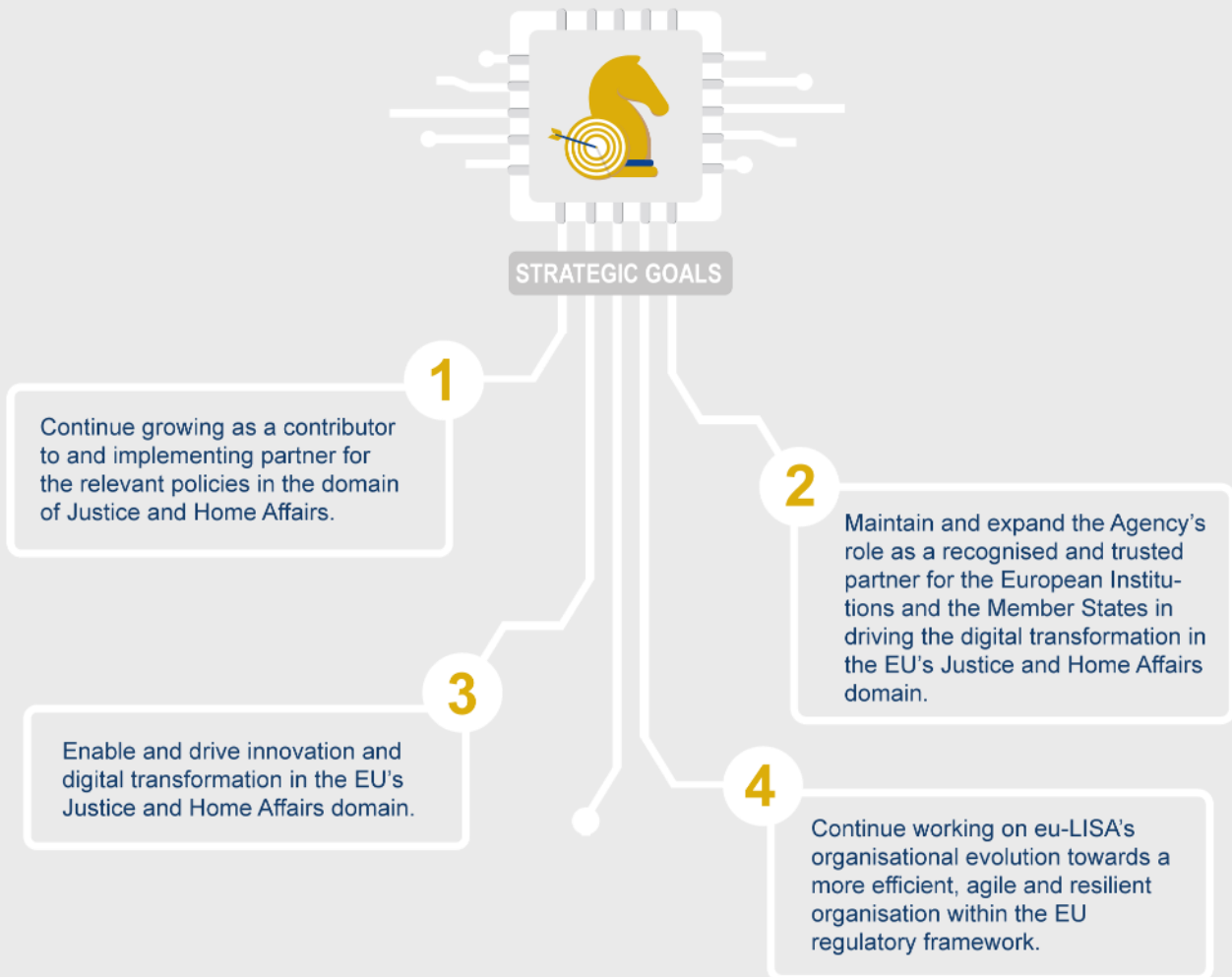
KÄÄNNÖS sivu 9

MISSION	TEHTÄVÄT
<i>to support, through advanced technology, the efforts of the EU and its Member States to keep Europe open and secure</i>	<i>Virasto tukee kehittyneen teknologian avulla EU:n ja jäsenvaltioiden toimia Euroopan pitämiseksi avoimena ja turvallisena.</i>
VISION	VISIO
<i>to grow eu-LISA as an organisation committed to providing high-quality, efficient services and solutions by systematically aligning its technological capabilities with the evolving needs of the EU and the Member States, while also maturing as a trusted partner in driving the digital transformation in the JHA domain.</i>	<i>Visiona on kehittää tietotekniikkavirastoa organisaationa, joka on sitoutunut tarjoamaan korkealaatuisia ja tehokkaita palveluja ja ratkaisuja, mukauttamalla järjestelmällisesti viraston teknisiä valmiuksia EU:n ja jäsenvaltioiden kehittyviin tarpeisiin sekä kehittymällä samalla luotettavana kumppanina oikeus- ja sisäasioiden alan digitalisaation edistämiseksi.</i>
CORE VALUES	YDINARVOT
Accountability	Vastuuvollisuus
<i>deploying a sound governance framework, cost-efficient operations and sound financial management.</i>	<i>Virasto varmistaa hyvän hallinnon, kustannustehokkaan toiminnan ja moitteettoman varainhoidon.</i>
Continuity	Jatkuvuus
<i>ensuring that the Agency will make the best use of the expertise, knowledge and investments made by the Member States and will continue to develop them.</i>	<i>Varmistetaan, että virasto käyttää mahdollisimman hyvin hyödykseen jäsenvaltioiden asiantuntemusta, tietoja ja investointeja ja jatkaa niiden kehittämistä.</i>
Teamwork	Tiimityö
<i>seeking to empower each team member to make the best use of their knowledge and experience, contributing to shared success.</i>	<i>Jokaiselle ryhmän jäsenelle annetaan mahdollisuus hyödyntää osaamistaan ja kokemustaan parhaalla mahdollisella tavalla yhteisen menestymisen edistämiseksi.</i>
Customer focus	Asiakaskeskeisyys
<i>ensuring the Agency's alignment with the needs and demands of its stakeholders at all times.</i>	<i>Varmistetaan, että virasto ottaa kaikissa tilanteissa sidosryhmiensä tarpeet ja vaatimukset huomioon.</i>
Excellence	Huippuosaaminen
<i>applying the right organisational structure, the right people and the right processes, ensuring service continuity and functional comprehensiveness of the tools provided to the Member States.</i>	<i>Sopivan organisaatorakenteen, sopivien ihmisten ja menettelyiden avulla varmistetaan palveluiden jatkuvuus ja jäsenvaltioille tarjottujen työkalujen toiminnallinen kattavuus.</i>
Transparency	Avoimuus
<i>providing regular and open communication with the Agency's key stakeholders and engaging them in a continuous dialogue to define the long-term strategy for the development of the Agency.</i>	<i>Säännöllinen ja avoin viestintä tietotekniikkaviraston keskeisten sidosryhmien kanssa ja niiden ottaminen mukaan jatkuvaan vuoropuheluun tietotekniikkaviraston pitkän aikavälin kehittämisstrategian määrittelemiseksi.</i>
LOCATIONS	TOIMIPAIKAT
HEADQUARTERS	PÄÄTOIMIPAIKKA
Tallinn, Estonia	Tallinna, Viro
TECHNICAL SITE	TEKNINEN TOIMIPAIKKA
Strasbourg, France	Strasbourg, Ranska
LIAISON OFFICE	YHTEYSTOIMISTO
Brussels, Belgium	Bryssel, Belgia
TECHNICAL BACK-UP SITE	TEKNINEN VARATOIMIPAIKKA
St Johan im Pognau, Austria	St Johan im Pognau, Itävalta

Pitkän aikavälin strategia

Tietotekniikkaviraston vuosien 2021–2027 pitkän aikavälin strategiassa¹⁰ esitetyt strategiset tavoitteet tukevat viraston ensisijaista tehtävää eli uusimpien teknologisten ratkaisujen tarjoamista ja EU:n oikeus- ja sisäasioiden alan digitalisaation jatkamista. Näin virasto tukee sidosryhmiensä toimia, joilla **Eurooppa pidetään avoimena ja turvallisena**.

Virasto on asettanut sekä pitkän aikavälin että vuotuisen toimintansa ohjaamiseksi seuraavat neljä strategista tavoitetta:

¹⁰ Tietotekniikkaviraston strategia vuosiksi 2021–2027, jonka hallintoneuvosto hyväksyi marraskuussa 2021.

KÄÄNNÖS sivu 11

STRATEGIC GOALS	STRATEGISET TAVOITTEET
<i>1: Continue growing as a contributor to and implementing partner for the relevant policies in the domain of Justice and Home Affairs.</i>	<i>1: Kehittyä asiaankuuluvien toimintalinjojen edistäjänä ja täytäntöönpanokumppanina oikeus- ja sisäasioiden alalla.</i>
<i>2: Maintain and expand the Agency's role as a recognised and trusted partner for the European institutions and the Member States in driving the digital transformation in the EU's Justice and Home Affairs domain.</i>	<i>2: Pitää yllä ja vahvistaa viraston asemaa EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden tunnustettuna ja luotettavana kumppanina digitalisaation edistämässä oikeus- ja sisäasioiden alalla.</i>
<i>3: Enable and drive innovation and digital transformation in the EU's Justice and Home Affairs domain.</i>	<i>3: Luoda edellytyksiä innovoinnille ja digitalisaatiolle EU:n oikeus- ja sisäasioiden alalla ja viedä niitä eteenpäin.</i>
<i>4: Continue working on eu-LISA's organisational evolution towards a more efficient, agile and resilient organisation within the EU regulatory framework.</i>	<i>4: Kehittää edelleen tietotekniikkavirastoa tehokkaaksi, ketteräksi ja häiriönsietokykyiseksi organisaatioksi EU:n sääntelyjärjestelmässä.</i>

Tietotekniikkaviraston hallinnoimat oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmät

Järjestelmän tarkoitus	Toiminnan aloittaminen	Tila	Vuonna 2022 tallennetut tiedot	Toimet vuonna 2022
Turvapaikka-asiat, muuttoliike ja rajaturvallisuus				
Eurodac Euroopan turvapaikanhakijoiden sormenjälkitietokanta				
<p>Eurodac on EU:n digitaalisten sormenjälkien tietokanta Dublin-asetuksen mukaisten turvapaikkahakemusten käsittelyä varten. Järjestelmä auttaa määrittämään hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion selvittämällä, onko hakija aiemmin hakenut turvapaikkaa toisesta EU-maasta. Laittoman muuttoliikkeen torjunnan tehostamiseksi tietotekniikkavirasto aikoo kehittää järjestelmää merkittävästi ottamalla käyttöön uusia toimintoja ja suunnittelemalla sen keskusjärjestelmän uudelleen.</p>	<p>2003 Tietotekniikkavirasto hallinnoit kesäkuusta 2013 lähtien</p>	 Toiminnassa	<p>6,5 miljoonaa sormenjälkitietuetta</p>	<p>1 481 815</p>
EU:n sisäinen turvallisuus ja rajat				
SIS Schengenin tietojärjestelmä				
<p>Schengenin tietojärjestelmä on suurin ulkorajojen valvontaa ja Schengen-alueen sisäisen turvallisuuden varmistamista koskeva tietojenvaihtojärjestelmä. Schengenin tietojärjestelmä helpottaa tietojenvaihtoa etsintäkuulutetuista tai kateissa olevista henkilöistä tai esineistä ja antaa toimivaltaisille viranomaisille ohjeita siitä, miten toimia, kun henkilö tai esine on löytynyt. Näin ollen se on erittäin arvokas väline rajatylittävän rikollisuuden ja terrorismin torjunnassa.</p>	<p>1995 Tietotekniikkavirasto hallinnoit toukokuusta 2013 lähtien</p>	 Toiminnassa	<p>87 miljoonaa kuulutusta</p>	<p>12,7 miljardia tehtyä hakua</p>
Schengen-alue, rajat ja viisumit				
VIS viisumitietojärjestelmä				
<p>Viisumitietojärjestelmä on yksi Schengen-järjestelmän keskeisistä osatekijöistä. Se helpottaa viisumihakemusten käsittelyä ja Schengen-alueelle matkustavien tai sen kautta kulkevien kolmansien maiden kansalaisten lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien hallinnointia. Se tukee EU:n yhteisen viisumipolitiikan täytäntöönpanoa ja auttaa torjumaan viisumipetoksia avustamalla sellaisten henkilöiden tunnistamisessa, jotka eivät täytä tarvittavia oleskelun tai maahantulon edellytyksiä.</p>	<p>2011 Tietotekniikkavirasto hallinnoit joulukuusta 2012 lähtien</p>	 Toiminnassa	<p>56,7 miljoonaa viisumihakemusta 51,5 miljoonaa sormenjälkitietuetta 56,7 miljoonaa kasvokuvaa</p>	<p>152 miljoonaa</p>
EES rajanylitystietojärjestelmä				
<p>Rajanylitystietojärjestelmän tarkoituksena on yksinkertaistaa rajavalvontamenettelyjä korvaamalla manuaalisen passien leimaaminen kaikkien Schengen-alueelle tulevien ja sieltä poistuvien kolmansien maiden kansalaisten sähköisellä rekisteröinnillä. Kun rajanylitystietojärjestelmä otetaan käyttöön, sillä varmistetaan laillisen oleskelun parempi valvonta</p>	<p>2024</p>	 Kehitteillä		

Järjestelmän tarkoitus	Toiminnan aloittaminen	Tila	Vuonna 2022 tallennetut tiedot	Toimet vuonna 2022
------------------------	------------------------	------	--------------------------------	--------------------

ja mahdollisten sallitun oleskeluajan ylittäneiden henkilöiden tunnistaminen. Näin se osaltaan auttaa ehkäisemään laitonta muuttoliikettä ja vahvistamaan sisäistä turvallisuutta sekä torjumaan järjestäytyneitä rikollisuutta ja terrorismia.

ETIAS | Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmä

ETIAS-järjestelmä on sähköinen matkustuslupajärjestelmä, jota sovelletaan viisumipakosta vapautettuihin kolmansien maiden kansalaisiin heidän matkustaessaan johonkin 30:stä Euroopan maasta. Tässä matkaa edeltävässä tarkastusjärjestelmässä vertaillaan kaikissa oikeus- ja sisäasioiden järjestelmissä sekä Europolin ja Interpolin tietokannoissa olevia tietoja, jotta voidaan tunnistaa etukäteen mahdolliset turvallisuusriskit, laittoman muuttoliikkeen riskit tai suuret epidemiariskit, jotka voivat olla peruste evätä pääsy Schengen-alueelle. Lento-, meri- ja maaliikenteen harjoittajat tarkastavat ETIAS-matkustusluvut ennen liikennevälineeseen nousemista. Myös rajavartijat tarkastavat ne Schengen-rajoilla.

2025

Kehitteillä

Oikeudellinen yhteistyö

ECRIS-viitesovellus | eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän viitesovellus

ECRIS on hajautettu järjestelmä, jossa jäsenvaltiot voivat vaihtaa tietoja EU:n kansalaisten sekä kolmansien maiden kansalaisten rikosrekistereistä. ECRIS-viitesovellus tarjoaa integraatiokäyttöliittymän, joka mahdollistaa yhteyden jäsenvaltioiden kansallisiin rikosrekistereihin.

2012

Tietotekniikkavirasto hallinnoi huhtikuusta 2020 lähtien

Toiminnassa

Ei sovelleta

Ei sovelleta

ECRIS-TCN | kolmansien maiden kansalaisia koskeva eurooppalainen rikosrekisteritietojärjestelmä

ECRIS-TCN on ensimmäinen tietotekniikkaviraston EU:n oikeusala varten kehittämä tietojärjestelmä, joka helpottaa kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden rikosrekisteritietojen sähköistä vaihtoa. Tällä tavoin se tukee periaatetta, jonka mukaan tuomioistuinratkaisut tunnustetaan vastavuoroisesti kaikkialla Euroopassa.

2025

Kehitteillä

Ei sovelleta

Ei sovelleta

e-CODEX | oikeusalan sähköinen tiedonvaihtojärjestelmä

e-CODEX on viestintäalusta, jolla helpotetaan sähköisen sisällön turvallista siirtoa oikeusviranomaisten ja oikeusalan ammattilaisten välillä rajat ylittävissä oikeudenkäyntimenettelyissä ja varmistetaan tehokkaampi oikeusprosessi kansalaisille ja yrityksille kaikkialla Euroopassa. EU valtuutti vuonna 2022 tietotekniikkaviraston kehittämään ja ylläpitämään e-CODEX-järjestelmää. Tämä on merkittävä askel, joka myötävaikuttaa viraston osuuteen EU:n oikeusalaan liittyvää digitalisointia.

2013

Siirto tietotekniikkavirastolle suunniteltu heinä–joulukuuksi 2023

Toiminnassa

Ei sovelleta

Ei sovelleta

Järjestelmän tarkoitus	Toiminnan aloittaminen	Tila	Vuonna 2022 tallennetut tiedot	Toimet vuonna 2022
Uusi yhteentoimivuusarkkitehtuuri				
<p>Yhteentoimivuus tarkoittaa yhteen liitettyjen järjestelmien kykyä jakaa ja vaihtaa tietoja ja tarjota asiaankuuluville viranomaisille yksinkertaisemman pääsyn kattavaan määrään tietoja.</p> <p>Oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien yleinen yhteentoimivuus tehdään mahdolliseksi yhdistämällä seuraavat komponentit, jotka helpottavat luvallisia hakuja ja tietojenvaihtoa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ eurooppalainen hakuportaali (ESP), jossa on yksi hakuikkuna nopeita hakuja varten kaikista tietotekniikkaviraston hallinnoimista oikeus- ja sisäasioiden järjestelmistä ■ yhteinen biometrinen tunnistuspalvelu (sBMS) kaikkien oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien biometrinen tietojen ristiintarkistamista varten ■ yhteinen henkilötietorekisteri (CIR) kolmansien maiden kansalaisten virheetöntä tunnistamista varten (biografiset ja biometriset tiedot) ■ rinnakkaishenkilöllisyyksien tunnistin (MID) rinnakkaishenkilöllisyyksien paljastamiseksi ja henkilöllisyyspetosten torjumiseksi ■ raportoinnin ja tilastoinnin keskustietoarkisto (CRRS) yhdistettyjen raporttien tuottamista varten eri järjestelmistä. 	2026			Kehitteillä

Hallintoneuvoston tekemä analyysi ja arviointi

Tietotekniikkaviraston hallintoneuvosto on analysoinut ja arvioinut viraston konsolidoidun vuotuisen toimintakertomuksen tietotekniikkaviraston saavutuksista ja tuloksista vuonna 2022.

Hallintoneuvosto korostaa tietotekniikkaviraston keskeistä roolia Schengen-alueen tehokkaan toiminnan ja häiriönsietokyvyn varmistamisessa sekä sen mittaamattoman arvokasta panosta EU:n toimintapolitiikkojen onnistuneeseen täytäntöönpanoon rajavalvonnan, viisumien, muuttoliikkeen ja turvapaikka-asioiden, sähköisen oikeuden, digitalisaation ja kyberturvallisuuden aloilla.

Hallintoneuvosto

- antaa tunnustusta tietotekniikkaviraston toimille, joilla pyrittiin saavuttamaan vuodelle 2022 asetetut tavoitteet, jotka on vahvistettu viraston perustamisasetuksessa ja yhtenäisessä ohjelma-asiakirjassa 2022–2024 esitetyssä vuotuisessa työohjelmassa
- kiittää virastoa sen jatkuvista ponnisteluista ja saavutetuista hyvistä tuloksista sen hallinnoimien EU:n oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien vakaan ja keskeytymättömän käytettävyyden varmistamisessa sekä Schengen-alueen tehokkaan toiminnan mahdollistamisessa
- panee merkille viraston jäsenvaltioille ja Euroopan komissiolle vuonna 2022 antaman tuen laadun ja oikea-aikaisuuden
- toteaa, että vuosi 2022 osoittautui erittäin haastavaksi kehitteillä olevien järjestelmien kannalta, sillä virasto joutui toteuttamaan rinnakkain monia toisiinsa liittyviä toimia vastatakseen sidosryhmiensä suuriin odotuksiin samalla kun sen operaatioiden määrä ja monimutkaisuus lisääntyivät edelleen
- panee merkille, että tietotekniikkavirasto pyrki edistämään oikeus- ja sisäasioiden alan uusien tietojärjestelmien (EES, ETIAS, ECRIS-TCN sekä SIS-järjestelmän uudistaminen) kehittämistä ja toteuttamista yhdessä uuden yhteentoimivuusarkkitehtuurin kanssa, ja ottaa huomioon, että toimitusketjun häiriöiden aiheuttamat toimintaa haittaavat vaikutukset sekä ulkoistettuihin toimiin liittyvät ongelmat estivät alkuperäisten täytäntöönpanosuunnitelmien noudattamisen
- kehottaa virastoa vahvistamaan edelleen talousarviohallinnon ja sisäisen valvonnan järjestelmiensä tehokkuutta ja vaikuttavuutta erityisesti parantamalla sopimusten ja alihankkijoiden hallintaprosessia ja panemalla täytäntöön kauan sitten annetut tarkastussuosikset mahdollisimman pian; ilmaisee tyytyväisyytensä tietotekniikkaviraston yleiseen hallinointiin koko vuoden 2022 ajan.

Hallintoneuvosto katsoo, että tämä kertomus antaa riittävän varmuuden siitä, että huolimatta monista haasteista, jotka haittaavat tiukkojen täytäntöönpanoaikataulujen noudattamista, **tietotekniikkavirasto pani toimeksiantonsa täytäntöön järjestelmällisesti ja johdonmukaisesti** ja käytti taloudellisia ja henkilöresurssejaan vuosien 2022–2024 yhtenäisessä ohjelma-asiakirjassa esitetyssä tietotekniikkaviraston vuoden 2022 vuotuisessa työohjelmassa vahvistettuihin tarkoituksiin.

Hallintoneuvosto ottaa huomioon tässä kertomuksessa annetut tiedot ja

- korostaa, että monitahoisissa hankkeissa työskentelevään **tietotekniikkaviraston henkilöstöön kohdistuu huomattavia paineita**, ja painottaa, että virastolle on myönnettävä lisää henkilöresursseja sekä operatiivisiin että horisontaalisiin ja organisaatioiden välisiin tehtäviin ja että sen avointen virkojen määrää on vähennettävä, jotta se voi hoitaa sille ohjelmakaudella 2021–2027 annetut tehtävät
- korostaa lisäksi, että tietotekniikkaviraston riippuvuutta ulkopuolisista sopimusosapuolista on vähennettävä ydintehtävien osalta varmistuen samalla sääntöjen noudattamisen korkean tason

- **tukee virastoa sen jatkuvissa pyrkimyksissä** panna täytäntöön toimeksiantonsa ja uudet aloitteet, kuten EES, ETIAS, ECRIS-TCN ja yhteentoimivuusarkkitehtuuri, jotta varmistetaan niiden sujuva käyttöönotto
- on tietoinen viraston keskustasolla tekemän työn ja jäsenvaltioiden kansallisella tasolla tekemän työn **keskinäisistä riippuvuussuhteista** ja kehottaa virastoa jatkamaan tiivistä ja tehokasta yhteistyötä sidosryhmiensä ja Euroopan komission kanssa uusien järjestelmien onnistuneen toteuttamisen varmistamiseksi ja tunnustaa **tietotekniikkaviraston kapasiteetin lisäämistä koskevan ohjelman merkityksen** sen varmistamiseksi, että viraston tietokeskuksen valmiudet ovat riittävät ottamaan sekä uudet että nykyiset tietojärjestelmät tehokkaasti ja kestävästi käyttöön ja hallinnoida niitä ja huolehtia samalla edelleen kaikkien sen vastuulle kuuluvien järjestelmien keskeytymättömästä käytettävyydestä ja oikea-aikaisesta kehityksestä.

Hallintoneuvosto ilmaisee kiitollisuutensa tietotekniikkaviraston entiselle toimitusjohtajalle Krum Garkoville, väliaikaiselle toimitusjohtajalle Luca Tagliaretille sekä viraston johdolle ja koko henkilöstölle heidän vakaasta sitoutumisestaan ja ponnisteluistaan tänä uskomattoman haastavana vuonna.

Zsolt Szolnoki

Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Toimitusjohtajan alkusanat

Yhteisiin arvoihin perustuvan Euroopan rakentamiseksi tarvittava visio, ponnistelut ja uhraukset ja sen tuomat mahdollisuudet ovat korostuneet entistä selvemmin viime vuosien haasteissa finanssikriisistä pandemiaan ja Ukrainan sotaan. Vaikeina aikoina ja kriiseissä solidaarisuus, vastuullisuus ja yhtenäisyys ovat tärkeämpiä kuin koskaan. Euroopan unionin vahvuus perustuu näihin arvoihin, ja ne toimivat EU:n moottorin käyttövoimana, jonka avulla unioni voi selviytyä vaikeista ajoista ja pyrkiä jatkuvasti parantamaan kaikkien olosuhteita, olivatpa he EU:n kansalaisia tai muita ihmisiä, jotka jakavat arvomme.

Tässä yhteydessä tietotekniikkavirastolla on ratkaiseva rooli, sillä se vaikuttaa myönteisesti miljoonien ihmisten elämään. Keskeisenä tehtävänä on palvella Euroopan kansalaisia. Palvelemme heitä auttamalla pitämään Eurooppa turvallisena ja avoimena. Annamme panoksen paremman Euroopan rakentamiseen yhteistyössä EU:n toimielimissä, jäsenvaltioissa ja muissa virastoissa olevien sidosryhmien kanssa sekä laajan kumppaniverkoston avulla. Autamme sidosryhmiämme tarjoamalla huippuluokan digitaalisia työkaluja ja teknologioita, jotka palvelevat kansalaisia ja suojaavat samalla heidän yksityisyyttään ja henkilötietojaan. Työmme tulokset ovat erottamaton osa EU:n kansalaisten ja Schengen-alueella vierailijoiden päivittäisen elämän turvaamista. Me tietotekniikkavirastossa olemme ylpeitä siitä, että edistämme näitä tavoitteita.

Vuosi 2022 oli tietotekniikkaviraston 10-vuotisjuhlavuosi. Se tarjosi tilaisuuden arvioida kaikkia viraston aiempia ja nykyisiä saavutuksia, virstanpylväitä ja keskeisiä tapahtumia sen muuttuessa pienestä teknisestä virastosta Schengen-alueen "digitaaliseksi ytimeksi" sekä sitä roolia, joka virastolla on ollut EU:n sisäisen turvallisuuden kannalta keskeisillä aloilla. Viraston tehtävä ja arvot – Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden vahvistaminen Euroopan pitämiseksi avoimena ja turvallisena ja kansalaisten tarpeiden palveleminen teknologian avulla – ovat olleet olennaisen tärkeä ja erottamaton osa viraston ryhmien kymmenen viime vuoden aikana tekemää kovaa työtä ja sitoutumista.

Jatkuvasti kehittyvä sääntelykehys, poliittisen ja toimintaympäristön muutokset, rinnakkaisten ja toisiinsa nivoutuneiden toimien suuri määrä sekä viraston sidosryhmien suuret odotukset tekivät vuodesta 2022 erittäin haastavan. Koska viraston operaatioiden määrä ja monimutkaisuus kasvoivat edelleen, vuosi 2022 koetteli viraston kestäkykyä ja kykyä varmistaa sen hallintoimien järjestelmien keskeytymätön käytettävyys ja Schengen-alueen normaali toiminta.

Lisäksi virasto panosti vuoden aikana yhdessä jäsenvaltioiden ja Euroopan komission kanssa voimakkaasti EU:n oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien yhteentoimivuuskomponenttien ja tietotekniikkaviraston hallinnoitavaksi osoitettujen uusien järjestelmien eli rajanylitystietojärjestelmän, ETIAS-järjestelmän ja ECRIS-TCN-järjestelmän kehittämiseen. Uudet järjestelmät ja tietoarkkitehtuuri muodostavat yhdessä monitahoisimman ja haastavimman muutosohjelman, minkä mikään EU:n rajaturvallisuudesta ja sisäisestä turvallisuudesta vastaava virasto on käynnistänyt. Toimitusketjujen häiriöiden aiheuttamat haittavaikutukset sekä joidenkin viraston alihankkijoiden vaikeudet pitää kiinni haastavasta toteutusaikatauluista aiheuttivat viivästyksiä, joiden vuoksi alkuperäisiä suunnitelmia täytyi tarkistaa ja muuttaa. Virasto teki kaiken voitavansa pitääkseen työn käynnissä uuden tietoarkkitehtuurin saamiseksi ajoissa käyttöön.

Tässä työssä tietotekniikkavirasto pyrki toimimaan luotettavana ja pätevänä kumppanina jäsenvaltioille ja EU:n toimielimille. Se kehitti ja lisäsi edelleen osallistumistaan asiaan liittyvien EU:n oikeus- ja sisäasioiden alan toimintapolitiikkojen onnistuneeseen täytäntöönpanoon. Vaikka painopiste on tähän mennessä ollut pääasiassa rajaturvallisuuden ja sisäisen turvallisuuden järjestelmien digitalisaatiossa ja yhteentoimivuudessa, virasto laajensi vuonna 2022 edelleen rooliaan EU:n oikeusasioiden alalla aloittamalla valmistelut e-CODEX-järjestelmän haltuunottoa varten. e-CODEX on yksi EU:n oikeusalan yleisen digitaalisen ekosysteemin strategisista rakennusosista, jolla parannetaan Euroopan oikeusviranomaisten tehokkuutta ja parannetaan samalla kansalaisten ja yritysten oikeussuojan saatavuutta kaikkialla EU:ssa.

Sen lisäksi, että vuonna 2022 vietettiin tietotekniikkaviraston kymmenvuotisjuhlia, 2022 oli virastossa myös muutosten vuosi. Haluan kiittää Luca Tagliarettia hänen työstään väliaikaisena toimitusjohtajana. Kiitän myös koko johtoa ja kaikkia tietotekniikkaviraston ryhmiä, jotka jatkoivat hellittämättä viraston tavoitteiden toteuttamista tänä aikana.

Odotan innokkaasti yhteistyötä kaikkien tietotekniikkaviraston ryhmien, sidosryhmien ja kumppaneiden kanssa, jotta voimme yhdessä onnistua meille uskotuissa tärkeissä tehtävissä.

Agnès Diallo

Toimitusjohtaja

Tiivistelmä

The European Union Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems in the Area of Freedom, Security and Justice (eu-LISA) was established in 2011 as a technical agency to take over the management of three existing IT systems for the Schengen area. Over the past decade, it has grown into the 'digital heart' of Schengen, serving as one of the guarantors of its safety and security, while also ensuring one of the fundamental rights of EU citizens - the freedom of movement.

Since commencing operation in 2012, eu-LISA has evolved into a key contributor to the ongoing digital transformation of the EU's domain of justice and home affairs (JHA). The Agency's overall performance in the 2022 demonstrated that eu-LISA remains a reliable and committed partner for the European institutions and Member States in the process of implementing relevant JHA policies, while also ensuring the safety and integrity of the technologies deployed.

2022 Annual Priorities

1 Stable and uninterrupted operations and services of core business systems: SIS, VIS, Eurodac.

2 Progress with the implementation of new initiatives (i.e., EES, ETIAS, Interoperability, ECRIS-TCN, Revised VIS, Eurodac Recast) in accordance with established roadmaps.

3 Progress with the second extension of the Agency's operational site in Strasbourg (renamed to 'Capacity Increase Programme').

4 Further strengthening of the Agency's internal control system, with particular emphasis on quality management, as well as contract and vendor management.

5 Further developing and improving eu-LISA's programme and portfolio management capability.

The annual activity report for 2022 reflects the Agency's progress with the implementation of a number of highly challenging and critical tasks with an increasingly complex operational environment.

<i>Executive summary</i>	<i>Tiivistelmä</i>
<p><i>The European Union Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems in the area of Freedom, Security and Justice (eu-LISA) was established in 2011 as a technical agency to take over the management of three existing IT systems for the Schengen area. Over the past decade, it has grown into the 'digital heart' of Schengen, serving as one of the guarantors of its safety and security, while also ensuring one of the fundamental rights of EU citizens – the freedom of movement.</i></p>	<p><i>Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA tai tietotekniikkavirasto) perustettiin vuonna 2011 tekniseksi virastoksi, joka otti vastuulleen Schengen-alueen kolmen nykyisen tietojärjestelmän hallinnoinnin. Kymmenen viime vuoden aikana tietotekniikkavirasto on kasvanut Schengenin digitaaliseksi ytimeksi. Se on yksi Schengen-alueen turvallisuuden takaajista ja varmistaa samalla yhden EU:n kansalaisten perusoikeuksista eli liikkumisvapauden.</i></p>
<p><i>Since commencing operation in 2012, eu-LISA has evolved into a key contributor to the ongoing digital transformation of the EU's domain of justice and home affairs (JHA). The Agency's overall performance in 2022 demonstrated that eu-LISA remains a reliable and committed partner for the European institutions and Member States in the process of implementing relevant JHA policies, while also ensuring the safety and integrity of the technologies deployed.</i></p>	<p><i>Sen jälkeen, kun tietotekniikkavirasto aloitti toimintansa vuonna 2012, siitä on tullut keskeinen tekijä EU:n oikeus- ja sisäasioiden alalla meneillään olevassa digitaalisessa muutoksessa. Viraston yleinen suorituskkyky vuonna 2022 osoitti, että tietotekniikkavirasto on edelleen EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden luotettava ja sitoutunut kumppani asiaankuuluvien oikeus- ja sisäasioiden alan toimintapolitiikkojen täytäntöönpanossa ja varmistaa samalla käyttöön otettujen teknologioiden turvallisuuden ja eheyden.</i></p>
<p>2022 annual priorities:</p>	<p>Vuoden 2022 painopisteet:</p>
<p><i>1. Stable and uninterrupted operations and services of core business systems: SIS, VIS, Eurodac.</i></p>	<p><i>1. Vakaat ja keskeytymättömät ydintoimintajärjestelmien toiminnot ja palvelut: SIS, VIS, Eurodac.</i></p>
<p><i>2. Progress with the implementation of new initiatives (i.e., EES, ETIAS, ECRIS-TCN, Interoperability, Revised VIS, Eurodac Recast) in accordance with established roadmaps.</i></p>	<p><i>2. Uusien aloitteiden (muun muassa EES-järjestelmän, ETIAS-järjestelmän, ECRIS-TCN-järjestelmän, yhteentoimivuuden, uudistetun VIS-järjestelmän ja Eurodac-järjestelmän uudistamisen) toteuttamisen edistäminen sovittujen etenemissuunnitelmien mukaisesti.</i></p>
<p><i>3. Progress with the second extension of the Agency's operational site in Strasbourg (renamed to 'Capacity Increase Programme').</i></p>	<p><i>3. Viraston Strasbourgissa sijaitsevien operatiivisten tilojen toisen laajennuksen edistäminen (nimetty uudelleen "kapasiteetin lisäämistä koskevaksi ohjelmaksi").</i></p>
<p><i>4. Further strengthening of the Agency's internal control system, with particular emphasis on quality management, as well as contract and vendor management.</i></p>	<p><i>4. Viraston sisäisen valvontajärjestelmän vahvistaminen entisestään niin, että siinä painotetaan erityisesti laadunvalvontaa sekä sopimusten ja alihankkijoiden hallintaa.</i></p>
<p><i>5. Further developing and improving eu-LISA's programme and portfolio management capability.</i></p>	<p><i>5. Tietotekniikkaviraston ohjelmien ja hankekokonaisuuksien hallintaan liittyvien valmiuksien kehittäminen ja parantaminen edelleen.</i></p>
<p><i>The annual activity report for 2022 reflects the Agency's progress with the implementation of a number of highly challenging and critical tasks within an increasingly complex operational environment.</i></p>	<p><i>Vuoden 2022 vuotuisessa toimintakertomuksessa otetaan huomioon viraston edistyminen useiden erittäin haastavien ja kriittisten tehtävien toteuttamisessa yhä monimutkaisemmassa toimintaympäristössä.</i></p>

Saavutukset vuoden aikana

➤ **Painopiste 1:** Vakaat ja häiriöttömät ydintoimintajärjestelmien toiminnot ja palvelut: SIS, VIS ja Eurodac

Virasto varmisti vuonna 2022 edelleen EU:n oikeus- ja sisäasioiden alan keskeisten järjestelmien vakaan toiminnan. Tämä työ kattoi Schengenin tietojärjestelmän (SIS), mukaan lukien sormenjälkien automaattinen tunnistusjärjestelmä (AFIS), viisumitietojärjestelmän (VIS) ja Euroopan turvapaikanhakijoiden sormenjälkitietokannan (Eurodac). Järjestelmien jatkuvan käytettävyyden varmistamiseksi virasto jatkoi myös taustalla olevan infrastruktuurin, verkkojen ja palvelujen tehokasta operatiivista hallinnointia, jota täydennettiin järjestelmien loppukäyttäjille tarjottavilla ympärivuorokautisilla tukipalveluilla.

Lukuun ottamatta joitakin häiriöitä, jotka aiheuttivat lyhytaikaisia käyttökatkoksia ja viivästyksiä, kaikki järjestelmät noudattivat palvelutasosopimuksiaan: SIS-järjestelmän käytettävyyttä oli 99,94 prosenttia, VIS-järjestelmän 99,69 prosenttia ja Eurodac-järjestelmän 99,88 prosenttia. SIS- ja VIS-järjestelmien osalta häiriöt liittyivät uusien versioiden käyttöönottoon, kun taas muut käyttöhäiriöt johtuivat ulkoisista tekijöistä, kuten TESTA-ng-verkon häiriöstä, joka häytti SIS- ja Eurodac-järjestelmien toimintaa.

Järjestelmien käyttöasteet ovat elpymässä covid-19-pandemian aiheuttamasta romahduksesta nopeasti. Sekä SIS- että VIS-järjestelmän käyttö on kasvanut yli 80 prosenttia, eikä Eurodac-järjestelmän käyttöaste – 73 prosenttia – ole niistä paljon jäljessä. SIS- ja Eurodac-järjestelmät ovat onnistuneet ylittämään aiemmat vuotuiset tasot, mutta VIS-järjestelmän käyttö on yhä pandemiaa edeltäneen tason alapuolella:

- **Haut SIS-järjestelmästä: 12,7 miljardia** (82 % enemmän kuin vuonna 2021, pandemiaa edeltänyt perustaso: 6,64 miljardia)
- **VIS-operaatiot: 152 miljoonaa** (88 % enemmän kuin vuonna 2021, pandemiaa edeltänyt perustaso: 294 miljoonaa)
- **Eurodac-tapahtumat: 1,4 miljoonaa** (73 % enemmän kuin vuonna 2021, pandemiaa edeltänyt perustaso: 916 536).

Tietotekniikkaviraston päätavoitteena vuonna 2022 oli varmistaa järjestelmien jatkuva käytettävyyttä ja toteuttaa niiden tarvittava kehitystyö sekä valmistella samalla niiden integrointia yhteentoimivuuskomponentteihin. Uudistettu SIS-järjestelmä otettiin käyttöön 7. maaliskuuta 2023 tietotekniikkaviraston, jäsenvaltioiden ja komission yhteisten ponnistelujen ansiosta. Toinen tärkeä tavoite vuonna 2022 oli SIS-järjestelmän uuden hakukoneen (Elasticsearch) käyttöönotto. Se lisää hakukapasiteettia kymmenkertaisesti ja vähentää merkittävästi järjestelmän käyttökeskeytyksiä keskusyksiköstä varayksikköihin ja päinvastoin tapahtuvan vaihtamisen yhteydessä.

Järjestelmän häiriönsietokyvyn testaamiseksi ja parantamiseksi virasto toteutti vuonna 2022 SIS II -järjestelmän turvallisuusharjoituksen, jossa keskityttiin keskusjärjestelmään (mukaan lukien toiminnan jatkuvuuden osatekijät ja muut horisontaaliset toiminta-alat). Vuoden jälkipuoliskolla tietotekniikkavirasto alkoi valmistella jäsenvaltioiden kanssa tulevaa vuodelle 2023 suunniteltua VIS-järjestelmän turvallisuutta ja toiminnan jatkuvuutta koskevaa harjoitusta.

Näiden tietojärjestelmien operatiivisen hallinnoinnin lisäksi tietotekniikkavirasto jatkoi useiden muiden

1

PAINOPISTE

läheisesti toisiinsa liittyvien lakisääteisten tavoitteiden toteuttamista, kuten oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien käyttöä koskevan koulutuksen järjestämistä jäsenvaltioille sekä järjestelmien teknistä suorituskykyä koskevien lakisääteisten raporttien, vuositilastojen ja nimettyjen viranomaisten luetteloiden laatimista.

2

PAINOPISTE

➤ **Painopiste 2:** Uusien aloitteiden ja päivitysten (muun muassa EES-järjestelmän, ETIAS-järjestelmän, yhteentoimivuusohjelman, ECRIS-TCN-järjestelmän, uudistetun VIS-järjestelmän ja Eurodac-järjestelmän uudistamisen) toteuttamisen edistäminen sovittujen etenemissuunnitelmien mukaisesti

Tietotekniikkavirasto teki tiivistä yhteistyötä komission ja jäsenvaltioiden kanssa ja oli edelleen sitoutunut ottamaan käyttöön uudet järjestelmät eli EES-järjestelmän, ETIAS-järjestelmän, ECRIS-TCN-järjestelmän ja yhteentoimivuusohjelman. Samalla se edisti uudistetun SIS-järjestelmän ja tarkistetun VIS-järjestelmän täytäntöönpanoa. Toimitusketjujen häiriöiden aiheuttamat haittavaikutukset sekä joidenkin sopimuskumppanien vaikeudet pitää kiinni haastavasta toteutusaikatauluista aiheuttivat viivästyksiä, joiden vuoksi alkuperäisiä suunnitelmia täytyi tarkistaa ja muuttaa. Virasto pyrki kaikkiin käytettävissä oleviin tavoin edistymään tehtävissään ja varmistamaan oikea-aikaisen kehittämisen ja toteutuksen. Samalla se seurasi tilannetta hyvin huolellisesti ja otti käyttöön useita toimenpiteitä häiriöiden vaikutusten lieventämiseksi. Nämä toimenpiteet ovat olleet erityisen kriittisiä EES-järjestelmän kannalta, koska viivästyksset sen toteutusaikataulussa vaikuttavat keskinäisten riippuvuuksien vuoksi suoraan muiden aloitteiden, erityisesti ETIAS-järjestelmän ja yhteentoimivuuskomponenttien, toteutusaikatauluihin.

EES- ja ETIAS-järjestelmien käyttöönoton valmistelemiseksi tietotekniikkavirasto toteutti yhdessä liikenteenharjoittajien järjestöjen kanssa tiedotuskampanjan, jolla kannustettiin erityisesti maaliikenteen harjoittajia rekisteröitymään, jotta voidaan luoda yhteyksiä järjestelmiin.

Yhteentoimivuuskomponenttien osalta virasto edistyi hyvin korkean tason rakenteen ja vaatimuksia koskevan tietovaraston suhteen. Samalla se määrittäi turvallisuusvaatimuksia, jotka edistävät tietotekniikkaviraston vastuualueeseen kuuluvien järjestelmien yleisen turvallisuusarkkitehtuurin kehittämistä.

Virasto laajensi vuonna 2022 edelleen rooliaan EU:n oikeusalalla ja aloitti e-CODEX-järjestelmän haltuunoton valmistelut.

Antaakseen tietoa erikoisalansa uusimmasta teknologisesta kehityksestä tietotekniikkavirasto julkaisi raportin siitä, miten kansainvälisen matkustamisen digitalisointi vaikuttaa EU:hun tuleviin matkustajiin. Raportissa keskitytään erityisesti siihen, miten EES- ja ETIAS-järjestelmät helpottavat siirtymistä sujuvampaan rajavalvontaan. Lisäksi virasto järjesti kaksi alan pyöreän pöydän tapahtumaa, joista ensimmäisessä keskityttiin biometrisiin teknologioihin henkilöllisyyden hallinnassa ja todentamisessa ja toisessa etsittiin ratkaisuja haasteisiin, joita liikenteenharjoittajat kohtaavat ennen EES- ja ETIAS-järjestelmien käyttöönottoa.

Lisäksi tietotekniikkavirasto laati yhdessä Eurojustin kanssa rajat ylittävää yhteistyötä rikosoikeudellisissa asioissa tukevaa tekoälyä käsittelevän raportin. Lisäksi virasto osallistui aktiivisesti eurooppalaisen sisäisen turvallisuuden innovaatiokeskuksen työhön tutkiakseen uusien teknologioiden soveltamista ja korjatakseen samalla tieto- ja valmiuspuutteita oikeus- ja sisäasioiden alalla.

➤ **Painopiste 3:** Viraston Strasbourgissa sijaitsevan operatiivisen toimipaikan toisen laajennuksen edistäminen aikataulun mukaisesti (kapasiteetin lisäämistä koskeva ohjelma)

Kun kapasiteetin lisäämistä koskevaan ohjelmaan kuuluvat toisiinsa liittyvät hankkeet oli yhdistetty vuonna 2021, virasto jatkoi työtään Strasbourgissa sijaitsevan operatiivisen toimipaikan toisen laajennuksen edistämiseksi. Rakennusohjelma päivitettiin vuonna 2022, mukaan lukien kaikki asiaankuuluvat asiakirjat ja uudet arvioidut rahoituspuitteet. Budjettirajoitteiden vuoksi rakennuksen suunnittelupalveluja koskevaa tarjouspyyntöä ei käynnistetty, ja hanke on tällä hetkellä lykätty seuraavalle monivuotiselle rahoituskehyskaudelle.

Kapasiteetin lisäämistä koskevan ohjelman kahdessa muussa hankkeessa kuitenkin edistyi. Ensinnäkin datakapasiteetin lisäämistä koskeva hanke, jolla vastataan järjestelmien tuleviin ylläpitotarpeisiin, eteni, kun modulaarisen tietokeskuksen malli valmistui ja teknisiä ratkaisuja koskeva kyselyn käynnistettiin. Virransyötön ja jäähdytyksen parantamista koskevan hankkeen osalta virasto saattoi päätökseen tehokapasiteetin esitoteutettavuustutkimuksen ja jäähdytyskapasiteettia optimoidaan energiankulutuksen vähentämiseksi ja ratkaisujen tarjoamiseksi nykyisen järjestelmän parantamista varten.

➤ **Painopiste 4:** Viraston sisäisen valvontajärjestelmän vahvistaminen entisestään niin, että siinä painotetaan erityisesti laadunvalvontaa sekä sopimusten ja alihankkijoiden hallintaa

Tietotekniikkavirasto jatkoi vuonna 2022 sisäisen valvontajärjestelmänsä vahvistamista. Tätä täydennettiin tekemällä kattava kartoitus sen organisaation laajuisista prosesseista, parantamalla sen sopimusten ja alihankkijoiden hallintaprosessia ja ottamalla käyttöön kokonaisvaltainen laatujohtaminen (TQM).

Virasto arvioi sisäisen valvonnan kehityksensä tehokkuuden arvioinnin komission suosittelemaa menetelmää noudattaen. Se määrittä ja analysoi sisäisen valvonnan vahvuudet ja puutteet etukäteen määritettyjen seurantakriteerien perusteella, kirjasi poikkeukset ja vaatimustenvastaiset tapahtumat sekä seurasi toteuttamatta olevien tarkastussuosituksen tilannetta ja itsearvioinnin tuloksia.

Virasto pyrki lisäämään teknologian ja tietoturvan valvontaa vahvistamalla poikkeuksia koskevaa raportointiprosessiaan, joka johti erilaisiin jatko- ja parannustoimiin. Yhtenä merkittävänä toimena virasto toteutti strategisen siirtymän sen toiminnassa tarvittavien palvelujen ja tavaroiden vertikaalisista hankinnoista laaja-alaisiin hankintoihin ja jatkoi investointeja uusiin valvontamekanismeihin vahvistaakseen sopimusten ja alihankkijoiden hallintaprosessiaan. Lisäksi hyväksyttiin uudet sopimusten hallintaa koskevat periaatteet, jotka muodostavat yleisen kehysten tavarahankintojen, palvelujen ja urakoiden hankintaa koskevien sopimusten hallinnoinnille.

Tänä aikana organisaation laajuisten riskien hallintaprosessi kehittyi vuosittain toteutettavasta toimesta säännölliseksi organisaation laajuisten riskien ja ongelmien keräämiseksi ja seurannaksi, johon sisältyy myös vaikutusta ja todennäköisyyttä koskevien kriteerien määrittäminen. Lisäksi virasto perusti yksikötason riskien ja ongelmien rekisterin, jota korostettiin edellisessä sisäisen valvonnan kehysten arvioinnissa.

Sen jälkeen, kun tietotekniikkaviraston laatuperiaatteet hyväksyttiin vuonna 2021, virasto perusti laatulautakunnan, joka huolehtii tämän politiikan käytännön täytäntöönpanosta ja seurannasta. Viraston laadunhallintatoimissa keskityttiin vuonna 2022 yhteisen arviointikehysten (CAF) täytäntöönpanoon. Kyseessä on julkishallinnon organisaatioille räätälöity kokonaislaadunhallintajärjestelmä. Arviointi saatiin päätökseen vuonna 2022, ja virasto keskittyy seuraavien kahden vuoden aikana panemaan täytäntöön yhteistä arviointikehystä koskevan toimintasuunnitelman.

➤ **Painopiste 5:** Ohjelmien ja hankekokonaisuuksien hallintaan liittyvien valmiuksien kehittäminen ja vahvistaminen edelleen

Viimeisenä painopistealana tietotekniikkavirasto jatkoi ohjelmien ja hankekokonaisuuksien hallintaan liittyvien valmiuksiensa vahvistamista tehostaakseen edelleen hankkeiden hallintaa. Tässä keskityttiin erityisesti arvokkaiden tuotosten tuottamiseen tietoon perustuvan päätöksenteon helpottamiseksi. Ohjelmien ja hankekokonaisuuksien hallintaan liittyvien prosessien parantamiseen tähtäävän laajemman työn yhteydessä tietotekniikkavirasto sai päätökseen tuotekehityksen kypsyysmallia (CMMI) koskevan arvioinnin, jonka tavoitteena oli arvioida tarkasti nykyisiä prosesseja ja yksilöidä parannusmahdollisuuksia. Lisäksi tietotekniikkavirasto päivitti hankehallintamenetelmänsä ja otti käyttöön uusia välineitä ja toimintoja. Tarkoituksena oli kartoittaa riskit ja ottaa käyttöön uusi alusta, jolla tuetaan hankehallintavalmiuksien kehittämistä.

5

PAINOPISTE

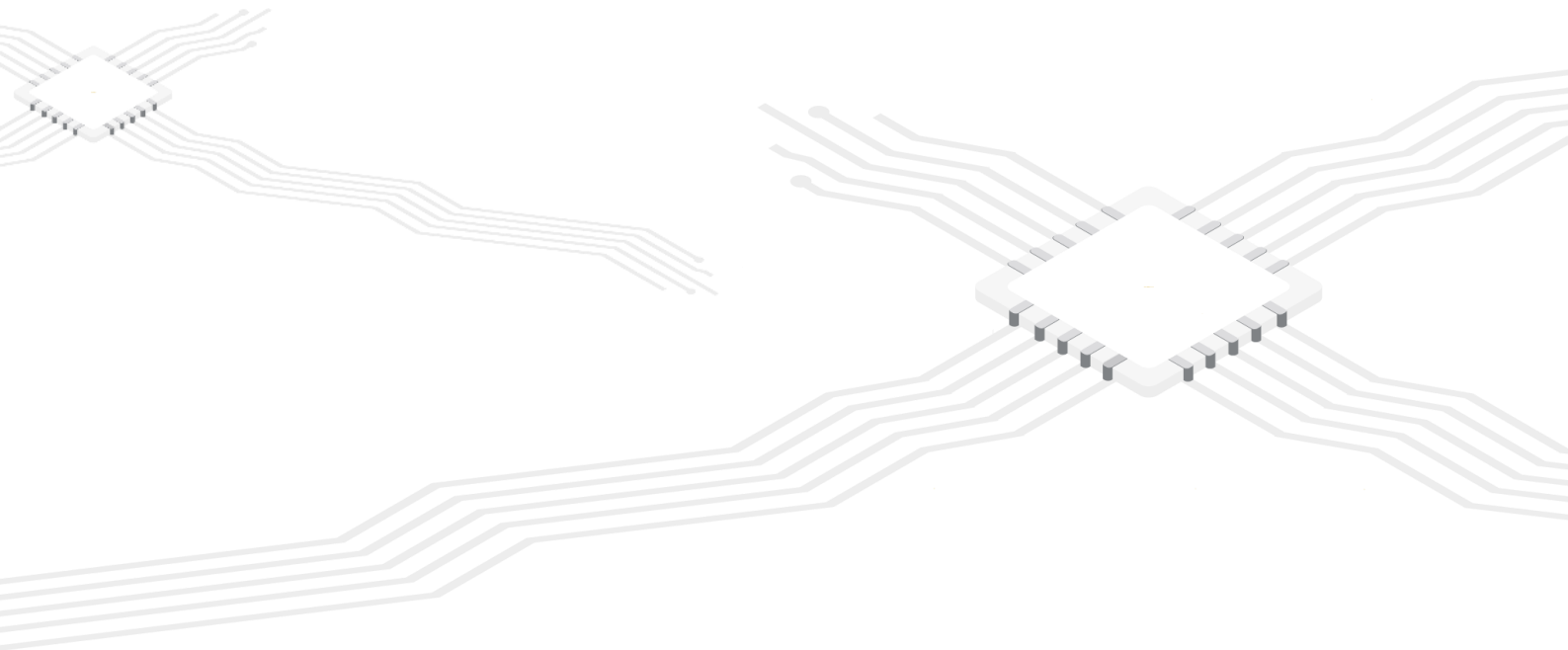
Hallinnon ja sisäisen valvonnan arviointi

Tämän kertomuksen toisessa ja kolmannessa osassa esitetään yleiskatsaus viraston hallinnosta vuonna 2022. Se sisältää tiivistelmän sisäisen valvonnan kehystä koskevasta vuotuisesta kertomuksesta, yhteenvedon tarkastuksista sekä vastuuvapauden myöntävän viranomaisen huomautusten jatkotoimet.

Virasto kehittää parhaillaan monitahoisia ja monimutkaisia järjestelmiä, ja se kehittyi ketteryttä vaativassa dynaamisessa toimintaympäristössä varmistaen samalla EU:n sääntöjen noudattamisen. Tämä luo lisähaasteita ja -painetta viraston ja sen organisaation työlle.

Vuoden 2022 sisäisen valvonnan kehystä koskevan kertomuksen mukaan yleisen arvioinnin tulokset osoittavat, että tietotekniikkavirastossa on sisäinen valvontajärjestelmä ja että se toimii ja on tehokas, mutta joitakin parannuksia tarvitaan (luokkaan 2 kuuluvat parannukset). Lisäksi useissa tarkastuksissa, muun muassa Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksissa, tuotiin esiin joitakin osa-alueita, joilla tarvitaan parannuksia.

Virasto on jatkossa täysin sitoutunut parantamaan osa-alueita, joilla havaittiin puutteita, erityisesti toimintaohjelmiin ja hankkeisiin liittyvien sopimusten hallinnassa. Kuten tilintarkastustuomioistuimen ja hallintoneuvoston kanssa käydyissä keskusteluissa on todettu, virasto pyrkii panemaan toteuttamatta olevat tarkastussuosituksukset mahdollisimman tehokkaasti täytäntöön ja asettaa etusijalle kaikkein kiireellisimmät sekä pisimpään toteuttamatta olleet suositukset. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi tietotekniikkavirasto aikoo vuonna 2023 laatia kattavan hallintosuunnitelman ja seurata sitä.

1

ACHIEVEMENTS OF THE YEAR

Overview of the main achievements in the operational management and evolution of JHA systems, the development of new IT systems and other key activities

Johdanto

Tietotekniikkaviraston konsolidoidussa vuotuisessa toimintakertomuksessa esitetään jäsennelty yleiskatsaus viraston vuoden 2022 työohjelman täytäntöönpanon ja yhtenäisessä ohjelma-asiakirjassa 2022–2024 esitettyjen tavoitteiden suhteen saavutetusta edistymisestä.¹¹ Tämän kertomuksen tarkoituksena on antaa tietotekniikkaviraston sidosryhmille selkeys ja varmuus siitä, että virasto on soveltanut järjestelmällistä ja johdonmukaista lähestymistapaa käyttäkseen tehokkaasti sille sen toimeksiannon täyttämistä varten myönnettyjä henkilö- ja taloudellisia resursseja.

Kertomuksessa noudatetaan Euroopan komission kaikille EU:n virastoille vahvistamaa rakennetta¹² ja tietotekniikkaviraston varainhoitosääntöjen¹³ 48 artiklan vaatimuksia.

- **Luvussa 1** esitetään yksityiskohtainen katsaus oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien operatiivisessa hallinnassa, niiden kehityksessä, uusien järjestelmien kehittämisessä sekä muissa keskeisissä ja monialaisissa toimissa aikaan saaduista **saavutuksista**.
- **Luvussa 2** tehdään selkoa **tietotekniikkaviraston hallinnon keskeisistä osista**, kuten talousarviosta ja henkilöresursseista.
- **Luvussa 3** arvioidaan **sisäisen valvonnan kehityksen tehokkuutta** ja luetellaan raportointijakson suurimmat organisaation laajuiset riskit.
- **Luvuissa 4 ja 5** annetaan asiaankuuluvat **vahvistuslausumat**.
- Tämän kertomuksen liitteissä tarkastellaan yksityiskohtaisemmin resurssien käyttöä ja viraston työskentelyä ja toimintaa koskevan avoimuuden lisäämistä.

📄 Oikeudellinen tausta

Asetuksen (EU) 2018/1726 24 artiklan 3 kohdan g alakohdan mukaan toimitusjohtaja antaa toimeksi viraston toimintaa koskevan konsolidoidun vuotuisen toimintakertomuksen laatimisen ja toimittamisen hallintoneuvoston arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi neuvoo-antavien ryhmien kuulemisen jälkeen.

Saman asetuksen 19 artiklan 1 kohdan t alakohdan mukaan hallintoneuvosto arvioi ja hyväksyy viraston edellisen vuoden toimintaa koskevan konsolidoidun vuotuisen toimintakertomuksen, jossa saavutettuja tuloksia verrataan erityisesti vuotuisessa työohjelmassa asetettuihin tavoitteisiin.

Hallintoneuvoston on toimitettava kertomus sekä sitä koskeva arvio Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään 1. heinäkuuta ja asetettava se julkisesti saataville.

Suunnittelua koskeva yleinen lähestymistapa: hankekokonaisuudet ja ohjelmat

Laatiessaan yhtenäistä ohjelma-asiakirjaa 2022–2024 tietotekniikkavirasto hyväksyi uuden lähestymistavan vuotuisen työohjelmansa jäsentämiseen. Viraston toimet on yksinkertaistettu **hankekokonaisuuksiksi ja ohjelmiksi**, jotta voidaan ottaa huomioon viraston toimintamalli ja eri hankkeiden ja toimien väliset keskinäiset riippuvuussuhteet. Tällä toimintatavalla varmistetaan parempi koordinointi synergioiden ja mittakaavaetujen mahdollistamiseksi sekä tehostetaan resurssien hallintaa ja jäljitettävyyttä.

Tässä lähestymistavassa **hankekokonaisuus** on korkean tason ohjelmakokoelma, joka edistää viraston strategisten tavoitteiden saavuttamista. Tällaisia ovat esimerkiksi kokonaisuudet ”Uudet järjestelmät ja innovointi” tai ”Turvallisuus ja toiminnan jatkuvuus”. Jokainen hankekokonaisuus koostuu useista **temaattisista ohjelmista**, jotta on mahdollista koordinoita toisiinsa liittyvien hankkeiden ja hankkeisiin

¹¹ Tietotekniikkavirasto (2021), **yhtenäinen ohjelma-asiakirja 2022–2024**.

¹² Communication from the Commission of 20 April 2020 on **strengthening the governance of Union Bodies** under Article 70 of the Financial Regulation 2018/1046 and on the guidelines for the SPD and the CAAR [Komission tiedonanto, annettu 20 päivänä huhtikuuta 2020, varainhoitoasetuksen 2018/1046 70 artiklan mukaan unionin elinten hallinnon vahvistamisesta sekä yhtenäistä ohjelma-asiakirjaa ja konsolidoitua vuotuisista toimintakertomusta koskevista ohjeista].

¹³ **Tietotekniikkaviraston varainhoitosäännöt**, hallintoneuvoston päätös nro 2019-198, tullut voimaan 1.9.2019.

kuulumattomien toimien hallinnointia. Tällaisia temaattisia ohjelmia ovat esimerkiksi "Rajanylitystietojärjestelmä" ja "Yhteentoimivuus".

Saavutukset vuoden aikana

Tietotekniikkavirasto jatkoi koko vuoden 2022 ajan toimiaan toimivan ja kestävä Schengen-alueen edistämiseksi Euroopan kansalaisten hyväksi. Koska virasto vastaa sellaisten EU:n oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista, joilla edistetään yhdennettyä rajaturvallisuutta ja lainvalvontaviranomaisten välistä yhteistyötä, sen toimet vaikuttavat miljooniin kaikkialta maailmasta Eurooppaan matkustaviin ihmisiin. Viraston toimilla varmistetaan vapaa liikkuvuus ja edistetään EU:n sisäistä turvallisuutta.

↳ Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan 2 kohta

Unioni tarjoaa kansalaisilleen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen, jolla ei ole sisärajoja ja jolla taataan **henkilöiden vapaa liikkuvuus**, toteuttaen samalla ulkorajoilla tehtäviä tarkastuksia, turvapaikkaa, maahanmuuttoa sekä rikollisuuden ehkäisyä ja torjuntaa koskevat aiheelliset toimenpiteet.

Nopea, tehokas ja luotettava tietojenvaihto, jota helpotetaan tietotekniikkaviraston hallinnoimien laaja-alaisten tietojärjestelmien avulla, on **ratkaisevan tärkeää EU:n vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi**. Tämän päämäärän saavuttamiseksi Schengenin tietojärjestelmä (SIS) tukee rajavalvontaa ja lainvalvontayhteistyötä, ja viisumitietojärjestelmä (VIS) helpottaa viisumien myöntämistä ja tarkastuksia. Lisäksi Eurodac-järjestelmä tehostaa turvapaikkahakemusten käsittelyä. Laajemmin tarkasteltuna kaikki nämä järjestelmät **tukevat EU:n toimintapolitiikkojen täytäntöönpanoa** rajaturvallisuuden, viisumien, muuttoliikkeen ja turvapaikka-asioiden sekä digitalisaation aloilla, ja niistä on apua myös järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjunnassa.

Näiden järjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista ja kehittämisestä vastaavana EU:n virastona tietotekniikkavirasto toimii EU:n toimielinten ja virastojen sekä jäsenvaltioiden **keskeisenä kumppanina** tarjoamalla huipputason asiantuntemusta sekä tekemällä ennakoivaa yhteistyötä ja vaihtamalla tietoja asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa.

Tietotekniikkavirasto keskittyi **EU:n turvallisuusunionistrategian**¹⁴ 2020–2025 puitteissa toimiin, joilla edistetään **vahvan eurooppalaisen turvallisuusekosysteemin** rakentamista, muun muassa helpottamalla poliisiyhteistyötä ja tietojenvaihtoa, varmistamalla vahvat ulkorajat ja osallistamalla turvallisuuteen liittyvään tutkimukseen ja innovointiin. Näitä tavoitteita tukee viraston hallinnoima ja ylläpitämä nykyinen Schengen-järjestelmä, ja niitä vahvistetaan edelleen viraston parhaillaan kehittämällä uusilla oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmillä: rajanylitystietojärjestelmällä (EES), Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmällä (ETIAS) ja kolmansien maiden kansalaisia koskevalla eurooppalaisella rikosrekisteritietojärjestelmällä (ECRIS-TCN).

Lisäksi tietotekniikkavirasto kehittää **EU:n oikeus- ja sisäasioiden alan uutta yhteentoimivuusarkkitehtuuria**, jossa integroidaan kaikki sen operatiivisesti hallinnoimat tietojärjestelmät lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten välisen tietojenvaihdon ja yhteistyön parantamiseksi kaikkialla Euroopassa. Lisäksi uusi yhteentoimivuusarkkitehtuuri muuttaa yhdessä uusien järjestelmien kanssa lähivuosina rajavalvontaa digitalisaation avulla ja tarjoaa sujuvan kokemuksen Schengen-alueelle saapuville matkustajille (ks. **matkustusjatkumo**).

¹⁴ Komission tiedonanto EU:n turvallisuusunionistrategiasta, COM(2020) 605 final.

1.1. Käytössä olevien oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmienhallinnointi ja kehittäminen

Tietotekniikkaviraston työ perustuu suurelta osin komission Schengen-strategiaan¹⁵ ja tarkistettuun Schengenin arviointi- ja valvontamekanismiin¹⁶, joiden tavoitteena on vahvistaa ja parantaa Schengen-alueen kestävyys. Koska kaikki viraston ylläpitämät oikeus- ja sisäasioiden tietojärjestelmät ovat korvaavia toimenpiteitä vapaan liikkumisen helpottamiseksi Schengen-alueella, niiden jatkuva kehittäminen ja ylläpito on ensiarvoisen tärkeää EU:lle ja virastolle. Nämä tietojärjestelmät ovat ratkaisevan tärkeitä varmistamaan rajaturvallisuuden tehokkuuden ja EU:n yhteisen turvapaikka-, muuttoliike- ja viisumipolitiikan täytäntöönpanon EU:n ulkorajoilla. Virasto varmistaa, että kaikella valtuutetulla henkilöstöllä on nopea, saumaton ja järjestelmällinen pääsy matkatietoihin. Näiden järjestelmien jatkuva käytettävyys koko Schengen-alueella on olennaisen tärkeää, jotta voidaan taata EU:n kansalaisten vapaa liikkuminen ja edistää samalla unionin sisäistä turvallisuutta helpottamalla Euroopan lainvalvontaviranomaisten välistä yhteistyötä luotettavan ja turvallisen tietojenvaihdon avulla.

Virasto tukee myös Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän¹⁷ täytäntöönpanoa soveltamalla Dublin-asetusta¹⁸ Eurodac-järjestelmän avulla. Eurodac on yksi keskeisistä välineistä turvapaikkahakemusten käsittelyn tehostamiseksi. Uudelleenlaadittu Eurodac-asetus, joka mahdollistaa entistä kattavamman tietojenvaihdon turvapaikka-asioihin ja laittomaan muuttoliikkeeseen liittyvistä asioista, helpottaa turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen tehokkaampaa hallintaa kaikkialla EU:ssa, kuten komission uudessa muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksessa¹⁹ ehdotetaan.

Viraston ensisijaisena tavoitteena oli huolehtia Schengenin tietojärjestelmän (SIS), viisumitietojärjestelmän (VIS) ja Eurodac-järjestelmän vaikuttavasta ja tehokkaasta hallinnoinnista järjestelmiä koskevien asetusten ja palvelutasosopimusten mukaisesti ja varmistaa samalla järjestelmien keskeytymätön käytettävyys.

¹⁵ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle **Toimivaa ja kestävä Schengen-alue edistävä strategia**, COM(2021) 277 final.

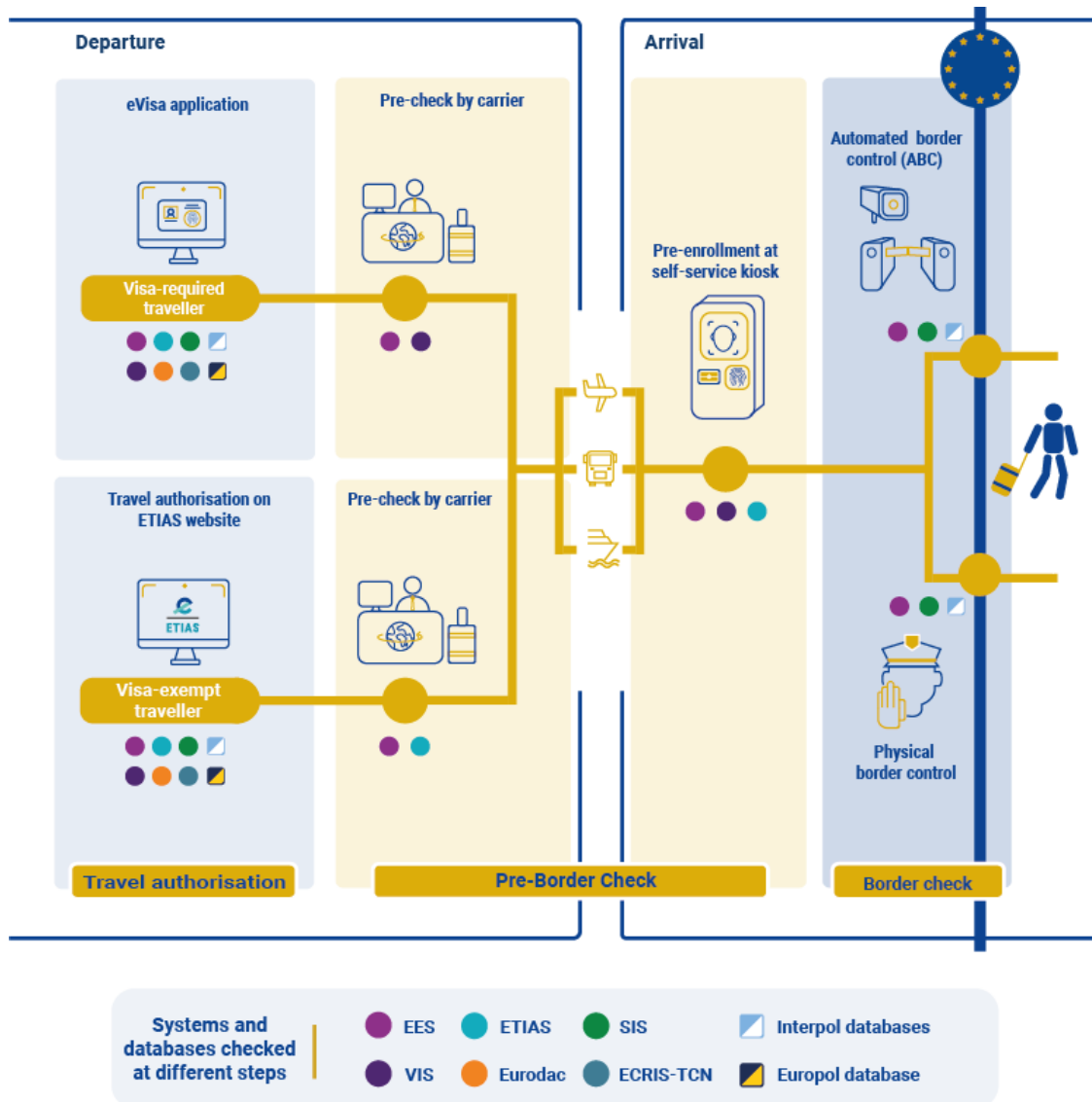
¹⁶ **Neuvoston asetukset (EU) 2022/922**, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2022, arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta ja toiminnasta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten ja asetuksen (EU) N:o 1053/2013 kumoamisesta.

¹⁷ Lisätietoa on muuttoliike- ja sisäasioiden pääosaston (PO HOME) verkkosivuston **Euroopan yhteistä turvapaikkajärjestelmää** koskevalla sivulla.

¹⁸ **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 604/2013**, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta (uudelleenlaadittu toisinto), EUVL L 180, 29.6.2013, s. 31–59.

¹⁹ Komission tiedonanto **uudesta muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksesta**, COM(2020) 609 final.

Kaavio 1. Matkustusjatkumo.

KÄÄNNÖS: infografiikka sivulla 28

<i>the traveller continuum</i>	<i>matkustusjatkumo</i>
<i>travel authorisation</i>	<i>matkustuslupa</i>
<i>pre-border check</i>	<i>ennakkorajatarkastus</i>
<i>border check</i>	<i>rajatarkastus</i>
<i>departure</i>	<i>lähtö</i>
<i>visa-required traveller</i>	<i>matkustaja, jolta vaaditaan viisumi</i>
<i>eVISA application</i>	<i>e-viisumia koskeva hakemus</i>
<i>pre-check by carrier</i>	<i>liikenteenharjoittajan tekemä ennakkotarkastus</i>
<i>visa-exempt traveller</i>	<i>viisumipakosta vapautettu matkustaja</i>
<i>ETIAS travel authorisation</i>	<i>ETIAS-matkustuslupa</i>
<i>arrival</i>	<i>saapuminen</i>
<i>pre-enrolment at self-service kiosk</i>	<i>esirekisteröinti itsepalvelukioskissa</i>
<i>automated border control (ABC) gates</i>	<i>rajatarkastusautomaatit</i>
<i>physical border control</i>	<i>fyysinen rajatarkastus</i>
<i>systems and databases checked at different steps</i>	<i>eri vaiheissa tarkastetut järjestelmät ja tietokannat.</i>

Schengenin tietojärjestelmä

Haut ja osumat SIS-järjestelmästä

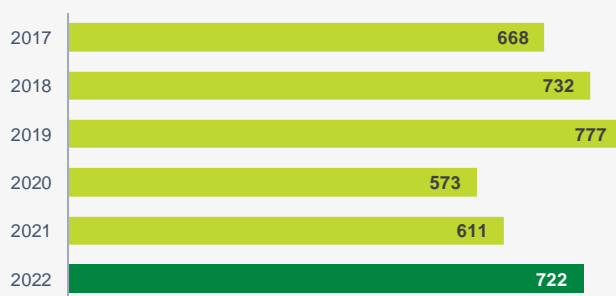
Kaavio 2. SIS – tehtyjen hakujen kokonaismäärä

Kaavio 3. SIS – hakuja päivässä keskimäärin

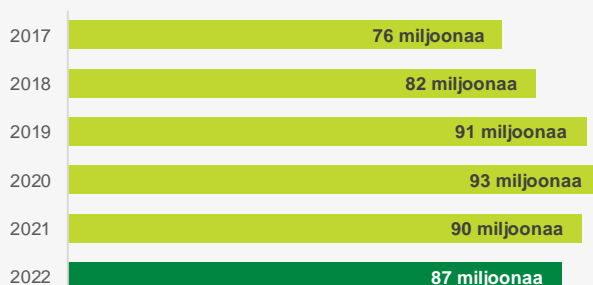

Kaavio 4. SIS – osumia päivässä keskimäärin

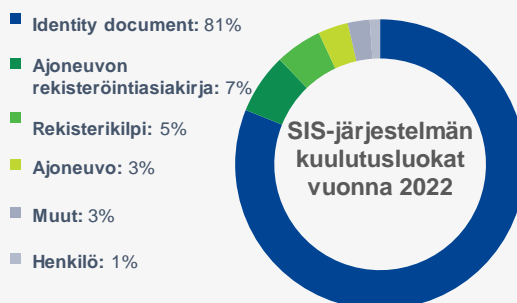

SIS II -järjestelmään tallennetut tiedot

Kaavio 5. SIS – tallennettujen kuulutusten kokonaismäärä

Kaavio 6. SIS – kuulutusluokkien jakautuminen²⁰

- Jäsenvaltiot tekivät Schengenin tietojärjestelmästä 12,7 miljardia kyselyä, mikä on 82 prosenttia enemmän kuin vuonna 2021.
- Hakuja tehtiin päivässä keskimäärin 35 miljoonaa vuonna 2022.
- Yli 70 miljoonaa kuulutusta liittyi myönnettyihin asiakirjoihin (kuten passeihin ja henkilökortteihin).
- SIRENE-toimistot käsittelivät yli 263 000 ulkomaisiin kuulutuksiin kohdistuvaa osumaa, mikä on 18 prosenttia enemmän kuin vuonna 2021.
- Vuoden 2022 lopussa henkilöitä koskevien kuulutusten kokonaismäärä oli 1 002 342, mikä on 4,17 prosenttia enemmän kuin vuonna 2021.
- Järjestelmästä poistettiin 6,5 miljoonaa kuulutusta, jotka koskivat arvopapereita ja muita maksuvälineitä kuin käteisrahaa.

²⁰ Myönnettyjä asiakirjoja koskevalla kuulutusluokalla tarkoitetaan **Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä** annetun asetuksen (EU) 2018/1862 (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 56–106) 38 artiklan 2 kohdan 1 alakohdan mukaisesti henkilöllisyysasiakirjoja, kuten passeja, henkilökortteja, oleskelulupia, matkustusasiakirjoja ja ajokortteja, jotka on varastettu, kavallettu tai jotka ovat kadonneet tai jotka näyttävät kyseisiltä asiakirjoilta, mutta ovat vääriä.

1.1.1. Schengenin tietojärjestelmä (SIS)

Vuonna 1995 käyttöön otettu SIS-järjestelmä helpottaa eurooppalaisten kansallisten viranomaisten (lähinnä lainvalvonta-, oikeus-, rajavalvonta-, tulli- ja viisumiviranomaisten) välistä tietojenvaihtoa muun muassa henkilöistä ja esineistä, kuten etsintäkuulutetuista tai kateissa olevista henkilöistä ja kadonneista tai varastetuista esineistä (esimerkiksi henkilöasiakirjoista ja ajoneuvoista), sekä kolmansien maiden kansalaisten Schengen-alueelle saapumisen tai siellä oleskelun epäämisestä tehtyjen kuulutusten jakamista ja niihin tutustumista varten.

Vuosien mittaan SIS-järjestelmästä on kehitetty useita uusia versioita, joilla järjestelmään on lisätty uusia toimintoja. Vuonna 2018 otettiin käyttöön biometrinen hakumahdollisuus – **sormenjälkien automaattinen tunnistusjärjestelmä (AFIS)** – jonka avulla kiinnostuksen kohteena olevat henkilöt voidaan tunnistaa yksinomaan eurooppalaisiin pidätysmääräyksiin lisättyjen sormenjälkitietojen perusteella. Sillä edistetään suoraan lainvalvontaa ja rikosoikeudellista yhteistyötä koko unionissa.

SIS-järjestelmä on nyttemmin kasvanut EU:n suurimmaksi ja laajimmin käytetyksi tiedonjakojärjestelmäksi rajaturvallisuuden ja sisäisen turvallisuuden alalla, ja se on yksi **Schengen-alueen kulmakivistä. SIS-järjestelmän uudistamista koskevien asetusten** hyväksyminen vuoden 2018 lopussa käynnisti merkittävän vaiheen, jossa kehitettiin uusia kuulutuksia ja toimintoja ja joka huipentui uudistetun Schengenin tietojärjestelmän käyttöönottoon maaliskuussa 2023.²¹

Virasto otti vastuun järjestelmän operatiivisesta hallinnoinnista toukokuussa 2013 ja vastaa keskusjärjestelmän ja sen viestintäinfrastruktuurin tehokkaasta suorituskyvystä ja kehityksestä. Tietotekniikkaviraston päätavoitteena vuonna 2022 oli varmistaa järjestelmien jatkuva käytettävyys ja toteuttaa niiden tarvittava kehitystyö sekä valmistella samalla niiden integrointia yhteentoimivuuskomponentteihin.

Toiminta

SIS-keskusjärjestelmä. Järjestelmän käytettävyys oli koko vuoden 2022 ajan korkea, 99,94 prosenttia. Vastausajan indikaattori oli 98,98 prosenttia eli hieman alle 99 prosentin vähimmäistavoitteen. Useiden jäljempänä lueteltujen kriittisten häiriötapahtumien vuoksi järjestelmän yleinen suorituskkyky jäi kuitenkin asetettuja tavoitteita alhaisemmaksi:

- Helmikuussa kaksi ennalta ilmoittamatonta huoltotoimenpidettä TESTA-ng-verkossa aiheutti käyttökeskeytyksiä yhdeksässä jäsenvaltiossa.
- Yhdessä jäsenvaltiossa epäkuuntoon mennyt salaustila-estimerkki esti 13. helmikuuta SIS SIRENE Mail -järjestelmän²² viestien lähettämisen 22 tunnin ajan. Tämä haittasi useita jäsenvaltioita, muun muassa Norjaa, Romaniaa, Saksaa, Kreikkaa, Italiaa ja Ranskaa.
- SIS-keskusjärjestelmässä oli 15. maaliskuuta kaksi tuntia kestänyt käyttökeskeytys verkkolaitteiden toimintahäiriön vuoksi.
- Kesäkuun 30. päivänä 2022 tapahtui häiriö heti uuden version (21_R1) käyttöönoton jälkeen. Seuraavina päivinä tietotekniikkavirasto teki tiivistä yhteistyötä komission, EU:n neuvoston puheenjohtajavaltion ja SIS-järjestelmän neuvoo-antavan ryhmän puheenjohtajan kanssa järjestelmän vakauttamiseksi ja hakutoiminnon käytettävyyden palauttamiseksi. SIS-järjestelmän konfigurointi ja toiminnot saatiin palautettua kokonaisuudessaan 5. heinäkuuta mennessä. Häiriön aikana palvelut heikkenivät merkittävästi, mikä vaikutti pääasiassa järjestelmän luonti/päivitys/poisto-toimintoihin. Hakukyselyt pysyivät käytettävissä, joskin niiden suorituskkyky oli heikompi.

Virasto esitteli toukokuussa 2022 tulokset vaikutustutkimuksesta, jossa selvitettiin mahdollisuuksia lisätä SIS-järjestelmän tapahtumiin liitettyjen (binäärimuotoisten) tiedostojen (esimerkiksi sormenjälkitiedostojen tai skannattujen asiakirjojen) kokoa. Saatuaan hyväksynnän SIS-järjestelmän neuvoo-antavalta ryhmältä virasto käynnisti hankkeen SIS-järjestelmän valmistelemiseksi **binäärimuodossa olevien tiedostojen käyttöön.**

SIS-järjestelmän uudistamista koskeviin asetuksiin sisältyi uusia säännöksiä **muista maksuvälineistä kuin käteisrahaa** koskevien kuulutusten rekisteröinnistä. Nämä kuulutukset muodostivat erillisen kuulutusluokan:

²¹ Euroopan komissio (2023), **Security Union: The renewed SIS enters into operation**, lehdistötiedote IP/23/1505, 7.3.2023.

²² SIRENE Mail on tietojenvaihtomekanismi, jolla kansalliset SIRENE-toimistot (ympäri vuorokauden toimivat kansalliset yhteyspisteet) voivat kuulla toisiaan SIS-kuulutuksiin liittyvistä lisätiedoista.

arvopaperit ja maksuvälineet.²³ Näiden uusien säännösten täytäntöönpanemiseksi tietotekniikkavirasto poisti maalisi- ja marraskuun 2022 välisenä aikana noin 6,5 miljoonaa SIS-järjestelmään tallennettua kuulutusta, jotka koskivat arvopapereita ja muita maksuvälineitä kuin käteisrahaa. Tämä ei haitannut järjestelmän normaalia toimintaa jäsenvaltioiden kannalta.

Sormenjälkien automaattinen tunnistusjärjestelmä (AFIS) Tietotekniikkavirasto käytti ja ylläpiti koko vuoden 2022 ajan SIS-järjestelmän biometristä osaa ja kirjasi seuraavat häiriötapahtumat:

- Järjestelmässä tapahtui 31. maaliskuuta häiriö, jonka vuoksi se ei ollut käytettävissä 1,5 tunnin ajan.
- Keskusjärjestelmä oli 4. lokakuuta kokonaan poissa käytöstä tunnin ajan, koska yhteys 24:een palvelimeen menetettiin.
- Biometrinen hakutoiminto oli 31. lokakuuta poissa käytöstä kahden tunnin ajan komponenttivian vuoksi.

SIS II -järjestelmän turvallisuusharjoitus 2022. Harjoitus suoritettiin 27. lokakuuta 2022, ja siinä keskityttiin keskusjärjestelmään (mukaan lukien toiminnan jatkuvuutta koskevat elementit ja muut horisontaaliset toimintalat). Skenaario perustui kolmeen tapahtumaan, jotka vaikuttivat 15:een eri ryhmään. Tämä antoi tietotekniikkavirastolle arvokasta tietoa teknologian, koulutuksen, toimintaperiaatteiden ja prosessien sekä harjoitusmenetelmien parantamiseksi.

Tietotekniikkavirasto teki vuonna 2022 myös tiivistä yhteistyötä Kyproksen kanssa maan valmistautuessa liittymään järjestelmään. Kypros liittyy SIS-järjestelmään vuoden 2023 toisella neljänneksellä asiaa koskevan neuvoston päätöksen mukaisesti.

Järjestelmän käyttö

SIS-keskusjärjestelmä: Järjestelmän käyttö lisääntyi vuonna 2022 huomattavasti, sillä jäsenvaltioista tehtiin 12,7 miljardia kyselyä, mikä on 82 prosenttia enemmän kuin vuonna 2021. Päivittäin hakuja tehtiin keskimäärin 35 miljoonaa, kun tämä määrä oli noin 20 miljoonaa vuonna 2021 ja 18 miljoonaa vuonna 2019 ennen pandemiaa. Kasvu johtui suurelta osin automaattisten hakujen merkittävästä lisääntymisestä. Niiden määrä kasvoi 4 miljardista 8,3 miljardiin vuosina 2021–2022. Osa näistä hauista johtuu Belgian ja Alankomaiden ilmoittamista automaattisista ajoneuvojen rekisterikilpien tunnistamisjärjestelmistä (ANPR) sekä matkustajien ennakkotietoja (API-tiedot) koskevista automaattisista hauista. Osumien (eli kun haku johtaa kuulutukseen ja viranomaiset vahvistavat sen) päivittäinen määrä oli keskimäärin 722, kun se oli 611 vuonna 2021 (kasvu 18 %) ja 777 vuonna 2019.

Sormenjälkien automaattinen tunnistusjärjestelmä (AFIS) SIS AFIS -järjestelmän käyttö kasvoi edelleen nopeasti vuonna 2022. Hakujen kokonaismäärä kasvoi yli kolminkertaiseksi vuoteen 2021 verrattuna, mikä on osoitus näiden toimintojen kasvavasta merkityksestä jäsenvaltioille. SIS-järjestelmän uudistamista koskevien asetusten mukaisesti kaikkien jäsenvaltioiden oli mahdollistettava SIS AFIS -järjestelmän sormenjälkien hakutoiminto vuoden 2020 loppuun mennessä. Tietotekniikkavirasto tuki vuonna 2022 jatkuvasti niitä jäsenvaltioita, jotka eivät olleet ottaneet hakutoimintoa käyttöön, niiden toimissa tämän toiminnon mahdollistamiseksi. Ranska liittyi siihen tammikuussa ja Suomi elokuussa. Vuoden loppuun mennessä kaikki jäsenvaltiot käyttivät tätä toimintoa lukuun ottamatta Puolaa ja Viroa, vaikka niillä oli siihen tekniset valmiudet.

SIS-järjestelmän parantaminen ja kehittäminen

SIS-järjestelmän uudistamista koskevien asetusten täytäntöönpano

Marraskuussa 2018 annetuilla SIS-järjestelmän uudistamista koskevilla asetuksilla laajennettiin järjestelmän toimintojen soveltamisalaa esimerkiksi ottamalla käyttöön uusia kuulutusluokkia ja laajentamalla niiden kohteiden luetteloa, joista kuulutuksia voidaan tehdä. Tämä oli merkittävä kehitysaskel SIS-järjestelmässä ja laajensi tietotekniikkaviraston panosta EU:n turvallisuusunionistrategiaan. Tietotekniikkaviraston, jäsenvaltioiden ja komission yhteistyön tuloksena uudistettu SIS-järjestelmä otettiin käyttöön 7. maaliskuuta 2023 eli noin vuotta myöhemmin kuin alun perin suunniteltiin.

Raportointijakson aikana virasto keskittyi **saattamaan SIS-järjestelmän uudistamista koskevien asetusten täytäntöönpanon päätökseen** laatimalla ja testaamalla lopulliset versiot. Testauksessa tehtiin

²³ Toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä 12 päivänä kesäkuuta 2007 tehdyn **neuvoston päätöksen 2007/533/YOS** 38 artiklan 1 kohdan h alakohdan mukaisesti SIS-järjestelmään kirjattiin kuulutuksia, joiden kohteena olivat ”arvopaperit ja maksuvälineet kuten sekrit, luottokortit, obligaatiot ja osakkeet, jotka on varastettu, kavallettu tai jotka ovat muutoin kadonneet tai jotka on mitätöity”.

keskusjärjestelmän vastaanottotestejä, tietojen siirtämistä koskevia testejä sekä kansallisten järjestelmien vaatimustenmukaisuustestejä. Testausprosessi kuitenkin pitkittyi, minkä vuoksi virasto teki jäsenvaltioiden kanssa tiivistä yhteistyötä tilanteen seuraamiseksi ja viivästysten lieventämiseksi. Siirtymisen SIS-järjestelmän uuteen versioon oli suunniteltu tapahtuvan samaan aikaan kaikissa jäsenvaltioissa, eikä aiempaa versiota ollut enää mahdollista käyttää varajärjestelmänä. Siksi oli ratkaisevan tärkeää varmistaa, että kaikki jäsenvaltiot olivat valmiita ja että niillä oli riittävästi aikaa valmistautua siirtämään uuteen järjestelmään.

Kolme jäsenvaltiota odotti 16. marraskuuta vielä testiensä valmistumista, ja tästä syystä tietotekniikkaviraston hallintoneuvosto teki oikeus- ja sisäasioiden neuvostolle ehdotuksen uudistetun SIS-järjestelmän käyttöönoton lykkäämisestä enintään 7. päivään maaliskuuta 2023.²⁴ Tämä päätös hyväksyttiin oikeus- ja sisäasioiden neuvoston kokouksessa 8. joulukuuta 2022.²⁵ Voidakseen tukea jäsenvaltioita niiden kansallisten järjestelmiensä kehittämisessä virastolla on käytössä SIS-keskusjärjestelmän simulaattori, jota päivitettiin kahdesti vuonna 2022.

SIRENE-toimistot. Kaikki SIS-järjestelmää käyttävät jäsenvaltiot ovat perustaneet kansalliset SIRENE-toimistot (kansallisella tasolla esitetyt lisätietopyynnöt, Supplementary Information Request at the National Entries). Ne vastaavat kaikista SIS-kuulutuksiin liittyvien lisätietojen vaihdoista ja toimien koordinoinnista.²⁶ SIRENE-toimistot käyttävät SIS-viestintäinfrastruktuuria lisätietojen vaihdon suojaamiseen. Tietotekniikkavirasto hallinnoi tätä toimintoa SIS II -järjestelmän sähköpostin välityspalvelulla. Se teki vuoden aikana yhteistyötä kansallisten SIRENE-asiiantuntijoiden kanssa SIS-järjestelmän uusien toimintojen valmistelemiseksi ja testaamiseksi ennen niiden käyttöönottoa.

SIS-järjestelmän uudistamista koskevan hankkeen osana virasto on vastuussa **SIRENE-toimistojen välistä tietojenvaihtoa** koskevien asiakirjojen (DEBS) laadinnasta. Ne ovat teknisiä eritelmiä, joissa määritetään tietojenvaihtoprosessi. DEBS-asiakirjoja päivitettiin vuoden aikana useita kertoja SIS-järjestelmän uudistamista koskevista asetuksista johtuvien uusien toimintojen huomioon ottamiseksi ja ne toimitettiin jäsenvaltioille. Virasto teki yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa myös kansallisten SIS- ja SIRENE-toimistojen luetteloiden päivittämisessä sekä niiden toimivaltaisten viranomaisten luettelon päivittämisessä, joilla on uuden oikeudellisen kehyksen mukaisesti valtuudet hakea tietoja suoraan SIS-järjestelmästä. Koska uudistetun SIS-järjestelmän täytäntöönpano viivästyi, luettelo julkaistiin 7. maaliskuuta 2023.²⁷

Tietotekniikkavirasto otti joulukuussa 2022 käyttöön **SIS-järjestelmän käyttäjän käsikirjan** päivitetyn version, johon on tehty saatujen kokemusten perusteella useita parannuksia muun muassa perustamalla kriittisten häiriötapahtuneiden koordinaattorin tehtävä kesäkuussa 2022 tapahtuneen kriittisen häiriön perusteella.

SIS AFIS -järjestelmän toisen vaiheen täytäntöönpano. Tietotekniikkavirasto käynnisti vuonna 2019 AFIS-järjestelmän toista vaihetta koskevan hankkeen, joka kattaa uudistetun SIS-järjestelmän biometrisen järjestelmän laajentamisen. Hankkeessa yhdistetään suorituskyvyn parannukset SIS-järjestelmän uudistamista koskevista asetuksista johtuviin uusiin biometrisiin toimintoihin, joita ovat esimerkiksi kämmenjälkien ja latenttien sormenjälkien (pintaan jääneiden sormenjälkien) sisällyttäminen järjestelmään.

Virasto sai vuonna 2022 päätökseen **AFIS-järjestelmän arkkitehtuurin päivityksen**, joka oli tarpeen AFIS-järjestelmän täytäntöönpanon toisen vaiheen mahdollistamiseksi. Uusi laitteisto otettiin käyttöön 29. kesäkuuta. Kesäkuun 29. päivän ja heinäkuun 5. päivän välisenä aikana tapahtuneen häiriön vuoksi järjestelmä oli täysin jäsenvaltioiden käytettävissä vasta illalla 4. heinäkuuta 2022. Virasto sai päätökseen kaikki tarvittavat AFIS-järjestelmän toisen vaiheen päivityksiä koskevat testit, ja toinen vaihe otettiin käyttöön maaliskuussa 2023 osana uudistetun SIS-järjestelmän käyttöönottoa.

Uusi hakukone. Toinen tärkeä tavoite vuonna 2022 oli SIS-järjestelmän uuden hakukoneen (Elasticsearch) käyttöönotto. Sen odotetaan lisäävän hakukapasiteettia kymmenkertaisesti ja vähentävän merkittävästi järjestelmän käyttökeskeytyksiä keskusyksiköstä varayksikköihin ja päinvastoin tapahtuvan vaihtamisen yhteydessä. Vuoden 2022 tavoitteena oli **kansallisten järjestelmien siirtäminen** uuteen hakukoneeseen. Siirto saatiin lopulta päätökseen 7. marraskuuta. Uudistetun SIS-järjestelmän uuden käyttöönottopäivän vuoksi tietotekniikkavirasto jatkoi työtään Elasticsearchin parantamiseksi. Oracle-päivityksiä, jotka ovat myös osa hanketta, on lykätty tuleviin versioihin.

Tietojen johdonmukaisuuden tarkastukset. SIS-järjestelmän asianmukainen toiminta edellyttää

²⁴ Tietotekniikkaviraston hallintoneuvoston 39. kokouksen päätökset, 16.–17. marraskuuta 2022.

²⁵ Lisätietoja on neuvoston verkkosivustolla, jolla esitetään **oikeus- ja sisäasioiden neuvoston 8. ja 9. joulukuuta 2022 pidetyn kokouksen tulokset**.

²⁶ Lisätietoja on komission verkkosivustolla **SIRENE-yhteistyötä** koskevassa osiossa.

²⁷ Luettelot toimivaltaisista viranomaisista, joilla on valtuudet tehdä suoria hakuja SIS-järjestelmästä, sekä luettelo kansallisista SIS-toimistoista ja kansallisista SIRENE-toimistoista julkaistiin **Euroopan unionin virallisessa lehdessä, 66. vuosikerta, C 85, 7. maaliskuuta 2023**.

säännöllisiä tietojen johdonmukaisuuden tarkastuksia²⁸ sen varmistamiseksi, että keskusjärjestelmä ja kansalliset järjestelmät pysyvät synkronoituina (esimerkiksi kansallisen järjestelmän tilapäisen irtikykytyksen jälkeen). Kesäkuussa 2022 virasto saavutti valmiudet ajaa päivittäin jopa kaksi samanaikaista tietojen johdonmukaisuuden tarkastusta²⁹, mikä paransi merkittävästi prosessia, jolla varmistetaan tietojen johdonmukaisuus keskusjärjestelmän ja jäsenvaltioiden kansallisten vastapuolten välillä. Vuoden toisella puoliskolla tietojen johdonmukaisuuden tarkastuksia koskeva hanke keskeytettiin SIS-järjestelmän uudistamiseen liittyneiden vikatapauksien vuoksi, ja se on määrä käynnistää uudelleen vuonna 2023.

Yhteentoimivuutta koskeva valmius

SIS- ja ETIAS-järjestelmien yhteenliittäminen. Analyysi- ja suunnitteluvaihetta koskeva sopimus allekirjoitettiin 18. tammikuuta. Tietotekniikkavirasto keskittyi työssään henkilöllisyystietojen vastaavuuteen rinnakkaishenkilöllisyyksien havaitsemiseksi.

SIS-järjestelmän ja yhteentoimivuuskomponenttien yhteenliittäminen. Sopimuksen valmistelut yhteistä biometristä tunnistuspalvelua (sBMS), eurooppalaista hakuportaalia (ESP), rinnakkaishenkilöllisyyksien tunnistinta (MID) ja raportoinnin ja tilastoinnin keskustietoarkistoa (CRRS) koskevan hankkeen käynnistämiseksi ovat meneillään. SIS-järjestelmän ja yhteentoimivuuskomponenttien rajapinnan määrittelyasiakirjaa ei kuitenkaan ollut toimitettu jäsenvaltioille vuoden 2022 loppuun mennessä. Tällä välin virasto alkoi myös valmistella SIS-AFIS-toimintojen siirtämistä sBMS-palveluun.

²⁸ **Tietojen johdonmukaisuuden tarkastukset** ovat menettely, jolla päivitetään kansalliset tietokannat. Tämä tehdään tarkistamalla, että kuulutukset, linkit ja kansallisten kopioiden binääritiedostot ovat täysin synkronoituja keskusjärjestelmän kanssa.

²⁹ Uudistetun SIS-järjestelmän maaliskuussa 2023 tapahtuneen käyttöönoton jälkeen päivittäin voidaan ajaa jopa neljä samanaikaista tietojen johdonmukaisuuden tarkastusta.

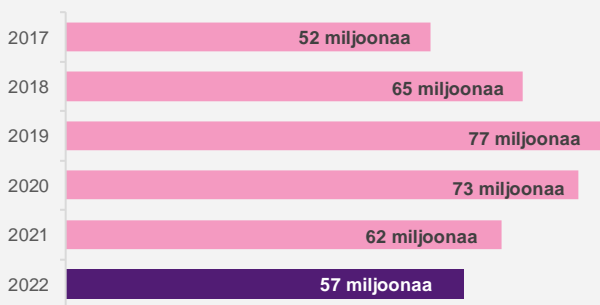

Viisumitietojärjestelmä

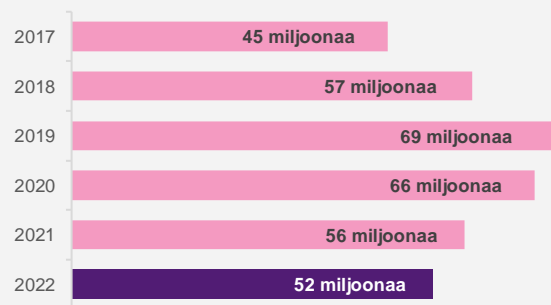
- Viisumitietojärjestelmän operaatiot lisääntyivät huomattavasti (88 %) vuodesta 2021, ja niitä oli 152 miljoonaa. Järjestelmän käyttö jäi kuitenkin edelleen alle pandemiaa edeltäneen tason (294 miljoonaa operaatiota vuonna 2019).
- Viisumitietojärjestelmään tallennettiin 56,7 miljoonaa viisumihakemusta.
- Viisumitietojärjestelmään tallennettiin 51,5 miljoonaa sormenjälkitietuetta ja 56,7 miljoonaa kasvokuvaa.

VIS-järjestelmään tallennetut tiedot

Kaavio 7. VIS – tallennettujen viisumihakemusten kokonaismäärä

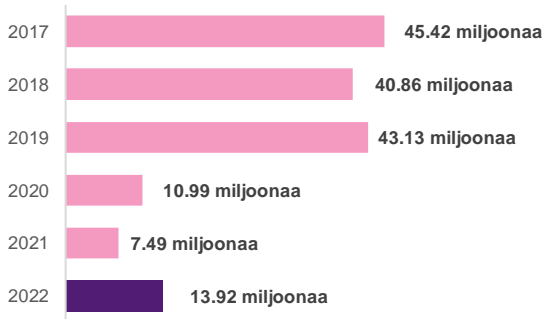

Kaavio 8. VIS – tallennettujen sormenjälkien kokonaismäärä

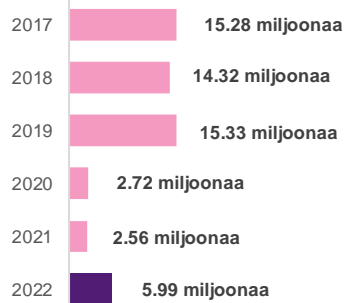

VIS-järjestelmän avulla tehdyt rajaoperaatiot

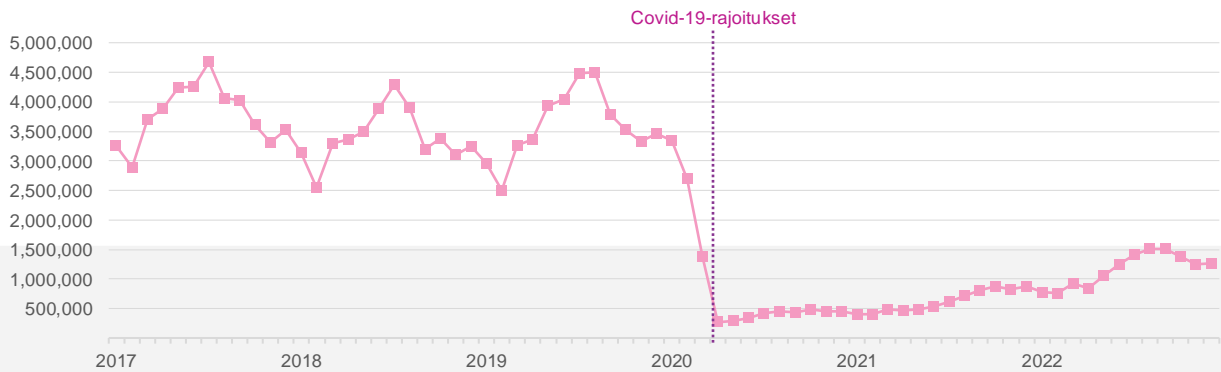
Kaavio 9. VIS – rajaoperaatioiden kokonaismäärä

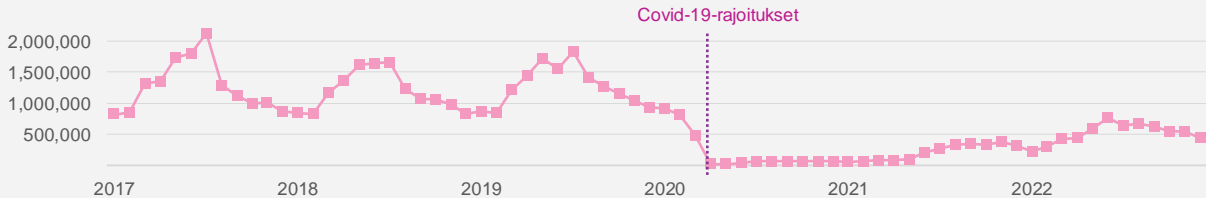
Kaavio 10. VIS – myönnettyjen viisumien kokonaismäärä

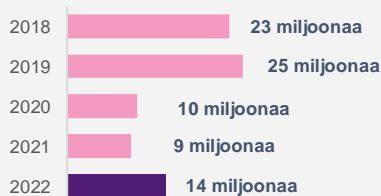
Kaavio 11. VIS – rajaoperaatioita kuukaudessa (2017–2022)

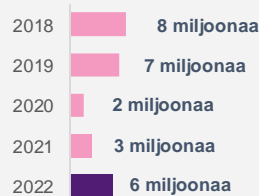
Kaavio 12. VIS – kuukausittain myönnetty viisumit (2016–2021)

Kaavio 13. VIS – aakkosnumeeristen hakujen kokonaismäärä

Kaavio 14. VIS – biometrinen hakujen kokonaismäärä

1.1.2. Viisumitietojärjestelmä (VIS)

Viisumitietojärjestelmä otettiin käyttöön lokakuussa 2011, ja se on ollut maailmanlaajuisesti toiminnassa helmikuusta 2016 lähtien. Viisumitietojärjestelmä on Schengen-alueen ydinosa. Se yhdistää EU:n ulkorajojen ylityspisteet EU:n ulkopuolisissa maissa oleviin jäsenvaltioiden konsulaatteihin ja tukee viisumiviranomaisia Schengen-alueella tai sen kautta matkustavien kolmansien maiden kansalaisten lyhytaikaisten viisumien

hallinnassa.

Viisumitietojärjestelmässä on **biometrinen tunnistusjärjestelmä (BMS)**, jonka avulla rajaviranomaiset voivat tarkastaa Schengen-alueelle matkustavien kolmansien maiden kansalaisten henkilöllisyyden. Viisumitietojärjestelmä tukee myös viisumipetosten torjunnassa, koska se auttaa tunnistamaan henkilöt, jotka eivät täytä tai jotka eivät enää täytä Schengen-alueelle tulon tai sillä oleskelun tai asumisen edellytyksiä. Viisumitietojärjestelmä tukee myös turvapaikkahakemusten tutkimisesta vastaavan EU: jäsenvaltion määrittämistä ja myötävaikuttaa sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvien uhkien ehkäisyyn.

Viisumitietojärjestelmän uudistamista koskeva asetus hyväksyttiin heinäkuussa 2021, ja sillä järjestelmään lisättiin uusia toimintoja, joista tärkeimpiä ovat pitkäaikaiset viisumit ja oleskeluluvat.³⁰ Näiden uusien toimintojen käyttöönotto edellyttää viisumitietojärjestelmän toimintaprosessien uudelleensuunnittelua ja keskusjärjestelmän merkittävää päivittämistä. Uuden asetuksen hyväksymisen jälkeen virasto antoi komissiolle teknistä tukea sekundaarilainsäädännön laadinnassa.

Toiminta

VIS-keskusjärjestelmän suorituskyky pysyi vuonna 2022 palvelutasosopimuksessa asetettujen tavoitteiden rajoissa. VIS-keskusjärjestelmän käytettävyyttä oli 99,63 prosenttia ja vastausaikaa koskeva suorituskykyindikaattori oli 99,70 prosenttia. Myös VIS Mail -toimintoa käytettiin raportointijaksolla onnistuneesti.

Järjestelmä ei ollut käytettävissä seuraavien häiriötapauksien vuoksi:

- BMS-järjestelmässä todettiin 1. tammikuuta ohjelmointivirhe, joka liittyi vuoden vaihtumiseen. Biometrinen palvelu oli sen vuoksi kokonaan poissa käytöstä 21 tuntia ja 59 minuuttia. Häiriö vaikutti VIS-järjestelmään liittyviin palveluihin vain 1,5 tunnin ajan. Tämä johtui siitä, että siirryttiin käyttämään varakeskusuksikköä. Keskusuksikköön palattiin, kun oli suoritettu vianetsintä ja laadittu alustava suunnitelma BMS-palvelun palauttamiseksi.
- VIS-järjestelmän suorituskyky heikkeni voimakkaasti 14. lokakuuta. Vaikka palvelu oli käytettävissä, se ei ollut palvelutasosopimuksen mukainen. Suorituskyvyn palauttamiseksi siirryttiin käyttämään varakeskusuksikköä, mikä aiheutti VIS/BMS-järjestelmässä 30 minuutin käyttökeskeytyksen. Keskusuksikon hitauden perimmäinen syy johtui virheellisestä tallennuslevykkeestä.

Näiden häiriöiden lisäksi järjestelmä oli muutaman kerran poissa käytöstä versioiden käyttöönoton yhteydessä.

Virasto pani onnistuneesti täytäntöön **vuoden 2022 VIS-versiosuunnitelman**, joka koostuu kahdesta versiosta:

- Toukokuussa otettiin käyttöön mukauttava ylläpitoversio, joka sisälsi useita parannuksia, joilla valmistauduttiin tulevaan yhteentoimivuuteen rajanylitystietojärjestelmän (EES) kanssa.
- Syyskuussa virasto otti käyttöön korjaavan ja mukauttavan version, johon sisältyi jäsenvaltioiden esiin tulleisiin ongelmiin liittyviä korjauksia.

Syysyn aikana virasto aloitti jäsenvaltioiden kanssa testausympäristöjen käytettävyyttä koskevan yhteistyön. Testausympäristöjen käytettävyyttä on erityisen tärkeää jäsenvaltioille, sillä ne tarvitsevat niitä useisiin tehtäviin, kuten uusien kansallisten täytäntöönpanotoimien testaamiseen tai järjestelmän kehitykseen liittyvien uusien kehittämistoimien testaamiseen. Koska samanaikaisesti saatetaan toteuttaa useita uusia kehittämistoimia, testausympäristöjen käytettävyyttä voi muodostaa hankkeiden aikatauluun vaikuttavan pullonkaulan.

Lisäksi tietotekniikkavirasto alkoi syyskuussa valmistella yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa **VIS-järjestelmän turvallisuutta ja toiminnan jatkuvuutta koskevaa harjoitusta**, joka on määrä järjestää lokakuussa 2023.

Kroatia. Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto hyväksyi 8. joulukuuta 2022 Schengenin säännösten täysimääräisen soveltamisen Kroatiassa. Tämän seurauksena rajatarkastukset Kroatian ja muiden Schengen-maiden välisillä maa- ja merirajoilla poistettiin 1. tammikuuta 2023. Sisäisillä ilmarajoilla ne poistettiin 26. maaliskuuta 2023 ilmailualan käytäntöjen mukaisesti³¹. Neuvoston päätöksen mukaisesti Kroatialle myönnettiin myös kattava pääsy VIS-järjestelmään 1. tammikuuta 2023 alkaen. Tätä päätöstä ennakoitiin

³⁰ Asetus (EU) 2021/1134, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021, viisumitietojärjestelmän uudistamiseksi (EUVL L 248, 13.7.2021, s. 11).

³¹ Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto (2022), Schengen-alue: neuvosto päätti rajatarkastusten lopettamisesta Kroatian kanssa, lehdistötiedote, 8. joulukuuta 2022.

tietotekniikkavirasto ja Kroatia olivat lisänneet yhteistyötään vuoden 2022 viimeisinä kuukausina onnistuneen siirtymän varmistamiseksi. Vaikka Kroatia oli jo saattanut VIS- ja VIS Mail³² -järjestelmien testit päätökseen vuosina 2016 ja 2017, samat testit suoritettiin jälleen marras- ja joulukuussa. Lisäksi virasto järjesti koulutusta kroatialaisille VIS-järjestelmän käyttäjille. Tämän ansiosta Kroatia sai kattavan pääsyn VIS-järjestelmään 1. tammikuuta 2023.

Järjestelmän käyttö

Tavallisesti VIS-järjestelmän käyttö vaihtelee vuodenajoin, ja se vilkastuu kesäkuukausina. Vuoden 2022 alussa käyttömäärät pysyivät samalla tasolla kuin vuonna 2021. Kesäkuusta lähtien käytössä tapahtui kuitenkin merkittävää lisääntymistä, joka kesti syyskuuhun. Kesäkuukausina saavutettiin covid-19-pandemiaa edeltävä taso (yli 15 miljoonaa operaatiota kuukaudessa). Operaatioiden kokonaismäärä oli kuitenkin pienempi vuonna 2022. Ukrainan sodan vaikutus VIS-järjestelmän käyttöön oli vähäinen.

Tallennettujen viisumihakemusten ja sormenjälkien määrä väheni edelleen vuonna 2020 alkaneen suuntauksen mukaisesti.³³ Viisumihakemusten ja myönnettyjen viisumien määrä kuitenkin kaksinkertaistui vuonna 2022 vuoteen 2021 verrattuna: käsiteltyjen viisumihakemusten kokonaismäärä oli 7,4 miljoonaa, kun vastaava luku vuonna 2021 oli 3 miljoonaa. Nämä luvut ovat kuitenkin edelleen paljon pienempiä kuin vuonna 2019, jolloin määrä oli 17 miljoonaa.

Aakkosnumeeristen ja biometrinen hakujen sekä biometrinen todennusten määrä jatkoi kasvuaan vuonna 2022, mutta se jäi silti huomattavasti covid-19-pandemiaa edeltävien lukujen alapuolelle. Aakkosnumeeriset haut tehtiin raportointijakson aikana keskimäärin 0,36 sekunnissa, kun odotettu suorituskyky on 30 sekuntia, ja biometriset todennukset tehtiin keskimäärin 0,85 sekunnissa, mikä täytti odotetun suorituskyvyn, joka oli 3 sekuntia.

Ennen EES-järjestelmän käyttöönottoa tietotekniikkavirasto jakoi aiempien vuosien tapaan jäsenvaltioille analyyseja sormenjälkitarkastusten vähäisestä käytöstä rajanylityspaikoilla, mikä saattaa vaikuttaa yhteentoimivuuden tuottamaan lisäarvoon ja vaarantaa erityisesti EES-järjestelmän tehokkuuden. Tätä aihetta seurataan VIS-järjestelmän neuvoo-antavan ryhmän ja tietotekniikkaviraston hallintoneuvoston kanssa.

VIS-järjestelmän parantaminen ja kehittäminen

Heinäkuussa 2021 hyväksytyn tarkistetun VIS-asetuksen perusteella järjestelmään tehdään parhaillaan suuria muutoksia. VIS-järjestelmää on parannettava sen varmistamiseksi, että järjestelmä voi täyttää kriittisen tehtävänsä olemalla yhteentoimiva muiden oikeus- ja sisäasioiden järjestelmien, erityisesti EES- ja ETIAS-järjestelmien, kanssa. Lisäksi järjestelmään lisätään tarkistetun VIS-asetuksen perusteella uusia toimintoja, kuten pitkäaikaiset viisumit ja oleskeluluvat. Tätä varten virasto käynnisti vuoden 2022 alussa kaksi hanketta järjestelmän kehityksen jäsentämiseksi: **tarkistettua VIS-järjestelmää koskevan hankkeen** sekä **VIS-järjestelmän yhteentoimivuutta koskevan hankkeen**, johon sisältyy suorien yhteyksien luominen VIS- ja EES-järjestelmien sekä VIS- ja ETIAS-järjestelmien välille. Tietotekniikkaviraston hallintoneuvosto päätti kesäkuussa 2022 tukea näiden kahden hankkeen aikataulujen yhdenmukaistamista, jotta vältetään tilanne, jossa jäsenvaltioiden olisi muutettava kansallisia järjestelmiään kahdesti.

Tarkistettu VIS-järjestelmä

Lainsäädännön tarkistamisesta johtuvien uusien toimintojen huomioon ottamiseksi VIS-järjestelmän toimintaprosessit on suunniteltava uudelleen, mikä edellyttää keskusjärjestelmän merkittävää päivittämistä.

Tarkistettua VIS-järjestelmää koskeva hanke käynnistettiin vuoden 2022 alussa keräämällä vaatimuksia ja laatimalla toiminnan tapauskuvauksia sekä rajapinnan määrittelyasiakirja. Asiakirjoista on tehty kaksi iteraatiota yhdessä jäsenvaltioiden ja komission kanssa. Virasto antoi komissiolle myös teknistä tukea sekundaarilainsäädännön valmistelussa. Vuoden 2022 loppuun mennessä kolmea kriittisen tärkeää täytäntöönpanosäädöstä ei kuitenkaan ollut vielä saatavilla, koska ne edellyttivät lisäkeskusteluja

³² **VIS Mail** on tietojenvaihtomekanismi, jota kansalliset viisumiviranomaiset käyttävät Schengen-viisumihakemuksiin liittyvissä kuulemisissa.

³³ Tietoja säilytetään VIS-järjestelmässä enintään viisi vuotta joko viisumin voimassaolon päättymispäivästä, kielteisestä päätöksestä tai viisumin muuttamista koskevasta päätöksestä.

jäsenvaltioiden kanssa.

Yhteentoimivuutta koskeva valmius

Rajatarkastusten tehostamiseksi ja yksinkertaistamiseksi tarkistetussa VIS-asetuksessa säädetään VIS- ja EES-järjestelmien sekä VIS- ja ETIAS-järjestelmien yhteentoimivuudesta.

VIS- ja EES-järjestelmien yhteentoimivuus. Viisumeihin liittyvien tietojen automaattisen haun mahdollistamiseksi VIS-järjestelmästä on luotava näiden kahden järjestelmän välille suora viestintäkanava vastaavien tietojen päivittämiseksi EES-järjestelmässä. Tällä tavoin rajaviranomaiset voivat hakea viisumeihin liittyviä tietoja VIS-järjestelmästä ja tuoda ne EES-järjestelmään (esimerkiksi viisumin voimassaolo ja henkilöllisyyden todentaminen), ja toisaalta tämä mahdollistaa sen, että viisumiviranomaiset voivat käyttää EES-järjestelmää viisumihakemusten käsittelyssä.

Kun VIS- ja EES-järjestelmien yhteentoimivuuden mahdollistavien **mikropalveluiden** kehittäminen saatiin päätökseen vuoden 2022 alussa, virasto keskittyi yhteisen ratkaisun testaukseen ja testien suorittamiseen jäsenvaltioiden kanssa. Vuoden loppupuolella **EES-järjestelmän kehitysohjelmaa haitanneet viivästykset** kuitenkin estivät kattavan integrointitestauksen.

Virasto jatkoi valmisteluja ja testejä, jotka koskivat **VIS-järjestelmän biometrisen hakutoiminnon siirtämistä sBMS-palveluun**. VIS-järjestelmän ja sBMS-palvelun toiminnallinen integrointi saatiin päätökseen vuonna 2022, ja tietojen siirtoa koskevien toimien valmistelemiseksi tehtiin useita testejä, joita jatketaan vuonna 2023.

Yhteentoimivuus ETIAS-järjestelmän kanssa. Jotta VIS- ja ETIAS-järjestelmistä voidaan tehdä hakuja samanaikaisesti, VIS-järjestelmän ja eurooppalaisen hakuportaalin (ESP) välille on luotava yhteentoimivuuden mahdollistava yhteys. Tämä velvoite asetettiin heinäkuussa 2021 hyväksytyillä ETIAS-järjestelmän muutoksilla.³⁴

Yhteys VIS-järjestelmästä CRRS-tietoarkistoon. Virasto aloitti yhteisen rajapinnan kehittämisen VIS-järjestelmän ja raportoinnin ja tilastoinnin keskustietoarkiston (CRRS) välille.

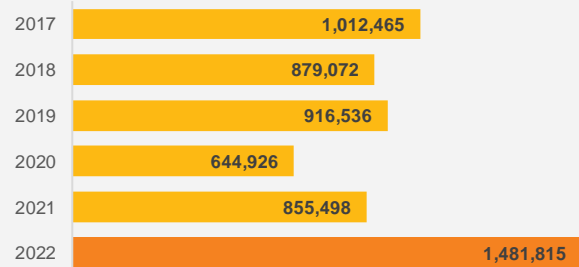
Virasto alkoi valmistella **VIS- ja ETIAS-järjestelmien yhteenliittämistä ja VIS-järjestelmän yhteentoimivuutta CIR:n, ESP:n, MID:n ja CRRS:n kanssa**. Tätä varten tietotekniikkavirasto alkoi kerätä vaatimuksia ja laati toiminnan tapauskuvaukset sekä rajapinnan määrittelyasiakirjan. Teknisten asiakirjojen ensimmäiset versiot toimitettiin jäsenvaltioiden tarkasteltaviksi ja ne hyväksyttiin.

³⁴ Asetus (EU) 2021/1152 edellytysten vahvistamisesta pääsyyllä muihin EU:n tietojärjestelmiin ETIAS-järjestelmän tarkoituksia varten (EUVL L 249, 14.7.2021, s. 15–37).

Eurodac-järjestelmässä välitetyt tiedot

Kaavio 15. Eurodac-järjestelmän liikenne yhteensä

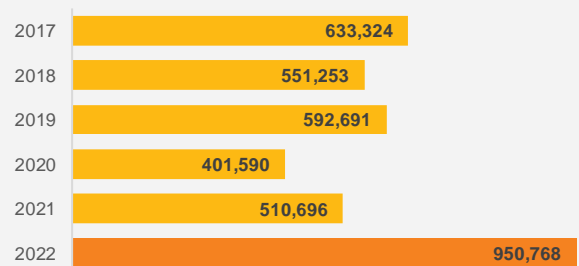

Kaavio 16. Eurodac-järjestelmän liikenne luokittain vuonna 2022³⁵

- Luokka 1: 950 768 (64%)
- Luokka 2: 192 121 (13%)
- Luokka 3: 337 382 (23%)
- Luokka 5: 53 (0%)
- Luokka 4: 1 491 (0%)

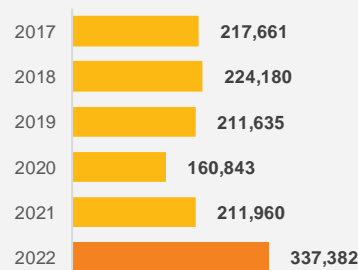
Kaavio 17. Turvapaikanhakijat (luokka 1)

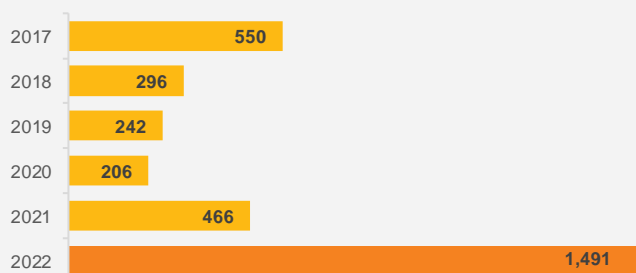
Kaavio 18. Laittomat rajanylitykset (luokka 2)

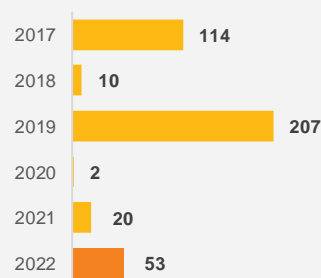
Kaavio 19. Laiton oleskelu (luokka 3)

Kaavio 20. Kansallisten lainvalvontaviranomaisten tekemät Eurodac-haut (luokka 4)

Kaavio 21. Europolin tekemät Eurodac-haut (luokka 5)

- Liikenne kokonaisuudessaan kasvoi 73 prosenttia, ja kaikissa luokissa siirrettiin enemmän tietoja kuin vuonna 2021.
- Eurodac-järjestelmään tallennettiin yhteensä 6,5 miljoonaa sormenjälkitietuetta eli 12 prosenttia enemmän kuin vuonna 2021.
- Eurodac-tietokokonaisuuksista 96 prosenttia liittyy kansainvälistä suojelua koskeviin hakemuksiin (luokka 1).
- Noin neljä prosenttia tietokokonaisuuksista koskee laittomia rajanylityksiä (luokka 2).

³⁵ Kaavio 16: Eurodac-järjestelmän tietoluokat liittyvät 14-vuotiaiden ja sitä vanhempien kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden sormenjälkitietueisiin. Luokat ovat seuraavat: 1) turvapaikanhakijat; 2) laittomat rajanylitykset; 3) Schengen-alueella laittomasti oleskelevat henkilöt, 4) kansallisten lainvalvontaviranomaisten suorittamat vertailevat haut; 5) Europolin suorittamat vertailevat haut.

1.1.3. Eurodac

Eurooppalainen tietokanta turvapaikanhakijoiden sormenjälkien vertailua varten (Eurodac), joka on ollut toiminnassa vuodesta 2003, tukee Dublin-asetuksen³⁶ soveltamista yhtenä Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän³⁷ täytäntöönpanoon käytettävänä välineenä. Eurodac auttaa jäsenvaltioita määrittämään turvapaikkahakemuksen tutkimisesta vastaavan maan vertaamalla uuden hakijan sormenjälkiä tietokantaan jo rekisteröityihin sormenjälkiin. Tätä varten Eurodac auttaa myös vahvistamaan niiden ihmisten henkilöllisyyden, jotka on otettu kiinni jäsenvaltioiden ulkorajojen laittoman ylityksen yhteydessä tai joiden on havaittu oleskelevan laittomasti niiden alueella. Heinäkuusta 2015 lähtien kansallisilla lainvalvontaviranomaisilla ja Europolilla on ollut tiukoin ehdoin ja viimeisenä keinona myös mahdollisuus päästä Eurodac-järjestelmään, jotta terrorismirikoksia tai muita vakavia rikoksia voidaan ehkäistä ennalta, havaita ja tutkia. Tietotekniikkavirasto on vastannut Eurodac-keskusjärjestelmän operatiivisesta hallinnoinnista kesäkuusta 2013 lähtien.

Toiminta

Eurodac-keskusjärjestelmän yleinen suorituskyky pysyi raportointijaksolla palvelutasosopimuksen mukaisena, ja vain muutama tapahtuma vaikutti järjestelmän käytettävyyteen. Eurodac-keskusjärjestelmän käytettävyys oli 99,88 prosenttia ja vastausaikaa koskeva suorituskykyindikaattori oli yli 99,99 prosenttia. Covid-19-pandemia hankaloitti edelleen Eurodac-järjestelmän ylläpitoa. Se johtui pääasiassa alihankkijoiden läsnäoloon liittyvistä rajoituksista, jotka vaikuttivat päivittäisen tuen laatuun ja tehokkuuteen. Järjestelmän käytettävyyteen vaikuttivat seuraavat tapahtumat:

- Tammikuun 26. päivänä Eurodac-järjestelmä ei ollut TESTA-ng-verkossa tapahtuneen häiriön vuoksi käytettävissä ja keskusyksikön ja varakeskusyksikön välinen synkronointi keskeytyi, minkä vuoksi järjestelmä oli poissa käytöstä lähes 4,5 tunnin ajan. Tämän seurauksena 479 tapahtumaa käsiteltiin myöhässä, mutta yhtään tapahtumaa ei menetetty.
- Toukokuun 4. päivänä sähköposteja välittävän komponentin aiheuttama häiriö esti kaikki sähköpostiviestit 1 tunnin ja 45 minuutin ajan. Yhtään viestiä ei menetetty. Häiriötapahtuman syy korjattiin.
- Lokakuun 26. päivänä Eurodac-järjestelmässä ei käsitelty sormenjälkiin liittyviä tapahtumia neljään tuntiin. Tämä vaikutti yhdeksään jäsenvaltioon, jotka lähettivät häiriön aikana yli 500 tapahtumaa. Näiden tapahtumien käsittely viivästyi, mutta niitä ei menetetty. Ongelma liittyi yhteen jäsenvaltion lähettämään tapahtumaan, jossa oli väärin konfiguroitu tiedosto. Vastaavien häiriötapahtumien estämiseksi virasto teki jatkotoimena muutospyyntöä, joka toteutetaan seuraavassa versiossa, koska muutoksen kiireellisyden katsottiin olevan keskitasoa.

DubliNet on suojattu sähköinen verkko turvapaikkahakemuksia käsittelevien kansallisten viranomaisten välistä tietojenvaihtoa varten. DubliNet-verkon ylläpito oli vuonna 2022 palvelutasosopimuksen mukaista, ja tietotekniikkavirasto jatkoi yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa niiden integroimiseksi viraston tietotekniikkapalvelujen hallintakehykseen ja liitti ne kaikki viraston häiriöilmoitusjärjestelmään 15. huhtikuuta 2022 alkaen. Lisäksi virasto teki yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa DubliNet-verkon varmenteiden uusimiseksi varmistaakseen, että Euroopan tietosuojavaltuutetun tarkastussuosituksista noudatetaan. Virasto edistyi myös toisen Euroopan tietosuojavaltuutetun suosituksen täytäntöönpanossa, joka koski sormenjälkien automaattista fyysistä poistamista säilytysajan umpeuduttua.

Järjestelmän käyttö

Eurodac-tietokantaan siirrettyjen tietojen määrä kasvoi huomattavasti vuonna 2022. Siihen tallennettiin yhteensä 1,4 miljoonaa tapahtumaa, mikä 73 prosenttia enemmän kuin vuonna 2021. Määrä on samaa tasoa kuin vuonna 2016 (1,6 miljoonaa), joka oli pakolaisten ja siirtolaisten muuttoliikkeen toinen huippuvuosi. Tämä kasvu oli havaittavissa kaikissa Eurodac-tietokannan luokissa: luokan 1 (kansainvälistä suojelua koskeva hakemus) tapahtumat lisääntyivät 86 prosenttia, luokan 2 (laittomat rajanylitykset) tapahtumat 45 prosenttia, luokan 3 (jäsenvaltioissa laittomasti oleskelevat kolmansien maiden kansalaiset) tapahtumat 59 prosenttia ja luokkien 4 ja 5 (lainvalvontaviranomaisten, jäsenvaltioiden ja Europolin tekemät haut) tapahtumat

³⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston **asetus (EU) N:o 604/2013**, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän **kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta** (uudelleenlaadittu) (EUVL L 180, 29.6.2013, s. 31–59).

³⁷ Lisätietoja on muuttoliike- ja sisäasioiden pääosaston **Euroopan yhteistä turvapaikkajärjestelmää** koskevalla verkkosivulla.

231 prosenttia.

Myös Eurodac-tietokantaan tallennettujen tietueiden määrä jatkoi kesäkuussa 2021 alkanutta vakaata kasvuaan, joka kiihtyi merkittävästi maaliskuussa ja jälleen syksyllä. Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan vuoksi Eurodac-järjestelmään **rekisteröityjen turvapaikkahakemusten määrä kasvoi**. Tämä koski erityisesti sellaisten henkilöiden tekemiä hakemuksia, joilla oli joko Ukrainan tai Venäjän kansalaisuus.

Vuonna 2022 kävi selväksi, että Eurodac-järjestelmän **tietokannan tallennuskapasiteettia** oli lisättävä. Eurodac-järjestelmän tallennuskapasiteetti on suoraan yhteydessä järjestelmän säilytysperiaatteisiin: turvapaikanhakijoita koskevia tietoja säilytetään 10 vuotta ja laittomia rajanylityksiä koskevia tietoja 18 kuukautta. Virasto valmisteli tiiviissä yhteistyössä komission ja jäsenvaltioiden kanssa useita vaihtoehtoja Eurodac-järjestelmän tallennuskapasiteetin lisäämiseksi.

Järjestelmän kehitys

Odotettaessa Eurodac-järjestelmän uutta oikeusperustaa virasto jatkoi järjestelmän **vähimmäispäivityshanketta**, joka käynnistettiin vuonna 2021. Siihen sisältyi biometrisen tunnistimen ja Oraclen päivitys, keskusyksikön ja varakeskusyksikön välisen synkronointimekanismin parantaminen ja sellaisten laitteistokomponenttien vaihtaminen, joiden saama toimeksisaajan tuki päättyy. Näitä toimia ei voitu saada päätökseen vuonna 2022 toimitusketjun puutteiden vuoksi.

Syyskuussa tietotekniikkavirasto käynnisti hankkeen Eurodac-järjestelmän **päivittäisen enimmäiskäyttö- ja tallennuskapasiteetin** lisäämiseksi (7 miljoonasta tietueesta 9 miljoonaan tietueeseen). Tämä päivitys, jolla estetään suorituskyvyn heikkeneminen, on tarpeen, jotta voidaan ottaa huomioon tallennettujen tietueiden nopeasti kasvava määrä, ja sen odotetaan olevan toiminnassa toukokuuhun 2023 mennessä.

Mukauttava ylläpito. Jäsenvaltioille tarjottavan palvelun parantamiseksi tietotekniikkavirasto tarkisti testausympäristöä ja esituotantoympäristöä. Suorituskyky- ja stressitestit tehtiin käyttäen **synteettisiä sormenjälkitietoja**. Järjestelmän operatiivisen hallinnon parantamiseksi virasto tarkisti lisäksi Eurodac-järjestelmän teknisiä asiakirjoja sekä ulkopuolisten toimeksisaajien käyttöoikeuksien hallintaprosessia ja näiden paikan päällä toteuttamia toimia.

Yhteentoimivuutta koskeva valmius. Eurodac-järjestelmän integroimisesta **yhteentoimivuusarkkitehtuuriin** säädetään uudelleenlaaditussa Eurodac-asetuksessa.

1.1.4. Järjestelmien operaatiotuki

Varmistaakseen vastuualueelleen kuuluvien oikeus- ja sisäasioiden järjestelmien jatkuvan käytettävyyden virasto tarjoaa tukipalveluja kaikille järjestelmän loppukäyttäjille ympärivuorokautisesti toimivan tietotekniikkaviraston neuvontapalvelun välityksellä. Neuvontapalvelu vastaa palvelupyyntöjen käsittelystä (vakiomenettelyt) ja koordinoi poikkeamien (palveluhäiriöiden) ja ongelmien (perimmäisten syiden tutkiminen) ratkaisemista.

Oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien loppukäyttäjille tarjottiin palveluja keskeytyksettä koko vuoden 2022 ajan. Neuvontapalvelun suorituskykyindikaattori saavutti vuonna 2022 korkeimman arvonsa, 82,37 prosenttia, mikä ylittää 75 prosentin tavoitteen. Tämä indikaattori osoittaa tietotekniikkaviraston ja jäsenvaltioiden välisessä palvelutasosopimuksessa vahvistetun tavoitteen mukaisesti täytettyjen pyyntöjen prosenttiosuuden mittaamalla viraston vastauksia kahden eri tekijän perusteella: 1) järjestelmän loppukäyttäjän tekemään ilmoitukseen vastaamiseen kuluva aika (vastausaika) ja 2) kuinka kauan ongelman ratkaiseminen kestää (ratkaisuaika).

Vuonna 2022 tietotekniikkaviraston neuvontapalvelu käsitteli 1 538 palvelupyyntöä ja 3 415 häiriötaphtumaa, jotka koskivat käytössä olevia oikeus- ja sisäasioiden järjestelmiä. Järjestelmien loppukäyttäjät toimittivat yhteensä yli 1 200 ilmoitusta, ja lisäksi 3 672 ilmoitusta toimitettiin sisäisesti, joko järjestelmien rutiinomaisen valvonnan yhteydessä tai paikalla työskenteleviltä toimeksisaajilta.

Huolimatta joistakin kriittisistä häiriöistä, jotka vaikuttivat erityisesti SIS-järjestelmään, viraston tukiryhmien ja muiden operaatioryhmien (myös ulkopuolisten toimeksisaajien) välisten vanikkojen prosessien ja tehokkaan yhteistyön ansiosta onnistuttiin varmistamaan, että järjestelmien käytettävyyden oikeus- ja sisäasioiden alan toimijoiden kannalta oli yleisesti ottaen hyvää tasoa.

Tietotekniikkaviraston tekninen yksikkö keskittyi vuonna 2022 purkamaan ongelmasumaa sekä poistamaan kriittisiä ja erittäin kiireellisiä ongelmia tuotantoympäristöstä. Tämä myötävaikutti järjestelmien korkeaan käytettävyyteen lähinnä minimoimalla yksittäisten häiriötaphtumien vaikutukset. Tukiryhmät osallistuivat

myös monimutkaisten uusien versioiden laatimiseen (esimerkiksi uudistettu SIS-järjestelmä) ja aloittivat uusia järjestelmiä (kuten EES-järjestelmää ja sBMS-palvelua) koskevan koulutuksen.

Tietotekniikkavirasto jatkoi koko raportointijakson ajan **IT-palvelujen hallinnan (ITSM) välineidensä päivittämistä erityisesti** siirryttäessä monialaiseen toimintamalliin. Viraston ITSM-välinettä (MicroFocus Service Managerin versio 9, SM9) päivitettiin useita kertoja. Päivityksillä siihen lisättiin uusia valmiuksia ja toimintoja, kuten ilmoitusten dynaaminen jakaminen eri toimeksisaajien kesken. SM9-välineeseen tehtiin kesäkuun ja lokakuun välisenä aikana noin 40 päivitystä. Se muun muassa päivitettiin 32-bittisestä 64-bittiseen versioon, mikä paransi huomattavasti välineen suorituskykyä ja toi siihen uusia ominaisuuksia.

Lisäksi ITSM-raportointia automatisoitiin edelleen dynaamisilla raporteilla neljännesvuosittaisista keskeisistä suorituskykyindikaattoreista sekä prosessien omistajille ja muille ryhmille toimitettavilla useilla täysin automatisoiduilla päivittäisillä, viikoittaisilla ja kuukausittaisilla raporteilla.

Lisäksi järjestelmien operaatioyksikkö suunnitteli uuden "tapahtumanhallintaprosessin" ja käynnisti tutkimuksen tarvittavien välineiden määrittämiseksi. Toinen tutkimus käynnistettiin sen välineen (eOPM) korvaamiseksi, jota tietotekniikkaviraston neuvontapalvelu käyttää ollessaan yhteydessä jäsenvaltioihin SIS-järjestelmän kautta. Tavoitteena on löytää ratkaisu, joka voitaisiin helposti laajentaa kaikkiin viraston hoidettavaksi annettuihin nykyisiin ja tuleviin järjestelmiin.

Taulukko 1. Oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmät: vuonna 2022 käsiteltyjen häiriötapahtumien³⁸ ja palvelupyyntöjen määrä.

	SIS	VIS	BMS	Eurodac	DubliNet	Muut ³⁹	Yhteensä
Häiriötapahtumat	1 528	469	592	338	30	458	3 415
Jäsenvaltion avaama	423	81	0	168	14	2	699
Avattu sisäisesti	1 094	388	592	170	16	456	2 716
Palvelupyynnöt	1 089	131	56	191	57	14	1 538
Jäsenvaltion avaama	371	80	0	74	57	0	582
Avattu sisäisesti	718	51	56	117	0	14	956

Taulukko 2. Oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmät: Häiriötapahtumien jaottelu ensisijaisuuden ja järjestelmän mukaan.

Ensisijaisuus ⁴⁰	SIS	VIS	BMS	Eurodac	DubliNet	Muut	Yhteensä
Kriittinen	21	5	1	2	0	1	30
Korkea	233	64	9	26	1	28	361
Kohtalainen	1 053	285	449	255	20	326	2 388
Matala	221	115	133	55	9	103	636
Yhteensä	1 528	469	592	338	30	458	3 415

³⁸ Häiriötapahtuma on yksittäinen ennakoimaton tapahtuma, joka aiheuttaa palvelun keskeytymisen. Ongelma on yhden tai useamman häiriötapahtuman perimmäinen syy.

³⁹ Tämä luokka sisältää tuotanto- ja esituotantoympäristöissä käytettävät järjestelmät, laitteet ja infrastruktuurin.

⁴⁰ Häiriötapahtuman ensisijaisuus määräytyy sen perusteella, millainen vaikutus sillä on kyseessä olevan palvelun toimintaan ja miten kiireellisesti se on ratkaistava.

Taulukko 3. Oikeus- ja sisäasioiden järjestelmät: ongelmien jakautuminen ensisijaisuuden ja järjestelmän mukaan.

Ensisijaisuus	SIS	VIS	BMS	Eurodac	DubliNet	Muut	Yhteensä
Kriittinen	3	0	0	0	0	0	3
Korkea	21	4	1	10	0	0	36
Kohtalainen	18	6	4	8	0	8	44
Matala	23	13	8	14	0	6	64
Yhteensä	65	23	13	32	0	14	147

1.1.5. Testauksen, versioiden ja käyttöönoton hallinta

Virasto pystyy versioiden käyttöönoton yhteydessä päivittämään järjestelmät uusimmilla korjauksilla ja toiminnoilla järjestelmien suunnitellun kehityksen osana. Tässä prosessissa versioiden valmistelu ja ajoitus ovat erittäin tärkeitä seikkoja, jotta voidaan minimoida vaikutus järjestelmien suorituskykyyn ja käytettävyyteen.

Virasto hyväksyi vuoden alussa SIS-, VIS- ja Eurodac-järjestelmien versiosuunnitelmat. VIS-järjestelmässä otettiin käyttöön neljä versiota suunnitelman mukaisesti, mutta SIS-järjestelmässä ja Eurodac-järjestelmässä oli viivästyksiä, jotka johtuivat osittain testauksen aikana havaituista laatuongelmista. Eurodac-järjestelmässä otettiin käyttöön yksi versio, ja SIS-järjestelmässä virasto toteutti ainoastaan yhden vuodelle 2022 suunnitelluista versioista.

Virasto päivitti myös operatiivisen muutoksenhallinnan prosessia ja menettelyjä. Näin pystyttiin varmistamaan, että jatkuvasti lisääntyviä tietoteknisiä muutoksia pystytään hallinnoimaan tehokkaasti, vaikuttavasti ja oikea-aikaisesti. Nämä muutokset vaikuttavat puolestaan tietotekniikkaviraston hallinnoitavaksi osoitettujen järjestelmien suorituskykyyn ja käytettävyyteen.

Vuonna 2022 toteutettiin SIS-, VIS-, Eurodac- ja EES-järjestelmiä ja sBMS-palvelua koskevia testauksenhallintatoimia. VIS- ja EES-järjestelmien toiminnallisessa vastaanottotestauksessa virasto sai uusien sisäisten työkalujen kokonaisuuksien testaamisesta lupaavia tuloksia.

Virasto järjesti vuoden aikana useita erityisiä testausasiantuntijoiden ryhmien kokouksia, joissa käsiteltiin SIS-, VIS- ja EES-järjestelmiä. Nämä kokoukset myötävaikuttivat huomattavasti jäsenvaltioiden kanssa tehtyjen testien onnistumiseen ja auttoivat lujittamaan entisestään testausyhteisön vahvaa yhteishenkeä. Jäsenvaltioiden käyttöön annettiin lisäksi aivan uusi loppukäyttäjille tarkoitettu testausyökalujen kokonaisuus. Sillä helpotetaan ja nopeutetaan tukiprosessia huomattavasti. Samalla tietotekniikkavirasto määritteli yhteentoimivuutta koskevan testausmallin, jolla voidaan käsitellä järjestelmien yhteentoimivuustestauksen monimutkaisia ja toisiinsa nivoutuneita laadunvarmistusmenettelyjä. Vuoden 2022 jälkipuoliskolla virasto teki ulkopuolisen testaustuen tarjoajien kanssa sopimuksen, jotta testauksen määrän ja monimutkaisuuden kasvua voidaan hallita paremmin.

Tietotekniikkavirasto työskenteli edelleen myös sovelluksen elinkaaren hallinnan parissa. Tavoitteena on tukea sovellusten toimittamista ja hallita yhteisten komponenttien uudelleenkäyttöön eri järjestelmissä liittyvää monimutkaisuutta sekä uusien järjestelmien yhteenliitettävyyttä ja yhteentoimivuutta.

1.2. Uudet järjestelmät ja innovointi

Kun tietotekniikkaviraston toimeksiantoa laajennettiin vuonna 2018, virastolle annettiin tehtäväksi kehittää useita **uusia laaja-alaisia tietojärjestelmiä** sekä laatia **yleinen yhteentoimivuusarkkitehtuuri** EU:n oikeus- ja sisäasioiden alalle. Tietojärjestelmien jatkuvaa kehittämistä koskevien tietotekniikkaviraston valmiuksien tukemiseksi tarkistetulla toimeksiannolla laajennettiin myös sen **tutkimus- ja innovointitoimien** soveltamisalaa siten, että siihen sisältyy konseptin toimivuuden osoittamista koskevien hankkeiden ja pilottihankkeiden toteuttaminen.

Komissio esitti **Älykkäät rajat** -lainsäädäntöpakettin yhteydessä ajatuksen EU:n nykyisiä sisäasioiden alan järjestelmiä (SIS, VIS ja Eurodac) täydentävien uusien tietojärjestelmien käyttöönotosta EU:n sisäisen turvallisuuden parantamiseksi ja sen ulkorajojen valvonnan nykyaikaistamiseksi. Näiden uusien järjestelmien – rajanylitystietojärjestelmän (**EES**) ja EU:n matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (**ETIAS**) – kehittäminen on

ollut yksi viraston keskeisistä painopistealoista sen jälkeen, kun niitä koskevat perustamisasetukset annettiin vuosina 2017 ja 2018.

Uusien ja nykyisten tietojärjestelmien välisen tietojenvaihdon helpottamiseksi tietotekniikkavirastolle annettiin tehtäväksi kehittää kattava **yhteentoimivuusarkkitehtuuri** oikeus- ja sisäasioiden alaa varten. Kun oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien yhteentoimivuus on saatu käyttöön, se tukee yhdenmukaista rajaturvallisuutta ja sisäistä turvallisuutta, mikä on viraston tärkein panos **EU:n turvallisuusunionistrategiaan**.

Tietotekniikkaviraston toimeksiannon laajentamisen myötä sille annettiin uusia tehtäviä myös EU:n **oikeusasioiden alalla**, kuten uuden tietojärjestelmän – kolmansien maiden kansalaisia koskevan eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän (**ECRIS-TCN**) – kehittäminen sekä **e-CODEX-järjestelmän** operatiivinen hallinnointi. e-CODEX on rajatylittäviä oikeudenkäyntimenettelyjä helpottava sähköinen viestintäalusta. Tällä tavoin virasto alkoi lisätä panostaan oikeudenkäytön digitalisointiin⁴¹, jolla pyritään parantamaan Euroopan oikeusviranomaisten välistä yhteistyötä ja EU:n kansalaisten ja yritysten oikeussuojan saatavuutta.

Uusien järjestelmien kehittäminen ja toteutus jatkui koko vuoden 2022 ajan huolimatta jatkuvista viivästyksistä, jotka johtuivat pääasiassa toimeksisaajan kyvyttömyydestä noudattaa toimitusaikataulua. Lisäksi häiriöt ja toimitusongelmat maailmanlaajuisessa toimitusketjussa heikensivät kriittisten laitteisto- ja ohjelmistokomponenttien saatavuutta. Näiden ongelmien ratkaisemiseksi tietotekniikkavirasto teki tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden ja komission kanssa, seurasi tilannetta huolellisesti ja suunnitteli toimenpiteitä vaikutusten lieventämiseksi. Tämä on ollut erityisen tärkeää EES-järjestelmän kannalta, koska viivästykset sen toteutusaikataulussa vaikuttavat keskinäisten riippuvuuksien vuoksi suoraan ETIAS-järjestelmän ja yhteentoimivuuskomponenttien toteutusaikatauluihin. Käyttöönottoaikataulun pidentäminen vaikuttaa todennäköisesti sekä henkilö- että taloudellisiin resursseihin, joita tarvitaan kehittämisen loppuun saattamiseen.

⁴¹ Komission tiedonanto **Oikeudenkäytön digitalisointi Euroopan unionissa: Välineet mahdollisuuksien hyödyntämiseen**, COM(2020) 710 final.

1.2.1. Rajanylitystietojärjestelmä (EES)

Sisäasioiden alalla EES-järjestelmä on toinen kahdesta tietojärjestelmästä, joiden tarkoituksena on nykyaikaistaa EU:n ulkorajojen valvontaa korvaamalla nykyinen passien manuaalinen leimaaminen kaikkien Schengen-alueelle tulevien ja sieltä poistuvien kolmansien maiden kansalaisten **sähköisellä rekisteröinnillä**. Tämä koskee myös maahantulon epäämiseen liittyviä tietoja. Lisäksi EES-järjestelmä mahdollistaa laillisen lyhytaikaisen oleskelun valvonnan (kun vierailu kestää enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana) ja mahdollisten laillisen oleskeluajan ylittäneiden henkilöiden tunnistamisen laskemalla automaattisesti laillisen oleskelun keston ja tekemällä kuulutuksia sen päättyessä.

Järjestelmän tarkoituksena on ehkäistä laitonta maahanmuuttoa ja vahvistaa sisäistä turvallisuutta tukemalla järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjuntaa. Kun EES-järjestelmällä käyttöön otettu rajatarkastusten automatisointi on toimintakunnossa, se auttaa myös jäsenvaltioita hallitsemaan matkustajavirtojen ja optimoi samalla rajavartijoiden määrä rajanylityspaikoilla.

Tietotekniikkavirasto vastaa seuraavien kehittämisestä ja ylläpidosta:

- EES-järjestelmän keskusjärjestelmä
- yhdenmukainen kansallinen rajapinta EES-järjestelmän keskusjärjestelmän ja kunkin jäsenvaltion kansallisen rajainfrastruktuurin välisen yhteyden luomiseksi
- suojattu ja salattu viestintäinfrastruktuuri EES-järjestelmän keskusjärjestelmän ja yhdenmukaisten kansallisten rajapintojen välillä
- suojattu viestintäkanava EES- ja VIS-järjestelmien keskusjärjestelmien välillä.

EES-keskusjärjestelmän toiminta edellyttää EES-komponentin ja biometrisen tunnistusjärjestelmän (BMS) yhdistämistä ja nykyisen viisumitietojärjestelmän (VIS) muuttamista. Lisäksi EES-järjestelmällä on ETIAS-järjestelmän kanssa yhteinen verkkopalvelu, joka tarjoaa verkkorajapintoja kansainvälisen matkustajaliikenteen harjoittajille ja kolmansien maiden kansalaisille.

Täytäntöönpano

EES-järjestelmää alettiin kehittää tammikuussa 2018, ja ohjelman täytäntöönpano on edennyt testausvaiheeseen. Huolimatta monista raportointijakson aikana kohdatuista haasteista virasto edistyi EES-keskusjärjestelmän kehittämisessä muun muassa toteuttamalla useita testauksia tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa.

Tietotekniikkavirasto laati vuonna 2022 edelleen tiiviissä yhteistyössä kaikkien sidosryhmien kanssa tehokkaita toimenpiteitä, joilla pyritään lieventämään EES-järjestelmään liittyvien jatkuvien viivästysten vaikutuksia sekä niiden heijastusvaikutusta ETIAS-järjestelmän ja yhteentoimivuuskomponenttien suunniteltuun toteuttamiseen.

EES-järjestelmän kehittämisohjelman tilanteen vuoksi tietotekniikkaviraston hallintoneuvosto pyysi 24. maaliskuuta 2022 neuvostoa hyväksymään järjestelmän käyttöönoton lykkäämisen marraskuuhun 2022.⁴² Hallintoneuvosto tarkisti 22. kesäkuuta 2022 aikataulua vielä kerran ja lykkäsi järjestelmän käyttöönottoa toukokuun 2023 puoliväliin. Ennakoimattomien tapahtumien vuoksi ETIAS-järjestelmän toimitusta oli lykättävä marraskuuhun 2023, ja yhteentoimivuuskomponenttien toimitusta lykättiin asteittain kesäkuuhun 2024.⁴³ Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto hyväksyi tämän tarkistetun aikataulun heinäkuussa Prahassa pitämässään epävirallisessa kokouksessa.

⁴² Tietotekniikkaviraston hallintoneuvoston 34. kokouksen päätökset, 23. ja 24. maaliskuuta 2022.

⁴³ Tietotekniikkaviraston hallintoneuvoston 36. kokouksen päätökset, 22. ja 23. kesäkuuta 2022.

Kaikista ponnisteluista huolimatta tilanne oli vuoden 2022 lopussa edelleen haastava, eikä EES-keskusjärjestelmän kehittämisestä vastaava yhteenliittymä pystynyt esittämään suunnitelmaa, jossa olisi ollut tietty toimituspäivä.⁴⁴

Testaus

EES-järjestelmän kehitysohjelman täytäntöönpano on edennyt kehittämis- ja testausvaiheeseen, ja sen odotetaan päättyvän vuoden 2024 alussa tapahtuvaan käyttövaiheeseen siirtymiseen ja sitä seuraavaan lopulliseen järjestelmähyväksyntään.

EES-keskusjärjestelmän sovellus. Tietotekniikkavirasto käynnisti tammikuussa 2022 **yhdennetyn ratkaisun** (eli EES-keskusjärjestelmän sekä sBMS-palvelun ja päivitetyn VIS-keskusjärjestelmän) toiminnallisen testauksen aikataulun mukaisesti. Vaikka VIS-järjestelmän ja yhteisen biometrisen tunnistuspalvelun (sBMS) osien kehittäminen saatiin päätökseen hyvissä ajoin, EES-järjestelmän osan kehittäminen oli useita kuukausia jäljessä alkuperäisestä määräajasta, joka oli 15. syyskuuta 2022. Toimeksisaaja arvioi vuoden 2022 lopussa toimituksen tapahtuvan tammikuun 2023 alussa, mikä vaikuttaisi siihen, kuinka paljon aikaa jäsenvaltioilla olisi käytettävissä testaamiseen, ja lykkäisi myös muun kuin toiminnallisen testauksen aloittamista tietotekniikkaviraston tiloissa. Edistymisen seuraamiseksi ja toimituksen nopeuttamiseksi tietotekniikkavirasto jatkoi toimeksisaajan tiimin kanssa järjestettyjä päivittäisiä kokouksia sekä toimeksisaajan johdon kanssa järjestettyjä viikoittaisia kokouksia, ja ongelmat saatettiin säännöllisesti toimeksisaajan ylimmän johdon tietoon.

Testausympäristöt ja simulaattorit. Tietotekniikkavirasto julkaisi ensimmäisen kerran väliversion, jossa yhdistettiin EES-, VIS- ja BMS-järjestelmät. Se asennettiin onnistuneesti Saksan erityisessä testausympäristössä 20. lokakuuta 2022. EES-järjestelmästä vastaavalla yhteenliittymällä oli kuitenkin joulukuun 2022 puoliväliin asti vaikeuksia päivittää muut jäsenvaltioiden erityiset testausympäristöt. Tämä ongelma sekä teknisistä ongelmista johtuvat pitkät asennusajat tuotiin esiin toimeksisaajan johdolle.

Testaus jäsenvaltioissa. EES-järjestelmän vaatimustenmukaisuuden testausympäristö asetettiin jäsenvaltioiden saataville vuoden 2022 helmikuun lopussa. Kansalliset järjestelmätestit oli kuitenkin tehtävä VIS- ja sBMS-simulaattorien avulla, koska EES-keskusjärjestelmän sovelluksen täysin yhdennetyn version toimittamisessa oli edelleen ongelmia. Vuoden loppuun mennessä 13 jäsenvaltiota oli saanut lähes päätökseen VIS- ja sBMS-simulaattoreilla suoritetun testauksen, jonka onnistumisaste oli 93 prosenttia, mikä osoittaa, että sovellusliittymän laatu oli hyvä. Jäsenvaltiot suorittivat edelleen testejä vuoden 2023 alussa. Virasto tukee aktiivisesti jäsenvaltioita tässä prosessissa ja helpottaa viikoittaista raportointia EES-järjestelmän etenemistä koskevan raportin avulla.

Yhdennetyn version testaamista varten tietotekniikkavirasto toimitti väliversion. Vaatimustenmukaisuustestauksessa saavutettiin muutaman päivän kuluessa 90 prosentin onnistumisaste, mikä vahvisti, että väliversion integroinnin laatu oli hyvä. Täysimittainen testaus (kaikkien toimintokokonaisuuksien, myös biometristen toimintojen, toiminnan päästä päähän -testaus) ei kuitenkaan ollut mahdollista sBMS-palvelun estotilaan liittyvän ongelman vuoksi.

Yhteentoimivuutta koskeva valmius

EES-asetuksessa säädetään EES- ja VIS-järjestelmien (sekä BMS-järjestelmän) sekä EES- ja ETIAS-järjestelmien välisestä yhteentoimivuudesta, jonka tarkoituksena on tehostaa ja yksinkertaistaa rajatarkastuksia.

Yhteentoimivuus VIS-järjestelmän kanssa. Viisumeihin liittyvien tietojen automaattisen haun mahdollistamiseksi VIS-järjestelmästä on luotava näiden kahden järjestelmän välille suora viestintäkanava EES-järjestelmässä olevien vastaavien tietojen eli viisumin voimassaolon tarkistamista tai viisumin mitätöintiä, kumoamista tai jatkamista koskevien tietojen päivittämiseksi. VIS- ja EES-järjestelmien yhteentoimivuuden mahdollistavien **mikropalvelujen** kehittäminen saatiin päätökseen vuoden 2022 alussa, ja loppuvuonna tietotekniikkavirasto keskittyi yhteisen ratkaisun testaukseen ja testien suorittamiseen jäsenvaltioiden kanssa.

⁴⁴ Hallintoneuvosto totesi tammikuussa 2023, että toukokuuhun 2023 asetettua määräaikaa ei ollut enää mahdollista noudattaa ja että toimituspäivää ei ollut mahdollista määrittää vaaditulla varmuustasolla pääasiassa siksi, että vaatimustenmukaisuustestejä varten ei ollut käytettävissä testausympäristöjä. Lisäviivästyksistä huolimatta hallintoneuvosto pyysi kaikkia jäsenvaltioita ja sidosryhmiä jatkamaan valmistelujaan rajanylityspaikoilla (**hallintoneuvoston 40. kokouksen päätökset**, 12. tammikuuta 2023). Maaliskuussa hallintoneuvosto pyysi tietotekniikkavirastoa tarkistamaan oikeus- ja sisäasioiden alan yhteentoimivuusarkkitehtuurin täytäntöönpanoaikataulua. Tietotekniikkaviraston hallintoneuvosto pani **15. maaliskuuta 2023 pidetyssä 42. kokouksessaan** merkille EES-järjestelmän täytäntöönpanon tilanteen ja toimeksisaajan lisäviivästyksiset ja totesi, ettei EES-järjestelmän käyttöönotto vuonna 2023 ei ole enää mahdollista.

VIS-järjestelmän ja sBMS-palvelun toiminnallinen integrointi saatiin päätökseen ja tietojen siirtoa koskevien toimien valmistelemiseksi tehtiin useita testejä, joita jatketaan vuonna 2023.

Yhteentoimivuus ETIAS-järjestelmän kanssa. Jotta EES- ja ETIAS-järjestelmistä voidaan tehdä hakuja samanaikaisesti, EES-järjestelmän ja eurooppalaisen hakuportaalien (ESP) välille on luotava yhteentoimivuuden mahdollistava yhteys. EES-järjestelmän alkuperäinen versio ei edellyttänyt tällaista yhteyttä, vaan sen tarve perustuu ETIAS-järjestelmän myöhempään muutokseen, jotka hyväksyttiin heinäkuussa 2021.⁴⁵ Tietotekniikkavirasto jatkoi vuonna 2022 sopimusneuvotteluja ja valmisteluja EES-järjestelmän mukauttamiseksi ETIAS-järjestelmään.

EES-järjestelmän yhteys CRRS-tietoarkistoon. Virasto aloitti yhteisen rajapinnan kehittämisen EES-järjestelmän ja raportoinnin ja tilastoinnin keskus-tietoarkiston (CRRS) välille. Koska CRRS-tietoarkiston eritelmien valmistuminen viivästyi, tietotekniikkavirasto selvitti vaihtoehtoja sellaisen mukautetun raportointitoiminnon tarjoamiseksi, joka kattaa EES-järjestelmän ensimmäisen käyttöjakson ennen sen mahdollista integrointia CRRS-tietoarkistoon.

Siirtyminen käyttövaiheeseen

Tietotekniikkavirasto aloitti raportointijaksolla valmistelut käyttövaiheeseen siirtymiseksi järjestämällä useita teknisiä kokouksia jäsenvaltioiden kanssa ja jakamalla EES-järjestelmän käyttöoppaan ensimmäisen version.

1.2.2. EES-/ETIAS-järjestelmien verkkopalvelut

Myönnettäessä lupa tulla Schengen-alueelle ero viisumivelvollisten ja viisumipakosta vapautettujen kolmansien maiden kansalaisten välillä. EES-järjestelmä tarkistaa, onko viisumivelvollisilla kolmansien maiden kansalaisilla voimassa oleva viisumi vähintään yhteen hyväksytyyn maahan-tuloon, ja ETIAS-järjestelmää tarvitaan sen tarkistamiseen, onko viisumipakosta vapautetuilla kolmansien maiden kansalaisilla vaaditut matkustusluvat. Jotta voidaan helpottaa **saapuvien kolmansien maiden kansalaisten yhdenmättyä ja sujuvaa käsittelyä** Schengen-rajoilla, tietotekniikkaviraston tehtävänä on kehittää EES- ja ETIAS-järjestelmiä varten verkkopalveluja, joihin sisältyy keskitetty **liikenteenharjoittajien käyttöliittymä**⁴⁶, jolla voidaan tehdä hakuja molemmista järjestelmistä sen tarkistamiseksi, onko kolmannen maan kansalaisella voimassa oleva viisumi tai matkustuslupa Schengen-alueelle tuloa varten.

Nämä yhteiset verkkopalvelut koostuvat useista yleisölle suunnatuista moduuleista, kuten erityisistä verkkokäyttöliittymistä sekä matkustajille ja liikenteenharjoittajille tarkoitettuista mobiilisovelluksista. Liikenteenharjoittajien käyttöliittymän lisäksi matkustajille tarkoitettu täydentävä verkkokäyttöliittymä mahdollistaa sen, että viisumivelvolliset kolmansien maiden kansalaiset voivat tarkistaa, kuinka moneen lailliseen saapumiseen Schengen-alueelle heidän viisuminsa vielä oikeuttaa. Kun ETIAS-järjestelmä otetaan käyttöön, verkkopalveluihin sisältyy myös verkkoalusta, jolla viisumipakosta vapautetut kolmansien maiden kansalaiset voivat hakea pakollista ETIAS-matkustuslupaa, joka on hyväksyttävä ennen matkustamista.

Yhteisten komponenttien vuoksi nämä yhteiset verkkopalvelut kehitetään EES-järjestelmää koskevassa hankkeessa jakamalla soveltamisala kahteen osaan: verkkokäyttöliittymiin (liikenteenharjoittajat / kolmansien maiden kansalaiset) ja liikenteenharjoittajien perehdytys- ja tukityökaluihin. Tietotekniikkavirasto valitsi tämän lähestymistavan varmistaakseen tehokkaan täytäntöönpanon ja mittakaavaedut.

Virasto jatkoi vuonna 2022 EES- ja ETIAS-järjestelmien verkkopalvelujen ohjelmiston käyttöönottoa, mutta hankintavaikeuksien, toimeksisaajien viivästysten ja infrastruktuurin teknisen monimutkaisuuden vuoksi liikenteenharjoittajille tarkoitettua testausympäristön käyttöönotto viivästyi edelleen vuoteen 2023. Lisäksi vastaanottotarkastuksissa⁴⁷ paljastui lukuisia vikoja, jotka jäivät ratkaisematta vuoden 2022 lopussa.

Virasto teki tiivistä yhteistyötä komission ja Frontexin kanssa EES-/ETIAS-järjestelmien verkkopalvelujen toimittamiseksi ja käynnisti niiden kehittämistä koskevan sopimusprosessin. Verkkopalveluja koskevat

⁴⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU)2021/1152, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021, asetusten (EY) N:o 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861 ja (EU) 2019/817 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse **edellytysten vahvistamisesta pääsille muihin EU:n tietojärjestelmiin ETIAS-järjestelmän tarkoituksia varten** (EUVL L 249, 14.7.2021, s. 15).

⁴⁶ Tietotekniikkaviraston liikenteenharjoittajia käsittelevän työryhmän laatima asiakirja **EES-/ETIAS-järjestelmien liikenteenharjoittajille tarkoitettu käyttöliittymästä**, maaliskuu 2023.

⁴⁷ **Vastaanottotarkastus (factory acceptance test, FAT)** osoittaa, että kehitetyt toiminnot on testattu toimittajan toimipaikassa ennen niiden toimittamista ja että ne toimivat riittävän vakaasti, ennen kuin ohjelmisto toimitetaan järjestelmäratkaisun testaukseen.

sopimusneuvottelut saatiin päätökseen elokuuhun 2022 mennessä.⁴⁸ Hyväksymisen myöhästyminen haittasi verkkopalveluja koskevien perustana olevien vaatimusten ja eritelmien viimeistelyä, mikä viivästytti täytäntöönpanosopimuksen tekemistä.

Tuki jäsenvaltioille

Auttaakseen jäsenvaltioita EES- ja ETIAS-järjestelmien käyttöönotossa komissio julkaisi tarkistetun version rajavartijan käsikirjasta (Schengen-käsikirja)⁴⁹. Tietotekniikkavirasto toimitti käsikirjaan teknisiä päivityksiä koskevan yleiskatsauksen, jossa keskityttiin järjestelmien välisiin yhteyksiin ja liikenteenharjoittajien käyttöliittymään (muun muassa erilaisiin hakuskenaarioihin ja vastauksiin). Lisäksi tietotekniikkavirasto teki yhteistyötä Frontexin kanssa kahden ohjeasiakirjakokonaisuuden laadinnassa. Ne koskivat vakiotoimintamenettelyjä ja liikenteenharjoittajien tueksi julkaistuja usein kysytyjä kysymyksiä.⁵⁰

Liikenteenharjoittajien rekisteröinti

Vuoden 2022 loppuun mennessä tietotekniikkavirastoon oli rekisteröitynyt yhteensä **947 liikenteenharjoittajaa** (799 lentoliikenteen, 51 meriliikenteen ja 97 maaliikenteen harjoittajaa) EES- ja ETIAS-järjestelmien välisiä yhteyksiä varten. Lisäksi 54 liikenteenharjoittajien ohjelmistojen tarjoajaa oli hakenut rekisteröintiä. Noin 40 prosenttia on unioniin sijoittautuneita liikenteenharjoittajia ja 60 prosenttia tulee EU:n ulkopuolelta.

Rekisteröityjen liikenteenharjoittajien, erityisesti maaliikenteen harjoittajien, määrä osoittautui lopulta paljon odotettua pienemmäksi. EES-järjestelmän toimintavalmiuteen mahdollisesti kohdistuvien vaikutusten lieventämiseksi tietotekniikkavirasto tehosti toimiaan yhdistämällä voimansa liikenteenharjoittajien järjestöjen kanssa ja järjestämällä tiedotustoimia tämän ongelman ratkaisemiseksi ja rekisteröinnin lisäämiseksi. Tämä aihe pidettiin yhdessä komission, Frontexin, liikenteenharjoittajien järjestöjen ja niiden tietotekniikkapalvelujen tarjoajien kanssa myös liikenteenharjoittajia käsittelevän työryhmän asialistan kärjessä koko vuoden 2022 ajan.

Liikenteenharjoittajien testausprosessin tukemiseksi virasto käynnisti **pilvipohjaisen simulaattorin**, joka oli käytettävissä joulukuuhun 2022 asti. Kaikkiaan 488 liikenteenharjoittajasta vain 380 pyysi simulaattorin käyttöoikeutta, ja vain yksi palveluntarjoaja onnistui suorittamaan koko testaussekvenssin.

1.2.3. EU:n matkustustieto- ja -lupajärjestelmä (ETIAS)

ETIAS on matkustamista edeltävä verkossa toimiva viisumipakosta vapautetuille kolmansien maiden kansalaisille tarkoitettu lupajärjestelmä, jolla otetaan käyttöön matkustuslupa **uutena edellytyksenä** lyhytaikaista oleskelua varten tapahtuvaa **Schengen-alueelle saapumista** varten. Sen lisäksi, että ETIAS-järjestelmä yksinkertaistaa kolmansien maiden kansalaisten rajanylitysmenettelyjä, se edistää myös EU:n sisäistä turvallisuutta tunnistamalla etukäteen mahdolliset muuttoliikettä, turvallisuutta ja kansanterveyttä koskevat riskit. Tätä **riskinarviointia** helpottaa tulevaisuudessa oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien yhteentoimivuus, joka mahdollistaa taustatietojen tarkistamisen kaikista tietotekniikkaviraston hallinnoimista järjestelmistä sekä asiaankuuluvista Europolin ja Interpolin tietokannoista.

Lento-, meri- ja maaliikenteenharjoittajat tarkastavat ETIAS-matkustusluvut ennen liikennevälineeseen nousemista, ja ulkorajojen ylityspaikoilla tarkastuksia suorittavat rajavartijat, joiden vastuulla on tehdä lopullinen päätös pääsyn myöntämisestä tai epäämisestä. ETIAS-tietokanta on myös kansallisten

⁴⁸ **Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1409**, annettu 18 päivänä elokuuta 2022, yksityiskohtaisista säännöistä ja edellytyksistä verkkopalvelun toimintaa varten ja siihen sovellettavista tietosuojaa ja turvallisuutta koskevista säännöistä sekä toimenpiteistä verkkopalvelun kehittämistä ja teknistä toteuttamista varten ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/1224 kumoamisesta (EUVL L 2 16, 19.8.2022, s. 3–19).

⁴⁹ **Rajavartijan käsikirja (Schengen-käsikirja)**, 28.10.2022, C(2022) 7591 final.

⁵⁰ Frontex (2022), **Frequently Asked Questions (FAQ) in support of carriers' public section**, 9.10.2022.

lainvalvontavirastojen ja Europolin käytettävissä, jotta terrorismirikoksia ja muita vakavia rikoksia voidaan ehkäistä ennalta, havaita ja tutkia.

ETIAS-järjestelmään kuuluvat

- tietotekniikkaviraston kehittämä ja hallinnoima tietojärjestelmä
- Frontexiin sijoitettu keskusyksikkö, joka käsittelee hakemuksen, jos siinä on osuma johonkin niistä tietokannoista, josta haku on tehty, ja käynnistää tarvittaessa hakemuksen manuaalisen käsittelyn
- kunkin jäsenvaltion kansalliset yksiköt, jotka ovat vastuussa manuaaliseen käsittelyyn lähetettyjen hakemusten tutkimisesta ja niitä koskevien päätösten tekemisestä.

ETIAS-järjestelmällä on useita yhteisiä laitteisto- ja ohjelmistokomponentteja EES-järjestelmän kanssa, kuten yhdenmukainen kansallinen rajapinta (NUI), viestintäinfrastruktuuri ja verkkopalvelut (ks. edellä kohta 1.1.2).

ETIAS-järjestelmää alettiin kehittää vuoden 2018 lopussa. Koska sillä on merkittäviä keskinäisiä riippuvuuksia EES-järjestelmän kanssa, järjestelmän kehittäminen ja toteuttaminen edellyttää kuitenkin EES-järjestelmän viimeistelyä ja onnistunutta käyttöönottoa, eli ETIAS-järjestelmä voidaan ottaa käyttöön kuusi kuukautta EES-järjestelmän jälkeen.

Heinäkuussa 2021 hyväksytyillä **ETIAS-järjestelmään tehtävillä muutoksilla**⁵¹ tuettiin kaikkien oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien tietojen ristiintarkastusta asettamalla velvoite tehdä EES-tietojärjestelmästä ja eurooppalaisesta hakuportaalista (ESP) yhteentoimivat ETIAS-järjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Tätä velvoitetta ei ollut EES-järjestelmän alkuperäisessä versiossa.⁵²

Säätelyperusta

ETIAS-järjestelmän kehittämiseksi tarvittavia vaatimuksia ja eritelmiä on lykätty, kunnes ETIAS-järjestelmään tehtävien muutosten täytäntöönpanoa koskeva **sekundaarilainsäädäntö** hyväksytään. Tammikuuhun 2023 mennessä oli hyväksytty 21 säädöstä, ja viittä säädöstä oltiin parhaillaan hyväksymässä muodollisesti (esimerkiksi seurantalistan muutettujen versioiden ja tiedonhallintaa koskevien säädösten hyväksyminen on loppuvaiheessa). Kustannusten raportointiin (ETIAS-järjestelmän maksun mukauttamistarpeen arvioimiseksi) sekä esitteisiin ja maksutapoihin liittyvien säädösten käsittely on edelleen kesken, kunnes komission sisäinen yksiköiden välinen kuuleminen on saatu päätökseen.

Kaksi ETIAS-järjestelmään tehtävistä muutoksista johtuvaa täytäntöönpanosäädöstä on hyväksymisen loppuvaiheessa: 1) komission täytäntöönpanopäätös **tietojen säilyttämistä koskevista teknisistä eritelmistä** ja 2) komission delegoitu päätös edellytyksistä muiden haun kohteena olleiden EU:n tietojärjestelmien tietueeseen, kuulutukseen tai tiedostoon sisältyvien **tietojen ja hakemustiedoston väliselle vastaavuudelle**. Nämä kaksi säädöstä vaikuttavat suoraan ETIAS-järjestelmän sekä muiden oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien ja yhteentoimivuuksien täytäntöönpanoon (mukaan lukien integrointi Europolin tietokantaan).

Analyysi ja suunnittelu

ETIAS-keskusjärjestelmän suunnittelun päätökseen saattamista haittasivat riippuvuudet EES-järjestelmän kanssa yhteisistä komponenteista sekä yhteentoimivuutta koskevista eritelmistä. Tämän seurauksena analyysi- ja suunnitteluvaiheen päättämistä lykättiin helmikuun 2023 loppuun.

Useat loppukäyttäjät pysyivät vuoden 2022 alussa uusina toimintoja, joita varten tietotekniikkavirasto laati vaikutustenarviointeja yhteistyössä komission kanssa. Samalla virasto jatkoi niiden elementtien kehittämistä, joiden suunnittelu oli kypsä ja vakaa.

Komissio hyväksyi huhtikuussa ETIAS-seurantalistaa koskevan täytäntöönpanosäädöksen alustavan version, jolla saatettiin valmiiksi tekniset eritelmit ja jossa kehoitettiin tietotekniikkavirastoa päivittämään **ETIAS-järjestelmän rajapinnan määrittelyasiakirja**. Asiakirjaan sisältyvät salausta koskeva toimintamalli ja eurooppalaisen hakuportaalien eritelmit, ja se jaettiin jäsenvaltioille 2. kesäkuuta. Jäsenvaltioille jaettiin 22. joulukuuta korjaava versio, jossa otettiin huomioon vaihtoehtoinen lähestymistapa seurantalistan

⁵¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/1152, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021, asetusten (EY) N:o 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861 ja (EU) 2019/817 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse **edellytysten vahvistamisesta pääsille muihin EU:n tietojärjestelmiin ETIAS-järjestelmän tarkoituksia varten** (EUVL L 249, 14.7.2021, s. 15).

⁵² Koska EES-järjestelmän suunniteltu käyttöönotto toukokuussa 2023 ei ole enää mahdollista toimeksisaajiin liittyvien viivästysten vuoksi, tietotekniikkavirasto on aloittanut yhteentoimivuuksien aikataulun tarkistamisen, mikä vaikuttaa myös ETIAS-järjestelmän täytäntöönpanoajankautuun.

todennukseen ja yhteisen henkilötietorekisterin (CIR) viimeisimmän tietomallin vaikutus.

ETIAS-järjestelmän ohjelmistomallin viides ja viimeinen iterointi esiteltiin jäsenvaltioille huhtikuussa. Lisäksi tietotekniikkavirasto järjesti komissiolle ja Frontexille kolme työpajaa, joissa esiteltiin kolmansien maiden kansalaisten matkustuslupa-alustan julkisen verkkosivuston sekä mobiilisovelluksen malleja.

Tietotekniikkavirasto jatkoi vuonna 2022 **ETIAS-järjestelmän tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin** päivittämistä antaakseen kattavan vastauksen Euroopan tietosuojavaltuutetun syyskuussa 2021 esittämiin huomautuksiin.

Täytäntöönpano

ETIAS-järjestelmän toimintojen toteuttaminen suunniteltiin **iteratiivisella lähestymistavalla** (jota sovellettiin myös järjestelmän suunnitteluelementtien osalta), jotta voidaan lieventää EES-järjestelmän ja yhteentoimivuuskomponenttien välisten riippuvuuksien vaikutusta vaatimustenmukaisuustestaukseen.⁵³

Joulukuulle suunniteltuja alustavia **järjestelmäratkaisujen testauksia** lykättiin, koska ETIAS-järjestelmän infrastruktuurilaitteiden käyttöönotto testausympäristöä varten viivästyi ja koska ETIAS-järjestelmän yhdenmukainen kansallinen rajapinta (NUI) ei ollut käytettävissä, mikä vaaransi vaatimustenmukaisuustestauksen aikataulun jäsenvaltioiden osalta.

ETIAS-asetuksen nojalla tietotekniikkaviraston tehtävänä on laatia ”valkoinen lista” soveltuvista **audiovisuaalisista välineistä**, joilla voidaan haastatella matkustuslupaa hakevia kolmansien maiden kansalaisia. Virasto sai markkinatutkimuksen päätökseen vuonna 2021 ja järjesti jäsenvaltioille yhteensä 15 esittelytilaisuutta marras- ja joulukuussa. Loppuraportti on tarkoitus toimittaa jäsenvaltioille vuonna 2023.

Virasto jatkoi vuoden aikana **ETIAS-seurantalistan** täytäntöönpanoa. Lisäksi se teki yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa salaus- ja todentamislähestymistapoihin liittyvissä kysymyksissä.

Infrastruktuuri

Tietotekniikkavirasto tilasi helmikuussa 2022 **verkkolaitteet testausympäristöä varten**. Tätä täydennettiin heinäkuussa 2022 tilaamalla loput **testausympäristön laitteet**. Tilattujen laitteiden toimitus viivästyi kuitenkin laitepulan vuoksi, ja virasto pyrki voimakkaasti asettamaan testausinfrastruktuurin asentamisen ja konfiguroinnin etusijalle, jotta vaikutukset vaatimustenmukaisuustestauksen aikatauluun olisivat jääneet mahdollisimman vähäisiksi. Vaikka testausympäristön verkkolaitteet toimitettiin toukokuussa 2022 ja suurin osa laitteistosta syyskuussa 2022, asennusta ei aloitettu, koska sopimusneuvottelut, jotka olivat edelleen käynnissä vuoden 2022 lopussa, olivat pitkittyneet, mikä viivästytti järjestelmätestausta.

Tietotekniikkavirasto allekirjoitti touko- ja kesäkuussa puitesopimukset kaikkien sovellusten ja infrastruktuurin (myös ETIAS-järjestelmän) tulevasta ylläpidosta osana laaja-alaista operaatiokehystä.

1.2.4. Eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän viitesovellus (ECRIS RI)

EU:n lainsäädännön mukaan kansallisten tuomioistuinten on otettava aiemmat tuomiot huomioon, kun ne langettavat tuomioita rikosasioissa. Vuodesta 2012 lähtien käytössä ollut eurooppalainen rikosrekisteritietojärjestelmä (ECRIS) on keskitetty järjestelmä rikosrekisteritietojen vaihtamiseen EU:n jäsenvaltioiden välillä.

ECRIS-viitesovellus (ECRIS RI) tarjoaa integraatiokäyttöliittymän, joka mahdollistaa yhteyden jäsenvaltioiden kansallisiin rikosrekisterirekistereihin. Virasto on vastannut ECRIS-viitesovelluksen ylläpidosta huhtikuusta

⁵³ Virasto jakoi päivitetyn version vaatimustenmukaisuustestien kuvausasiakirjasta jäsenvaltioille tammikuussa 2023. Maaliskuun lopussa **ETIAS-keskusjärjestelmän simulaattorin** ensimmäinen versio oli valmis aloittamaan kansallisten toteutusten testauksen, ja jäsenvaltioille tarkoitettu koulutustilaisuus järjestettiin 12. toukokuuta 2023.

2020 lähtien. Tietotekniikkavirasto teki vuoden 2022 alkupuoliskolla ECRIS-viitesovelluksen lähdekoodin turvallisuusanalyysin, joka paljasti useita turvallisuutta koskevia haavoittuvuuksia. Tietotekniikkavirasto järjesti lokakuussa 2022 työpajan, jossa esiteltiin vaihtoehtoisia ratkaisuja tähän ongelmaan. Sen perusteella hallintoneuvosto päätti marraskuussa, että ECRIS-viitesovelluksen käyttöliittymä olisi vaihdettava. Samalla jäsenvaltioita kehoitettiin painokkaasti päivittämään ECRIS-viitesovellus uusimpaan versioon mahdollisesti jäljelle jääneiden turvallisuusriskien lieventämiseksi.

Tietotekniikkavirasto valmisteli vuonna 2022 myös ECRIS-viitesovelluksen ylläpidon siirtämistä laaja-alaiseen operaatiokehykseen, jota virasto käyttää kaikkien oikeus- ja sisäasioiden järjestelmien hallinnoinnissa. Siirron odotetaan tapahtuvan vuonna 2023.

1.2.5. Kolmansien maiden kansalaisia koskeva eurooppalainen rikosrekisteritietojärjestelmä (ECRIS-TCN)

ECRIS-TCN on keskitetty osuma / ei osumaa -hakujärjestelmä, jolla täydennetään nykyistä ECRIS-järjestelmää (eurooppalainen rikosrekisteritietojärjestelmä) EU:ssa tuomittujen kolmansien maiden kansalaisten rikosrekisteritietojen vaihdon osalta. Yhdessä nämä kaksi järjestelmää auttavat tuomareita, syyttäjiä ja muita asiaankuuluvia viranomaisia saamaan kattavaa tietoa kolmansien maiden kansalaisten rikoshistoriasta riippumatta siitä, missä jäsenvaltiossa kyseinen henkilö on aiemmin tuomittu. Tämän tuloksena ECRIS-TCN auttaa myös panemaan täytäntöön periaatteen tuomioiden ja oikeudellisten päätösten keskinäisestä tunnustamisesta vapauden, oikeuden ja turvallisuuden alueella.

ECRIS-TCN-järjestelmään kuuluvat

- keskusjärjestelmä, johon tallennetaan tiedot tuomituista kolmansien maiden kansalaisista
- kansalliset keskusyhteyspisteet jokaisessa jäsenvaltiossa
- rajapintaohjelmisto, jonka avulla toimivaltaiset viranomaiset voivat olla yhteydessä keskusjärjestelmään
- viestintäinfrastruktuuri, joka yhdistää keskusjärjestelmän kansallisiin keskusyhteyspisteisiin.

Osana oikeus- ja sisäasioiden alan yhteentoimivuusarkkitehtuuria ECRIS-TCN liitetään yhteentoimivuuskomponentteihin, mikä mahdollistaa haut kaikista oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmistä.

Säätelyperusta

Komission täytäntöönpanopäätös, joka sisältää aakkosnumeerisia ja biometrisiä tietoja koskevia säännöksiä, julkaistiin 16. joulukuuta 2022.⁵⁴

Analyysi ja suunnittelu

Vuonna 2022 tietotekniikkavirasto keskittyi järjestelmävaatimusten päätökseen saattamiseen ja **ECRIS-TCN-järjestelmän rajapintojen määrittelyasiakirjan** päivittämiseen ottaen huomioon yhdenmukaisuuden samanaikaisesti kehitettyjen yhteentoimivuuskomponenttien kanssa. ECRIS-TCN-järjestelmän analyysi- ja suunnitteluvaihetta ei saatu päätökseen vuonna 2022, koska se oli riippuvainen EES-järjestelmän kanssa yhteisistä komponenteista ja yhteentoimivuutta koskevista eritelmistä, ja vaihetta oli jatkettava.

Kun ECRIS-viitesovelluksessa oli havaittu turvallisuuspuutteita, virasto esitti ECRIS-TCN-järjestelmän

⁵⁴ **Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/2470**, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, niiden jäsenvaltioiden tunnistamista koskevan keskitetyn järjestelmän, joilla on kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden tuomioita koskevia tietoja (ECRIS-TCN), teknisen kehittämisen ja toteuttamisen edellyttämistä toimenpiteistä (EUVL L 322, 16.12.2022, s. 107–121).

neuvoa-antavalle ryhmälle yleiskatsauksen tilanteesta. Yhteistyössä komission, jäsenvaltioiden ja toimeksisaajan kanssa laadittiin valmiussuunnitelma, jotta voidaan estää kaikki siirrot ja rajoittaa ECRIS-TCN-järjestelmän kehittämiseen kohdistuvaa vaikutusta.

Täytäntöönpano

ECRIS-TCN-järjestelmän täytäntöönpanoa jatkettiin. Virasto käynnisti joulukuussa menettelyn uuden integroidun simulaattorin kehittämistä koskevan uuden erityissopimuksen tekemiseksi.

1.2.6. Oikeusalan sähköinen tiedonvaihtojärjestelmä (e-CODEX)

e-CODEX-järjestelmä tarjoaa digitaalisen infrastruktuurin Euroopan oikeusviranomaisten välistä suojattua ja yhteentoimivaa viestintää ja tiedonvaihtoa varten. Se on keskeinen teknologinen mahdollistava tekijä yhteistyön nykyaikaistamiseksi rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä.⁵⁵ Viraston yhteistyö e-CODEX-järjestelmän kanssa on tärkeä askel kohti Euroopan laajuisia toimia **oikeudenkäytön digitalisoimiseksi**.

Vuodesta 2016 lähtien käytössä ollut e-CODEX-järjestelmän viestintäalusta kehitettiin alun perin ratkaisuksi lukuisien kansallisten tietoteknisten välineiden hajanaisuuteen ja yhteensopimattomuuteen ja varmistamaan tietojen suojattu sähköinen toimittaminen **rajatylittävissä oikeudellisissa menettelyissä**.

e-CODEX-järjestelmää on tähän mennessä käytetty tietoteknisissä ratkaisuisissa, joita noin 30 maan ja kumppaniorganisaation oikeusviranomaiset ja muut oikeusalan ammattilaiset käyttävät vapaaehtoisesti siviili- ja rikosasioissa, kuten eurooppalaisissa maksamismääräyksissä⁵⁶ ja eurooppalaisissa pidätysmääräyksissä⁵⁷.

e-CODEX-asetus hyväksyttiin 30. toukokuuta 2022, ja siinä vahvistettiin virallisesti järjestelmän oikeusperusta, kuvattiin sen osatekijät, toiminnot ja hallinto sekä lueteltiin tietotekniikkaviraston vastuualueet.⁵⁸ Viraston on määrä **ottaa e-CODEX-järjestelmän operatiivinen hallinnointi vastuulleen** vuoden 2023 toisella puoliskolla. Lisäksi tietotekniikkaviraston tehtäväksi on annettu johtaa sellaisten oikeudellisten menettelyjen digitalisointia, joissa voitaisiin hyödyntää e-CODEX-järjestelmän mahdollistamaa suojattua ja yhteentoimivaa rajatylittävää viestintää ja tietojenvaihtoa.

Tietotekniikkavirasto avusti vuonna 2022 komissiota järjestelmän teknisiä vähimmäiseritelmiä, palvelutasovaatimuksia ja haltuunottoa koskevia erityisjärjestelyjä koskevien täytäntöönpanosäädösten laadinnassa. Joulukuussa tietotekniikkavirasto perusti e-CODEX-ohjelman hallintoneuvoston antamaan neuvontaa viraston johdolle ja valmisteli erityisen neuvoa-antavan ryhmän perustamista teknisen asiantuntemuksen tarjoamiseksi.⁵⁹ Vuonna 2023 toteutettavan haltuunoton valmistelemiseksi tietotekniikkavirasto on tehnyt tiivistä yhteistyötä järjestelmän kehittämistä ja ylläpitoa tähän asti valvoneen yhteenliittymän kanssa.

⁵⁵ Lisätietoja on **e-CODEX-järjestelmän** virallisella verkkosivustolla.

⁵⁶ **Eurooppalainen maksamismääräys** on yksinkertaistettu menettely sellaisia rajatylittäviä rahamääräisiä vaatimuksia varten, joita vastaaja ei ole riitautanut.

⁵⁷ **Eurooppalainen pidätysmääräys** on yksinkertaistettu rajat ylittävä oikeudellinen luovuttamismenettely syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten.

⁵⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston **asetus (EU) 2022/850**, annettu 30 päivänä toukokuuta 2022, siviili- ja rikosoikeudellisissa asioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla käytettävästä tietokoneistetusta rajatylittävän sähköisen tietojenvaihdon järjestelmästä (**e-CODEX-järjestelmä**) ja asetuksen (EU) 2018/1726 muuttamisesta (EUVL L 150, 1.6.2022, s. 1–19).

⁵⁹ e-CODEX-järjestelmän neuvoa-antavan ryhmän ensimmäinen kokous pidettiin 17. tammikuuta 2023, ja e-CODEX-ohjelman hallintoneuvosto kokoontui ensimmäisen kerran 18. tammikuuta 2023.

1.2.7. Yhteentoimivuus

Yhteentoimivuudella tarkoitetaan mahdollisuutta vaihtaa tietoja tietojärjestelmien välillä. Euroopan sisäisen turvallisuuden ja sisärajojen tehokas valvonta perustuu oikeus- ja sisäasioiden alan eri tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen, joka helpottaa kansallisten viranomaisten välistä yhteistyötä rajaturvallisuuden ja muuttoliikkeen hallinnan aloilla sekä edistää sisäistä turvallisuutta.

Tätä varten EU on antanut tietotekniikkaviraston tehtäväksi kehittää oikeus- ja sisäasioiden alan yleinen yhteentoimivuusarkkitehtuuri. Virasto alkoi kehittää yhteentoimivuusohjelmaa vuoden 2019 puolivälissä sen jälkeen, kun yhteentoimivuusasetukset oli annettu toukokuussa 2019.

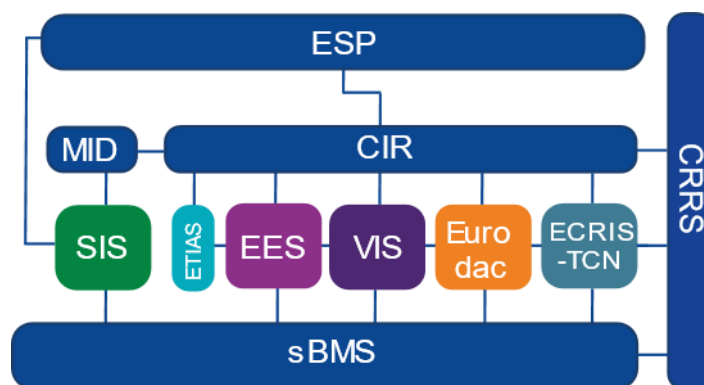
Kaaviossa Kaavio 22 esitetyn uuden arkkitehtuurin mahdollistavat yhteentoimivuuskomponentit, jotka yhdessä tekevät kaikista EU:n oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmistä – SIS-, VIS-, Eurodac-, EES-, ETIAS- ja ECRIS-TCN-järjestelmistä – yhteentoimivia.

EU:n oikeus- ja sisäasioiden alan yhteentoimivuusarkkitehtuuri koostuu seuraavista komponenteista:

- **eurooppalainen hakuportaali (ESP)**, jossa luvan saaneet käyttäjät voivat tehdä yksittäisiä hakuja ja saada tuloksia kaikista oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmistä, joiden käyttöön heillä on lupa
- **yhteinen henkilöllisyystietovaranto (CIR)**, kolmansien maiden kansalaisten biografisten tietojen tietokanta, jolla varmistetaan luotettava tunnistaminen
- **rinnakkaishenkilöllisyyksien tunnistin (MID)** joka auttaa havaitsemaan rinnakkaishenkilöllisyydet, jolloin voidaan sekä varmistaa vilpittömässä mielessä liikkuvien matkustajien tunnistaminen oikein että torjua henkilöllisyyspetoksia
- **yhteinen biometrinen tunnistuspalvelu (sBMS)** vertaamaan henkilötietoja biometriin tunnistisiin kaikissa oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmissä.

Virasto kehittää myös **raportoinnin ja tilastoinnin keskustietoarkistoa (CRRS)**, jotta voidaan vertailla tilastotietoja kaikkien oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien välillä ja laatia analyyttisiä raportteja politiikasta, toiminnasta ja tietojen laadusta.

Kaavio 22. Oikeus- ja sisäasioiden yhteentoimivuusarkkitehtuuri.

Yhteisen biometrisen tunnistuspalvelun (sBMS) kehittäminen

Yhteinen biometrinen tunnistuspalvelu sisällytettiin tammikuun 2022 loppuun mennessä EES-järjestelmän ja päivitetyn VIS-järjestelmän **yhteisen järjestelmäratkaisun testaukseen**. Tämä testausvaihe onnistui, sillä yhteisessä biometrisessä tunnistuspalvelussa ei havaittu merkittäviä puutteita. Pelkästään yhteisen biometrisen tunnistuspalvelun järjestelmäratkaisun testaus alkoi kesäkuussa ja saatiin onnistuneesti

päätöksen joulukuussa.

Tietotekniikkavirasto toimitti helmikuussa yhteisen biometrisen tunnistuspalvelun päivitetyn **tietosuojaa koskevan vaikutustentarvoinnin** Euroopan tietosuojavaltuutetulle lausuntoa varten. Arvioinnissa käsiteltiin marraskuussa 2021 annettuja suosituksia. Euroopan tietosuojavaltuutettu antoi heinäkuussa 2022 myönteisen lausunnon ja pyysi lisätietoja kasvokuvien käsittelystä.

Virasto käynnisti vuonna 2022 yhteisen biometrisen tunnistuspalvelun infrastruktuurin komponentteja koskevan hankintaprosessin. Näitä komponentteja on tarkoitus käyttää sekä EES- että VIS-järjestelmässä. Laitteistoelementtien asentamisen jälkeen eri ympäristöihin asennettiin ohjelmistoratkaisut, jotka täydennettiin testausympäristöä varten ja jotka olivat käytössä esituotanto- ja tuotantoympäristöissä.

Tammikuussa 2022 tietotekniikkavirasto aloitti **ECRIS-TCN-järjestelmän integroinnin yhteiseen biometriseen tunnistuspalveluun** päivittämällä yhteisen biometrisen tunnistuspalvelun vaatimukset ja suunnittelun. Täysimittainen versio toimitettiin elokuun lopussa. Testauksen on määrä tapahtua vuonna 2023 yhdessä yhteisen biometrisen tunnistuspalvelun version 1.1 kanssa.

Virasto aloitti toukokuussa 2022 yhteisen biometrisen tunnistuspalvelun SIS-järjestelmää tukevan version täytäntöönpanon, ja se on tarkoitus toimittaa syyskuussa 2023.

Yhteisen biometrisen tunnistuspalvelun **käyttäjän ohjelmistopakettin** päivitetty versio julkaistiin maaliskuussa, ja se sisälsi ECRIS-TCN-järjestelmän ja SIS-järjestelmän vaatimuksista johtuvia uusia toimintoja. Lisäksi tietotekniikkavirasto valmisteli toimintatapa, jolla järjestelmän suorituskykyä voidaan mitata jatkuvasti ja tarkasti.

Muiden yhteentoimivuuskomponenttien kehittäminen: ESP, CIR, MID ja CRRS

Tietotekniikkavirasto edistyi vuonna 2022 jäljellä olevien **yhteentoimivuuskomponenttien** täytäntöönpanossa. Nämä komponentit ovat eurooppalainen hakuportaali (ESP), yhteinen henkilötietorekisteri (CIR), rinnakkaishenkilöllisyyksien tunnistin (MID) ja raportoinnin ja tilastoinnin keskustietoarkisto (CRRS).

Korkean tason suunnittelua, vaatimustietokantaa ja turvallisuustuotoksia koskevat ylläpitotoimet on aloitettu ja ne etenevät. Niissä keskitytään kriittisiin tekijöihin, kuten ohjelmistoarkkitehtuuria koskevaan asiakirjaan ja yksityiskohtaisiin suunnittelua koskeviin eritelmiin. Samalla jatkettiin kehittämistoimia.

Yhteentoimivuuden **rajapinnan määrittelyasiakirjojen** uusimmat versiot toimitettiin jäsenvaltioille marraskuussa 2022. Ulkoisten rajapinnan määrittelyasiakirjojen ylläpitoprosessi ja uusi kahden ja puolen kuukauden versiosykli olivat jo käytössä jäsenvaltioiden kanssa sovitun mukaisesti.

Infrastruktuurin osalta pitkälle edenneet hankinnat testaustoimien käynnistämiseksi olivat käynnissä vuoden 2022 lopussa. Myös infrastruktuurin asentamista suunniteltiin. Lisäksi virasto käynnisti menettelyn ensimmäisen yhteentoimivuuden testaustoimia koskevan sopimuksen allekirjoittamiseksi.

1.2.8. Innovointi, tutkimus ja kehittäminen

Tietotekniikkavirasto seuraa ennakoivasti tutkimustoimintaa ja teknologista innovointia laaja-alaisen tietojärjestelmien alalla. Viraston on pysyttävä uusimman kehityksen tasalla ja ennakoitava kehitystä, joka auttaa toimittamaan laadukkaita tietotekniikkapalveluja. Sen on myös oltava valmis testaamaan uusia teknologioita ja ratkaisuja, joilla voidaan parantaa tietotekniikkaviraston hallinnoimien oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien tehokkuutta.

Tutkimuksen ja teknologian seuranta

Tietotekniikkavirasto julkaisi joulukuussa 2022 **vuotuisen tutkimuksen ja teknologian seurantaraporttinsa "Enabling Seamless Travel to the European Union"**.⁶⁰ Raportissa keskitytään rajaturvallisuuteen liittyvien menettelyjen digitalisoinnin jatkuvaan kehitykseen koko matkustusjatkumossa. Tarkemmin sanottuna raportissa esitettiin yleiskatsaus rajaturvallisuuteen liittyvien menettelyjen digitalisoinnin viimeaikaisesta kehityksestä sekä uusista teknologioista ja ratkaisusta, jotka mahdollistavat saumattoman kansainvälisen

⁶⁰ Tietotekniikkavirasto (2022), **Enabling Seamless Travel to the European Union**, tietotekniikkaviraston tutkimuksen seurantaraportti, joulukuu 2022.

matkustamisen.

Lisäksi tietotekniikkavirasto ja Eurojust julkaisivat heinäkuussa 2022 yhteisen raportin rajat ylittävää yhteistyötä rikosoikeudellisissa asioissa tukevasta tekoälyratkaisujen käytöstä.⁶¹ Raportissa esitetään korkean tason katsaus tekoälyn käyttöä rajatylittävässä oikeudellisessa yhteistyössä koskevaan poliittiseen ja oikeudelliseen kontekstiin. Siinä tarkastellaan myös sovellettavia teknologioita ja tekoälyn mahdollisia käyttökohteita oikeusosalalla.

Sidosryhmien osallistuminen

Tietotekniikkavirasto koordinoi vuonna 2022 edelleen raportointia **tietojen laadun varmistamiseksi laaditun standardointia koskevan etenemissuunnitelman** täytäntöönpanosta. Etenemissuunnitelma hyväksyttiin tietojenvaihtoa oikeus- ja sisäasioiden alalla käsittelevässä neuvoston työryhmässä (IXIM-työryhmä) joulukuussa 2020, ja siihen osallistuu eri toimijoita kaikkialta Euroopasta (Euroopan komissio, useita EU:n virastoja sekä jäsenvaltioiden viranomaisia). Tämän neuvoston käynnistämän aloitteen tarkoituksena on korjata puutteet tietojen laadussa ja tietojen saatavuudessa EU:ssa kehittämällä, hyväksymällä ja panemalla täytäntöön yhteisiä standardeja biometrisiä tietoja, aakkosnumeerisia tietoja, tietojen saamiseen ja saatavuuteen käytettäviä laitteita ja ratkaisuja sekä kyberturvallisuutta varten. Virasto julkaisi kesäkuussa ja joulukuussa 2022 kaksi edistymiskertomusta, jotka IXIM-työryhmä hyväksyi.

Virasto osallistui aktiivisesti Europolissa toimivan **eurooppalaisen sisäisen turvallisuuden innovaatiokeskuksen** työhön⁶². Tämä vuonna 2020 perustettu keskus on innovointilaboratorioiden yhteistyöverkosto, joka keskittyy tutkimaan uusien teknologioiden soveltamista ja erityisesti kartoittamaan tähän aiheeseen liittyviä hankkeita, tietämystä ja valmiuspuitteita oikeus- ja sisäasioiden alalla. Tietotekniikkavirasto lähetti eurooppalaisen sisäisen turvallisuuden innovaatiokeskuksen sihteeristön tukemiseksi yhden työntekijänsä Europoliin toukokuusta 2022 alkaen ja osallistui edelleen aktiivisesti innovaatiokeskuksen ja sen ohjausryhmän työhön. Virasto käynnisti keskuksen puitteissa **tekoälyä CRRS-tietoarkistossa koskevan tutkimuksen, jotta ETIAS-järjestelmää ja tarkistettua VIS-järjestelmää koskevaa riskianalyysejä ja analytiikkaa voidaan parantaa**. Lisäksi tietotekniikkavirasto tuki innovaatiokeskusta sen järjestämässä vuotuisessa tapahtumassa ”Shaping responsible solutions for internal security”, joka pidettiin syyskuussa 2022 Brysselissä. Tapahtumassa keskityttiin tarpeeseen kehittää tehokkaita turvallisuusratkaisuja ja vastata samalla kansalaisten yksityisyydensuojaa, avoimuutta ja vastuuvollisuutta koskeviin odotuksiin.⁶³

Vuonna 2021 hyväksytyyn **EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan** antamansa panoksen perusteella tietotekniikkavirasto tuki edelleen komissiota ja tutkimuksen toimeenpanovirastoa Horisontti Eurooppa -puiteohjelman täytäntöönpanossa erilaisilla toimilla. Virasto osallistui erityisesti tutkimusta ja innovointia koskevien työohjelmien painopisteiden määrittelyyn sekä sellaisten ehdotuspyyntöjen perusteella toimitettujen ehdotusten arviointiin, joilla on viraston kannalta operatiivista merkitystä.

Lisäksi virasto tuki Euroopan komissiota **useissa tutkimuksissa**, kuten EU:n turvallisuusalan markkinoita koskevassa tutkimuksessa⁶⁴ ja turvallisuustutkimuksen tulostenkäyttöönottoa koskevassa tutkimuksessa.⁶⁵ Lisäksi virasto tuki komission muuttoliike- ja sisäasioiden pääosastoa sisäisen turvallisuuden riippuvuutta kriittisistä teknologioista koskevassa arvioinnissa sekä innovoinnin eurooppalaista turvallisuusdata-avaruutta koskevaa aloitetta.

Virasto osallistui vuonna 2022 myös Ruotsin maahanmuuttoviraston kanssa toteutettuun pilottihankkeeseen, jossa analysoitiin **operatiivisten sormenjälkitietojen laatua** VIS-järjestelmän yhteydessä. Yksi tämän hankkeen tuloksista on ensimmäinen tietotekniikkaviraston laatima tieteellinen julkaisu, jota tarjottiin ja joka hyväksyttiin vuonna 2023 järjestettävään biometriikkaa ja rikosteknistä tutkintaa käsittelevään kansainväliseen työpajaan (IWBF)⁶⁶. Julkaisussa analysoidaan sormenjälkien tallentamista ja korostetaan yksittäisten sormien välisiä laatueroja. Lisäksi siinä arvioidaan tämän mahdollisia vaikutuksia sormenjälkiskannereiden

⁶¹ Tietotekniikkavirasto ja Eurojust (2022), **Artificial intelligence supporting cross-border cooperation in criminal justice**, heinäkuu 2022.

⁶² Lisätietoja on **eurooppalaisen sisäisen turvallisuuden innovaatiokeskuksen** verkkosivustolla.

⁶³ Eurooppalainen sisäisen turvallisuuden innovaatiokeskus, **Shaping responsible solutions for internal security**, syyskuu 2022.

⁶⁴ Euroopan komissio (2022), **EU security market study**, muuttoliike- ja sisäasioiden pääosasto, 2022.

⁶⁵ Euroopan komissio (2022), **Innovation uptake of EU-funded security research outcomes**, muuttoliike- ja sisäasioiden pääosasto, 2022.

⁶⁶ **Biometriikkaa ja rikosteknistä tutkintaa käsittelevä 11. kansainvälinen työpaja** (IWBF 2023), 19. ja 20. huhtikuuta 2023, Barcelona, Espanja.

kehittämiseen ja niiden käyttöönottoon laaja-alaisissa tietojärjestelmissä.

Tekoäly

Tietotekniikkavirasto sai toukokuussa 2022 päätökseen osallistumisensa muuttoliike- ja sisäasioiden pääosaston heinäkuussa 2021 käynnistämään **VisaChat-verkkokeskustelupalvelun soveltuvuusselvityshankkeeseen**, jossa määritettiin EU:n tulevaan digitaaliseen viisumiportaaliin suunnitellun chattibotin tekniset vaatimukset chattibotille. Koneoppimiseen perustuva viisumi-chattibotti koulutettiin vastaamaan viisuminhakijoiden kysymyksiin heidän äidinkielellään. Kun chattibotit ovat toiminnassa, ne vähentävät jäsenvaltioiden pyyntöihin vastaavien viisumiviranomaisten työmäärää ja varmistavat EU:n viisumisäännösten yhdenmukaisen soveltamisen. Virasto osallistui tähän hankkeeseen määrittelemällä ratkaisun tekniset vaatimukset ja kestävyuden, ja on odotettavissa, että se saa tehtäväkseen kehittää chattibottisovellus EU:n digitaalista viisumiportaalia varten.

Tietotekniikkavirasto isännöi vuoden mittaan kolmea **tekoälyryhmän** kokousta, joilla edistettiin keskusteluja ja tiedonvaihtoa jäsenvaltioiden viranomaisten ja EU:n toimielinten välillä. Kokouksissa esiteltiin tekoälyratkaisuja, käynnissä olevia hankkeita ja uusia toimia koskevia suunnitelmia sekä keskusteltiin tekoälyn käyttötapauksen jatkokehittämisestä ja täytäntöönpanosta.

Lisäksi virasto viimeisteli **tekoälyä koskevan sisäisen etenemissuunnitelmansa**, jolla tuetaan tekoälyn perustuvien ratkaisujen kehittämisen ja täytäntöönpanon koordinoitua tietotekniikkavirastossa.

Toimialan pyöreän pöydän tapahtumat

Tietotekniikkavirasto järjesti vuonna 2022 **kaksi toimialan pyöreän pöydän tapahtumaa**, joihin kutsuttiin EU:n toimielimiä, jäsenvaltioiden viranomaisia ja toimialaa edustavia asiantuntijoita vaihtamaan näkemyksiä valituista painopistealoista. Näissä tapahtumissa esiteltiin uusia teknologioita, tuotteita ja palveluita sekä käsiteltiin jäsenvaltioiden tarpeita ja valmiuspuutteita.

Kesäkuussa järjestetyssä ensimmäisessä pyöreän pöydän tapahtumassa keskityttiin **henkilöllisyyden hallinnassa ja todentamisessa käytettävään biometriseen teknologiaan**, yhdenmukaisen rajaturvallisuuden kontekstissa.⁶⁷ Osallistujat jakoivat kokemuksia, parhaita käytäntöjä ja teknologioita, joilla voidaan puuttua henkilöllisyyden todentamista ulkorajojen ylityspaikoilla koskeviin valmiuspuutteisiin, sekä innovatiivisia ratkaisuja henkilöllisyyden hallintaan. Tapahtuma järjestettiin yhteistyössä EU:n neuvoston puheenjohtajavaltion Ranskan kanssa hybridimuodossa Strasbourgissa Ranskassa. Tapahtumaan osallistui henkilökohtaisesti yli 100 osallistujaa ja yli 170 osallistujaa seurasi sitä verkossa. Osallistujat edustivat yhteensä 34:ää maata kaikkialta maailmasta.

Lokakuussa pidetyssä toisessa toimialan pyöreän pöydän tapahtumassa keskityttiin haasteisiin, joita liikenteenharjoittajat kohtaavat ennen EES- ja ETIAS-järjestelmien käyttöönottoa. Nämä uudet oikeus- ja sisäasioiden järjestelmät edellyttävät, että kaikki liikenteenharjoittajat tekevät niistä hakuja Schengen-alueelle pyrkivien kolmansien maiden kansalaisten matkustuslupien voimassaolon tarkistamiseksi. Tapahtumassa, jonka otsikkona oli **EES, ETIAS and Carriers Getting Ready for the Entry into Operation**, sidosryhmät keskustelivat ja jakoivat käytännön kokemuksia sekä hyviä käytäntöjä matkustajien käsittelyn parantamiseksi ja yleisen turvallisuuden lisäämiseksi. Pyöreän pöydän tapahtuma järjestettiin hybridimuodossa Tallinnassa Virossa. Siihen osallistui yli 300 henkilöä verkossa ja 115 henkilöä paikan päällä. Osallistujat edustivat yhteensä yli 50:tä maata kaikkialta maailmasta.⁶⁸

Lisätietoja on kesäkuussa <https://bit.ly/405n57a> ja lokakuussa järjestettyjen toimialan pyöreän pöydän tapahtumien raporteissa <https://bit.ly/3lpEGLb>.

⁶⁷ Tietotekniikkaviraston toimialan pyöreän pöydän tapahtuma **Biometric Technologies in Identity Management and Verification**, kesäkuu 2022, Strasbourg, Ranska.

⁶⁸ Tietotekniikkaviraston toimialan pyöreän pöydän tapahtuma **EES, ETIAS ja Carriers Getting Ready for the entry into Operation**, lokakuu 2022, Tallinna, Viro.

1.3. Infrastruktuuri ja verkot

Tukeakseen tehokkaasti sen vastuulle osoitettujen laaja-alaisten oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien operatiivista hallinnointia vuoden aikana tietotekniikkavirasto takasi turvallisen ja luotettavan infrastruktuurin kaikkien järjestelmien ylläpitämiseksi, varmisti suojatun ja luotettavan tiedonsiirron niiden välillä ja tarjosi suoraa tukea ja teknisiä palveluja, joita tarvitaan kaikkien viraston hallinnoimien tietojärjestelmien käyttämiseksi.

1.3.1. Verkot

Virasto on vastuussa sellaisen viestintäinfrastruktuurin hallinnasta, jolla taataan suojattu ja luotettava tietojen siirto viraston hallinnoimien keskusjärjestelmien ja näiden järjestelmien käyttäjien, jäsenvaltioiden ja muiden EU:n virastojen välillä. Viestintäinfrastruktuurissa taataan myös kahdenvälinen yhteys viraston Strasbourgissa sijaitsevassa operatiivisessa toimipaikassa olevan keskusyksikön ja Itävallassa, St. Johann im Pongaussa sijaitsevan varakeskusyksikön välillä.

Viestintäinfrastruktuurissa käytetään TESTA-ng-verkkoa (hallintojen väliset Euroopan laajuiset telematiikkapalvelut – uusi sukupolvi), joka on julkisesta verkosta erillinen runkoverkko, jota myös useat eurooppalaiset julkishallinnot käyttävät. Euroopan komissio valvoo TESTA-ng-sopimusta, ja verkkoa hallinnoi yksityinen palveluntarjoaja.

Virasto käyttää laaja-alaisten tietojärjestelmien hallinnointiin kolmea verkkoaluetta TESTA-ng-verkossa (yhteentoimivuuskomponentteja käytetään kaikilla kolmella verkkoalueella):

- SIS-verkkoaluetta SIS II- ja SIRENE Mail -järjestelmiä varten⁶⁹
- VIS-verkkoaluetta VIS-järjestelmää (mukaan lukien VISMail⁷⁰), EES-järjestelmää ja ETIAS-järjestelmää varten
- EuroDomain-verkkoaluetta Eurodac-järjestelmää, DubliNet-verkkoa ja ECRIS-TCN-järjestelmää varten.

Nämä kolme verkkoaluetta ovat käyttäjän tiloissa fyysisesti erillään. Loppukäyttäjät muodostavat yhteyden verkkoalueisiin erillisten käyttövalmiiden yhteyspisteiden avulla, joita on yleensä kaksi ja jotka sijaitsevat maantieteellisesti etäällä sijaitsevilla tiloilla, jotta toiminta voidaan aloittaa nopeasti uudelleen katastrofin sattuessa tai huoltotöiden yhteydessä. Verkon käytettävyyden ja luotettavuuden varmistamiseksi käyttövalmiit yhteyspisteet itsessään sisältävät myös muita varajärjestelmiä. TESTA-ng-palveluntarjoajan hallinnoimien tietojen salauksen lisäksi tietotekniikkavirasto hallinnoi SIS-verkkoalueella toista suojauskerrosta.

Viestintäinfrastruktuurin operatiivinen hallinnointi

SIS-järjestelmän ja VIS-järjestelmän viestintäinfrastruktuuria (joissa käytettiin TESTA-ng-palveluja) koskeva puitesopimus toteutui vuonna 2022 näitä järjestelmiä koskevien oikeudellisten vaatimusten mukaisesti. Keskimääräinen käytettävyyden ylitti 99,99 prosentin tavoitteen, sillä SIS-järjestelmän käytettävyyden oli 99,9984 prosenttia ja VIS-järjestelmän 99,9984 prosenttia. SIS II -järjestelmän toisella salauskerroksella varmistettiin myös SIS II -järjestelmän ja Sirene Mail -järjestelmän toimintatietojen turvallisuus. Sen käytettävyyden oli 100 prosenttia.

Viestintäinfrastruktuurin kehitys

Virasto aloitti EES-järjestelmän yhdistämisen VIS-järjestelmän viestintäinfrastruktuuriin sekä testien tekemisen jäsenvaltioiden kanssa. Valmistelut TESTA-puitesopimuksen kehittämiseksi aloitettiin vuonna 2018 komission johdolla. Prosessin oli alun perin määrä päättyä vuonna 2020, mutta se viivästyi. Komissio ilmoitti virastolle, että puitesopimuksen allekirjoittaminen on tällä hetkellä keskeytetty unionin tuomioistuimen varapresidentin 22. heinäkuuta 2022 antaman määräyksen⁷¹ nojalla.

Virasto on myös jatkanut jäsenvaltioiden tukemista koordinoimalla ja hallinnoimalla nykyisten käyttövalmiiden yhteyspisteiden siirtämistä uusiin tietokeskusten sijaintipaikkoihin sekä uusien käyttövalmiiden yhteyspisteiden

⁶⁹ SIRENE Mail on viestintämekanismi, jota kansalliset SIRENE-toimistot käyttävät SIS-kuulutuksiin liittyvien lisätietojen vaihtoon.

⁷⁰ VISMail on tietojenvaihtomekanismi, jota kansalliset viisumiviranomaiset käyttävät Schengen-viisumihakemuksia koskeviin kuulemissiin.

⁷¹ EU:n tuomioistuin, unionin tuomioistuimen varapresidentin 14. maaliskuuta 2023 antama määräys asiassa C-141/23 P(R)-R.

asentamista ja vanhojen poistamista käytöstä. Lisäksi se on huolehtinut verkkopalvelujen hallinnoinnista ja verkkokomponentteihin tarvittavista muutoksista TESTA-ng-infrastruktuurin ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi sekä verkon toiminnan jatkuvuuden takaamiseksi.

1.3.2. Tietokeskukset

Viraston tietokeskukset, keskusyksikkö Strasbourgissa Ranskassa ja varakeskusyksikkö St. Johann im Pongausa Itävallassa, muodostavat infrastruktuurin, jossa kaikki tietotekniikkaviraston hallinnoitavaksi osoitetut tietojärjestelmät fyysisesti ovat. Lisäksi niissä on muita operatiivisia ja muita kuin operatiivisia järjestelmiä, joita tarvitaan kehittämiseen ja testaukseen. Ne muodostavat näin ollen viraston ydinomaisuuden ja ovat ratkaisevan tärkeitä sen toimeksiannon toteuttamisen kannalta.

Tietotekniikkavirasto toteutti vuonna 2022 kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että molemmat yksiköt pysyivät jatkuvasti toimintakunnossa. Tämä paransi järjestelmien korkeatasoista suorituskykyä, etenkin käytettävyyden osalta. Tietokeskusten toiminta oli kuitenkin edelleen erityisen hankalaa vuoden alkupuoliskolla covid-19-pandemiaan liittyvien pääsy- ja matkustusrajoitusten vuoksi, jotka rajoittivat huomattavasti henkilöstön ja toimeksisaajien mahdollisuuksia toimia näissä tiloissa.

Operaatioiden ja hankkeiden tukemiseksi virasto jatkoi **tietokeskus palveluna** -toimintamallin kehittämistä ja toteuttamista, jotta oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien perustana olevan tietotekniikkainfrastruktuurin operatiivinen hallinnointi, seuranta ja kapasiteettisuunnittelu voidaan keskittää. Tätä varten tietotekniikkavirasto on ottanut operatiivisen tehokkuuden lisäämiseksi käyttöön erityisen tietokeskuksen infrastruktuurin hallintatyökalun, johon sisältyy useita moduuleja, kuten infrastruktuurin optimointi ja energian hallinta.

Tietotekniikkavirasto jatkoi myös tietokeskustensa optimointia ja uudelleenjärjestelyä tulevien kapasiteettitarpeiden täyttämiseksi ottamalla käyttöön strukturoidun kaapeloinnin ja muuttamalla laitekehikkojen sijoittelua jäähdytyksen optimointia varten. Strasbourgin tietokeskuksessa kaikki sähkölaitteet arvioitiin niiden optimoimiseksi ja lisätilan vapauttamiseksi.

Virasto edistyi myös **tulevan modulaarisen tietokeskuksensa** valmisteluissa Strasbourgissa. Sen tarkoituksena on tarjota lisää puskurikapasiteettia, jota tarvitaan päätietokeskuksen rakenteen tulevia päivityksiä varten. Modulaarisen tietokeskuksen ansiosta myös uusien oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien ylläpitopalvelujen kapasiteetti kasvaa 50 prosenttia.

Itävallassa sijaitsevassa varakeskusyksikössä tietotekniikkavirasto jatkoi valmisteluja sen varmistamiseksi, että esituotanto- ja tuotantoympäristöt ovat yhteisen jaetun alustan vaatimusten mukaisia. Käytävissä oleva jäähdytyskapasiteetti on tätä varten maksimoitu säätämällä hydraulikkua ja pumppuja ja toteuttamalla myös muita verkoston päivityksiä.

Lisäksi tietotekniikkavirasto tarjosi edelleen Frontexin ja Euroopan unionin turvapaikkaviraston (EUAA) varajärjestelmien ylläpitopalveluja.

1.3.3. Yhteinen jaettu alusta

Yhteinen jaettu alusta on skaalautuva, ketterä ja standardoitu infrastruktuurialusta, jonka avulla tarjotaan kaikkien tietotekniikkaviraston hallinnoimien tietojärjestelmien ylläpidon edellyttämiä teknisiä palveluja. Yhteinen jaettu alusta tarjoaa uusimman teknologian avulla resurssitehokkaan kehityksen, virtaviivaistaa kehittämis- ja operatiivisia tehtäviä (DevOps-lähtöinen käyttöönottoprosessi) ja tarjoaa pitkälle menevää automaatiota infrastruktuurin hallintaan ("infrastruktuuri koodina"). Nykyisissä oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmissä käytetään vain joitakin yhteisen jaetun alustan palveluja (esimerkiksi VIS-järjestelmässä käytetään tallennuspalveluja ja tietokantapalveluja), kun taas pienempiä järjestelmiä (kuten SIRENE Mail ja VISMail) ylläpidetään kaikilta osin yhteisellä jaetulla alustalla. Kun kaikki tällä hetkellä kehitteillä olevat uudet järjestelmät ovat toimintakunnossa, myös niitä ylläpidetään kokonaisuudessaan yhteisellä jaetulla alustalla.

Tietotekniikkavirasto toteutti vuonna 2022 kaikki operaatiot, jotka olivat tarpeen kaikkia ydintoimintajärjestelmiä palvelevan yhteisen jaetun alustan ylläpitämiseksi. Tämän tuloksena yhteinen jaettu alusta pysyi täysin käytävissä, ja kaikki ongelmat ratkaistiin palvelutasosopimuksissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi virasto otti käyttöön syklisiin versioihin perustuvan mukauttavan ylläpitoprosessin, jolla varmistetaan, että kaikki järjestelmät pidetään ajan tasalla ja että tarvittavat korvaamiset ennustetaan ja suunnitellaan tarkasti. Parantaakseen tallennuspalvelujaan tietotekniikkavirasto toteutti markkinatutkimuksen ja aloitti

tehokkaan tallennusjärjestelmäratkaisun toteuttamisen.

Vuonna 2022 saavutettiin tärkeä virstanpylväs, kun infrastruktuuripalveluja sääntelevää puitesopimusta muutettiin. Aiempi puitesopimus, jonka otsikko on ”Yhteinen jaettu infrastruktuuri”, korvattiin uudella sopimuksella **laaja-alaista operaatiokehystä** koskevan sopimuksen mukaisesti.⁷² Uusi sopimus tuli voimaan 16. joulukuuta 2022 ja mahdollisti pääsyn tehostettuihin palveluihin EU:n oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien toimintaa varten.

1.4. Turvallisuus ja toiminnan jatkuvuus

Virasto toteuttaa jatkuvasti tietoturvan hallintaprosessia sen varmistamiseksi, että kuhunkin tietojärjestelmään, myös internetiin yhteydessä oleviin organisaation järjestelmiin, sovelletaan riskinarviointiin perustuvaa **4T-mallia**, jonka mukaisesti virasto toteuttaa turvallisuustoimenpiteitä usealla tasolla häiriötapahtumien ja kyberhyökkäysten sietokyvyn varmistamiseksi. Kyberuhkien oikea-aikaisen tunnistamisen ja niihin reagoimisen varmistamiseksi tietotekniikkavirasto ottaa käyttöön seurantavälineitä, turvallisuushäiriötä koskevia menettelyjä ja ympärivuorokautisia päivystysjärjestelyjä. Virasto käyttää tietoturvatieto- ja tapahtumanhallintajärjestelmää (SIEM) yhdessä CERT-EU:n (EU:n toimielinten, elinten ja virastojen tietotekniikan kriisiryhmä) kanssa, jotta se voi tunnistaa organisaation tietotekniikkajärjestelmiin kohdistuvat kyberuhkat ja reagoida niihin.

Varsinkin **kyberturvallisuudessa** keskityttiin ensisijaisesti parantamaan viraston **puolustusvalmiutta** tilanteessa, jossa tietyt valtiolliset toimijat lisäävät kybersodankäyntitoimiaan. Virasto on CERT-EU:n ohjeiden tuella etenkin parantanut kyberturvallisuutensa tasoa, vahvistanut kyberpuolustustaan ja lisännyt valmiuksiaan havaita kyberhyökkäysoperaatiot ja reagoida niihin nopeasti.

Osana laaja-alaisten tietojärjestelmien **operatiivista hallinnointia** virasto suorittaa turvallisuusriskien jatkuvaa valvontaa ja hallintaa sekä testaa ja parantaa turvallisuustarkastuksia tehokkaan turvallisuustason varmistamiseksi. Venäjän hyökättyä Ukrainaan se huolehti erityisesti turvallisuusuhkaympäristön jatkuvasta seurannasta varsinkin hybridiuhkien osalta. Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan luoma uusi geopoliittinen tilanne otettiin erityisesti huomioon myös siksi, että viraston toimipaikat sijaitsevat neljässä EU:n jäsenvaltiossa (Virossa, Ranskassa, Itävallassa ja Belgiassa), joissa uhkien (lähinnä fyysisten ja kyberuhkien) taso vaihtelee huomattavasti.

Uusien järjestelmien turvallisuus on keskeinen osa niiden kehittämistä. **Uusien oikeus- ja sisäasioiden järjestelmien** meneillään olevaa täytäntöönpanoa varten tietotekniikkavirasto keskittyi turvallisuuteen liittyvissä toimissaan laatimaan sellaisia turvallisuusvaatimuksia, jotka edistävät **yleisen turvallisuusarkkitehtuurin** kehittämistä. Tässä yhteydessä virasto viimeisteli riskinarviointiprosessin jälkeen EES-järjestelmän internet-vyöhykkeen turvallisuusarkkitehtuurin. Virasto laati myös oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien **organisaation turvallisuusarkkitehtuurin vertailumallin**. Lisäksi tietotekniikkavirasto osallistui turvallisuustestaustoimiin (jotka liittyvät EES- ja VIS-järjestelmiin sekä yhteiseen biometriseen tunnistuspalveluun) ja sisällytti samalla kaiken tarvittavan turvallisuustestauskapasiteetin välineiden ja valmiuksien osalta viraston DevSecOps-kehityspotkeen (kehittäminen, turvallisuus ja operaatiot).

Virasto edistyi vuonna 2022 useiden tarkastusten ja arviointien (esimerkiksi sisäisen tarkastuksen toimialan vuonna 2020 tekemä tietoturvaluottelu koskeva tarkastus ja Euroopan tietosuojavaltuutetun suorittama Eurodac-järjestelmän tarkastus) perusteella annettujen turvallisuuteen liittyvien suositusten sekä EU:n jäsenvaltioiden kanssa toteutetuista aiemmista turvallisuutta ja toiminnan jatkuvuutta koskevista harjoituksista saatujen suositusten täytäntöönpanossa. Virasto sai vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä päätökseen **sisäisen turvallisuuden arvioinnin**, jossa keskityttiin teknisiin ja organisatorisiin näkökohtiin, ja se käynnisti myös turvallisuustarkastukset kuudesta teknisten palvelujen tarjoajasta saadakseen lisävarmuuden siitä, että ne noudattavat sopimusperusteisia turvallisuusvaatimuksia.

Parantaakseen tietoturvallisuuden hallintajärjestelmäänsä tietotekniikkavirasto **hyväksyi useita tietoturvaluottelua koskevia standardeja ja suuntaviivoja**. Turvallisuusriskien hallinnan yhteydessä virasto sai valmiiksi sBMS-palvelun ja EES- ja Eurodac-järjestelmien riskinarviointit, turvallisuussuunnitelmat ja **toiminnanjatkuvuussuunnitelmat**. Viraston omien asiantuntijoiden lisäksi jäsenvaltioiden, Euroopan komission ja Frontexin turvallisuusasiantuntijat tarkastelivat näitä suunnitelmia turvallisuusvastaavien verkostossa. Neuvoo-antavat ryhmät antoivat suunnitelmista myönteisen lausunnon, ja hallintoneuvosto

⁷² Laaja-alaista operaatiokehystä koskeva sopimus kattaa alihankkijan suorittaman kunnossapidon, korjaavan ja mukauttavan ylläpidon sekä infrastruktuurin teknisen seurannan.

hyväksyi asiakirjat marraskuussa 2022.

Turvallisuustoimien koordinoimisen ja tiedottamisen osalta yhteistyö EU:n virastojen ja toimielinten kanssa helpotti tietämyksen ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa toiminnan jatkuvuuteen liittyvissä asioissa erityisesti covid-19-pandemian ja Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan yhteydessä. Toiminnan jatkuvuudesta vastaavien virkamiesten verkostossa jaettiin jatkuvasti tietoja, riskinarviointoja ja hyviä käytäntöjä henkilöstön turvallisuuden hallinnasta ja eri organisaatioiden sietokyvystä niiden tehtävän tukemiseksi. Virasto osallistuu myös toimielinten välisen turvallisuusasioiden koulutus- ja tietoisuusryhmän aloitteisiin, joiden tarkoituksena on pitää virasto ajan tasalla uusimmista turvallisuusasioista. Virasto vaihtaa myös jatkuvasti parhaita käytäntöjä kaikilla turvallisuuden ja toiminnan jatkuvuuden aloilla ja tekee tätä varten aktiivisesti yhteistyötä turvallisuusvastaavien verkoston kanssa. Tietotekniikkavirasto järjesti vuonna 2022 turvallisuusvastaavien verkoston 15. ja 16. kokouksen, joissa keskusteltiin EU:n yleisestä uhkaympäristöstä ja viimeisimmistä kyberturvallisuuteen liittyvistä haasteista. Viestintä- ja tietojärjestelmien suojaamista koskevien tietotekniikkaviraston turvallisuussäätöjen mukaisesti viraston tietoturvaä käsittelyä työryhmä kokoontui lisäksi kahden kuukauden välein keskustelemaan ja vaihtamaan ajantasaisia tietoja turvallisuuteen liittyvistä asioista.

Virasto on perustanut turvallisuushäiriöiden yhteydessä sovellettavia yhteistyömenettelyjä koskevan komission päätöksen⁷³ täytäntöönpanon valmistelemiseksi ja turvallisuushäiriöiden hallintavalmiuksiensa vahvistamiseksi **tietoturvaloukkauksiin reagoivan ja niitä tutkivan yksikön** CSIRT-toimija). Lisäksi virasto on kuullut aktiivisesti yhteentoimivuutta käsittelevää neuvoa-antavaa ryhmää ja yhteistyöryhmää turvallisuushäiriöitä koskevien yhteistyömenettelyjensä perustamisesta. Tietotekniikkavirasto on lisäksi osallistunut aktiivisesti kahden uuden lainsäädäntöehdotuksen laatimiseen. Toinen niistä koskee EU:n asetusta tietoturvasta unionin toimielimissä ja elimissä ja toinen asetusta toimenpiteistä yhteisen korkean kyberturvataso varmistamiseksi unionin toimielimissä, elimissä ja laitoksissa.

Virasto sai päätökseen useita **suojaavaan ja fyysiseen turvallisuuteen** liittyviä parannuksia, joilla parannetaan kaikkien viraston tilojen ja järjestelmää ympärivuorokautisesti käyttävän henkilöstön turvallisuutta. Virasto järjesti myös henkilöstölle erikoiskoulutusta, jolla lisättiin valmiutta reagoida kiireellisiin tilanteisiin. Virasto laati myös turvallisuusvaatimukset operatiivisten tilojen toista laajennusta, modulaarisia tietokeskuksia sekä Strasbourgin väliaikaisia toimitiloja ja Brysselin yhteystoimistoa varten.

1.5. Sidosryhmäsuhteet

Ylläpitääkseen ja vahvistaakseen näkyvyyttään ja julkisuuskuvansa luotettuna ja luotettavana kumppanina erikoisalallaan tietotekniikkavirasto pyrkii jatkuvasti parantamaan ja kehittämään tehokkaita tiedonvaihto- ja yhteistyösuhteita sidosryhmiinsä, erityisesti kaikkiin EU:n oikeus- ja sisäasioiden alan keskeisiin toimielimiin sekä muihin Brysselissä toimiviin sidosryhmiin. Tämän yhteistyön ansiosta virasto voi lisäksi tarjota tietoa ja poliittista asiantuntemusta EU:n oikeus- ja sisäasioiden alan lainsäädäntöaloitteista ja kerätä tietoja kantojensa valmistelemiseksi ja ajamiseksi.

1.5.1. Kumppanuudet jäsenvaltioiden, EU:n toimielinten ja elinten kanssa

Tietotekniikkavirasto edisti vuonna 2022 edelleen vahvoja kumppanuuksiaan jäsenvaltioiden sekä EU:n toimielinten ja elinten kanssa ja osallistui aktiivisesti teknisiin ja strategisiin keskusteluihin EU:n neuvoston asiaankuuluvissa komiteoissa ja työryhmissä sekä oikeus- ja sisäasioiden neuvoston kokouksissa.

Virasto osallistui vuonna 2022 teknisiin ja strategisiin keskusteluihin EU:n neuvoston asiaankuuluvissa elimissä, muun muassa sisäisen turvallisuuden operatiivisen yhteistyön pysyvässä komiteassa (COSI), tietojenvaihtoa oikeus- ja sisäasioiden alalla käsittelevässä neuvoston työryhmässä (IXIM), rajatyöryhmässä, rikosoikeusyhteistyöryhmässä (COPEN) ja viisumityöryhmässä.

Lisäksi tietotekniikkavirasto seurasi vuonna 2022 edelleen tiiviisti myös Euroopan parlamentin eri valiokuntien, erityisesti kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan (LIBE), budjettivaliokunnan (BUDG),

⁷³ Komission täytäntöönpanopäätökset [C(2021) 6663 ja C(2021) 6664, annettu 16 päivänä syyskuuta 2021.] **yhteistyömenettelyn eritelmien vahvistamisesta sellaisten turvallisuushäiriöiden osalta, joilla on tai saattaa olla vaikutusta yhteentoimivuuskomponenttien toimintaan tai tietojen saatavuuteen, eheyteen ja luottamuksellisuuteen, asetuksen (EU) 2019/817 43 artiklan 5 kohdan ja asetuksen (EU) 2019/818 43 artiklan 5 kohdan mukaisesti.**

talousarvion valvontavaliokunnan (CONT), sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan (IMCO) sekä oikeudellisten asioiden valiokunnan (JURI) toimintaa. Virasto seurasi myös tekoälyä digitaalisella aikakaudella käsittelevän erityisvaliokunnan (AIDA) toimintaa, kunnes sen toimikausi päättyi toukokuussa 2022.

Tietotekniikkavirastoon tehtiin neljä korkean tason vierailua:

- Oikeusasioista vastaava komission jäsen Didier Reynders vieraili 14. helmikuuta viraston Strasbourgissa sijaitsevissa operatiivisessa toimipaikassa.
- Sisäasioista vastaava komission jäsen Ylva Johansson vieraili 21. maaliskuuta viraston päätoimipaikassa Tallinnassa.
- Toukokuun 24. päivänä virasto toivotti Euroopan parlamentin oikeudellisten asioiden valiokunnan (JURI) tervetulleeksi viraston päätoimipaikkaan Tallinnaan.
- Euroopan parlamentin kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan (LIBE) valtuuskunta vieraili 3. lokakuuta viraston Strasbourgissa sijaitsevissa operatiivisissa tiloissa.

Lisäksi viraston toimitusjohtaja ja EU:n neuvoston tulevan puheenjohtajavaltion Tšekin suurlähettiläs pitivät kahdenvälisen kokouksen, jossa he keskustelivat puheenjohtajavaltion painopisteistä ja viraston tuesta niiden saavuttamiseksi.

Virasto järjesti myös edelleen vuotuisia kokouksia, joissa se esitteli vuotuiset painopisteensä sidosryhmille ja vaihtoi näiden kanssa näkemyksiä nykyisistä ja tulevista toimista. Huhtikuussa tietotekniikkavirasto antoi vuotuisen tilanneselostuksensa oikeus- ja sisäasioiden neuvoston jäsenille, Virossa olevien diplomaattisten edustustojen päälliköille ja Viron johtaville virkamiehille.

Tietotekniikkaviraston vuosikonferenssi

Tietotekniikkavirasto järjesti vuonna 2022 yhteistyössä Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltion Tšekin kanssa vuosikonferenssinsa, jona teemana oli **Kymmenen vuotta Schengenin digitaalisena ytimenä**.⁷⁴ Konferenssiin osallistui 20 puhujaa ja 388 osallistujaa, joista 130 oli läsnä Tallinnassa. Tapahtumaan osallistui korkean tason edustajia viraston sidosryhmistä, EU:n jäsenvaltioista sekä EU:n toimielimistä ja virastoista, muun muassa Euroopan komission varapuheenjohtaja Margaritis Schinas ja sisäasioista vastaava komission jäsen Ylva Johansson.

Konferenssin yhteydessä tietotekniikkavirasto tarkasteli kaikkia saavutuksiaan, virstanpylväitä ja keskeisiä tapahtumia kymmenen viime vuoden aikana matkallaan pienestä teknisestä virastosta Schengen-alueen digitaalisesti ytimeksi sekä rooliaan kahdella Euroopan sisäisen turvallisuuden kannalta keskeisellä osa-alueella, sisäasioissa ja oikeuden digitalisoinnissa. Konferenssissa katsottiin myös eteenpäin tietotekniikkaviraston kehityksen seuraavaan vaiheeseen ja pohdittiin aloja, joilla virasto voisi edelleen tukea EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden pyrkimyksiä tehdä Euroopasta turvallisempi ja vahvempi.

Schengen-arvioinnit

Schengen-alueen tehokas toiminta perustuu monitahoiseen sääntely- ja politiikkakehykseen, johon sisältyvät yhteinen viisumipolitiikka ja SIS/SIRENE-yhteistyö. SIS/SIRENE-yhteistyö otettiin käyttöön korvaavana toimenpiteenä sisärajojen poistamiselle vapaan liikkumiseen helpottamiseksi Schengen-alueella. Varmistaakseen, että jäsenvaltiot soveltavat Schengenin säännöstöä tehokkaasti, EU on perustanut erityisen mekanismin sen täytäntöönpanon arviointia ja seuranta varten. Jäsenvaltiot ja komissio ovat yhdessä vastuussa **Schengenin arviointi- ja valvontamekanismin**⁷⁵ täytäntöönpanosta, johon tietotekniikkavirasto antaa panoksensa osallistumalla Schengen-arviointeihin ja niihin perustuvien raporttien laatimiseen.

Vuonna 2022 tietotekniikkavirasto osallistui

- kuuteen paikan päällä tehtyyn **SIS/SIRENE-arviointiin**: Espanjassa (maaliskuu), Ruotsissa (huhtikuu), Norjassa (toukokuu), Islannissa (kesäkuu), Tanskassa (lokakuu) ja Portugalissa (joulukuu)

⁷⁴ Tietotekniikkaviraston 10. vuotuinen konferenssi **10 years as the the Digital Heart of Schengen**, 13. lokakuuta 2022, Tallinna, Viro.

⁷⁵ **Neuvoston asetus (EU) 2022/922, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2022, arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta ja toiminnasta Schengenin säännöstön soveltamisen varmistamista varten** ja asetuksen (EU) N:o 1053/2013 kumoamisesta (EUVL L 160, 15.6.2022, s. 1–27).

- yhteen **yhteisen viisumipolitiikan** (mukaan lukien VIS-järjestelmä) yhteiseen arviointiin. Italian ja Ranskan yhteinen arviointi suoritettiin lokakuussa niiden konsuliedustustoissa Senegalissa.⁷⁶

Lisäksi tietotekniikkavirasto osallistui kahteen komission ja EU:n lainvalvontakoulutusviraston (CEPOL) järjestämään Schengen-arvioijien koulutukseen. Ankarassa Turkissa järjestetty koulutustilaisuus koski viisumipolitiikkaa ja Virossa järjestettyä koulutustilaisuus SIS/SIRENE-yhteistyötä.

1.5.2. Kumppanuudet muiden EU:n virastojen kanssa

Tietotekniikkaviraston yhteistyötä muiden EU:n virastojen kanssa, pääasiassa oikeus- ja sisäasioiden alalla, jatkettiin vuonna 2022 sekä kahdenvälisesti että useiden verkostojen kautta. Näitä verkostoja olivat erityisesti **oikeus- ja sisäasioiden alan virastojen verkosto** ja **EU:n virastojen verkosto**.

FRONTEX

- Työskentelyjärjestely vuodesta 2014 lähtien

- Yhteistyösuunnitelma vuosille 2021–2023

Euroopan raja- ja merivartioviraston (Frontex) kanssa tehtävässä yhteistyössä keskitytään tilastotietojen vaihtoon, oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien turvallisuuteen sekä tietotekniikkaviraston hallinnoimien oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien tutkimukseen ja kehittämiseen. Tietotekniikkavirasto ja Frontex tekevät yhteistyötä myös oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkoston puitteissa.

Tietotekniikkavirasto ja Frontex tarkistivat vuonna 2022 työskentelyjärjestelyään siten, että siinä otetaan huomioon niiden tarkistetut toimeksiannot. Molemmissa virastoissa keskityttiin erityisesti EES-järjestelmän, ETIAS-järjestelmän ja yhteentoimivuusasetusten täytäntöönpanoon. Virastojen välillä järjestettiin koko vuoden ajan säännöllisiä ETIAS-järjestelmän kehittämistä koskevia koordinoitukokouksia, ja molemmat virastot osallistuivat toistensa hallintoneuvostojen kokouksiin. Frontex osallistui myös tietotekniikkaviraston biometriikkatyöryhmään ja tekoälytyöryhmään. Lisäksi tietotekniikkavirasto ylläpiti edelleen Frontexin toimintakunnon palauttamissivustoa.

EUROPOL

- Yhteistyöpöytäkirja vuodesta 2016

Tärkeimmät yhteistyöalat **EU:n lainvalvontayhteistyöviraston** (Europol) kanssa koskevat pääsyä oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmiin, koulutusta ja hallinnollista yhteistyötä. Lisäksi tietotekniikkavirasto ja Europol tekevät yhteistyötä oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkoston puitteissa.

Vuonna 2022 pääpaino oli SIS-järjestelmän uudistamisesta, EES-järjestelmää, ETIAS-järjestelmää ja yhteentoimivuutta koskevien asetusten täytäntöönpanossa. Europol on SIS-järjestelmän loppukäyttäjä, ja se on luonut yhteyden SIRENE-verkoston SIS-kuulutusten vaihtoa varten. Virastot tekivät yhteistyötä myös Europolin tiedonhallinnan työryhmässä sekä tietotekniikkaviraston biometriikka- ja tekoälytyöryhmissä. Lisäksi Europol on osallistunut säännöllisesti tietotekniikkaviraston hallintoneuvoston kokouksiin. Molemmat virastot osallistuivat myös aktiivisesti Europolin isännöimän eurooppalaisen sisäisen turvallisuuden innovaatiokeskuksen toteutukseen, ja toukokuussa tietotekniikkavirasto lähetti yhden työntekijänsä keskuksen.

EUROJUST

- Yhteistyöpöytäkirja vuodesta 2017

- Yhteistyösuunnitelma vuosille 2021–2023

EU:n rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) kanssa tehtävässä yhteistyössä keskitytään hallinnolliseen yhteistyöhön ja pääsyyn oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmiin (Eurojustilla on pääsy SIS-järjestelmään). Lisäksi tietotekniikkavirasto ja Eurojust tekevät yhteistyötä oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkoston puitteissa.

Vuonna 2022 yhteistyössä keskityttiin ECRIS-TCN-järjestelmän, e-CODEX-järjestelmän ja yhteentoimivuusasetusten täytäntöönpanoon sekä oikeudellisen yhteistyön digitalisointiin liittyvien toimien koordinointiin. Eurojust osallistui myös tietotekniikkaviraston tekoälytyöryhmään, ja virastot laativat vuonna 2022 julkaistun **rajat ylittävää yhteistyötä rikosoikeudellisissa asioissa tukevaa tekoälyä käsittelevän raportin**⁷⁷.

⁷⁶ Lisäksi tietotekniikkavirastoa pyydettiin osallistumaan kahteen muuhun konsuliedustustoissa suoritettuun yhteiseen Schengen-arviointiin: Itävallan ja Alankomaiden yhteiseen arviointiin sekä Maltan, Islannin ja Luxemburgin yhteiseen arviointiin. Suuren työmäärän ja rajallisten resurssien vuoksi virasto pystyi kuitenkin lopulta osallistumaan ainoastaan Italian ja Ranskan yhteiseen arviointiin.

⁷⁷ Tietotekniikkavirasto ja Eurojust (2022), **Artificial intelligence supporting cross-border cooperation in criminal justice**, heinäkuu 2022.

EU:n turvapaikkavirasto

- Työskentelyjärjestely vuodesta 2014 lähtien
- Yhteistyösuunnitelma vuosille 2021–2023

EU:n turvapaikkaviraston (EUAA) kanssa tehtävän yhteistyön pääaloja ovat muun muassa tilastotietojen vaihto, turvapaikka-asioihin ja Dublinet-verkkoon liittyvät kysymykset sekä tieto- ja viestintätekniikkaa koskevat ja hallintoasiat. Lisäksi tietotekniikkavirasto ja EUAA tekevät yhteistyötä oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkoston puitteissa.

Vuonna 2022 tässä yhteistyössä keskityttiin sähköisestä Dublinet-viestintäverkosta annetun komission asetuksen täytäntöönpanoon. EUAA ja tietotekniikkavirasto jakoivat keskenään asiantuntemustaan ja tukivat Dublinet-verkosta suunnittelemaan Dublinet-suojausvarmenteiden parantamista. Lisäksi tietotekniikkavirasto ylläpiti edelleen EUAA:n toimintakunnon palauttamissivustoa. Syyskuussa tietotekniikkaviraston valtuuskunta, jota johti toimitusjohtaja Krum Garkov, vieraili EUAA:ssa tapaamassa turvapaikkaviraston pääjohtajaa Nina Gregoria ja ylintä johtoa keskustellakseen EUAA:n tarkistetusta toimeksiannosta, yhteentoimivuuspaketin täytäntöönpanon edistymisestä sekä mahdollisuuksista vahvistaa keskinäistä yhteistyötä erityisesti oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkoston puitteissa osana verkoston puheenjohtajakolmikron koordinoitumia.

CEPOL

- Työskentelyjärjestely vuodesta 2013
- Yhteistyösuunnitelma vuosille 2022–2024
- Vuotuinen yhteinen työsuunnitelma

EU:n lainvalvontakoulutusviraston (CEPOL) kanssa tehtävässä yhteistyössä keskitytään pääasiassa tietotekniikkaviraston hallinnoimien oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien loppukäyttäjien kouluttamiseen. Nämä kaksi virastoa tekevät yhteistyötä myös oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkoston puitteissa.

Vuonna 2022 virastot keskittyivät järjestämään yhteisiä koulutuksia oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien käytöstä. Niissä käsiteltiin sekä nykyisiä että uusia järjestelmiä sekä kattavaa yhteentoimivuusarkkitehtuuria. Lisäksi CEPOL ja tietotekniikkavirasto järjestivät koulutusta Schengen-arvioijille.

Kesäkuussa 2022 CEPOL ja tietotekniikkavirasto allekirjoittivat kolmivuotisen yhteistyösuunnitelman vuosiksi 2022–2024 vahvistaakseen yhteistyötään yhteisten koulutusten järjestämisessä ja asiantuntemuksen jakamisessa yhteistä etua koskevilla aloilla. Lisäksi virastot allekirjoittivat vuotuisen yhteisen työsuunnitelman yhdessä järjestettäviin koulutustoimiin liittyvästä yhteistyöstä. Lisäksi CEPOL osallistui tietotekniikkaviraston tekoälytyöryhmään.

Perusoikeusvirasto

- Työskentelyjärjestely vuodesta 2016
- Yhteistyösuunnitelma vuosille 2020–2022

Tärkeimmät **EU:n perusoikeusviraston** (FRA) kanssa tehtävän yhteistyön alat kattavat biometriikkaa koskevan tutkimuksen ja hallinnollisen yhteistyön. Tietotekniikkavirasto ja perusoikeusvirasto tekevät yhteistyötä myös oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkoston puitteissa.

Virastot järjestivät vuonna 2022 yhteisiä koulutuksia, joissa korostettiin perusoikeuksien näkökulmaa oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien hallinnoinnissa. Lisäksi FRA osallistui tietotekniikkaviraston tekoälytyöryhmään. Virastot tekivät myös yhteistyötä kummankin osapuolen kannalta merkittäviä aiheita koskevien raporttien laatimisessa, ja tietotekniikkavirasto toimitti tietoja perusoikeusviraston vuoden 2022 perusoikeusraporttiin.

ENISA

- Yhteistyöpöytäkirja vuodesta 2018
- Yhteistyösuunnitelma vuosille 2021–2023

EU:n kyberturvallisuusviraston (ENISA) kanssa tehtävän yhteistyön painopistealoja ovat tietoturva, toiminnan jatkuvuus ja hallinnollinen yhteistyö.

Vuonna 2022 virastot tekivät yhteistyötä EU:n kyberturvallisuuslainsäädännön käytännön täytäntöönpanon parissa sekä EU:n turvallisuusvastaavien verkostossa. Molemmat virastot tekivät yhteistyötä myös CERT-EU:n kanssa kyberturvallisuuden alalla. Lisäksi ENISA tuki tietotekniikkaviraston vuotuista kyberturvallisuusharjoitusta ja osallistui sen tekoälytyöryhmään.

EASA

Mahdollinen yhteistyö **EU:n lentoturvallisuusviraston** (EASA) kanssa voisi kattaa EES- ja ETIAS-asetuksissa säädetyn tietojenvaihdon lentoliikenteen harjoittajien kanssa. EES- ja ETIAS-asetusten täytäntöönpanon tukemiseksi molemmat virastot esittivät työskentelyjärjestelyjen luonnoksen komissiolle ja toimittivat sen muuttoliike- ja sisäasioiden pääosastolle sisäistä lausuntokierrosta varten.

EIGE

EU-LISA tekee yhteistyötä **Euroopan tasa-arvoinstituutin** (EIGE) kanssa kyberturvallisuuteen, häiriönsietokykyyn ja toiminnan jatkuvuuteen liittyvissä asioissa ja myös oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkoston puitteissa.

Virastojen välinen yhteistyö

Oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkosto

Jäsen
vuodesta 2012

Oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkosto (JHAAN) on Euroopan vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella toimivien yhdeksän EU:n viraston kattojärjestö.

Vuonna 2022 CEPOL toimi oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkoston puheenjohtajana ja verkosto keskittyi kolmeen temaattiseen painopisteeseen: digitalisaatioon, Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan ja yhteistyöhön kolmansien maiden kanssa. Oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkoston puheenjohtajana toimii ensi vuonna EUAA ja vuonna 2024 tietotekniikkavirasto. Nämä kolme virastoa muodostavat yhdessä oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkoston ensimmäisen puheenjohtajakolmikron, jonka tehtävänä on varmistaa yleisten painopisteiden jatkuvuus ja sujuva siirtyminen puheenjohtajakausten välillä. Osana puheenjohtajakolmikkoa tietotekniikkavirasto osallistui kahteen EU:n neuvoston tulevien puheenjohtajavaltioiden Tšekin ja Ruotsin kanssa järjestettyyn kokoukseen. Tähän mennessä tietotekniikkavirasto on osallistunut merkittävästi verkoston painopisteiden muotoiluun, kokousten esityslistojen laatimiseen ja yhteisiin aloitteisiin.

Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan vuoksi oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkosto laati yhteisen asiakirjan, jossa hahmoteltiin oikeus- ja sisäasioiden virastojen panosta EU:n solidaarisuuteen Ukrainaa kohtaan.⁷⁸ Lisäksi verkosto jatkoi yhdeksän jäsenvirastonsa covid-19-pandemian johdosta toteuttamien toimien kartoittamista ja julkaisi syyskuussa päivitetyn version covid-19-toimia koskevasta yhteisestä asiakirjastaan.⁷⁹

EUAN

Jäsen
vuodesta 2013

EU:n virastojen verkosto (EUAN) jakaa tietoa ja asiantuntemusta ja tarjoaa teknisiä palveluja sekä näyttöön perustuvaa neuvontaa poliittisille päättäjille ja lainsäätäjille EU:n ja kansallisella tasolla.

Vuonna 2022 tietotekniikkaviraston panoksessa keskityttiin hallinnollisiin asioihin, kuten talousarvioon ja varainhoitoon, henkilöresursseihin ja covid-19-pandemian vaikutuksiin. Virasto osallistui vuotuisen vastuuvapausmenettelyyn ja virastojen välisiin kyselyihin ja jakoi tietoa parhaista käytännöistään hallinnon eri aloilla.

Lisäksi virasto osallistui erilaisten EUANin alaverkostojen, kuten viestintä- ja tiedotuspäälliköiden verkoston (HCIN), viherryttämisen verkoston (GN), tieto- ja viestintätekniikan neuvoo-antavan komitean (ICTAC), toiminnan kehittämisverkoston (PDN), virastojen välisen oikeudellisen verkoston (IALN), virastojen hankintavirkamiesten verkoston (NAPO) ja virastojen välisen tilinpitäjien verkoston (IAAN) toimintaan. Vuonna 2022 tietotekniikkavirastosta tuli myös EU:n virastojen tieteellisen neuvonnan verkoston (EU-ANSA) tarkkailija. Tämä oli ensimmäinen askel kohti tulevaisuudessa jätettävää virallista hakemusta tähän alaverkoston liittymiseksi.

⁷⁸ Oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkosto (2023), **JHA Agencies' Contribution to EU Solidarity with Ukraine**, oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkoston yhteinen asiakirja, maaliskuu 2023.

⁷⁹ Oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkosto (2022), **COVID-19 Response of EU Justice and Home Affairs agencies**, toinen päivitys, syyskuu 2022.

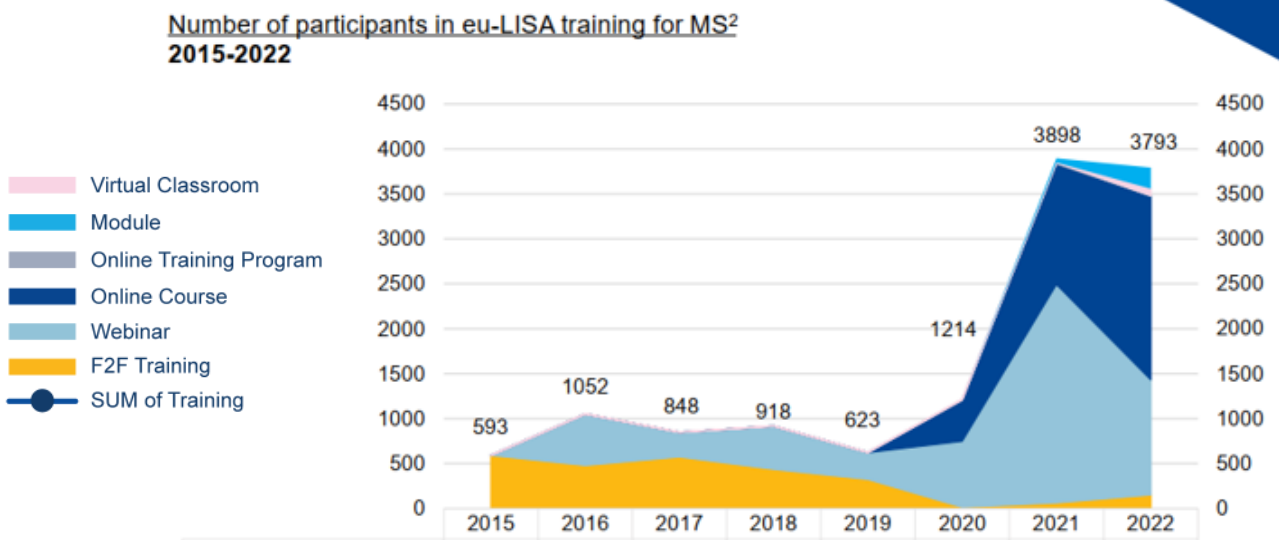
1.5.3. Valmiuksien kehittäminen

Jäsenvaltioille tarjottava koulutus

Vuotuinen koulutussuunnitelma esiteltiin jäsenvaltioille vuoden 2022 alussa, ja sitä päivitettiin vuoden aikana kehitteillä olevien järjestelmien tarkistettujen aikataulujen mukaisesti.

Tietotekniikkavirasto järjesti vuonna 2022 ennätysmäärän eli kaikkiaan **48 koulutustoimea** (muun muassa henkilökohtaista koulutusta, verkkoseminaareja, virtuaalisia luokkahuoneita sekä verkkokursseja ja -moduuleja). Koulutustoimilla tavoitettiin lähes 2 800 osallistujaa, ja kun otetaan huomioon aiemmin laadittu verkkomateriaali, osallistujien kokonaismäärä oli 3 800. Osallistujista 90 prosenttia ilmoitti olevansa tyytyväisiä koulutuksen laatuun, ja tyytyväisyystaso oli peräti 5,4/6, mikä ylitti huomattavasti tavoitteen (4).⁸⁰

Kaavio 23. Osallistuminen tietotekniikkaviraston jäsenvaltioille järjestämään koulutukseen.

Käännös

<i>No of participants in eu-LISA trainings for Member States</i>	<i>Tietotekniikkaviraston jäsenvaltioille järjestämään koulutukseen osallistuneiden määrä</i>
<i>virtual classroom</i>	<i>Virtuaalinen luokkahuone</i>
<i>module</i>	<i>Moduuli</i>
<i>online training program</i>	<i>Verkkokoulutusohjelma</i>
<i>online course</i>	<i>Verkkokurssi</i>
<i>webinar</i>	<i>Verkkoseminaari</i>
<i>F2F (face-to-face) training</i>	<i>Lähiopetus</i>
<i>SUM of training</i>	<i>Yhteensä</i>

⁸⁰ Yksityiskohtaisempi katsaus koulutustoimista on tiedotteessa [eu-LISA Training Activities for Member States 2022](#)

Vuoden 2022 alkupuoliskolla tietotekniikkavirasto järjesti kaksi verkkokokousta jäsenvaltioiden koulutusta käsittelevien kansallisten yhteyspisteiden verkostolle. Kesäkuussa pidetyssä verkkokokouksessa käynnistettiin koulutustarpeiden arviointi, jonka pohjalta laaditaan seuraavan vuoden **koulutussuunnitelma**. Kansallisten yhteyspisteiden verkoston vuosikokous järjestettiin marraskuussa, ja siinä esiteltiin koulutustarpeiden arvioinnin tulokset, vuoden 2023 koulutussuunnitelman luonnos ja koulutustoimien järjestämiseen käytettävän oppimisen hallintajärjestelmän alustan kehittäminen. Tämä oli ensimmäinen covid-19-rajoitusten poistamisen jälkeen järjestetty kansallisten yhteyspisteiden verkoston kokous, jossa osallistujat olivat läsnä fyysisesti.

Virasto jatkoi myös **verkko-oppimisalustansa** parantamista ja kehittämistä ja päivitti toukokuussa onnistuneesti oppimisenhallintajärjestelmänsä, mikä on tärkeä askel sen käytettävyyden ja suorituskyvyn parantamiseksi. Jotta oppimisresurssit olisivat helpommin käyttäjien saatavilla, virasto keskittyi parantamaan järjestelmän raportointitoimintoja ja tietojen laatua.

Tammikuussa tietotekniikkavirasto sai valmiiksi **jäsenvaltioiden koulutusta koskevan etenemissuunnitelman** ja siihen liittyvän toimintasuunnitelman, joilla tuetaan suunniteltujen parannusten toteuttamista. Vuoden 2023 loppuun mennessä on määrä toteuttaa 29 toimea. Vuonna 2022 toteutetuissa toimissa keskityttiin yksinkertaistamaan ja dokumentoimaan sisäisiä prosesseja, parantamaan sisäisille ja ulkoisille sidosryhmille suunnatun viestinnän laatua ja säännöllisyyttä ja aloittamaan oppimisenhallintajärjestelmän päivitys.

Raportointi ja tilastot

Tietotekniikkavirasto laati vuoden 2022 aikana lakisääteiset tekniset ja tilastoraportit oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmistä lakisääteisten velvoitteidensa mukaisesti ja julkaisi viraston verkkosivustolla seuraavat raportit:

Schengenin tietojärjestelmä (SIS)

- **SIS II -järjestelmän vuoden 2021 vuotuisessa tilastoraportissa** esitetään yleiskatsaus jäsenvaltioilta ja Schengenin säännöstöön osallistuvilta mailta saaduista tiedoista ja yhdistetään ne SIS-keskusjärjestelmästä saatuihin tietoihin.⁸¹
- **SIS II -järjestelmän teknistä toimintaa koskevassa raportissa 2019–2020** esitetään yleiskatsaus keskusjärjestelmän operatiivisesta hallinnoinnista (mukaan lukien turvallisuus) sekä vuosittaiset tilastot.⁸²

Viisumitietojärjestelmä (VIS)

- **VIS-järjestelmän teknistä toimintaa koskevassa raportissa 2019–2021** esitetään yleiskatsaus keskusjärjestelmän operatiivisesta hallinnoinnista, mukaan lukien jäsenvaltioiden toimittamat tiedot.⁸³

Eurodac

- **Eurodac-järjestelmän luettelo nimetyistä viranomaisista vuodelta 2022** sisältää luettelon turvapaikkaviranomaisista, joilla on pääsy Eurodac-keskusjärjestelmään.⁸⁴
- **Eurodac-järjestelmän vuoden 2021 tilastoraportissa** annetaan tietoa järjestelmään tallennetuista tiedoista sekä turvapaikkaviranomaisten ja valtuutettujen lainvalvontaviranomaisten luomista tapahtumista.⁸⁵
- **Eurodac-järjestelmän vuosikertomuksessa 2021** esitetään yleiskatsaus Eurodacin operatiivisesta hallinnoinnista, uusimmista ylläpitopäivityksistä ja järjestelmän kehityksestä sekä tilastotietoja järjestelmän käytöstä.⁸⁶

Lisäksi tietotekniikkavirasto teki **uudistetun SIS-järjestelmän** käyttöönoton valmistelemiseksi tiivistä yhteistyötä komission kanssa uusien tilastovaatimusten ja uuden tiedonkeruumallin määrittelemiseksi

⁸¹ Tietotekniikkavirasto (2022), **SIS II annual statistics report 2021** ja **SIS II annual statistics 2021 factsheet**, maaliskuu 2022.

⁸² Tietotekniikkavirasto (2022), **SIS II technical functioning report 2019–2020** ja **SIS II technical report 2019-2020 factsheet**, toukokuu 2022.

⁸³ Tietotekniikkavirasto (2022), **VIS technical functioning report 2019-2021** ja **VIS technical report 2019-2021 factsheet**, elokuu 2022.

⁸⁴ Tietotekniikkavirasto (2022), **Eurodac list of designated authorities 2022**, huhtikuu 2022.

⁸⁵ Tietotekniikkavirasto (2022), **Eurodac annual statistics report 2021** ja **Eurodac statistics report 2021 factsheet**, kesäkuu 2022.

⁸⁶ Tietotekniikkavirasto (2022), **Eurodac annual report 2021** ja **Eurodac annual report 2021 factsheet**, joulukuu 2022.

raportointia varten. Virasto laati myös **uuden luettelon toimivaltaisista viranomaisista**, joilla on valtuudet tehdä hakuja suoraan SIS-järjestelmästä, sekä luettelon kansallisista SIS- ja SIRENE-toimistoista. Nämä luettelot julkaistiin, kun uudistettu SIS-järjestelmä otettiin käyttöön maaliskuussa 2023.⁸⁷

1.6. Hallinto ja vaatimustenmukaisuus

Tietotekniikkaviraston ensisijaisena tavoitteena on varmistaa kaikissa toimissaan organisaation, päivittäisen hallintotyön ja yleisen tuen tehokas ja kustannustehokas hallinta ja hallinnointi sekä määritellä viraston valmiudet vastata EU:n oikeus- ja sisäasioiden alan poliittisten painopisteiden muutoksiin ja sen sidosryhmien kasvaviin vaatimuksiin ja vahvistaa näitä valmiuksia.

Tehokkaan ja kustannustehokkaan toiminnan ja datavetoisen päätöksenteon varmistamiseksi virasto on sitoutunut panemaan täytäntöön luotettavan, avoimen ja vastuullisen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän ja parantamaan sitä jatkuvasti. Nämä hallintoa ja vaatimustenmukaisuutta koskevat toimet muodostuvat strategisesta ja operatiivisesta suunnittelusta, tietosuojasta, suorituskyvyn seurannasta ja raportoinnista sekä avoimesta ja oikea-aikaisesta tiedottamisesta viraston operatiivisista ja organisaatioon liittyvistä asioista.

1.6.1. Hallinto

Hallintoelimet

Tietotekniikkavirasto antoi vuonna 2022 edelleen laadukasta hallinnollista ja logistista tukea hallintoneuvostolle, ohjelmien hallintoneuvostoille ja neuvoo-antaville ryhmille.

Joulukuussa 2022 virasto mittasi yleisen tyytyväisyystason sen hallintoelimille annettuun tukeen. Palaute osoitti, että kokousten järjestämistä koskeva tyytyväisyystaso oli erittäin korkea (98,6 %), mikä ylitti selvästi tavoitteen.

Vuonna 2022 tietotekniikkavirasto järjesti 117 eri hallintoelintensä kokousta seuraavasti:

- seitsemän hallintoneuvoston kokousta, mukaan lukien kaksi ylimääräistä kokousta
- seitsemän hallintoneuvoston tarkastus-, vaatimustenmukaisuus- ja rahoituskomitean kokousta ja viisi koordinoitiryhmän kokousta
- 53 neuvoo-antavien ryhmien kokousta, mukaan lukien seitsemän ylimääräistä SIS-järjestelmän neuvoo-antavan ryhmän kokousta
- 45 ohjelmien hallintoneuvostojen kokousta, mukaan lukien kolme ylimääräistä EES-ohjelman hallintoneuvoston kokousta ja 12 yhteentoimivuus-, EES- ja ETIAS-ohjelmien hallintoneuvostojen yhteistä kokousta.

Virasto järjesti vuonna 2022 myös useiden muiden alaryhmien kokouksia. Säännöllisiä kokouksia järjestettiin seuraaville neuvoo-antavien ryhmien toimeksiannon nojalla perustetuille ryhmille: liikenteenharjoittajia käsittelevä työryhmä ja biometriikkatyöryhmä (EES- ja ETIAS-järjestelmien neuvoo-antavien ryhmien toimeksiannon mukaisesti), VIS- ja EES-järjestelmien epäviralliset testauksen asiantuntijaryhmät (VIS-järjestelmän ja EES- ja ETIAS-järjestelmien neuvoo-antavien ryhmien toimeksiannon mukaisesti) sekä VIS- ja SIS-ohjelmien hallinnointifoorumi (VIS- ja SIS-järjestelmien neuvoo-antavien ryhmien toimeksiantojen mukaisesti). Lisäksi tietotekniikkaviraston hallintoneuvoston sihteeristö tuki neuvoo-antavan ryhmien puheenjohtajien pyytämien 15 teknisen työpajan järjestämistä. Virasto valvoo myös tekoälytyöryhmää ja hallintoneuvoston teknistä horisontaalista asiantuntijatyöryhmää, joka kokoontuu tapauskohtaisesti niin pyydettyäessä. Tietotekniikkavirasto aloitti vuonna 2022 kahden uuden ryhmän kokoukset. Nämä ryhmät ovat yhteentoimivuuteen liittyviä turvallisuushäiriöitä käsittelevä yhteistyöryhmä ja ETIAS-järjestelmän testauksen asiantuntijaryhmä, joka piti ensimmäisen kokouksensa kesäkuussa 2022. Lisäksi virasto teki valmisteluja kahden uuden hallintoelimen, e-CODEX-järjestelmän neuvoo-antavan ryhmän ja e-CODEX-ohjelman hallintoneuvoston, perustamiseksi vuonna 2023.

⁸⁷ Luettelo toimivaltaisista viranomaisista, joilla on valtuudet tehdä suoria hakuja SIS-järjestelmästä, sekä luettelo kansallisista SIS-toimistoista ja kansallisista SIRENE-toimistoista julkaistiin **Euroopan unionin virallisessa lehdessä, 66. vuosikerta, C 85, 7. maaliskuuta 2023.**

Sisäinen hallinto ja tarkastukset

Viraston hallintoneuvosto hyväksyi kaikki lakisääteiset organisaation ohjelma-asiakirjat ja pakolliset organisaatoraportit sääntelyvaatimusten mukaisesti ja lakisääteisten määräaikojen kuluessa. Se hyväksyi yhtenäisen ohjelma-asiakirjan 2023–2025 luonnoksen 25. tammikuuta 2022 ja lopullisen version hieman myöhässä 20. joulukuuta 2022. Virasto laati myös yhtenäisen ohjelma-asiakirjan 2024–2026 luonnoksen, jonka hallintoneuvosto hyväksyi 31. tammikuuta 2023. Hallintoneuvosto hyväksyi 22. kesäkuuta tietotekniikkaviraston konsolidoidun vuotuisen toimintakertomuksen 2021 ja vuoden 2022 väliraportin 31. elokuuta 2022. Vuonna 2022 hyväksyttiin tietotekniikkaviraston **strategian täytäntöönpanoa koskeva etenemissuunnitelma** sen strategisten ja operatiivisten tavoitteiden yhdenmukaistamiseksi ja viraston pitkän aikavälin strategian 2021–2027 täytäntöönpanon seurannan parantamiseksi. Lisäksi virasto päätti vuonna 2022 ottaa käyttöön uuden suunnittelutyökalun (Anaplan) tulevaa monivuotista ja vuotuista suunnittelua varten, jotta voidaan parantaa yleistä suunnitteluprosessia, muun muassa resurssien kohdentamista.

Tietotekniikkavirasto käynnisti vuoden 2022 lopussa **vertailuanalyyshankkeen**, jolla tuetaan viraston vuonna 2023 toteutettavan ulkoisen arvioinnin valmistelua. Vertailuanalyyssissä keskityttiin viraston toimintamalliin ja henkilöresurssien jakamiseen. Hankkeessa **tarkastellaan uudelleen myös organisaation keskeisiä suoritusindikaattoreita**, jotta viraston vaikutusta EU:n toimintapolitiikkojen täytäntöönpanoon voidaan mitata paremmin. Virasto käynnisti myös sisäisten ja ulkoisten **hallintorakenteidensa** kattavan kartoituksen.

Tietotekniikkaviraston laadunhallintatoimissa keskityttiin vuonna 2022 **yhteisen arviointikehyksen (CAF)** täytäntöönpanoon. Kyseessä on julkishallinnon organisaatioille räätälöity kokonaislaadunhallintajärjestelmä. Yhteistä arviointikehystä koskeva hanke käynnistettiin syyskuussa 2021, ja yhteisen arviointikehyksen itsearviointiryhmä teki perusteellisen analyysin viraston vahvuuksista ja heikkouksista. Ryhmä koostuu koko organisaatiota edustavista viraston työntekijöistä. Yhteisen arviointikehyksen itsearviointiryhmä esitti huhtikuussa 2022 julkaistussa **itsearviointiraportissa** yhteisymmärrykseen perustuvia suosituksia organisaation parantamiseksi. Tämä raportti muodosti perustan yhteisen arviointikehyksen **parannussuunnitelmalle**, jossa hahmotellaan kymmenen toimintapakettia. Parannussuunnitelma toimii etenemissuunnitelmana, jossa esitetään yksityiskohtaisesti tietotekniikkaviraston organisaation kehittämistä koskevat painopisteet. Hallintokomitea hyväksyi suunnitelman lokakuussa, ja seuraavien kahden vuoden aikana sen täytäntöönpanoa valvoo viraston laatulautakunta. Marraskuussa tietotekniikkavirasto haki **Verraton CAF-käyttäjätunnustusta**, ja ulkoinen arviointiprosessi on suunniteltu toukokuuksi 2023.

Tietotekniikkavirasto suoritti tammi-maaliskuussa **sisäisen valvonnan kehityksensä** tehokkuusarvioinnin. Sen aikana riskinhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaava päällikkö keräsi ja analysoi tietoja eri lähteistä (esimerkiksi henkilöstökyselyistä, poikkeuksia ja vaatimustenvastaisia tapahtumia koskevasta rekisteristä ja sisäisistä ja ulkoisista valvontaraporteista) ennalta määritettyjen seurantakriteerien perusteella. Maaliskuun lopussa valmistuneessa arviointikertomuksessa vahvistettiin, että tietotekniikkavirastossa on sisäinen valvontajärjestelmä ja että se toimii ja on tehokas, mutta joitakin parannuksia tarvitaan. Virasto esitteli tulokset tarkastus-, vaatimustenmukaisuus- ja rahoituskomitealle huhtikuussa ja hallintoneuvostolle 22. kesäkuuta. Tuloksista tehtiin yhteenveto konsolidoidussa vuotuisessa toimintakertomuksessa 2021⁸⁸.

Virasto teki kaksi analyysia **poikkeuksia ja vaatimustenvastaisia tapahtumia koskevasta keskusrekisteristä**, ja niiden perusteella toteutettiin tarvittavia seuranta- ja parannustoimia. Virasto järjesti myös räätälöityjä koulutustilaisuuksia lisätäksään tietoisuutta poikkeuksia ja vaatimustenvastaisuuksia koskevan raportoinnin merkityksestä. Tarkoituksena oli parantaa tällaisten raporttien laatua ja vähentää vastaavia tapauksia tulevaisuudessa.

Organisaation ohjelma- ja hankehallinta

Perustamisasetuksen mukaan viraston on asianmukaisella projektinhallintarakenteella hallittava tehokkaasti kaikkia aloitettuja hankkeita. Tätä varten kaikkia tietotekniikkaviraston ohjelmia ja hankkeita seurataan tiiviisti valvotuissa ympäristöissä toteutettavia hankkeita koskevalla PRINCE2-menetelmällä (Projects IN Controlled Environments).⁸⁹

Virasto jatkoi koko vuoden ajan **hankekokonaisuuden hallintavalmiuksiensa** vahvistamista keskittyen erityisesti helpottamaan tietoon perustuvaa päätöksentekoa hankekokonaisuuden hallintaan liittyvistä mahdollisuuksista ja riskeistä. Tämä perustuu hankekokonaisuuden hallintavälineillä (Planview EnterpriseOne

⁸⁸ Tietotekniikkavirasto (2022), **Tietotekniikkaviraston konsolidoitu vuotuinen toimintakertomus 2021**.

⁸⁹ Lisätietoja on **PRINCE2-menetelmän virallisella verkkosivustolla**.

ja Projectplace) kerättyihin tietoihin. Näin pystytään myös ymmärtämään entistä paremmin, kuinka paljon työtä eri toimiin käytetään koko organisaatiossa.

Tietotekniikkavirasto suoritti maaliskuussa **hankehallintamenetelmän vuotuisen vaatimustenmukaisuuden tarkastuksen** ja esitteli tulokset hallintokomitealle toukokuussa. Lisäksi virasto käynnisti hankehallintamenetelmänsä merkittävän päivityksen, johon sisällytettiin nykyisestä versiosta saatu palaute ja selkeytettiin riippuvuuksia sisäisistä prosesseista.

Virasto otti myös käyttöön uusia toimintoja muun muassa ottamalla käyttöön **organisaation ja yksikköjen riski-/ongelmarekisterit** Planview Enterprise -ohjelmistossa. Vuoden 2022 lopussa otettiin käyttöön uusi oppimisolusta, jolla tuetaan edelleen hankehallintavalmiuksien kehittämistä.

Hankekokonaisuuden hallintavalmiuksiin kuuluvien prosessien parantamiseksi virasto analysoi myös ProjectPlace-yhteistyöratkaisun käyttöä. Vastausten analyysi osoitti, että 75 prosenttia ProjectPlace-ohjelmiston käyttäjistä oli tyytyväisiä organisaation ohjelma- ja hankehallinnan tälle työkalulle antamaan tukeen ja 51 prosenttia oli tyytyväisiä annettuun koulutukseen. Kuitenkin vain 49 prosenttia käyttäjistä oli tyytyväisiä oppimisresursseihin. Virasto laati toimintasuunnitelman vastatakseen saatuihin kommentteihin ja parantaakseen yleistä tyytyväisyyttä ProjectPlace-ohjelmistoon.

Tietotekniikkavirasto päätti tehdä **tuotekehityksen kypsyysmallin arvioinnin** osana laajempaa aloitetta, jolla parannetaan hankekokonaisuuden hallintavalmiuksiin kuuluvia prosesseja. Arviointi pyrki antamaan viraston toimivalle johdolle tarkan arvion nykyisistä prosesseista ja määrittämään parannusmahdollisuudet. Ottamalla käyttöön tuotekehityksen kypsyysmalliin perustuvan menetelmän tietotekniikkavirasto lisää vaatimustenmukaisuuden valvontaa hankehallintamenetelmän osalta. Virasto virallisti tuotekehityksen kypsyysmallin arvioinnin tulokset toimintasuunnitelmaksi. Koska virallisen ketterän toimintamallin hyväksymistä harkitaan parhaillaan, virasto käynnisti kuitenkin analyysin, jossa selvitetään tuotekehityksen kypsyysmallin arvioinnin korvaamista ketterällä valmiuden arvioinnilla.

Tietotekniikkavirasto sai vuoden 2022 toisella neljänneksellä päätökseen **ohjelmien hallintoneuvostojen** työjärjestyksen tarkistuksen ja laajensi niiden tehtäväaluetta siten, että se kattaa myös resurssien kohdentamisen ja käytön valvonnan ja seurannan ohjelman sisällä. Lisäksi ohjelmien hallintoneuvostojen kokoonpanoja päivitettiin siten, että hallintoneuvostoihin lisättiin uusia sisäisiä sidosryhmiä. Virasto toimitti lakisääteisten vaatimusten mukaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle määräaikaissäraportteja uusien järjestelmien kehityksen etenemisestä (eli edistymiskertomuksia kuuden kuukauden välein) sekä kuukausiraportteja asiaankuuluville ohjelmien hallintoneuvostoille.

Tietotekniikkaviraston varainhoitosääntöjen mukaan kaikista huomattavista menoista edellyttävistä ohjelmista ja toimista on tehtävä **ennakkoarviointi** ennen niiden hyväksymistä ja liittämistä viraston vuotuisen työohjelmaan. Nämä arvioinnit tehdään vuonna 2019 hyväksytyyn kaksivaiheisen toimintamallin mukaisesti. Siinä tehdään mahdollisuuksien arviointi (kaksi vuotta ennen hankkeen alkua) ja toteutettavuuden arviointi (yksi vuosi ennen hankkeen alkua). Vuonna 2022 yhdestäkään suuresta hankkeesta ei voitu tehdä toteutettavuuden arviointia.⁹⁰

Virasto perusti maaliskuussa 2022 **sopimushallintakomitean**, jonka tehtävänä on hallinnoida paremmin ulkoisia konsulttipalveluja koskevien puitesopimusten laaja-alaisia osia ja erityisesti parantaa hankintojen koordinoitua. Lisäksi virasto kehitti välineen, jolla seurataan ulkoisia hankintoja koskevien pyyntöjen tilannetta ja edistymistä.

Palvelu- ja prosessikehitys

Tietotekniikkavirasto piti vuoden aikana yllä tuote- ja palveluluetteloaan ja integroitua prosessimalliaan, joka sisältää ajantasaisen luettelon kaikista viraston sisäisille ja ulkoisille sidosryhmille toimittamista tuotteista ja palveluista ja jolla varmistetaan selvyys kaikista prosessin toteutuksen näkökohdista. Vuonna 2022 keskityttiin **määrittelemään nykyisiin ja uusiin palveluihin tarvittavat päivitykset ja muutokset**, jotka liittyvät uusien järjestelmien ja aloitteiden (esimerkiksi ETIAS, ECRIS-TCN, yhteentoimivuus) tulevaan toimintaan. Virasto alkoi myös kartoittaa ja dokumentoida organisaation laajuisia prosessejaan ja laatia ajan tasalla olevia pästä päähän -asiakirjoja lisätäkseen operaatioidensa avoimuutta ja vastuuvollisuutta ja taatakseen palvelujen tehokkaan ja vaikuttavan toimittamisen sen sidosryhmille sekä tehokkaan suorituskyvyn mittaamisen.

Osana integroitua prosessimalliaan virasto käynnisti heinäkuussa 2022 hankkeen **tietämyksenhallinnan**

⁹⁰ Vuoden 2023 alussa hallintoneuvostolle esitettiin kuitenkin raportti, jonka mukaan 23 hankkeesta, jotka on määrä käynnistää vuonna 2024, voidaan tehdä mahdollisuuksien ennakkoarviointit.

vahvistamiseksi kehittämällä ja ottamalla käyttöön räätälöidyn välineen, joka helpottaa merkittävästi sidosryhmien pääsyä asiaankuuluviin asiakirjoihin.

Sopimusten ja toimeksisaajien hallinta

Tietotekniikkavirasto jatkoi vuonna 2022 strategista siirtymistä sen toiminnassa tarvittavien palvelujen ja tavaroiden vertikaalisista hankinnoista laaja-alaisiin hankintoihin varten muun muassa ottamalla käyttöön uusia valvontatoimia, joilla vahvistetaan sen sopimusten ja alihankkijoiden hallintaprosessia. Operatiivisia yksiköitä tuki sopimusten täytäntöönpanoon ja toteuttamiseen sekä sopimusriskien hallintaan erikoistunut ryhmä, ja näin lisättiin tehokkaiden, vaikuttavien ja vaatimustenmukaisten käytäntöjen käyttöä.

Tietotekniikkavirasto hyväksyi vuonna 2022 uuden **sopimuksenhallintamallin**, joka muodostaa kattavan kehyksen tavaroiden, palvelujen ja rakennusurakoiden hankintaan käytettävien sopimusten hallinnalle, mukaan lukien tehtävien ja vastuiden määrittely, sekä valvonnan kehyksen. Lisäksi virasto perusti erityisen sopimushallintakomitean, jonka tehtävänä on valvoa ulkoistettuja henkilöresursseja koskevia puitesopimuksia.

Virasto otti kokeiluna käyttöön **suorituskykyä koskevan tasapainotetun tulokortin (Balanced Scorecard)** eräiden keskeisten sopimusten osalta hankkiakseen kokemuksia tulevaisuuden varalle. Se myös jatkoi sopimussakkoja ja alennettuja maksuja koskevan menettelyn virallistamista, joka saatiin päätökseen vuoden 2022 loppuun mennessä. Lisäksi virasto käsitteli myös asiaankuuluvia tarkastustuloksia ja jakoi saatuja kokemuksia, jotta sääntöjen noudattamista jatkuvasti muuttuvassa useiden toimeksisaajien sopimusekosysteemissä voidaan parantaa.

Organisaatioarkkitehtuuri

Vuonna 2022 virasto jatkoi vuonna 2019 aloitettua organisaatioarkkitehtuurinsa toteuttamisprosessia eu-LISA 2.0 organisaatorakenteen esittelyn jälkeen. Organisaatioarkkitehtuuriprozessi hyväksyttiin joulukuussa. Organisaatioarkkitehtuurin prosessi- ja hallintokehys ja arkkitehtuurin arviointilautakunta on perustettu, ja nyt virasto keskittyy pitämään arkkitehtuuri-, suunnittelu- ja kehitysaloitteet mahdollisimman hyvin viraston kokonaisvaltaisten tavoitteiden sekä viraston strategian ja teknologiastrategian mukaisina.

1.6.2. Vaatimustenmukaisuus

Sisäinen tarkastus

Tietotekniikkaviraston varainhoitosääntöjen⁹¹ 80 artiklassa edellytetään, että sisäisen tarkastuksen yksikkö (IAC) raportoi havainnoistaan ja suosituksistaan hallintoneuvostolle ja toimitusjohtajalle. Siinä edellytetään myös, että sisäisen tarkastuksen toimijat tekevät tehokasta yhteistyötä. Hallintoneuvosto hyväksyi marraskuussa 2021⁹² vuoden 2022 sisäisen tarkastussuunnitelman⁹³, jota muutettiin marraskuussa 2022⁹⁴. Hallintoneuvosto hyväksyi sisäisen tarkastuksen yksikön toimintakertomuksen maaliskuussa 2022 ja vuoden 2023 sisäisen tarkastussuunnitelman marraskuussa 2022.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö toimi edelleen yhteispisteenä Euroopan komission sisäisen tarkastuksen toimialan ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen toimittamissa tarkastuksissa. Tämä rooli oli tärkeä viraston säännöllisten toimien häiriöiden minimoimiseksi ja toimien päällekkäisyyksien välttämiseksi. Tärkeimpänä yhteispisteenä sisäisen tarkastuksen yksiköllä ei ollut minkäänlaista hallinnointivastuuta, jotta se säilytti riippumattomuutensa ja objektiivisuutensa.

Tapauksia, joissa henkilökohtainen puolueettomuus olisi vaarantunut esimerkiksi eturistiriitojen tai tarkastusten laajuuden rajoitusten vuoksi, ei ollut. Koska sisäisen tarkastuksen yksikkö on kuitenkin tosiasiallisesti vastuussa tietotekniikkaviraston petostentorjuntastrategian täytäntöönpanon valmistelusta, ylläpidosta, seurannasta, raportoinnista ja koordinoinnista, on olemassa riski siitä, että puolueettomuuden koetaan vaarantuneen. Sisäisen tarkastuksen yksikkö ei anna (uudelleen) vahvistuslausumaa muutamista

⁹¹ Tietotekniikkaviraston varainhoitosäännöt, hallintoneuvoston päätös nro 2019-198, tullut voimaan 1.9.2019.

⁹² Hallintoneuvoston asiakirja 2021-350, hallintoneuvoston päätökset, kohta A.25.

⁹³ Hallintoneuvoston asiakirja 2021-358, vuoden 2022 sisäinen tarkastussuunnitelma, Ares(2021)7075595 – 17.11.2021.

⁹⁴ Hallintoneuvoston asiakirja 2022-382, hallintoneuvoston päätökset, kohta B.15.

strategian osatekijöistä, jotka se oli suunnitellut oman objektiivisuutensa ja riippumattomuutensa takaamiseksi. Sen sijaan Euroopan komission sisäisen tarkastuksen toimialaa pyydetään tarvittaessa antamaan (uudelleen) vahvistuslausuma näistä osatekijöistä.

Sisäisen tarkastuksen yksikön suorituskykyindikaattorien tulokset vuodelta 2022⁹⁵ esitetään jäljempänä taulukossa 4.

Taulukko 4. Tietotekniikkaviraston sisäisen tarkastuksen yksikön suorituskykyindikaattorit.

Suorituskykyindikaattorit	Tavoite	2020	2021	2022
Vuotuisen tarkastussuunnitelman toimittaminen	> 80 %	80 %	80 %	82 %
Sovitussa budjetissa ja ajoissa loppuun saatetut tarkastusarvioinnit	> 80 %	60 %	60 %	55 %
Sisäisen tarkastuksen yksikön henkilöstön koulutustunnit vuodessa	> 80 %	70 %	77 %	72 %
Sidosryhmien tyytyväisyys	Tavoite	2020	2021	2022
<i>ulkoinen</i>	> 80 %	87,5 %	90 %	87,5 %
<i>sisäinen</i>	> 80 %	80,4 %	80,4 %	89,7 %

Sisäisen tarkastuksen yksikkö suoritti laadunvarmistus- ja parannusohjelmansa yhteydessä **toisen itsearvioinnin, johon sisältyi riippumaton ulkoisen validointi**. Hanke käynnistettiin vuoden 2022 lopussa ja saatiin päätökseen helmikuussa 2023.⁹⁶ Riippumaton ulkopuolinen arvioija vahvisti, että tietotekniikkaviraston sisäisen tarkastuksen yksikkö noudattaa yleisesti sisäisen tarkastuksen kansainvälisiä ammattistandardeja ja eettisiä sääntöjä.⁹⁷

Tietosuoja

Virasto varmisti koko vuoden ajan jatkuvasti korkean tietosuojan tason EU:n tietosuojalainsäädännön sekä kutakin sen vastuualueelle kuuluvaa oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmää koskevien erityissäännösten mukaisesti. Tietotekniikkaviraston hallintoneuvosto on nimittänyt tietosuojavastaavan valvomaan, että virasto noudattaa henkilötietojen käsittelyä EU:n toimielimissä ja virastoissa koskevia sääntöjä. Tietosuojavastaava tekee myös tiivistä yhteistyötä rekisterinpitäjien, henkilötietojen käsittelijöiden ja Euroopan tietosuojavaltuutetun kanssa sellaisten tehokkaiden ratkaisujen löytämiseksi, joilla varmistetaan asiaankuuluvien yksityisyyden ja henkilötietojen suojaa koskevien määräysten noudattaminen.

Lisätäkseen tietoisuutta tietosuojasta virasto toteutti vuoden mittaan erilaisia toimia, kuten yleisiä koulutus- ja valistustapahtumia, uusille työntekijöille tarkoitettuja perehdyttämistilaisuuksia, henkilökohtaisia ohjausistuntoja, viikoittaisia uutiskirjeitä ja erityisen intranetsivuston. Tammikuussa 2022 esiteltiin Euroopan tietosuojapäivän juhlistamiseksi innovatiivinen lautapeli, jonka pelaajat voivat saada interaktiivisesti tietoa tietosuojaselosteista, tietosuojaa koskevista vaikutustenarvioinneista ja tietoturvaloukkauksista. Virasto järjesti lokakuussa Euroopan tietosuojavaltuutetun pitämän verkkoseminaarin tietosuojasta hankintojen ja sopimusten hallinnoinnissa. Se tarjosi tilaisuuden vaihtaa kokemuksia tietosuojakysymyksistä, jotka liittyivät ulkoisten palveluntarjoajien kanssa tehtäviin ja henkilötietojen käsittelyä käsitteviin sopimuksiin.

Virasto piti koko vuoden ajan **rekisteriä kaikista rekisterinpitäjien puolesta toteutettujen käsittelytoimien luokista**. Koska tietotekniikkaviraston on pidettävä rekisteriä kaikista yhden tai useamman rekisterinpitäjän puolesta toteutetuista käsittelytoimista, se järjesti myös ohjausistuntoja ja työpajoja SIS-, VIS-, Eurodac- ja EES-järjestelmien tuotteiden ja palvelujen omistajien kanssa antaakseen näille riittävää tukea. Lisäksi virasto **perusti rekisterin käsittelytoimista** asetuksessa edellytetyin mukaisesti.

Tietosuojavastaava tuki myös tietojärjestelmien kehittämistä osallistumalla muutoksenhaallintaprosessiin. Tämä tapahtui pääasiassa tukemalla tietosuojaa koskevien vaikutustenarviointien laatimista. Virasto pyrki vastaamaan suurimpiin tietosuojahaasteisiinsa, erityisesti niihin, jotka johtuvat biometrinen

⁹⁵ Ks. hallintoneuvoston asiakirja 2023-046 REV1, sisäisen tarkastuksen yksikön toimintakertomus 2022, Ares(2023)1905996 – 16.3.2023.

⁹⁶ Ulkoisia arviointeja koskevan standardin 1312 mukaisesti sisäisen tarkastuksen yksikön on varmistettava, että pätevä riippumaton arvioija tekee ulkoisen arvioinnin vähintään kerran viidessä vuodessa.

⁹⁷ **Kansainvälisten ammattikäytänteiden kehys** (IPPF) on käsitteellinen viitekehys, joka sisältää sisäisten tarkastajien järjestön (Institute of Internal Auditors) julkaisemat viralliset ohjeet.

tunnistusteknologioiden ja -toimenpiteiden käytöstä, havaitun riskin lieventämiseksi. Tietotekniikkavirasto aloitti syyskuussa 2022 tietosuojaa koskevissa vaikutustenarvioinneissa käytettävän menetelmänsä tarkistamisen asiasta vastaavan henkilöstön tukemiseksi.

Maaliskuussa **tietosuojavastaavan vuotuinen toimintakertomus 2021** esiteltiin tietotekniikkaviraston hallintoneuvostolle ja julkaistiin viraston verkkosivustolla.⁹⁸ Kertomuksessa esiteltiin viraston tietosuojatoimien edistymistä ja todettiin viraston tietosuojatoimien ja vaatimustenmukaisuuden tilanne.

Tietotekniikkaviraston tietosuojavastaava osallistui vuoden aikana SIS-, VIS- ja Eurodac-järjestelmien valvonnan koordinoitiryhmiin ja esitteli kansallisille tietosuojaviranomaisille ja Euroopan tietosuojavaltuutetulle järjestelmien viimeaikaista kehitystä ja suorituskykyä keskittyen kehitykseen ja kysymyksiin, jotka saattavat vaikuttaa henkilötietojen käsittelyyn. Tietosuojavastaavien verkoston kokouksissa tietotekniikkaviraston tietosuojavastaava osallistui keskusteluihin kansainvälisistä siirroista, tietoturvaloukkauksista tehtyjen ilmoitusten käsittelystä, sosiaalisesta mediasta, asiassa Schrems II annetun tuomion⁹⁹ vaikutuksesta, kun taas oikeus- ja sisäasioiden alan tietosuojavastaavien verkoston kokouksissa käsiteltiin täytäntöönpanosääntöjä, kansainvälisiä tiedonsiirtoja ja yhteistyötä Euroopan tietosuojavaltuutetun kanssa.

Vahvistaakseen yhteistyötään entisestään Europol ja tietotekniikkavirasto järjestivät lokakuussa 2022 Tallinnassa kahdenvälisen kokouksen, jossa ne vaihtoivat kokemuksia Euroopan tietosuojavaltuutetun ennakkokuulemisista ja tietosuojaa koskevista vaikutustenarvioinneista sekä keskustelivat Euroopan tietosuojavaltuutetun tarkastuksista.

1.7. Hallinto ja yleinen tuki

Virasto pyrkii jatkuvasti kasvamaan organisaationa, jotta se voi varmistaa operatiivisen huippuosaamisen, täyttää tehtävänsä ja saavuttaa onnistuneesti vuotuiset tavoitteensa sekä toimia tehokkaasti ja ketterästi noudattaen kaikilta osin EU:n sääntelykehystä. Näihin tukitoimintoihin kuuluvat oikeudellisten palvelujen ylläpito, henkilö- ja taloudellisten resurssien ennakoiva hallinta ja viraston tehokkaan tuen varmistaminen nykyisille ja uusille sidosryhmille.

1.7.1. Organisaatiomuutos

Tietotekniikkavirasto aloitti **kulttuurimuutoksen** luodakseen joustavan ja häiriönsietokykyisen organisaation, joka pystyy sopeutumaan mihin tahansa olosuhteisiin ja toimimaan niissä.

Vuonna 2022 tietotekniikkavirasto toteutti kulttuuria koskevan arvioinnin määrittääkseen viraston henkilöstölle joukon toivottavia käyttäytymismalleja, joiden on tarkoitus muodostaa viraston kulttuurin perusta. Kattavan arvioinnin jälkeen järjestettiin useita työpajoja ja sen tuloksena laadittiin kulttuuritavoitteiden kartta, joka edistää tietotekniikkaviraston jatkuvaa kehitystä ja jota voidaan käyttää myös rekrytointiprosessissa kulttuuristen vastaavuuksien tunnistamiseksi.

Lisäksi virasto ryhtyi kehittämään **osaamisperusteinen henkilöresurssien hallintastrategiaa**, joka auttaa parantamaan viraston rekrytointia, työvoimasuunnittelua, tehokkuuden hallintaa ja oppimistarjontaa. Tähän sisältyy viraston osaamiskehityksen tarkistaminen kattavien ohjeiden, välineiden ja menettelyjen tarjoamiseksi. Kehyksellä osaaminen nostetaan keskeiseksi tekijäksi, jossa keskitytään yksittäisiin henkilöihin. Loppuraporttia ja käyttöönottoa koskevaa etenemissuunnitelmaa, joka on nyt loppuvaiheessa, on kokeiltu menestyksekkäästi avoimia toimia koskevien ilmoitusten valmistelussa ja hakijoiden arvioinnissa.

⁹⁸Lisätietoja on tietotekniikkaviraston tietosuojavastaavan vuotuisessa toimintakertomuksessa 2021. Vuoden 2022 toimintakertomus hyväksyttiin helmikuussa 2023.

⁹⁹ Unionin tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto) 16.7. 2020, Data Protection Commissioner v. Facebook Ireland Limited ja Maximilian Schrems (*Schrems II*), C-311/18, ECLI:EU:C:2020:559.

1.7.2. Henkilöresurssit

Henkilöresurssien analyysi

Tietotekniikkavirasto teki vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä henkilöresurssien analyysin, jossa arvioitiin sen henkilöstöosaston toimintaa ja suorituskkyä ja joka tuotti arvokasta tietoa rekrytoitavista työprofiileista. Analyysi auttaa myös luomaan perustan **henkilöstöstrategialle** ja tunnistamaan mahdolliset tehokkuushyödyt mahdollisimman hyvin henkilöstöpalvelujen tarjoamiseksi.

Vuonna 2022 perustettiin uusi **osaamisen johtamisjaosto**, joka käsittelee koko työsuhteen elinkaarta hakijoiden houkuttelemisesta, rekrytoinnista, perehdyttämisestä, työssä pysymisestä ja urakehityksestä aina eroamiseen sekä varmistaa, että toteutetaan asianmukaisia toimia ihmisten potentiaalin vapauttamiseksi ja Euroopan turvallisuutta edistävien ryhmien muodostamiseksi.

Osaajien hankkiminen

Toimia, joilla pyritään houkuttelemaan **erilaisia hakijoita** ja vahvistamaan tietotekniikkaviraston asema hyvänä työnantajana, jatkettiin koko vuoden 2022 ajan. Virasto edusti EU:n virastojen verkostoa Berliinissä järjestetyillä kansainvälisten järjestöjen **virtuaalisilla uramessuilla**, joille osallistui yli 60 kansainvälistä järjestöä ja yli 4 000 osallistujaa. Lisäksi virasto tehosti työnantajabrändiään parantavia toimiaan kohdennetuilla kampanjoilla, kuten sosiaalisessa mediassa julkaistuilla henkilöstön jäsenten lausunnoilla, ja käyttämällä sosiaalista mediaa välineenä osaajien tavoittamiseksi. Tällä tavoin lisättiin tietoisuutta tietotekniikkaviraston työntekijöiden arvolupauksesta sekä viraston tarjoamien uramahdollisuuksien niiden näkyvyyttä ja tavoitettiin uusia yleisöjä, joilla oli vain vähän tietoa EU:sta ja sen virastoista.

Vuonna 2022 tietotekniikkavirasto **rekrytoi 36 uutta henkilöstön jäsentä**. Tähän lukuun eivät sisälly sisäiset sopimusmuutokset eivätkä nykyisille henkilöstön jäsenille tarjotut urakehitysmahdollisuudet. Koska henkilöstön vaihtuvuus tasapainotti viraston osaajien hankkimiseksi toteuttamat toimet, virasto teki kattavan arvioinnin selvittääkseen syyt ja löytääkseen keinoja uusien osaajien hankkimiseksi nykyistä nopeammin.

Lisäksi tietotekniikkavirasto käynnisti **sisäisen liikkuvuuden ohjelman** pilottihankkeen, jossa hyödynnetään nykyisen henkilöstön osaamista ja edistetään jatkuvaa ammatillista kasvua virastossa. Ehdotuspyyntö kohdistui neljään eri profiiliin ohjelmien ja hankkeiden toteutuksen alalla, ja sen tuloksena laadittiin osaajareservi ja kaksi henkilöstön jäsentä sai siirron.

Henkilöstöprosessien digitalisointi

Virasto keskittyi edelleen henkilöstö- ja rekrytointiprosessiensa digitalisointiin tehokkuuden parantamiseksi. iLearn-alustan (tietotekniikkaviraston osaamisen johtamisen alusta) siirtäminen pilvipalveluun saatiin onnistuneesti päätökseen, mikä mahdollisti pääsyn alustan tietoihin ja ominaisuuksiin mistä tahansa ja paransi siten yleistä käyttäjäkokemusta.

Marraskuussa 2023 saatiin päätökseen ensimmäinen testikierros, jossa testattiin Sysper-moduulia päivystysten suunnittelua ja raportointia varten. Lisäksi tietotekniikkavirasto digitalisoi eturistiriitojen ennaltaehkäisyä ja hallintaa koskevien sääntöjen täytäntöönpanoa koskevien pakollisten ilmoitusten tai pyyntöjen toimittamisen.

Koulutus ja kehitys

Vuotuinen oppimissuunnitelma määriteltiin ja koko henkilöstölle järjestettiin useita tiedotustilaisuuksia. Vuoden mittaan järjestettiin erilaisia koulutustoimia, joihin osallistui yhteensä 1 366 osallistujaa ja joissa käsiteltiin 89 palvelupyntöä.

Ensimmäinen uusi sisältö, joka tuli saataville iLearn-alustalla, oli **uusi valmiiksi tallennettu perehdyttämisohjelma**, jonka tarkoituksena oli varmistaa sujuvampi oppimiskokemus henkilöstölle ja uusille työntekijöille sekä säästää operatiivisen henkilöstön aikaa, kun sen ei enää tarvitse antaa perehdyttämistä henkilökohtaisesti.

Vuotuinen arviointi- ja uudelleenluokittelukierros saatiin päätökseen, ja 25 henkilöstön jäsentä luokiteltiin uudelleen vuonna 2022. Lisäksi virasto päivitti henkilökohtaisten tavoitteiden asettamisprosessia ja -välineitä ja paransi näin yhteyttä tietotekniikkaviraston strategisten tavoitteiden ja kunkin henkilöstön jäsenen vuotuisten tavoitteiden välillä.

Työntekijöiden kokemus ja hyvinvointi

Virasto mittaa edelleen työntekijöiden sitoutuneisuutta vuosittain. Vuonna 2022 henkilöstön sitoutuneisuutta koskeva pistemäärä pysyi vakaana. Sitoutuneisuutta koskevien kyselytutkimusten perusteella tietotekniikkavirasto asettaa edelleen etusijalle henkilöstön hyvinvoinnin. Se käynnisti muun muassa henkilöstölle ja heidän perheilleen tarkoitetun **mielenterveysohjelman**, jonka kolme keskeistä pilaria ovat tietoisuuden lisääminen, ennaltaehkäisy ja tuki. Lisäksi henkilöstölle tarjottiin itsehoitopalvelu mobiilisovelluksen tilauksen muodossa, mielenterveyttä työssä käsitteleviä verkkoseminaareja sekä pätevän psykoterapeutin kanssa käytäviä yksilöllisiä neuvontakeskusteluja, joilla autettiin henkilöstöä ja heidän perheitään selviämään vaikeista ajoista.

Edistääkseen kunnioitusta ja ihmisarvoa työssä virasto saattoi päätökseen uusien häirintäyhdyshenkilöiden valinnan. Viisi uutta henkilöstön jäsentä valittiin ja koulutettiin tukemaan henkilöstöä, joka etsii apua psykologiseksi tai seksuaaliseksi häirinnäksi koetuissa tilanteissa.

Saatuana arvokasta kokemusta ja palautetta pandemian aikana sovelletuista erityisistä työjärjestelyistä tietotekniikkavirasto laajensi henkilöstölle tarjottavia **etätyömahdollisuuksia** ottamalla käyttöön hybridityöjärjestelyjä sillä aikaa, kun odotetaan viraston tätä koskevien sääntöjen virallista hyväksymistä. Tämä työskentelytapa on osaltaan vähentänyt poissaolojen määrää.

Henkilöstöpolitiikka

Mukauttaakseen oikeudellisen kehyksensä EU:n virastoja koskeviin uusiin sääntöihin tietotekniikkavirasto hyväksyi **hallinnollisia tutkimuksia koskevat uudet henkilöstösääntöjen täytäntöönpanosäännöt ja tarkisti väärinkäytösten paljastamista koskevia ohjeitaan**. Hallintoneuvoston hyväksynnän jälkeen virasto sai poikkeuksen työaikaa ja **hybridityötä** koskevista komission säännöistä, kunnes laaditaan uusi mallipäätös tai erityinen päätös.

1.7.3. Talous ja hankinnat

Tietotekniikkavirasto jatkoi vuonna 2022 sisäisten taloudellisten prosessiensa ja menettelyjensä kehittämistä ja vahvistamista varmistaakseen käytettävissä olevien rahoitusresurssien avoimen ja tehokkaan hallinnoinnin. Tietotekniikkavirasto pyrki myös tekemään jälleen tulevaisuuden suunnitelmia erityisesti talousarvion ja hankintojen digitalisaation aloilla. Tietotekniikkavirasto vahvisti myös toimintoperusteisen budjetoinnin tulevaa käyttöönottoa varten tarvittavat tekijät sekä sen rahoitus- ja hankintamenettelyjen jatkuvan valvonnan ja kehittämisen.

1.7.4. Kapasiteetin lisäämistä koskeva ohjelma

Kun tietotekniikkaviraston toimeksianto laajennettiin vuonna 2018, viraston oli laajennettava Strasbourgissa sijaitsevan toimipaikkansa kapasiteettia voidakseen vastata uusien järjestelmien operatiivisiin tarpeisiin. Tämä tapahtui pääasiassa lisäämällä tietokeskusten kapasiteettia ja henkilöstön toimistotiloja. Virasto käynnisti helmikuussa 2020 **Strasbourginkin toimipaikan toista laajennusta** koskevan hankkeen, jonka on määrä valmistua vuonna 2028. Hankepäätöstä muutettiin kesäkuussa 2021 sisällyttämällä siihen kaksi muuta hanketta, joilla vastataan kiireellisiin toimintatarpeisiin ennen toisen laajennuksen valmistumista: **modulaarinen tietokeskus ja virransyöttö- ja jäähdytyskapasiteetin parantaminen**.

Hankkeiden tehokkaan hallinnoinnin ja täytäntöönpanon varmistamiseksi näitä kolmea toisiinsa liittyvää infrastruktuurihanketta hallinnoidaan kattavassa **kapasiteetin lisäämistä koskevassa ohjelmassa**:

- **Strasbourginkin operatiivisten tilojen toinen laajennus.** Hankkeessa keskitytään uusien toimistotilojen rakentamiseen Strasbourginkin toimipaikkaan. Rakennusohjelma päivitettiin vuonna 2022, mukaan lukien kaikki asiaankuuluvat asiakirjat ja uudet arvioidut rahoituspuitteet. Budjettirajoitteiden vuoksi rakennuksen suunnittelupalvelujen puitesopimusta koskevaa tarjouspyyntöä ei käynnistetty, ja hanke on tällä hetkellä lykätty seuraavan monivuotisen rahoituskehityksen kaudelle.

- **Modulaarinen tietokeskus 2.** Hankkeessa on tarkoitus asentaa modulaarinen konttitietokeskus eli joustava ja skaalautuva ratkaisu, joka ei edellytä rakentamista. Tietotekniikkavirasto pyrki vuonna 2022 viimeistelemään toista modulaarista tietokeskusta koskevan mallin, jossa otetaan huomioon järjestelmän ylläpidon tulevat tarpeet. Lisäksi virasto käynnisti kyselytutkimuksen saadakseen yleiskuvan mahdollisista teknisistä ratkaisuista modulaarisia tietokeskuksia varten.
- **Virransyöttö- ja jäähdytysinfrastruktuurin parantaminen.** Tavoitteena on kattaa Strasbourgin operatiivisten tilojen lyhyen ja pitkän aikavälin virransyöttö- ja jäähdytystarpeet. Virransyöttökapasiteetin esitoteutettavuustutkimus saatiin päätökseen toukokuussa 2022, ja siinä esitettiin vaihtoehtoisia skenaarioita lyhyelle, keskipitkälle ja pitkälle aikavälille. Tutkimuksen tuloksia hyödynnetään myös modulaarisessa tietokeskuksessa 2. Lisäksi jäähdytystä koskevassa tutkimuksessa selvitetään, miten voitaisiin optimoida tietokeskukseen asennettujen laitteiden jäähdytyskapasiteetti energiankulutuksen vähentämiseksi ja tarjota ratkaisuja nykyisen järjestelmän parantamiseksi.

1.7.5. Organisaation laajuiset palvelut

Organisaation sisällönhallintaohjelma

Virasto alkoi vuonna 2020 toteuttaa **organisaation sisällönhallintaohjelmaa**. Sen tavoitteena on tarjota tietotekniikkaviraston henkilöstölle yhdennetty kehys, joka sisältää kaikki strategiat (myös toimintalinjat ja menettelyt), menetelmät ja työkalut, joita käytetään viraston toimiiin liittyvien tietojen hallintaan, käsittelyyn ja säilyttämiseen. Organisaation sisällönhallintaohjelma toteutetaan asteittain, ja toteutuksen odotetaan kestävän vuoden 2025 loppuun asti.

Virasto jatkoi vuonna 2022 työtään kahden tämän ohjelman puitteissa toteutettavan hankkeen parissa. **Uutta asiakirjahallintajärjestelmää** koskevassa hankkeessa laadittiin hanke- ja resurssisuunnitelma, jossa määriteltiin tavoitteet, suorituskyvyn mittarit sekä tehtävät ja vastualueet. Toisessa, **tietotekniikkaviraston uutta verkkosivustoa** koskevassa hankkeessa keskityttiin sopimusten valmisteluun.

Pilvipalvelujen käyttöönotto-ohjelma

Pilvipalvelut ovat digitaalisen muutoksen strateginen mahdollistaja. Nykyaikaiset organisaatiot haluavat rakentaa ja tarjota skaalautuvia ja turvallisia ratkaisuja ilman, että niiden tarvitsee investoida tällaisia ratkaisuja tukeviin fyysisiin infrastruktuureihin ja kehittää niitä. Digitaalimaailmassa organisaatiot haluavat myös käyttää ohjelmistojaan ja päästä sisältöihinsä mistä tahansa niin halutessaan. Tietotekniikkaviraston toimintaan liittyvät perustelut pilvipalveluihin siirtymiseen ovat seuraavat: teknologialle annettavan tuen päättymisen hallinta, uusien teknisten valmiuksien käyttöönotto ja tulevien toimintatarpeiden täyttäminen; turvallisuuden lisääminen ja sääntelyn noudattaminen; operatiivisen huippuosaamisen tarjoaminen toimituksen, kustannustehokkuuden ja markkinoilletuontiajan lyhentämisen osalta; teknologian vakauden parantaminen; tehokkuuden, tuottavuuden sekä työntekijöiden, käyttäjien ja toimeksisaajien välisen vuorovaikutuksen lisääminen käyttäjäkokemuksen parantamiseksi.

Vuonna 2022 hyväksyttiin strateginen lähestymistapa pilvipalvelujen käyttöönottoon tieto- ja viestintätekniikan alalla, ja ohjelman toimintamalli (mukaan lukien sen talousarvio, aikataulu ja soveltamisala) konsolidoitiin.

Viraston organisaation laajuisten tieto- ja viestintätekniisten järjestelmien nykyaikaistaminen toteutetaan asteittain vuosina 2023–2024 seuraavien aloitteiden avulla: **yhdennetty viestintä** (muun muassa chatti- ja kokousvalmiudet tuottavuuteen suuntautuneessa organisaatiossa, pilvipalvelujen tarjoajat, omissa tiloissa sijaitseviin laitteisiin perustuvan hybridiratkaisun käyttö ja monipilviarkkitehtuuri); toimintasovellusten ja -valmiuksien siirtäminen **tuottavuuteen suuntautuneelle organisaation pilvipalvelun tarjoajalle** (muun muassa posti- ja kalenteritoiminnot, sopimusten seurantatyökalu, turvallisuus selvityssovellus) ja **yhdennetty varajärjestelmä** (kaikkien järjestelmien varmistus- ja palautusmenettelyt yhdistetään omissa tiloissa sijaitseviin laitteisiin perustuvan hybridiratkaisun / monipilviarkkitehtuurin avulla).

Yleiset palvelut

Tietotekniikkavirasto huolehti vuonna 2022 kaikkien toimipaikkojensa ja tilojensa kunnossapidosta ja optimoi kunnossapitoa. Näin varmistettiin, että rakennusinfrastruktuuri on turvallinen, tehokas ja toimiva ja että se vastaa täysin viraston toimintatarpeita. Työmatkapyöräilyn edistämiseksi käynnistettiin hanke pyöräparkin

rakentamiseksi, jotta toimipaikoissa voidaan säilyttää enemmän polkupyöriä.

Viraston henkilöstömäärän kasvun huomioon ottamiseksi toteutettiin useita hankkeita, joilla varmistettiin hyvä tilankäyttö ja lisättiin työpisteitä. Käyttöön otettiin uusi kiertävien työpisteiden politiikka sekä työtilojen varaamista koskeva verkkotyökalu. Lisäksi käynnistettiin toimintoperusteinen työpaikkatutkimus toimistotilojen käytön tehostamiseksi, työympäristön mukavuuden parantamiseksi ja yleisesti työhyvinvoinnin parantamiseksi.

Vuonna 2022 hyväksyttiin tietotekniikkaviraston **ympäristöpolitiikka**, jonka tarkoituksena on varmistaa EU:n ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän (EMAS) rekisteröinti vuoteen 2024 mennessä. Lisäksi vahvistettiin viraston työterveys- ja työturvallisuuspolitiikkaa.

Organisaation laajuiset tieto- ja viestintätekniset palvelut

Virasto muutti vuonna 2022 tieto- ja viestintätekniisten palvelujen tarjoamista koskevaa lähestymistapaansa keskittymällä suorituskykyindikaattoreihin palvelun laadun seuraamiseksi. Yksi tämän siirtymän onnistumisen mahdollistaneista tekijöistä oli parhaillaan käynnissä oleva ITIL-kehityksen käyttöönottoa IT-palveluissa koskeva hanke, joka helpotti tarvittavaa mukautumista. Virasto otti käyttöön (WAN) Brysselissä ja toimipaikkojen välillä (Tallinna–Strasbourg) uusia internet- ja suuralueverkkoyhteyksiä, jotka myös paransivat turvallisuustasoa. Lisäksi tietotekniikkavirasto paransi vara- ja tallennusinfrastruktuuria tukeakseen paremmin toiminnan palauttamista koskevia tavoitteita ja otti käyttöön hybridimuotoisen henkilöllisyyksienhallinnan monivaiheisen tunnistuksen tukemiseksi.

1.7.6. Viestintä

Tietotekniikkaviraston ulkoisessa viestinnässä keskityttiin tarjoamaan puolueetonta, luotettavaa ja helposti ymmärrettävää tietoa yleisen tietoisuuden ja näkyvyyden lisäämiseksi. Vuonna 2022 virastolle myönnettiin Forbes Social Award -palkinto sen innovatiivisista ja inspiroivista aloitteista yleisöviestinnässä. Se sai kiitosta myös vahvasta eettisestä kutsumuksestaan ja innovatiivisten viestintästrategioiden, -tekniikoiden ja -työkalujen käytöstä.

Ulkoisen viestintä

Vuonna 2022 painopisteenä oli varmistaa tietotekniikkaviraston saavutusten näkyvyys ja lisätä yleistä tietoisuutta siitä, miten virasto palvelee EU:n kansalaisten etuja ja toimittaa tietotekniikkapalveluita sidosryhmilleen. Virasto teki erilaisten multimediaformaattien avulla tunnetuksi rooliaan ja saavutuksiaan tietotekniikan hallinnoinnissa ja edistämiseksi ja keskeisenä tekijänä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskevien EU:n toimintapolitiikkojen täytäntöönpanossa. Tällaisia toimia olivat erityisesti seuraavat:

- Tietotekniikkavirasto julkaisi erityisen esitteen **10-vuotisjuhlansa** kunniaksi. 100 Julkaisua levitettiin sosiaalisen median kautta viraston verkkonäkyvyyden lisäämiseksi entisestään, ja se tavoitti LinkedInissä yli 14 500 henkilöä.
- Virasto perusti uuden verkkoportaalin "Discover eu-LISA 2.0", joka tarjoaa ajantasaisen yleiskuvan viraston ydintehtävistä ja toiminta-aloista.¹⁰¹
- Virasto osallistui komission rajanylitystietojärjestelmän ja ETIAS-järjestelmän viestintäkampanjoiden kokouksiin ja edisti näitä toimia tekemällä tunnetuksi liikenteenharjoittajien rekisteröinti- ja valistuskampanjaa viraston verkkosivustolla ja kaikissa sosiaalisen median kanavissa tietoisuuden ja rekisteröinnin lisäämiseksi.

Lisäksi virasto antoi panoksensa Frontexin julkaisemaan ETIAS-järjestelmän neljännesvuosittaiseen uutiskirjeeseen, jossa esitellään ETIAS-järjestelmän käyttöönottoon liittyvää viimeisintä kehitystä. Virasto tuki myös Euroopan komission **Schengenin tietojärjestelmän uudistamista koskevaa kampanjaa**.

Vuonna 2022 virasto keskittyi myös ulkoisissa viestintätoimissaan mediasuhteiden vahvistamiseen ja verkkonäkyvyytensä laajentamiseen verkkosivustoillaan ja sosiaalisen median kanavillaan. Tähän sisältyi viraston roolia ja tehtäviä koskevien kattavien katsausten julkaiseminen useissa kansallisissa

¹⁰⁰ Tietotekniikkavirasto (2022), **eu-LISA 10-year anniversary**. Lisätietoja on **tietotekniikkaviraston 10-vuotisjuhlaa koskevalla verkkosivustolla**.

¹⁰¹ **Discover eu-LISA – our core activities for a safer Europe**. Lisätietoja on saatavilla osoitteessa **discover.eulisa.europa.eu**.

tiedotusvälineissä (muun muassa saksalaisissa, italialaisissa, ranskalaisissa ja virolaisissa tiedotusvälineissä). Lisäksi tietotekniikkavirasto osallistui EU:n virastojen verkostoihin tuomalla esiin yhteisiä kantoja (mukaan lukien pysymistä Ukrainan rinnalla, EU:n vihreän kehityksen ohjelmaa ja naisia tietotekniikassa koskevat kampanjat) ja auttoi tällä tavoin saattamaan niihin liittyviä tietoja ja viestejä laajemman ulkoisen yleisön ulottuville.

Lisäksi virasto tiedotti omista tärkeimmistä tapahtumistaan – vuosikonferenssista ja kahdesta toimialan pyöreän pöydän tapahtumasta – lisätäkseen näkyvyyttään ja yhteyksiään kohdeyleisöön. Tämä lisäsi huomattavasti viraston seuraamista sosiaalisessa mediassa, ja sosiaalisen median yleisömäärät kasvoivat +42 prosenttia LinkedInissä, +21 prosenttia Twitterissä ja +15 prosenttia Facebookissa.

Sisäinen viestintä

Tietotekniikkaviraston sisäisen viestinnän toiminto helpotti vuonna 2022 tehokkaasti johdon ja työntekijöiden sekä viraston osastojen välistä keskinäistä viestintää. Henkilöstökyselyn tulosten mukaan yleinen tyytyväisyys sisäiseen viestintään oli 91 prosenttia.

Tietotekniikkavirasto järjesti viraston 10-vuotisjuhlan kunniaksi erilaisia toimia. Se järjesti muun muassa verkkovalokuvanäyttelyn ”Then and Now” (”Ennen ja nyt”) ja julkaisi erityisen viraston toimintaa muistelevan uutiskirjeen sekä työntekijöiden henkilökohtaisten haastattelujen sarjan. Huomattavassa osassa sisäisen viestinnän toimista keskityttiin vuonna 2022 covid-19-pandemiaan liittyvään kriisiviestintään ja Venäjän hyökkäyssotaan Ukrainaa vastaan.

Lisätäkseen henkilöstönsä tietoisuutta ja kehottaakseen työntekijöitään osallistumaan tärkeiden EU:n aiheiden käsittelyyn virasto edisti myös erilaisia EU:n laajuisia sosiaalisia kampanjoita, kuten syyskuussa vietettyä maailman siivouspäivää, 3 miljardin lisäpuun istuttamista vuoteen 2030 koskevaa sitoumusta, lokakuussa vietettävää Euroopan kyberturvallisuuskuukautta sekä kansainvälisiä naisten ja miesten päiviä.

2

MANAGEMENT

The main elements of eu-LISA's management, such as budget and human resources.

2.1. Hallintoneuvosto

Tietotekniikkavirasto jatkoi vuonna 2022 erittäin tiivistä, avointa ja rakentavaa yhteistyötä hallintoneuvoston kanssa. Lakisääteisten velvoitteidensa lisäksi virasto piti säännöllisesti hallintoneuvostoa ajan tasalla kaikista havaituista merkittävistä riskeistä ja ongelmista sekä viraston vastuulle annettujen uusien laaja-alaisten tietojärjestelmien kehittämistä varten toteutetuista lieventämistoimenpiteistä.

Virasto toimitti säännöllisesti päivityksiä ja raportteja johtokunnalle EES-järjestelmän, ETIAS-järjestelmän, ECRIS-TCN-järjestelmän ja yhteentoimivuusohjelman täytäntöönpanon tilanteesta sekä asianomaisten neuvoo-antavien ryhmien ja ohjelmien hallintoneuvostojen antamista lausunnoista, asiaan liittyviä riskejä ja ongelmia koskevista raporteista, ehdotetuista lieventämistoimenpiteistä ja ohjelmien yleisestä kehityksestä. Hallintoneuvosto on toistuvasti korostanut sitoutuneensa vakaasti yhteentoimivuusarkkitehtuurin toteuttamiseen, joka on sen ensisijainen tavoite. Lisäksi SIS-, VIS- ja Eurodac-järjestelmien neuvoo-antavat ryhmät tiedottivat hallintoneuvostolle järjestelmien operatiivisen hallinnon tilanteesta sekä siihen liittyvistä riskeistä ja ongelmista ja niiden lieventämistoimenpiteistä. Hallintoneuvosto sai säännöllisesti raportteja myös tietotekniikkaviraston turvallisuusvastaavalta, tietosuojavastaavalta ja sisäisen tarkastuksen yksiköltä.

Hallintoneuvosto teki vuoden 2022 aikana useita merkittäviä päätöksiä viraston toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi. Niitä olivat muun muassa seuraavat:

- väliaikaisen toimitusjohtajan nimittäminen
- tilinpitäjän palveluja koskevan työskentelyjärjestelyn hyväksyminen EU:n perusoikeusviraston (FRA) kanssa ja väliaikaisen tilinpitäjän nimittäminen
- ehdotukset uusien järjestelmien käyttöönottopäivämäärien muuttamiseksi
- lakisääteisten suunnittelu- ja raportointiasiakirjojen (eli yhtenäisen ohjelma-asiakirjan, mukaan lukien rahoitusselvitys, vuotuisten toimintakertomusten ja väliraporttien ja vuotuisen tilinpäätöksen) hyväksyminen
- viestintäinfrastruktuurin ja Eurodac-järjestelmän turvallisuutta ja toiminnan jatkuvuutta koskevien suunnitelmien hyväksyminen sekä turvallisuussuunnitelmien, toiminnan jatkuvuutta ja toimintakunnan palauttamista koskevien suunnitelmien hyväksyminen rajanylitystietojärjestelmää ja yhteistä biometristä tunnistuspalvelua varten
- asiakirjojen julkista saatavuutta koskevien ohjeiden hyväksyminen.

Hallintoneuvoston tarkastus-, vaatimustenmukaisuus- ja rahoituskomitea seurasi viraston hallitsemissa riskeissä ja sisäisen valvonnan järjestelyissä. Tarkastus-, vaatimustenmukaisuus- ja rahoituskomitea järjesti kolmen sääntömääräisen kokouksensa lisäksi neljä ylimääräistä kokousta. Hallintoneuvostolle ja tarkastus-, vaatimustenmukaisuus- ja rahoituskomitealle toimitettiin säännöllisesti päivityksiä talousarviomenettelyn ja varainhoitoa koskevien neuvottelujen sekä tarkastussuosituksen täytäntöönpanon tilanteesta. Lisäksi hallintoneuvosto seurasi tiiviisti viraston henkilöstötilanteen ja sen kapasiteetin lisäämistä koskevan ohjelman päivityksiä.

Hallintoneuvosto piti vuonna 2022 kaksi ylimääräistä kokousta, joista toinen koski tarkastus-, vaatimustenmukaisuus- ja rahoituskomitean raporttia ja toinen SIS-järjestelmän uudistamista koskevien asetusten täytäntöönpanon tilannetta ja uudistetun SIS-järjestelmän käyttöönottoa. Hallintoneuvosto kokoontui kolme kertaa verkossa, ja muut kokoukset järjestettiin hybridimuodossa. Hallintoneuvoston kesäkuun kokous pidettiin Strasbourgissa EU:n neuvoston puheenjohtajavaltion Ranskan johdolla, ja marraskuun kokous pidettiin Prahassa puheenjohtajavaltion Tšekin tuella.

Virasto jatkoi yhteenvetojen julkaisemista hallintoneuvoston sääntömääräisistä kokouksista. Tarkoituksena on lisätä entisestään avoimuutta ja parantaa yleistä tietoisuutta sen toimista.

2.2. Tärkeät kehitysvaiheet

2.2.1. Hyväksytyt asetukset

Kesäkuussa 2022 tuli voimaan **e-CODEX-asetus**, jossa tietotekniikkaviraston tehtäväksi annettiin e-CODEX-järjestelmän operatiivinen hallinnointi ja tuleva kehittäminen. Lisäksi siinä vahvistettiin vaatimukset, jotka koskevat järjestelmää tähän asti hallinnoineiden jäsenvaltioiden yhteenliittymän suorittamaa järjestelmän luovuttamista.¹⁰² Järjestelmän haltuunoton valmistelut aloitettiin joulukuussa, ja virasto perusti tätä varten erityisen neuvoo-antavan ryhmän.

Neuvosto hyväksyi 15. kesäkuuta asetuksen **Schengenin arviointi- ja valvontamekanismin** tarkistamisesta, arviointikierrosten aikavälin muuttamisesta ja EU:n virastojen roolin vahvistamisesta seuranta- ja arviointiprosesseissa.¹⁰³ Tämän seurauksena seuraavalla arviointikierroksella tehdään muutoksia.

EU hyväksyi vuoden 2022 lopussa direktiivin toimenpiteistä yhteisen korkean kyberturvatason varmistamiseksi koko unionissa (**NIS 2 -direktiivi**).¹⁰⁴ Vaikka NIS 2 -direktiivi ei vaikuta suoraan tietotekniikkaviraston ydintoimintoihin, se parantaa kyberturvallisuutta EU:ssa edellyttämällä jäsenvaltioilta tiettyä valmiustasoa strategisilla aloilla.

Neuvosto hyväksyi 6. joulukuuta 2022 yleisnäkemyksensä **tekoälysäädöksestä**.¹⁰⁵ Tämä säädös on osa vuonna 2021 julkaistua komission lainsäädäntöpakettia, johon sisältyy koordinoitun tekoälysuunnitelman uudelleentarkastelu. Asetusehdotuksessa esitetään yhdenmukaistetut säännöt, joita sovelletaan tiettyjen suuririskisten tekoälyjärjestelmien suunnitteluun, kehittämiseen ja käyttöön, sekä biometrinen etätunnistusjärjestelmien tiettyjä käyttötarkoituksia koskevia rajoituksia.¹⁰⁶ Ehdotetussa asetuksessa säädetään poikkeuksesta sellaisten tietotekniikkaviraston valvomien laaja-alaisten tietojärjestelmien komponenttien osalta, jotka on saatettu markkinoille tai otettu käyttöön vuotta ennen asetuksen soveltamispäivää. Sääntelyvaatimukset otetaan kuitenkin soveltuvin osin huomioon kaikkien viraston hallinnoimien laaja-alaisten tietojärjestelmien arvioinnissa. Asetusta aletaan lisäksi soveltaa kokonaisuudessaan heti, kun kyseisen tekoälyjärjestelmän tai komponenttien rakenteeseen tai käyttötarkoitukseen tulee merkittävä muutos.

2.2.2. Tarkistettut asetukset / muutosasetukset

Neuvosto ja parlamentti määrittivät vuonna 2022 Eurodac-järjestelmän uudistamisesta annettavaa asetusta koskevat neuvotteluvaltuutuksensa, jotta **Eurodac-järjestelmän uudistaminen** saadaan päätökseen.¹⁰⁷ Kun Eurodac-asetus on hyväksytty, se on viimeinen merkittävä osa, joka on sisällytettävä oikeus- ja sisäasioiden alan yhteentoimivuuskehikseen. Ehdotuksella laajennetaan Eurodac-asetuksen soveltamisalaa ottamalla käyttöön uusia luokkia, joilla tuetaan vaatimusta kerätä ja säilyttää tietoja kolmansien maiden kansalaisista tai kansalaisuudettomista henkilöistä, joiden on todettu oleskelevan laittomasti EU:n alueella. Se tarjoaa enemmän hakutoimintoja ja -mekanismeja, joiden avulla voidaan seurata hakemusten sijasta yksittäisten turvapaikanhakijoiden ja laittomien muuttajien tilannetta. Toimielinten välisten neuvottelujen on määrä alkaa vuonna 2023, ja sekä Euroopan parlamentti että tulevat neuvoston puheenjohtajavaltiot ovat sitoutuneet saamaan lainsäädäntöuudistuksen päätökseen huhtikuuhun 2024 mennessä. Uudistus toimii perustana

¹⁰² **Asetus (EU) 2022/850**, annettu 30 päivänä toukokuuta 2022, siviili- ja rikosoikeudellisissa asioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla käytettävästä tietokoneistetusta rajatylittävän sähköisen tietojenvaihdon järjestelmästä (**e-CODEX-järjestelmä**) ja asetuksen (EU) 2018/1726 muuttamisesta (EUVL L 150, 1.6.2022).

¹⁰³ **Neuvoston asetus (EU) 2022/922**, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2022, arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta ja toiminnasta Schengenin säännöstön soveltamisen varmistamista varten ja asetuksen (EU) N:o 1053/2013 kumoamisesta (EUVL L 160, 15.6.2022, s. 1–27).

¹⁰⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston **direktiivi (EU) 2022/2555**, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, **toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa**, asetuksen (EU) N:o 910/2014 ja direktiivin (EU) 2018/1972 muuttamisesta sekä direktiivin (EU) 2016/1148 kumoamisesta (NIS 2 -direktiivi) (EUVL L 333, 27.12.2022, s. 80–152).

¹⁰⁵ Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto (2022), **Tekoälysäädös: neuvosto kehottaa edistämään perusoikeuksia kunnioittavaa turvallista tekoälyä**, lehdistötiedote, 6. joulukuuta 2022.

¹⁰⁶ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi **tekoälyä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä (tekoälysäädös)** ja tiettyjen unionin säädösten muuttamisesta, COM(2021)206 final.

¹⁰⁷ **Eurodac: MEPs updated their position in view of upcoming negotiations with the Council**, Euroopan parlamentti, kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta (LIBE), lehdistötiedote, 13. joulukuuta 2022.

Eurodac-järjestelmän parantamiselle, jonka tietotekniikkavirasto toteuttaa.

Kesäkuussa 2022 **tietotekniikkaviraston perustamisasetusta** muutettiin siten, että e-CODEX (oikeusalan sähköinen tiedonvaihtojärjestelmä) saatettiin viraston vastuulle.

Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät heinäkuussa 2022 **muutetun Schengenin tietojärjestelmää (SIS) koskevan asetuksen**. Muutoksella asetukseen sisällytetään unionin edun mukaisten kolmansien maiden kansalaisia koskevat kuulutusten tallentaminen SIS-järjestelmään¹⁰⁸. Muutetussa asetuksessa säädetään sovellettavista menettelyistä ja suojaustoimista, joiden avulla Europol voi ehdottaa uusien kuulutusten lisäämistä SIS-järjestelmään. Komission SIS-SIRENE-komitea jatkoi keskusteluja täytäntöönpanosäädöksiin tarvittavista muutoksista, muun muassa viittauksesta uusiin kuulutusluokkiin. Kun täytäntöönpanosäädökset hyväksytään, tietotekniikkavirasto ottaa käyttöön Europolin ehdottamat uudet tiedottavat kuulutukset.

2.2.3. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan

Venäjän hyökättyä Ukrainaan 24. helmikuuta 2022 virasto on tukenut aktiivisesti jäsenvaltioita ja varmistanut EU:n rajavalvontajärjestelmien keskeytymättömän käytettävyyden.

Tietotekniikkavirasto on osallistunut maaliskuusta 2022 lähtien **EU:n muuttoliikettä käsittelevän varautumis- ja kriisinhallintaverkoston**¹⁰⁹ kokouksiin. Virasto on antanut tilapäistä suojelua koskevan direktiivin¹¹⁰ täytäntöönpanon tukemiseksi komissiolle asiantuntijatukea kehitettäessä **tilapäisen suojelun rekisteröintialustaa**, johon rekisteröidään Venäjän Ukrainaa vastaan käymää hyökkäyssotaa pakenevat ihmiset.

Ensimmäisellä vuosipuoliskolla tietotekniikkavirasto osallistui **poliittisen kriisitoiminnan integroitujen järjestelyjen (IPCR)**¹¹¹ työryhmään pääasiassa tukemalla neuvostoa oikeus- ja sisäasioiden alan laaja-alaisiin tietojärjestelmiin liittyvissä asioissa ja toimittamalla säännöllisesti raportteja, joissa komissiolle tiedotetaan oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien käytöstä ja kyberuhkien tasosta.

Lisäksi tietotekniikkavirasto on luonut säännölliset yhteydet muihin EU:n virastoihin isäntämaissa, joilla on yhteisiä rajoja Ukrainan ja Venäjän kanssa (eli BERIC-virasto, EIGE, Frontex, CEPOL ja ECHA), jotta voidaan analysoida kyberturvallisuuteen ja toiminnan jatkuvuuteen liittyviä uhkatasoja. Lisäksi virasto on tehostanut laaja-alaisiin tietojärjestelmiin ja sen vastuualueelle kuuluvaan organisaatioinfrastruktuuriin kohdistuvien mahdollisten riskien ja uhkien seurantaa, ja se toimittaa niitä koskevia tietoja asianomaisille osapuolille. Henkilöstötasolla virastossa on käynnistetty useita aloitteita pakolaisten tukemiseksi hyväntekeväisyyskampanjoiden avulla.

2.2.4. Toimitusjohtajan vaihdos

Hallituneuvosto nimitti 31. lokakuuta 2022 tietotekniikkaviraston varatoimitusjohtaja Luca Tagliarettin väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi varmistamaan toiminnan jatkuvuuden ja valvomaan päivittäistä hallinnointia sen jälkeen, kun viraston toimitusjohtajana sen perustamisesta lähtien toiminut Krum Garkov jätti tehtävänsä.

Tässä ominaisuudessa Luca Tagliaretti otti hoitaakseen myös tietotekniikkaviraston sisäisten tarkastusten täytäntöönpanosta vastaavan tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävät. Jotta vältetään eturistiriidat hänen aiemmin hoitamansa riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaavan päällikön tehtävän kanssa

¹⁰⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston **asetus (EU) 2022/1190**, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2022, muuttamisesta siltä osin kuin on kyse unionin edun mukaisten, kolmansien maiden kansalaisia koskevien tiedottavien kuulutusten tallentamisesta Schengenin tietojärjestelmään (SIS) (EUVL L 185, 12.7.2022, s. 1–9).

¹⁰⁹ **Muuttoliikettä koskeva varautumis- ja kriisisuunnitelma on komission 23. syyskuuta 2020 antamalla suosituksella (EU) 2020/1366** perustettu EU:n mekanismi muuttoliikkeeseen liittyviin kriiseihin varautumista ja niiden hallintaa varten.

¹¹⁰ **Neuvoston direktiivi 2001/55/EY**, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2001, **vähimmäisvaatimuksista tilapäisen suojelun antamiseksi siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteissa**, ja toimenpiteistä näiden henkilöiden vastaanottamisen ja vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolisen jakautumisen edistämiseksi (EYVL L 212, 7.8.2001, s. 12–23) ja **neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/382**, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2022, **Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteen toteutamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta** (EUVL L 71, 4.3.2022, s. 1–6).

¹¹¹ Yksityiskohtaisempi katsaus siitä, miten neuvosto koordinoi EU:n toimia kriisitilanteissa, on **poliittisen kriisitoiminnan integroitujen järjestelyjä (IPCR)** koskevalla verkkosivustolla.

sisäisen valvonnan kehysten täytäntöönpanon yhteydessä, riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaavan päällikön tehtävät siirrettiin väliaikaisesti hallinto- ja valmiusyksikön päällikölle uuden toimitusjohtajan nimittämiseen saakka.¹¹²

2.3. Talousarvion ja varainhoidon hallinto

2.3.1. Varainhoito

Tietotekniikkaviraston varainhoitovuoden talousarviota rahoitettiin eri rahoituslähteistä¹¹³. Valtaosa tuloista tulee EU:n rahoitusosuudesta, joka saadaan vuosittain EU:n talousarviosta, eli pääluokan III osaston 11 luvusta 10 "Rajaturvallisuus – Erillisvirastot"; sellaisena kuin budjettivallan käyttäjä sen hyväksyy¹¹⁴. Tietotekniikkavirasto saa tuloja myös assosioituneista maista.

2.3.2. Talousarvion toteuttaminen

Tietotekniikkaviraston hallintoneuvosto hyväksyi vuoden 2022 lopullisen tuloja ja menoja koskevan ennakoarvion¹¹⁵. Tietotekniikkaviraston talousarvion toteutumisaste oli vuoden 2022 lopussa seuraava:

- 99,0 prosenttia maksusitoumusmäärärahoista, kun otetaan huomioon hallintoneuvoston hyväksymät toimenpiteitä edellyttävät maksumäärärahasiirrot vuoden 2023 helmikuussa¹¹⁶, ks. jäljempänä oleva taulukko;
- 91,6 prosenttia maksumäärärahoista, mukaan lukien hallinnollisten menojen siirrot varainhoitovuodelle 2023.

Maksusitoumusmäärärahat (miljoonaa euroa)

Vuoden 2022 talousarvion toteutuminen 31.12.2022			Talousarvion toteutuminen, joka sisältää päätökseen perustuvan siirron	
Vuoden 2022 lopullinen hyväksytty talousarvio	toteutuneet maksusitoumukset	% pantu täytäntöön	erikseen esitettävä siirto	% pantu täytäntöön, ottaen huomioon erikseen esitettävä siirto
319,64	291,29	91,1 %	25,15	99,0 %

Maksusitoumusmäärärahojen toteutuminen

Vuodelle 2022 lopullisesti hyväksytyt maksusitoumukset (C1)¹¹⁷ jaettiin eri osastoihin seuraavasti:

- 8 prosenttia (25,49 miljoonaa euroa) infrastruktuuri- ja toimintakuluihin (osasto 2)
- 13 prosenttia (41,22 miljoonaa euroa) henkilöstömenoihin (osasto 1)
- 79 prosenttia (252,93 miljoonaa euroa) toimintatalousarvioon (osasto 3).

Osastossa 3 ydintoimintojen tukemiseen käytettävien sopimusten monivuotisen luonteen vuoksi vuodelle 2022 varatuista avoimista maksusitoumusmäärärahoista on siirretty automaattisesti seuraavalle tilikaudelle 195,88 miljoonaa euroa, ja ne maksetaan vuonna 2023 ja tulevina vuosina. Liitteessä II on

¹¹² Tietotekniikkaviraston hallintoneuvosto nimitti 12. tammikuuta 2023 Agnès Diallon **uudeksi toimitusjohtajaksi**, ja hän aloitti tehtävässään 16. maaliskuuta 2023.

¹¹³ Tietotekniikkaviraston perustamisasetuksen 46 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

¹¹⁴ Ks. tietotekniikkaviraston perustamisasetuksen 45 artiklan 5 kohta ja 46 artiklan 3 kohta. EU:n rahoitusosuuteen kuului C1-sitoumuksia ja maksumäärärahoja (myönnetty kuluvan varainhoitovuoden määrärahat).

¹¹⁵ Tietotekniikkaviraston perustamisasetuksen 45 artiklan 7 kohdan mukaisesti.

¹¹⁶ Tietotekniikkaviraston hallintoneuvoston 9. helmikuuta 2023 tekemä päätös 2023-040; tietotekniikkaviraston varainhoitosääntöjen 12 artikla.

¹¹⁷ Varainhoitovuoden määrärahat (eli alkuperäinen talousarvio + lisätalousarvio + määrärahasiirrot). Nämä ovat "uusien" määrärahoja, jotka otettiin talousarvion varainhoitovuoden alussa. Näitä määrärahoja voidaan siirtää tai täydentää lisätalousarvion määrärahoilla.

yksityiskohtainen erittely.

Virasto toteutti 100-prosenttisesti toimintatalousarvionsa, jonka määrä oli 252,93 miljoonaa euroa (kun otetaan huomioon hallintoneuvoston hyväksymät erikseen esitettävät maksumäärärahasiirrot). Tämä käy ilmi sivulla 80 olevasta kaaviosta **Kaavio 24**.

Vuonna 2022 virasto peruutti 1,11 miljoonaa euroa edellisiltä varainhoitovuosilta siirrettyjä maksusitoumusmäärärahoja. Se on 0,3 prosenttia kaikista siirretyistä määrärahoista osastossa 3 – toimintamenot. Jäljempänä taulukossa **Taulukko 5** on yhteenveto määrärahojen vapauttamisesta kohteena olevan oikeudellisen sitoumuksen alkuperäisen vuoden mukaan.

Taulukko 5. Vuoden 2022 talousarviositoumusten vapautukset alkuperäisen vuoden mukaan (miljoonaa euroa)

Talousarvion luku	Talousarvion momentti	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
Infrastruktuuri	<i>Jaettu järjestelmäinfrastruktuuri</i>			-0,13		-0,13
	<i>Verkostot</i>			-0,01	-0,01	-0,02
Sovellukset	<i>SIS II</i>	-0,08		-0,13		-0,21
	<i>VIS/BMS</i>	-0,38				-0,38
Operatiiviset tukitoimet	<i>Operatiivinen tuki</i>			-0,01	-0,36	-0,37
YHTEENSÄ		-0,46		-0,28	-0,38	-1,11

Operatiivisessa tuessa peruutuksista 0,37 miljoonaa euroa on talousarvion maksusitoumusmäärärahoja, joiden osalta sopimuksen voimassaolo päättyi, eikä sopimuksessa määrättyjä varauksia vaadittu (eli vapautukset, jotka liittyvät ulkoiisiin tukisopimukseen (myös lisäkustannukset yliajasta), loppuihin neuvonantavan ryhmän kokouksiin ja järjestelmiin ja jäsenvaltioihin liittyvään koulutukseen ja sovellettaviin sopimussakkoihin).

Maksumäärärahojen toteutuminen

Viraston maksumäärärahojen hyväksyty lopullinen talousarvio kokonaisuudessaan oli 296,51 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 lopussa maksumäärärahojen toteutuminen C1-määrärahojen osalta oli 91,6 prosenttia, mukaan lukien hallintomenojen siirtäminen varainhoitovuodelle 2023. Seuraavilla sivuilla olevissa kaavioissa esitetään kokonaistalousarvion erittely osastoittain ja yleinen varojen ja maksumäärärahojen käyttö vuoden 2022 aikana.

Vuodelta 2021 vuodelle 2022 siirretyistä hallintomenojen maksumäärärahoista maksettiin 89,4 prosenttia.

Maksusitoumusmäärärahoja, jotka ovat osastossa 1 (henkilöstömenot)¹¹⁸ 0,67 miljoonaa euroa ja osastossa 2 (infrastruktuuri- ja toimintakulut) 13,71 miljoonaa euroa, joita ei ole vielä maksettu vuonna 2022 ja joille on olemassa lainmukaiset maksusitoumukset, siirrettiin vuodelle 2023 yhdessä vastaavien maksumäärärahojen kanssa¹¹⁹. Osastossa 3 suurin osa maksumäärärahoista käytettiin jaettuun järjestelmäinfrastruktuuriin. Sivulla 80 olevassa **kaaviossa 27** on erittely toimintatalousarvion maksetuista maksumäärärahoista.

Suorituskykyindikaattori: maksuaika

Tietotekniikkavirasto toteutti vuonna 2022 määräajassa yhteensä 2 892 maksutapahtumaa, mikä on 36,16 prosenttia enemmän kuin vuonna 2021. Niistä

- 2 808 tapahtumalla oli 30 päivää maksuaikaa
- 50 tapahtumalla oli 45 päivää maksuaikaa
- 32 tapahtumalla oli 60 päivää maksuaikaa
- 2 tapahtumalla oli 90 päivää maksuaikaa.

Keskimääräinen maksuaika kaikkien maksutyyppejen osalta oli huomattavasti sopimukseen perustuvaa määräaikaa lyhyempi: 18,4 päivää 30 päivän maksuissa ja 30,4 päivää 60 päivän maksuissa.

¹¹⁸ Palkkioihin liittyviä maksusitoumus- ja maksumäärärahoja ei siirretä eteenpäin.

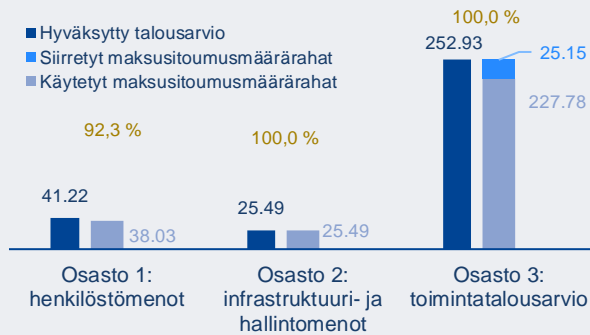
¹¹⁹ Tietotekniikkaviraston varainhoitosääntöjen 12 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

Kaikista tapahtumista 90,08 prosenttia maksettiin sopimuksen mukaisessa määräajassa. Kaiken kaikkiaan myöhässä oli 287 maksua, joista neljästä maksettiin velkojille viivästyskorkoa 9 048,07 euroa.

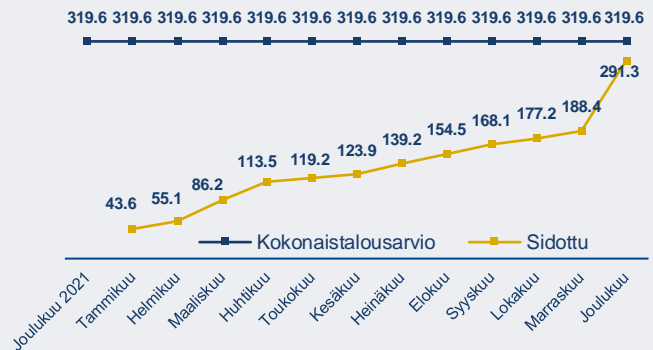
Vuoden 2022 talousarvion toteutuminen

Virasto julkaisee osana vuotuista raportointikehystä talousarvion toteutumisasteet ja suorituskykyindikaattorit.

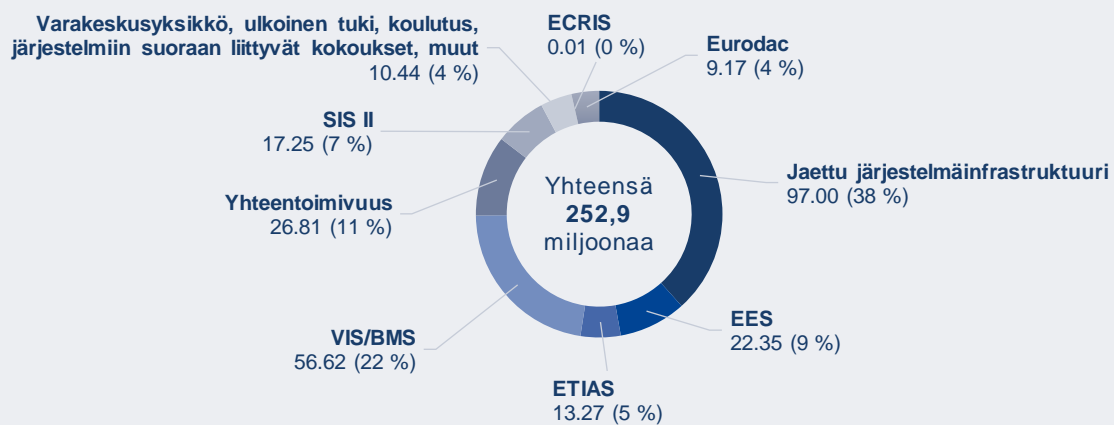
Kaavio 24. C1-maksusitoumusmäärärahojen käyttäminen (miljoonaa euroa)

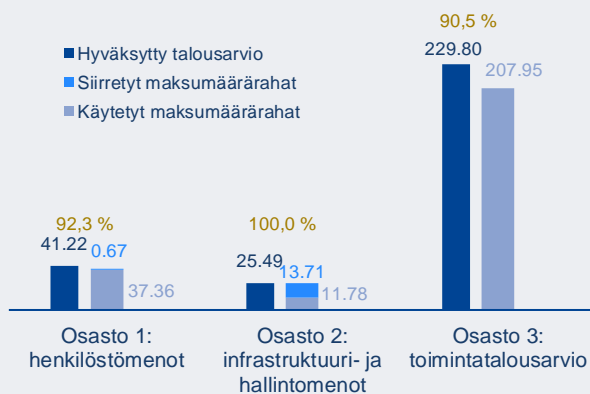
Kaavio 25. Suuntaukset sidottujen ja budjetoitujen varojen käytössä vuoden aikana (miljoonaa euroa)

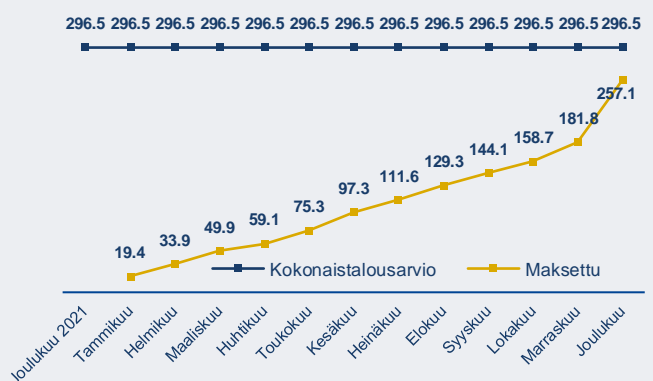
Kaavio 26. Osaston 3 maksusitoumusmäärärahojen toteuttaminen (miljoonaa euroa)

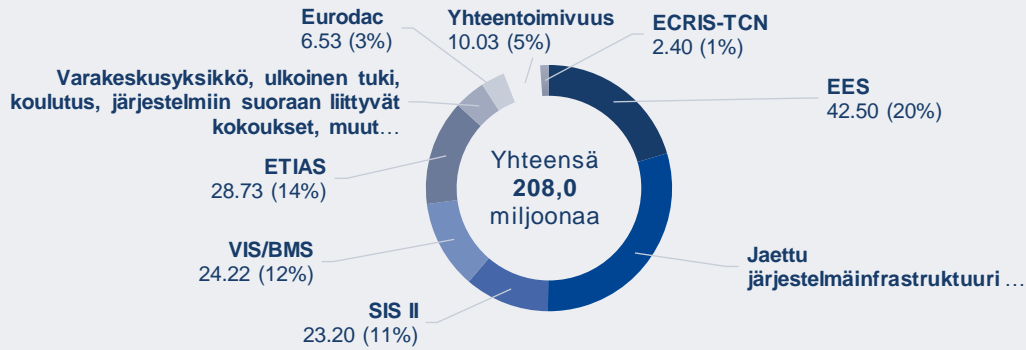
Kaavio 27. C1-maksumäärärahojen käyttäminen (miljoonaa euroa)

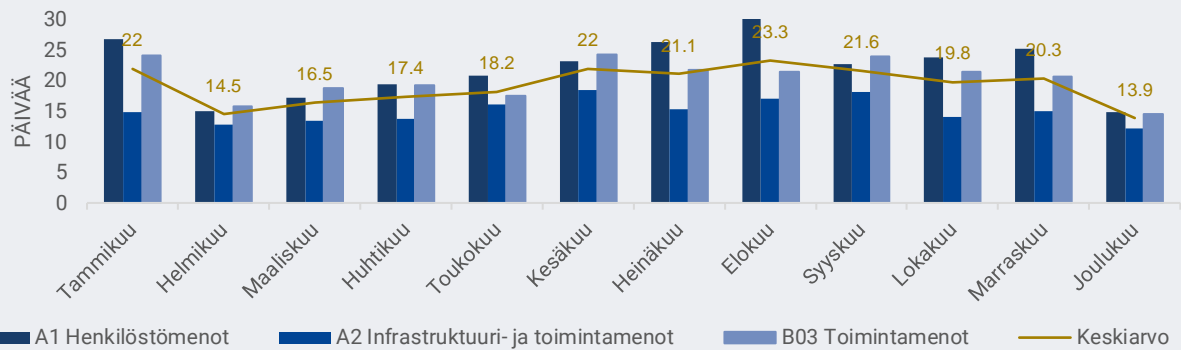
Kaavio 28. Suuntaukset maksettujen ja budjetoitujen varojen käytössä vuoden aikana (miljoonaa euroa)

Kaavio 29. Maksetut maksumäärärahat osastossa 3 (miljoonaa euroa)

Kaavio 30. Kokonaismaksuajan kuukausittainen kehitys

Kaavio 31. Maksut, joiden maksuaika on 30 päivää

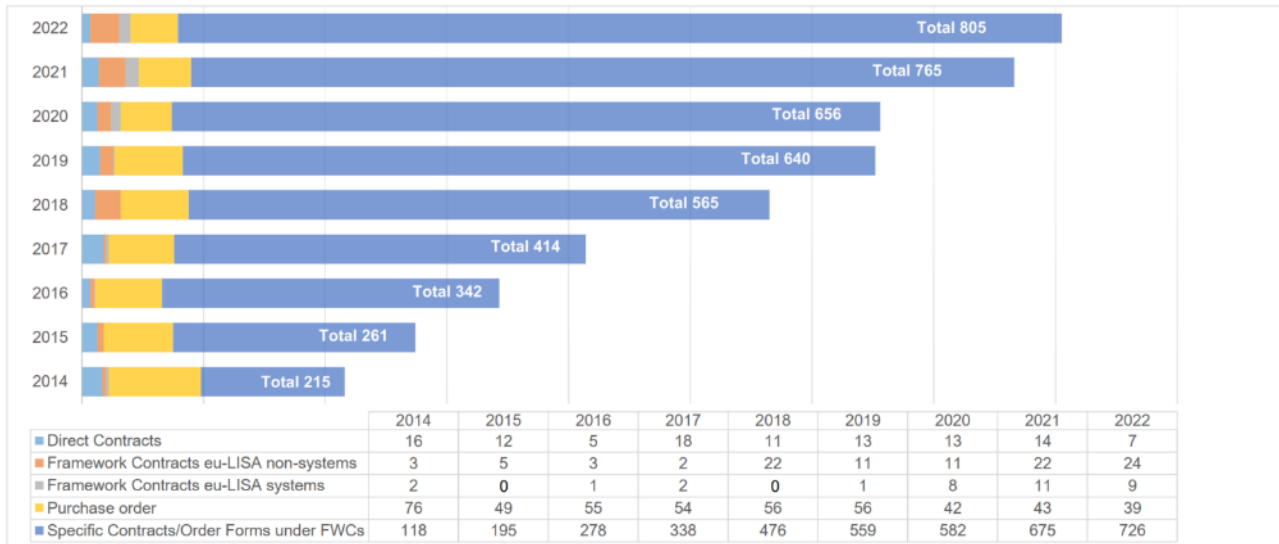
Kaavio 32. Maksut, joiden maksuaika on 60 päivää

2.3.3. Hankintamenettelyt

Jäljempänä kaaviossa 33 esitetään tulokset synoptisesta määränalyysistä, joka on tehty tutkimalla tapahtumien (eli sopimusten) määrää jaksolla 2014–2022. Kaaviossa eritellään eri sopimustyyppien osuudet. Siinä korostuu erityissopimusten ja tilauslomakkeiden määrän tasainen kasvu puitesopimuksissa. Määränalyysin tulokset osoittavat, että hankintatoimintoja on vahvistettava virastossa kauttaaltaan.

Kaavio 33. Hankintatoiminta 2014–2022.

Käännös

<i>Direct contracts</i>	<i>Suorat sopimukset</i>
<i>Framework contracts eu-LISA non-systems</i>	<i>Tietotekniikkaviraston puitesopimukset (eivät liity järjestelmiin)</i>
<i>Framework contracts eu-LISA systems</i>	<i>Tietotekniikkaviraston puitesopimukset</i>
<i>Purchase orders</i>	<i>Ostotilaukset</i>
<i>Specific contracts/order forms under framework contracts</i>	<i>Eryityssopimukset / puitesopimusten mukaiset tilauslomakkeet</i>
<i>2014</i>	<i>2014</i>
<i>2015</i>	<i>2015</i>
<i>2016</i>	<i>2016</i>
<i>2017</i>	<i>2017</i>
<i>2018</i>	<i>2018</i>
<i>2019</i>	<i>2019</i>
<i>2020</i>	<i>2020</i>
<i>2021</i>	<i>2021</i>
<i>2022</i>	<i>2022</i>
<i>Total</i>	<i>Yhteensä</i>

2.4. Viraston henkilöstön valtuuttaminen ja edelleenvaltuuttaminen talousarvion toteuttamiseen

Tietotekniikkaviraston varainhoitosääntöjen ja erityisesti niiden 41 ja 46 artiklan nojalla tulojen ja menojen hyväksyjä siirtää talousarvion toteuttamista koskevan toimivallan valtuutetuille ja edelleenvaltuutetuille tulojen ja menojen hyväksyjille. Edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä käyttää hänelle siirrettyä toimivaltaa valtuutettuja ja edelleenvaltuutettuja tulojen ja menojen hyväksyjä koskevan perussäännöksen mukaisesti. Tässä säännöstyössä vahvistetaan valtuutettujen ja edelleenvaltuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien

tehtävät ja vastuut. Näihin valtuutuksiin sovelletaan talousarvion omistajuutta koskevaa tietotekniikkaviraston sisäistä mallia, jossa toimivalta ja vastuu jaetaan nimetyille työntekijöille sen mukaan, mikä on heidän tehtävänsä talousarviovarojen suunnittelussa, toteuttamisessa ja seurannassa kaikissa rahoitusketjuissa. Toimivallan siirto koskee budjettikohdan tasolla kaikkia rahoituslähteitä, ja sen tekee henkilöstö, joka on nimitetty virallisesti kyseiseen tehtävään toimitusjohtajan päätöksellä tiettyyn määrään asti (rahoituskatto).

2.5. Henkilöstöhallinto

2.5.1. Rekrytointi

Vuonna 2022 tietotekniikkavirasto käynnisti 17 uutta valintamenettelyä. Näistä valintamenettelyistä 12:ssa virasto sai yhteensä 1 657 hakemusta.¹²⁰ Hakemuksia saatiin menettelyä kohden keskimäärin 141, mikä on enemmän kuin vuonna 2021, jolloin saatiin keskimäärin 108 hakemusta. Päätökseen saatetuista valintamenettelyistä suurin saatu hakemusmäärä oli 247 ja pienin määrä 39.

Koska lyhytaikaisia toimia, joita ei voida uusia ja joihin liittyy suhteellisen suuri vaihtuvuus, on paljon, virasto julkaisi aiempaa enemmän ilmoituksia avoimista työpaikoista saavuttaakseen vuodelle 2022 asetetut osaamisen hankkimista koskevat tavoitteet. Se myös vahvisti huomattavasti myönteistä kuvaansa työnantajana ja paransi laatuvaatimuksiaan, jotta voidaan houkuttaa oikeantyyppisiä osajia.

Seuraavien laadullisten aloitteiden ansiosta hakijakokemus parani ja henkilöstömäärä kasvoi vuonna 2022:

- Perustettiin uusi alajaosto (osaamisen johtamisjaosto), johon sisältyy erityinen osaamisen hankintapalvelu (lisätietoja on osaamisen hankintaa koskevassa kohdassa 1.7.2).
- Prosessia sujuvoitettiin, ja tämän ansiosta rekrytoijat ja valintalautakunnan jäsenet saavat tehokkuusetuja ja uusia synergiaetuja (mukaan lukien uudet työkalut hallintotaakan vähentämiseksi), mikä parantaa hakijoiden kokemusta.
- Sosiaalista mediaa ja muita välineitä käytettiin strategisemmin avointen toimien mainostamisessa ja tietotekniikkaviraston imagon vahvistamiseksi hyvänä työnantajana; erityisesti pitkälle erikoistuneita toimia koskevilla ilmoituksilla oli LinkedInissä yli 74 000 yksittäistä näyttökertaa.
- Virasto osallistui maailmanlaajuisille verkossa järjestetyille Women in Tech -uramessuille¹²¹. Tämä kokeneille teknologian ammattilaisille suunnattu tapahtuma auttoi houkuttelemaan monenlaisia ehdokkaita ja paransi viraston imagoa houkuttelevana työnantajana ja kannusti naispuolisia ehdokkaita hakemaan tietotekniikkaan liittyviä tehtäviä.
- Varallaololuetteloita hyödynnettiin mahdollisimman hyvin ryhmittelemällä samankaltaiset tehtäväprofiilit valintamenettelyihin. Myös olemassa olevien varallaololuetteloiden käyttöä parannettiin sovittamalla monialaiset taidot yhteen avointen toimien kanssa. Tähän sisältyy yhteistyö EU:n virastojen verkoston (EUAN) kanssa muiden EU:n virastojen varallaololuetteloiden hyödyntämiseksi.

2.5.2. Koulutus ja kehitys

Vuotuisen oppimissuunnitelman puitteissa virasto

- järjesti 56 koulutustapahtumaa, joihin osallistui 1 366 osallistujaa ja joiden yhteenlaskettu kesto oli 125 päivää
- järjesti 35 ulkoista koulutustapahtumaa, joissa oli yhteensä 94 osallistujaa
- saavutti 82 prosentin yleisen tyytyväisyytensä viraston sisäisten koulutusten osalta
- käsitteli yhteensä 216 yksittäistä koulutuspyyntöä
- kirjasi yhteensä 49 henkilöstön jäsentä, jotka osallistuivat kielikursseille.

¹²⁰ Mukaan lukien valintamenettelyt, joissa laadittiin varallaololuettelo vuoden 2022 aikana.

¹²¹ **Global Careers**-järjestön kesäkuussa 2022 verkossa järjestämä naisten uratapahtuma Women in Tech.

2.5.3. Työntekijöiden kokemus ja hyvinvointi

Vuonna 2022 tietotekniikkavirasto helpotti 36 uuden työntekijän perehdyttämistä. Virasto järjesti kahdeksan mielenterveyteen ja hyvinvointiin keskittyvää verkkoseminaaria, joihin osallistui yhteensä 485 osallistujaa. Lisäksi kymmenen henkilöä kävi 24:ssä henkilökohtaisessa terapiaistunnossa, ja 127 henkilölle myönnettiin hyvinvointia tukevan mobiilisovelluksen käyttöoikeus.

Virasto nimitti ja koulutti uuden häirintäyhdyshenkilöryhmän. Vuoden aikana häirintäyhdyshenkilöiden käsiteltäväksi saatettiin yhteensä yhdeksän tapausta ja lisäksi järjestettiin säännöllisiä valvontatilaisuuksia. Vastauksena mahdollisiin rikkomuksiin tietotekniikkavirasto teki neljä alustavaa arviointia asianmukaisten jatkotoimenpiteiden määrittämiseksi.

2.5.4. Henkilöstötaulukko ja henkilöstön määrä

Tietotekniikkaviraston vuoden 2022 henkilöstötaulukon hyväksytyissä toimissa oli 215 väliaikaista toimihenkilöä (TA), 167 sopimussuhteista toimihenkilöä (CA) ja 11 kansallista asiantuntijaa (SNE). Yhteensä hyväksytyjä toimia oli 393, eli 37 toimea enemmän kuin vuonna 2021. Sopimussuhteisten toimihenkilöiden määrä kasvoi 35 toimella 132:sta 167:ään, koska talousarviossa annettiin viraston vastuulle uusia tehtäviä (viisumitietojärjestelmän uudistaminen, Eurodac-järjestelmä, ETIAS-järjestelmä ja yhteentoimivuus). Kansallisten asiantuntijoiden toimien määrä ei tällä jaksolla muuttunut.

Taulukko 6. Täytettyjen toimien tilanne 31. joulukuuta 2022.

Vuoden 2022 henkilöstötaulukon sisältyvät väliaikaisten toimihenkilöiden toimet	Täytetyt väliaikaisten toimihenkilöiden toimet		Täytetyt väliaikaisten toimihenkilöiden toimet ja hyväksytyt työtarjoukset	Vuodelle 2022 hyväksytyt (väliaikaiset ja sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat)	Täytetyt toimet (yhteensä)	Täytetyt toimet + tehdyt työtarjoukset (yhteensä)
215	192		198	393	324	341

Vuonna 2022 henkilöstötaulukon toimien täyttöaste oli 89,3 prosenttia, ja jos otetaan huomioon tehdyt työtarjoukset, 92,1 prosenttia. Tämä on hieman vähemmän kuin vuonna 2021 (-1 prosentti). Kaikentyyppisten toimien kokonaistäyttöaste oli 82,4 prosenttia ja tehdyt työtarjoukset huomioon ottaen 85,5 prosenttia. Vuoden 2022 henkilöstötaulukossa hyväksytyjen toimien osalta ja silloin, kun niitä koskevat säädöksiin liittyvät rahoitusvelvyydet oli hyväksytty, viraston toimien täyttöaste oli 89 prosenttia väliaikaisten toimihenkilöiden toimien osalta ja se oli 87 prosenttia kaikkien toimien osalta, ”työtarjous tehty” -vaihe mukaan luettuna.

Vuoden loppuun mennessä 61 työntekijää oli suorittanut koeajan onnistuneesti (mukaan lukien yksi johtoon kuuluva työntekijä), ja kolmen työntekijän koeaika ei johtanut rekrytointiin.

Vuoden 2022 lopussa **koko henkilöstömäärä** oli 324, kun se vuoden 2021 lopussa oli 310. Vuonna 2021 oli täytettävänä 89 tointa toimien vahvistetun määrän mukaisesti. Neljään toimeen ei kuitenkaan voitu rekrytoida työntekijöitä, koska hyväksyntää ei ollut saatu, uudelleenlaaditun Eurodac-asetuksen hyväksyminen viivästyi ja SIS-järjestelmän uudistamiseen (poliisi) liittyvät toimien määrärahat siirrettiin vuodelta 2022 vuodelle 2023. Kaiken kaikkiaan tietotekniikkavirasto päätti 12 valintamenettelyä. Joulukuun 31. päivänä 2022 18 toimea oli saavuttanut ”tehdyt työtarjoukset” vaiheen, ja yksi niistä oli jo hyväksytty.

Taulukko 7. Tosiasiallinen ja hyväksytty henkilöstömäärä 31. joulukuuta 2022

Henkilöstömäärä	Palveluksessa 31.12.2021	Vuodelle 2022 hyväksytty henkilöstömäärä (väliaikaiset ja sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat) EU:n talousarviossa ¹²²	Palveluksessa 31.12.2022	Toimien täyttöaste 31.12.2022
Väliaikaiset toimihenkilöt (TA)	193	215	192	89,3 %
Sopimussuhteiset toimihenkilöt (CA)	107	167 ¹²³	121	72,5 %
Kansalliset asiantuntijat (SNE)	10	11	11	100 %
YHTEENSÄ	310	393	324	82,4 %

Joulukuun 2022 lopussa tietotekniikkaviraston henkilöstössä oli 324 kokoaikaista jäsentä: 192 väliaikaista toimihenkilöä, 121 sopimussuhteista toimihenkilöä ja 11 kansallista asiantuntijaa. Lisäksi virastoon kutsuttiin seitsemän harjoittelijaa tekemään työharjoittelu.

Taulukko 8. Tietotekniikkaviraston henkilöstön jakautuminen toimipaikkojen ja sopimustyyppien mukaan.

31. joulukuuta 2022	TA	CA	SNE	Yhteensä
Tallinna	50	29	4	83
Strasbourg	140	89	6	235
Bryssel	1	3	1	5
Haag	1	0	0	1
YHTEENSÄ	192	121	11	324

Henkilöstön jakautumisessa tietotekniikkaviraston kolmen toimipaikan välillä ei tapahtunut muutosta vuoteen 2021 verrattuna. Nämä kolme toimipaikkaa ovat päätoimipaikka Tallinnassa Virossa, tekninen toimipaikka Strasbourgissa Ranskassa, ja yhteystoimisto Brysselissä Belgiassa. Henkilöstöstä lähes kolmasosa (26 %) oli töissä viraston päätoimipaikassa Tallinnassa ja 73 prosenttia sen teknisessä toimipaikassa Strasbourgissa. Brysselin yhteystoimiston osuus viraston henkilöstöstä on 1 prosentti. Itävallan St. Johann im Pongaussa sijaitsevassa viraston teknisessä varatoimipaikassa ei ole pysyvää henkilöstöä. Vuonna 2022 yksi henkilöstön jäsen siirrettiin väliaikaisesti Europolin koordinoimaan eurooppalaiseen sisäisen turvallisuuden innovaatiokeskukseen, joka sijaitsee Haagissa.

Viraston työntekijät edustavat 23:a kansalaisuutta (22 EU:n jäsenvaltiota ja Yhdistynyt kuningaskunta). Sukupuolten tasapuolinen edustus parani vuodesta 2021 hieman (+0,9 %). Naisia oli henkilöstöstä 31,5 prosenttia (102 henkeä) ja miehiä 68,5 prosenttia (222 henkeä). Tämä parannus oli havaittavissa sekä henkilöstön että johdon tasolla.

2.5.5. Henkilöstöressurssien suorituskykyindikaattorit

Poissaoloastetta mitattiin kolmella indikaattorilla:

- sairauspoissaolopäiviä työntekijää kohti oli keskimäärin 4,1 päivää (tavoite: < 15 päivää työntekijää kohti)
- pitkäaikaisella sairauslomalla olevan henkilöstön osuus oli 3,2 prosenttia (tavoite: < 10 %)

¹²² Nämä luvut sisältävät myös kaksi väliaikaisten toimihenkilöiden toimea, joiden oikeusperustaa ei ollut hyväksytty vuonna 2022, ja kaksi sopimussuhteisten toimihenkilöiden toimea, joihin niiden lyhyen keston ja oikeusperustan hyväksymisen viivästymisen vuoksi ei voitu rekrytoida työntekijöitä. Nämä toimet pysyivät avoimina.

¹²³ Sopimussuhteisten toimihenkilöiden kokonaismäärän pitäisi hyväksytyin säädökseen liittyvän rahoitusvelvoituksen mukaan olla 169. Henkilöstösuunnittelussa ja raportoinnissa huomioon otettu sopimussuhteisten toimihenkilöiden toimien määrä on kuitenkin 167. Tämä johtuu tarkistetun VIS-järjestelmän henkilöstömäärärahojen mukauttamisesta (kaikkia henkilöstömääriä siirrettiin yhdellä vuodella).

- sen henkilöstön osuus, jolla ei ollut ollut sairauspoissaoloja, oli 51,6 prosenttia (tavoite: > 15 prosenttia koko henkilöstöstä).

Henkilöstön vaihtuvuus oli 7,1 prosenttia, mikä ylittää 5 prosentin tavoitteen, koska virastosta lähti 23 työntekijää vuonna 2022. Tallinnan päätoimipaikassa henkilöstön vaihtuvuus oli 7,95 prosenttia ja Strasbourgin operatiivisessa toimipaikassa 6,78 prosenttia.

Sidonnaisuuksia koskevan selvityksen ajoissa toimittaneen henkilöstön osuus oli 90 prosenttia (tavoite: > 80 %). Tässä on selkeä parannus vuodesta 2021, jolloin indikaattorin arvo oli 89 prosenttia.

Osaamisen säilyttämisen indeksi, jossa arvioidaan virastosta lähtevien keskimääräistä suorituskyykyä henkilöstön keskimääräiseen suorituskyykyyn verrattuna, oli 0,3 (tavoite: > 0). Vuonna 2021 arvo oli 0,2.¹²⁴

2.5.6. Korvauksena saatavaa vapaata koskeva järjestelmä

Viraston on vastuuvapauden myöntämistä varainhoitovuodelta 2011 koskevan Euroopan parlamentin päätöslauselman¹²⁵ mukaisesti toimitettava tiedot kuhunkin palkkaluokkaan sovellettavien lomapäivien määrästä joustavissa työaikajärjestelyissä sekä ylityövapaajärjestelyissä.

Joustava työaikajärjestely on työskentelyjärjestely, jota sovelletaan tietotekniikkavirastossa soveltuvin osin työaikaa koskevan soveltamissäännön¹²⁶ mukaisesti. Viraston on toimeksiantonsa mukaisesti tarjottava jäsenvaltioille palveluja ympäri vuorokauden, joten osa sen henkilöstöstä tekee vuorotyötä tai päivystää. Viraston hallinnoimiin tietoteknisiin järjestelmiin tehtävät toimenpiteet edellyttävät toisinaan, että työ suoritetaan virka-ajan ulkopuolella, myös yöllä tai yleisinä vapaapäivinä. Siksi korvaukset ylityöstä, jotka on tehty joustavissa työaikajärjestelyissä tai päivystyksessä, ovat olennainen piirre organisaation päivittäisessä toiminnassa.

Seuraavalla sivulla olevassa **taulukossa 9** esitetään ylityökorvauksena myönnetyn vapaan määrä (vapaapäivien määrä) jaettuna kunkin tehtäväryhmän, henkilöstön jäsenten palkkaluokan ja korvattujen päivien keskimäärän mukaan. Korvattu joustava työaika ja ylityö lisääntyi vuodesta 2021. Sen vuoksi korvauksena saatavien vapaapäivien keskimääräinen määrä yhteensä väheni 1,6 päivää (7,4:stä 5,8:aan). Päivystyksestä maksetaan henkilöstölle taloudellinen korvaus, ja tästä syystä sitä ei ole sisällytetty yleiskatsaukseen. Kansallisille asiantuntijoille päivystys sen sijaan korvataan joustavaa työaikaa tai ylityötä koskevalla järjestelyllä ajallisesti sen mukaan, kuinka monta päivystystuntia tai -päivää on korvattava.

¹²⁴ Arvo osoittaa, lähteekö osaamista virastosta (jos arvo on negatiivinen) vai pysyykö se virastossa (jos arvo positiivinen).

¹²⁵ Euroopan parlamentin päätöslauselma, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013, vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin erillisvirastojen talousarvioiden toteuttamisesta varainhoitovuonna 2011: toiminnan tuloksellisuus, varainhoito ja sen valvonta (2012/2214(DEC)).

¹²⁶ Komission työajasta 15. huhtikuuta 2015 tekemä päätös C(2014) 2502, jonka tietotekniikkaviraston hallintoneuvosto hyväksyi 15. huhtikuuta 2015.

Taulukko 9. Korvauksena saatavat vapaat tyyppin ja palkkaluokan mukaan (päivinä)

Tehtäväryhmä ja palkkaluokka	Korvattu	Tehtäväryhmä ja palkkaluokka	Korvattu
AD 05	5	0	313,5
AD 06	2	0	131,5
AD 07	0	0	230,5
AD 08	16	0	244
AD 09	2	0	83
AD 10	1	0	49
AD 11	0,5	0	8
AD 12	2	0	0
AD 13	0	0	0
AD 14	1	0	0
AD 15	0	0	0
AD 16	0	0	0
AST 01	0	0	0
AST 02	0	0	0
AST 03	0	0	80,5
AST 04	0	0	4
AST 05	0	0	11
AST 06	0	0	34,5
AST 07	3	0	29,5
AST 08	11	0	27,5
AST 09	0	0	2,5
AST 10	0	0	0
AST 11	0	0	0
Päivien määrä yhteensä (TA)	43,5	0	1 249
Henkilöiden määrä (TA)	16	0	181
FG III 9	0	0	66
FG III 9	1	0	67
FG IV 13	0	0	42
FG IV 14	0	0	162,5
FG IV 15	0	0	38,75
FG IV 16	0	0	48
FG IV 17	0	0	28
FG IV 18	0	0	3
Päivien määrä yhteensä (CA)	1	0	455,25
Henkilöiden määrä (CA)	1	0	106
Kansalliset asiantuntijat	15	0	66
Päivien määrä yhteensä (SNE)	15	0	66
Henkilöiden määrä (SNE)	1	0	11
Päivien määrä YHTEENSÄ:	59,5	0	1 770,25
Henkilöiden määrä YHTEENSÄ:	18	0	298
Päivien keskimääräinen määrä vapaan tyyppin mukaan	3,3	0	5,9
Korvauksena saatujen vapaapäivien keskimääräinen määrä yhteensä	5,8		

2.5.7. Henkilöstön vertaileva arviointi

Varainhoidon puiteasetuksen vaatimusten ja EU:n virastojen hallintopäälliköiden hyväksymän menetelmän mukaisesti tietotekniikkavirasto on tehnyt vuotuisen vertailevan arviointinsa hallinnollisen ja operatiivisen henkilöstön suhteen laskemiseksi. Yleisesti katsotaan, että parhaassa tapauksessa toimet ja henkilöstö jakautuisivat niin, että 70 prosenttia olisi operatiivisissa toiminnoissa, 20 prosenttia hallinnollisen tuen ja koordinoinnin tehtävissä ja 10 prosenttia luokittelemattomissa (varainhoitoon liittyvissä) toiminnoissa. Vuoden 2022 vertailevan arvioinnin mukaan tietotekniikkaviraston henkilöstö jakautuu seuraavasti:

- **74,7 prosenttia** toimii operatiivisissa toiminnoissa
- **16,3 prosenttia** toimii hallinto- ja koordinoititehtävissä
- **9 prosenttia** toimii luokittelemattomissa tehtävissä.

Tietotekniikkaviraston vuoden 2022 vertailevan arvioinnin tuloksista on yksityiskohtaisempi katsaus liitteessä IV.

2.6. Tehokkuushyötyjä koskeva strategia

Tietotekniikkavirasto piti ottaa vuodelle 2022 asetettujen poliittisten tavoitteidensa saavuttamisessa huomioon talousarvion rajoitukset ja toimeksiantoon kuuluviin tehtäviin saatavilla olevat henkilöresurssit. Sitä varten virasto kävi säännöllisiä keskusteluja lieventämistoimenpiteistä, joilla voidaan puuttua henkilöstöpulaan, ja laati tällaisia toimenpiteitä.

Tietotekniikkavirasto hyväksyi helmikuussa 2022 resurssien käytön optimoimiseksi **hankintastrategian**, jolla selvennetään ja yhdenmukaistetaan henkilöresurssien suunnittelua ja ohjataan viraston hankintapäätöksiä operatiivisella ja strategisella tasolla. Tarkoituksena on optimoida ja tasapainottaa viraston henkilöresurssien yleinen koostumus (eli oman henkilöstön ja ulkoisten toimeksisaajien suhde). Tämä tehdään erottamalla selkeästi toiminnot ja palvelut, joita on pidettävä yllä ja kehitettävä sisäisesti, niistä, jotka virasto voisi ulkoistaa ulkopuolisille palveluntarjoajille. Myös **ulkopuolisia tukipalveluja koskevien puitesopimusten** käytön jatkaminen on osoittautunut tehokkaaksi, jotta pystytään huolehtimaan asiaankuuluvista tehtävistä ja saavuttamaan viraston tavoitteet lyhyellä aikavälillä.

Henkilöstön rekrytoinnissa tietotekniikkavirasto saavutti tehokkuusetuja **käyttämällä** aiemmissa valintamenettelyissä laadittuja **voimassa olevia varallaololuetteloita**. Lisäksi virasto käytti profiilien ryhmittämistä ja pidempiä varallaololuetteloita kattaakseen useita toimia yhdellä rekrytointimenettelyllä. Tästä saatiin merkittäviä tehokkuushyötyjä, koska virasto pystyi muun muassa täyttämään useampia avoimia toimia vähemmällä avointen toimien ilmoituksilla.

Pitkällä aikavälillä odotetaan saavutettavan lisää tehokkuushyötyjä **digitalisoimalla prosessit**, jotka edellyttävät huomattavasti paperityötä. Tietotekniikkavirasto edisti edelleen IT-työkalujen, esimerkiksi iLearnin ja SYSPER2-järjestelmän henkilöstöraportointi- ja ATS-moduulien, kehittämistä ja käyttöönottoa henkilöhallinnossa. Näin tuettiin siirtymistä paperittomaan hallintoon ja helpotettiin työkulkujen tehostamista.

Lisäksi virasto on alkanut valmistella **tehokkuushyötyjä koskevaa strategiaansa**, jossa keskitytään prosessinhallinnan ja henkilöresurssien käytön parantamiseen sekä organisaatorakenteen ja hallinnon optimointiin.

2.7. Tarkastuksen ja jälkiarvioinnin tulosten arviointi

Tässä jaksossa esitetään yleiskatsaus Euroopan komission sisäisen tarkastuksen toimialan (IAS) ja tietotekniikkaviraston sisäisen tarkastuksen yksikön tekemistä tarkastuksista sekä Euroopan tietosuojavaltuutetun tekemistä tarkastuksista ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tilien perustana olevien toimien luotettavuudesta ja asianmukaisuudesta antamista lausunnoista sekä näissä tarkastuksissa ja lausunnoissa esitetystä olennaisista havainnoista.

2.7.1. Euroopan komission sisäisen tarkastuksen toimiala (IAS) ja tietotekniikkaviraston sisäisen tarkastuksen yksikkö (IAC)

Tietotekniikkaviraston hallintoneuvosto hyväksyi marraskuussa 2021 pitämässään kokouksessa¹²⁷ vuoden 2022 sisäisen tarkastussuunnitelman¹²⁸, jota muutettiin marraskuussa 2022¹²⁹. Sisäisen tarkastuksen yksikkö toimi vuonna 2022 edelleen komission sisäisen tarkastuksen toimialan ja tilintarkastustuomioistuimen yhteispisteenä, jotta varmistettiin viraston säännöllisen toiminnan mahdollisimman vähäinen häiriintyminen ja vältettiin toimien päällekkäisyys.

Taulukko 10. Yhteenveto sisäisen tarkastuksen kohteista vuonna 2022.

Tarkastaja	Vuonna 2022 tarkastettu kohde	Aihe ja tulokset
Komission sisäisen tarkastuksen toimiala	Tietotekniikkaviraston strateginen tarkastusriskin arviointi ja tarkastussuunnitelma (varmistus)	Määritetään ja arvioidaan tietotekniikkaviraston tavoitteisiin kohdistuvat riskit ja raportoidaan niistä, jotta voidaan lisätä tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyttä. Laaditaan strateginen tarkastussuunnitelma seuraaviksi kolmeksi vuodeksi. Vuosia 2023–2025 koskevassa strategisessa sisäisessä tarkastussuunnitelmassa ¹³⁰ kuvataan komission sisäisen tarkastuksen toimialan ¹³¹ vuosiksi 2023–2025 laatima strateginen tarkastussuunnitelma. Se sisältää myös luettelon tarkastuskohteista komission sisäisen tarkastuksen toimialan suorittamien tarkastusten suunnittelun tueksi. Tarkastussuunnitelma perustuu komission sisäisen tarkastuksen toimialan heinäkuussa 2022 tekemän perusteellisen riskinarvioinnin tuloksiin. Arvioinnissa korostettiin seuraavia tietotekniikkaviraston tavoitteisiin liittyviä korkean riskin osa-alueita: <ul style="list-style-type: none"> ■ organisaation ketteryys ja reagoitukyky ■ niukkojen henkilö- ja taloudellisten resurssien käyttö ■ hankintojen ja sopimusten hallinta ■ tietojärjestelmien turvallisuus ■ hallinto ■ hankehallinta ■ viestintä ja koordinointi komission yksiköiden kanssa.
Komission sisäisen tarkastuksen toimiala	Sisäasioiden pääosaston ja EU:n hajautettujen virastojen (tietotekniikkavirasto, EUAA, Europol, CEPOL ja EMCDDA) välistä koordinoitua koskeva usean yksikön tarkastus	Annetaan (uudelleen) varmistus muuttoliike- ja sisäasioiden pääosaston ja tarkastettujen hajautettujen virastojen, myös tietotekniikkaviraston, välisten koordinoitujärjestelyjen suunnittelun asianmukaisuudesta ja vaikuttavasta ja tehokkaasta täytäntöönpanosta. Tarkastus kattoi muuttoliike- ja sisäasioiden pääosaston ja tietotekniikkaviraston, EUAA:n, Europolin, CEPOLin ja EMCDDA:n välisen koordinoinnin prosessit ja sisäiset valvontatoimet, jotka koskevat suunnittelua, toiminnan seuranta ja valvontaa sekä tuloksellisuutta ja raportointia. Tarkastus toteutettiin vuonna 2022, ja sen määräaika oli 16. marraskuuta 2022. Tarkastuksen tuloksena annettiin tarkastuspäätelmä ja kaksi tarkastussuosituksia. ¹³² Viraston johto laatii niiden johdosta toimintasuunnitelman.
Viraston sisäisen tarkastuksen yksikkö	Rajanylitystietojärjestelmän keskusjärjestelmää koskevan hankkeen tarkastus: Tietoteknisen ratkaisujen kehittäminen (varmistus)	Annetaan (uudelleen) varmistus hankkeen täytäntöönpanoa varten käyttöön otettujen sisäisten tarkastusten vaikuttavuudesta ja tehokkuudesta. Tarkastuksessa keskityttiin hankkeen hallintoon, riskinhallintaan, raportoinnin hallintaan, laadun- ja muutoksenhallintaan, testien hallintaan sekä sopimusten ja toimeksisääjien hallintaan. Tarkastuksen perusteella annettiin tarkastuspäätelmä ja useita tarkastussuosituksia. ¹³³ Viraston johto laati tarkastuksen johdosta toimintasuunnitelman.

¹²⁷ Hallintoneuvoston asiakirja 2021-350, hallintoneuvoston päätökset, kohta A.25.

¹²⁸ Hallintoneuvoston asiakirja 2021-358, vuoden 2022 sisäinen tarkastussuunnitelma, Ares(2021)7075595 – 17.11.2021.

¹²⁹ Hallintoneuvoston asiakirja 2022-382, hallintoneuvoston päätökset, kohta B15.e.

¹³⁰ Ote komission sisäisen tarkastuksen toimialaan raportista, Ares(2022)8285043 – 30.11.2022.

¹³¹ **Varainhoitoasetuksen (EU, Euratom) 2018/1046** 70 artiklan 5 kohdan mukaisesti komission sisäisellä tarkastajalla on 70 ja 71 artiklan mukaisesti perustettujen elinten osalta samat valtuudet kuin komission osalta.

¹³² Komission sisäisen tarkastuksen toimialan lopullinen tarkastuskertomus muuttoliike- ja sisäasioiden pääosaston ja EU:n hajautettujen virastojen (tietotekniikkavirasto, EUAA, Europol, CEPOL ja EMCDDA) välisestä koordinoinnista, Ares(2023)3266879–10.5.2023.

¹³³ Viraston sisäisen tarkastuksen yksikön raportti, viite Ares(2022)6160738 – 6.9.2022.

Tarkastaja	Vuonna 2022 tarkastettu kohde	Aihe ja tulokset
Viraston sisäisen tarkastuksen yksikkö	Suoriteperusteisen kirjanpitojärjestelmän ¹³⁴ käyttöoikeuksien hallinnan arviointi (varmistus)	Annetaan (uudelleen) varmistus suoriteperusteisen kirjanpitojärjestelmän ¹³⁴ käyttöoikeuksien hallinnasta tietotekniikkavirastossa. Tarkastuksessa keskityttiin myönnettyjen käyttöoikeuksien riskinarvioinnin tekemiseen/päivittämiseen sekä suoriteperusteisen kirjanpitojärjestelmän käyttöoikeuksien (työnkulku, kirjanpito ja raportointi) määräaikaivalvointiin pysyväisohjeiden mukaisesti käyttäjille osoitettujen vastuiden perusteella. Tarkastuksen perusteella annettiin tarkastuspäätelmä ja yksi tarkastussuositus ¹³⁵ . Viraston johto laati tarkastuksen johdosta toimintasuunnitelman.
Viraston sisäisen tarkastuksen yksikkö	Tietotekniikkaviraston petostentorjuntastrategian täytäntöönpanon seuranta (koordinointi/varmistus)	Torjutaan petoksia vähentämällä petosten tekijöiden mahdollisuuksia tehdä niitä. Tietotekniikkaviraston petostentorjuntastrategian 2022–2024 mukaan strategialla on kolme tavoitetta: <ul style="list-style-type: none"> ■ noudatetaan petostentorjuntaperiaatteita kaikilta osin ■ laaditaan korkeatasoiset eettiset säännöt ja noudatetaan niitä tietotekniikkaviraston kaikissa toimissa ■ kehitetään ja käytetään tietojen keruuta ja analysointia. Sisäisen tarkastuksen yksikön vuotuisen seurantaraportin mukaan petostentorjuntastrategian toimintasuunnitelman täytäntöönpanoaste oli 70 prosenttia. ¹³⁶
Viraston sisäisen tarkastuksen yksikkö	Komission sisäisen tarkastuksen toimialan, viraston sisäisen tarkastuksen yksikön, tilintarkastustuomioistuimen ja OLAFin antamien tarkastussuosituksen täytäntöönpanon seuranta (koordinointi)	Varmistetaan, että havaitut ongelmat ratkaistaan ja parannukset toteutetaan. Sisäisen tarkastuksen yksikkö laati vuonna 2022 neljä seurantaraporttia.
Viraston sisäisen tarkastuksen yksikkö Komission sisäisen tarkastuksen toimiala	Tarkastussuosituksen seuranta (varmistus)	Annetaan riippumaton vahvistus siitä, että ongelmat on ratkaistu ja parannukset toteutettu. Sekä sisäisen tarkastuksen yksikkö että komission sisäisen tarkastuksen toimiala seurasivat suosituksia, jotka tietotekniikkaviraston johto oli ilmoittanut olevan täytäntöön pantuja (valmiita tarkastettaviksi), ja päättivät 12 suositusta.
Viraston sisäisen tarkastuksen yksikkö	Vuotuinen tarkastusriskin arviointi (varmistus)	Määritetään ja arvioidaan riskit, jotka kohdistuvat yhtenäisessä ohjelma-asiakirjassa asetettuihin tietotekniikkaviraston tavoitteisiin, ja raportoidaan tällaisista riskeistä tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyden lisäämiseksi. Laaditaan seuraavan vuoden tarkastussuunnitelma. Arvioinnissa ¹³⁷ tuotiin esiin kymmenen merkittävintä riskiä tietotekniikkaviraston yhtenäisen ohjelma-asiakirjan tavoitteiden saavuttamiselle, ja se tuki sisäisen tarkastussuunnitelman laatimista vuodelle 2023.

Tietotekniikkaviraston vuoden 2022 sisäisen tarkastussuunnitelman tulokset kirjattiin virallisesti yksityiskohtaiseen toimintakertomukseen, jota analysoitiin ja josta keskusteltiin toimitusjohtajan ja hallintoneuvoston tarkastus-, vaatimustenmukaisuus- ja varainhoitokomitean kanssa 22. helmikuuta 2023 pidetyssä kokouksessa. Hallintoneuvosto hyväksyi toimintakertomuksen 15. maaliskuuta 2023.¹³⁸

2.7.2. Euroopan tietosuoja-valtuutettu

Tietosuojan korkean tason varmistaminen on yksi tietotekniikkaviraston päätavoitteista. Tietosuoja-vaatimusten noudattamisen ulkoiset tarkastukset edesauttavat tämän tavoitteen saavuttamista ja

¹³⁴ Suoriteperusteinen kirjanpitojärjestelmä (ABAC) on organisaationlaajuinen tietojärjestelmä, jossa komission pääosastot, virastot ja toimielimet voivat suorittaa ja seurata päivittäin kaikkia talousarvio- ja kirjanpito-operaatioita. Komissio on kehittänyt järjestelmää, ja siihen kuuluu kattava valikoima ominaisuuksia, joilla varmistetaan varainhoitoasetuksen ja täytäntöönpanosääntöjen noudattaminen.

¹³⁵ Viraston sisäisen tarkastuksen yksikön raportti, viite Ares(2022)3945170 – 25.5.2022.

¹³⁶ Sisäisen tarkastuksen yksikön seurantaraportti vuoden 2022 petostentorjuntastrategian toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta, viite Ares(2023)523216 – 24.1.2023.

¹³⁷ Sisäisen tarkastuksen yksikön tarkastusriskin arviointiraportti 2022, viite Ares(2022)8692434 – 14.12.2022.

¹³⁸ Tietotekniikkaviraston hallintoneuvoston 42. kokous, kohta 17.b., asiakirja 2023-065, 15.3.2023.

ovat osa viraston oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien operatiivisen hallinnonin jatkuvaa parantamissuunnitelmaa.

Vuonna 2022 tietotekniikkavirasto seurasi jatkuvasti Euroopan tietosuojavaltuutetun SIS-, VIS- ja Eurodac-järjestelmiä koskevissa tarkastuksissa yksilöityjen **tarkastussuosituksen täytäntöönpanoa**:

- Marraskuussa 2018 tehdyn **SIS- ja VIS-järjestelmien tarkastuksen** tuloksena laadittu loppuraportti saatiin huhtikuussa 2020, ja se sisälsi 43 suositusta (lisäpalautetta annettiin marraskuussa 2022).
- **Eurodac-järjestelmän tarkastus** tehtiin joulukuussa 2019, ja se päättyi maaliskuussa 2021 toimitettuun loppuraporttiin, joka sisälsi 29 suositusta, mukaan lukien marraskuussa 2022 annettu lisäpalaute.

Virasto laati kaikissa tapauksissa asianmukaiset toimintasuunnitelmat ja sisällytti niihin Euroopan tietosuojavaltuutetun antamat suositukset. Neljännesvuosittain laadittiin raporteja, jotka jaettiin Euroopan tietosuojavaltuutetulle, hallintoneuvostolle sekä sen tarkastus-, valvonta- ja rahoituskomitealle. Sisäisiä seurantakokouksia järjestettiin vuonna 2022 helmi-, huhti-, kesä- ja syyskuussa. Lisäksi tietosuojavastaava piti Euroopan tietosuojavaltuutettua neljännesvuosittain ennakoivasti ajan tasalla suositusten täytäntöönpanon etenemisestä ja tilanteesta.

Tietotekniikkavirasto keskittyi vuonna 2022 varmistamaan tietosuojavaltuutetun lokakuussa tekemän Eurodac-järjestelmän, viisumitietojärjestelmän ja Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) uuden tarkastuksen sujuvan koordinoinnin. Tässä tarkastuksessa keskityttiin yleiseen tietotekniikan turvallisuuden hallintaan, turvallisuushäiriöihin ja tietoturvaloukkauksiin sekä järjestelmien turvallisen kehittämisen ja testauksen menetelmiin ja käytäntöihin. Painopisteenä oli käyttöoikeuksien hallinta eri ympäristöissä. Tarkastukseen sisältyi myös Euroopan tietosuojavaltuutetun aiempien SIS-, VIS- ja Eurodac-järjestelmiä koskevien tarkastusten seuranta. Virasto sai tarkastuskertomuksen luonnoksen marraskuun 2022 lopussa.

2.7.3. Euroopan tilintarkastustuomioistuin

Euroopan tilintarkastustuomioistuin sai vuonna 2022 päätökseen tietotekniikkaviraston 31. joulukuuta 2021 päättyneen varainhoitovuoden vuotuisen tilinpäätöksen sääntömääräisen tarkastuksen.¹³⁹ Tilintarkastustuomioistuin tarkasti viraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹⁴⁰ ja talousarvion toteuttamista koskevat kertomukset¹⁴¹, sekä tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden.

Tilintarkastustuomioistuimen lausunnon mukaan viraston vuoden 2021 tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksytyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Lisäksi tilien perustana olevat tulot olivat lainmukaisia ja asianmukaisia kaikin olennaisin osin. Maksujen osalta tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että yhteensä 18,11 miljoonan euron maksuihin liittyi sääntöjenvastaisuuksia. Ne olivat 6,2 prosenttia vuonna 2021 käytävissä olleista maksumäärärahoista, mikä ylitti tarkastukselle asetetun olennaisuusrajan. Tästä syystä tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta annettiin varauman sisältävä lausunto.

Tilintarkastustuomioistuin esitti myös viraston hallinnosta, valvontajärjestelmistä ja talousarviohallinnosta huomautuksia, jotka eivät muuttaneet edellä mainittuja lausuntoja. Tämän johdosta laadittiin toimintasuunnitelma näiden huomautusten käsittelemiseksi.

¹³⁹ Euroopan tilintarkastustuomioistuin (2022), **Vuosikertomus EU:n virastoista varainhoitovuodelta 2021**, 27. lokakuuta 2022, s. 234–240.

¹⁴⁰ Nämä sisältävät taseen ja tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, ilmoituksen nettovarallisuuden muutoksista ja yhteenvedon tärkeimmistä kirjanpito toimista ja muut selvitykset.

¹⁴¹ Näissä kertomuksissa koetaan yhteen kaikkia talousarvio toimia koskevat selventävät liitetiedot.

2.8. Tarkastussuosituksen jatkotoimet ja niihin liittyvät toimintasuunnitelmat

Tietotekniikkaviraston toimitusjohtajan päätöksen¹⁴² mukaisesti viraston sisäisen tarkastuksen yksikkö (IAC) vastaa tarkastussuosituksen täytäntöönpanossa edistymisen seurannasta. Yksikkö kerää sitä varten päivityksiä suositusten kohteilta ja laati seurantaraportit, jotka toimitetaan toimitushohtajalle ja hallintoneuvostolle.

Vuonna 2022 tarkastussuosituksen täytäntöönpanoaste¹⁴³ oli 63 prosenttia eli 20 suositusta yhteensä 32:sta pantiin täytäntöön. Seuraavassa **taulukossa 11** esitetään yhteenveto tietotekniikkaviraston edistymisestä tarkastussuosituksen täytäntöönpanossa.

Taulukko 11. Tarkastussuositukset: täytäntöönpanon edistyminen (tilanne 31.12.2022).

Komission sisäisen tarkastuksen toimialan, sisäisen tarkastuksen yksikön, tilintarkastustuomioistuimen ja OLAFin suositukset luokituksen mukaan	Yhteensä avoimna vuonna 2022	Käynnissä	Pantu täytäntöön	Määräaika umpeutunut	Päätetty vuonna 2022	Yhteensä avoimna vuoden 2022 lopussa
<i>Kriittinen</i>	3	3	0	0	0	3
<i>Erittäin tärkeä</i>	31	12	12	7	11	20
<i>Tärkeä</i>	15	2	8	5	5	10
YHTEENSÄ	49	17	20	12	16	33

Termien selitykset:

- **Käynnissä:** täytäntöönpano etenee suunnitelman mukaisesti tai tarkastajan kanssa on sovittu uudesta määräajasta/toimintasuunnitelmasta.
- **Tärkeä:** koko prosessissa on huomattavia heikkouksia tai tarkastetun prosessin huomattavassa osassa on perustavanlaatuisia heikkouksia.
- **Pantu täytäntöön:** suosituksen kohteen vahvistama ja valmiina tarkastajan tekemää seurantaa varten.
- **Määräaika umpeutunut:** täytäntöönpano on käynnissä, mutta sitä ei ole päätetty sovittuun määräaikaan mennessä.
- **Päättynyt:** tarkastaja on päättänyt tapauksen virallisesti.
- **Kriittinen:** tarkastetun prosessin perustavanlaatuisen heikkous, joka on haitallinen organisaation tasolla.
- **Erittäin tärkeä:** tarkastetun prosessin perustavanlaatuisen heikkous, joka on haitallinen koko prosessille (kaikki tilintarkastustuomioistuimen suositukset luokitellaan erittäin tärkeiksi).
- **Tärkeä:** koko prosessissa on huomattavia heikkouksia tai tarkastetun prosessin huomattavassa osassa on perustavanlaatuisia heikkouksia.

Taulukko 12. Luettelo sisäisten tarkastajien (komission sisäisen tarkastuksen toimialan ja viraston sisäisen tarkastuksen yksikön) antamista avoimina olevista tarkastussuosituksista, mukaan lukien suositukset, joihin liittyy merkittäviä viivästyksiä (yli 6 kuukautta, tilanne 31.1.2023).

#	Tarkastaja / tarkastuksen otsikko / vuosi	Suositus nro / otsikko	Luokitus	Täytäntöönpanon alkuperäinen määräaika	Viivästynyt yli 6 kuukautta
1	Komission sisäisen tarkastuksen toimialan suorittama IT-operaatioiden tarkastus / 2016	1. Konfiguroinnin hallinta	Tärkeä	31.12.2017	viisi vuotta ja yksi kuukausi
2	Komission sisäisen tarkastuksen toimialan raportti tietoteknisen käyttöomaisuuden hallinnasta tietotekniikkavirastossa	1.2.1 Tietoteknisen käyttöomaisuuden hallinta	Erittäin tärkeä	31.10.2018	neljä vuotta ja kolme kuukautta
3	Komission sisäisen tarkastuksen toimialan raportti hankintamenettelyn valvonnasta / 2017	3. Erityissopimusten tekemistä edeltävät tarkastukset	Tärkeä	31.12.2018	neljä vuotta ja yksi kuukausi

¹⁴² Toimitusjohtajan päätös pakollista raportointia toimitusjohtajalle ja sisäisen tarkastuksen yksikön päällikölle tarkastussuositusten ja/tai havaintojen alalla aikaansaadusta edistyksestä koskevan järjestelmän hyväksymisestä, viite Ares(2018)6152498 – 30.11.2018.

¹⁴³ Sisäisen tarkastuksen yksikön seurantakertomus tarkastussuositusten täytäntöönpanosta 31. joulukuuta 2022, viite Ares(2023)1158875, 17.2.2023.

4	Sisäisen tarkastuksen yksikön raportti EES-keskusjärjestelmää koskevan hankkeen hallinnasta / 2020	1.a. Talousarvio	Erittäin tärkeä	24.3.2020	kaksi vuotta ja yhdeksän kuukautta
5	Komission sisäisen tarkastuksen toimialan raportti henkilöstön rekrytoinnista ja rakenteellisten palveluntarjoajien käytöstä sekä tietotekniikkaviraston organisaation etiikasta / 2020	1. Henkilöresurssien hankinnan on perustuttava dokumentoituun ja päivitettyyn arviointiin.	Erittäin tärkeä	30.9.2020	kaksi kuukautta ja neljä kuukautta
6	Sisäisen tarkastuksen yksikön raportti EES-keskusjärjestelmää koskevan hankkeen hallinnasta / 2020	1.e Resurssienhallinta	Erittäin tärkeä	31.12.2020	kaksi vuotta ja yksi kuukausi
7	Sisäisen tarkastuksen yksikön raportti EES-keskusjärjestelmää koskevan hankkeen hallinnasta / 2020	2.b Testauksen valmistelu	Tärkeä	30.3.2021	yksi vuosi ja yhdeksän kuukautta
8	Sisäisen tarkastuksen yksikön raportti EES-keskusjärjestelmää koskevan hankkeen hallinnasta / 2020	2.a Raportointi ja viestintä	Tärkeä	30.6.2021	yksi vuosi ja kuusi kuukautta
9	Komission sisäisen tarkastuksen toimialan raportti henkilöstön rekrytoinnista ja rakenteellisten palveluntarjoajien käytöstä sekä tietotekniikkaviraston organisaation etiikasta / 2020	2. Rakenteellisten palveluntarjoajien käyttöä koskevat oikeudelliset takeet	Tärkeä	31.12.2021	yksi vuosi ja yksi kuukausi
10	Sisäisen tarkastuksen yksikön raportti EES-keskusjärjestelmää koskevan hankkeen hallinnasta / 2020	2.c Rajanylitystietojärjestelmän keskusjärjestelmän suunnittelu	Tärkeä	31.12.2021	yksi vuosi ja yksi kuukausi
11	Komission sisäisen tarkastuksen toimialan kertomus tietotekniikan turvallisuuden hallinnasta tietotekniikkavirastossa / 2021	4. Prototyypiversioiden ja ratkaisujen hallinta	Erittäin tärkeä	31.3.2022	Ei sovelleta
12	Komission sisäisen tarkastuksen toimialan kertomus tietotekniikan turvallisuuden hallinnasta tietotekniikkavirastossa / 2021	1. Tietotekniikan turvallisuuspalvelujen hallinta	Erittäin tärkeä	31.12.2022	Ei sovelleta
13	Komission sisäisen tarkastuksen toimialan kertomus tietotekniikan turvallisuuden hallinnasta tietotekniikkavirastossa / 2021	3. Konfiguroinnin hallinta	Erittäin tärkeä	31.12.2022	Ei sovelleta
14	Komission sisäisen tarkastuksen toimialan kertomus tietotekniikan turvallisuuden hallinnasta tietotekniikkavirastossa / 2021	6. Muutoksenhallinta	Tärkeää	31.12.2022	Ei sovelleta
15	Komission sisäisen tarkastuksen toimialan kertomus tietotekniikan turvallisuuden hallinnasta tietotekniikkavirastossa / 2021	7. Tietoturvallisuuden hallintajärjestelmä	Tärkeä	31.12.2022	Ei sovelleta
16	Sisäisen tarkastuksen yksikön raportti EES-keskusjärjestelmää koskevasta hankkeesta – IT-ratkaisun kehittäminen / 2022	5. Testausympäristö	Erittäin tärkeä	1.1.2023	Ei sovelleta
17	Sisäisen tarkastuksen yksikön raportti EES-keskusjärjestelmää koskevasta hankkeesta – IT-ratkaisun kehittäminen / 2022	6. Testausvaiheeseen osoitetut resurssit, osaaminen ja aika	Erittäin tärkeä	1.1.2023	Ei sovelleta

18	Sisäisen tarkastuksen yksikön raportti EES-keskusjärjestelmää koskevasta hankkeesta – IT-ratkaisun kehittäminen / 2022	4. Talousarviohallinto ja maksujen hallinta	Erittäin tärkeä	31.1.2023	Ei sovelleta
19	Sisäisen tarkastuksen yksikön raportti EES-keskusjärjestelmää koskevasta hankkeesta – IT-ratkaisun kehittäminen / 2022	7. Poikkeavuuksien/vikojen hallinta	Erittäin tärkeä	1.3.2023	Ei sovelleta
20	Sisäisen tarkastuksen yksikön raportti EES-keskusjärjestelmää koskevasta hankkeesta – IT-ratkaisun kehittäminen / 2022	9. Vaatimusten ja muiden ylemmän/alemman tason dokumentaatioasiakirjojen välinen jäljitettävyys	Tärkeä	1.3.2023	Ei sovelleta
21	Sisäisen tarkastuksen yksikön raportti EES-keskusjärjestelmää koskevasta hankkeesta – IT-ratkaisun kehittäminen / 2022	1. Hallinto ja hankkeen organisointi	Kriittinen	31.3.2023	Ei sovelleta
22	Sisäisen tarkastuksen yksikön raportti EES-keskusjärjestelmää koskevasta hankkeesta – IT-ratkaisun kehittäminen / 2022	8. Muutosten ja poikkeusten hallinta	Tärkeää	1.4.2023	Ei sovelleta
23	Sisäisen tarkastuksen yksikön raportti EES-keskusjärjestelmää koskevasta hankkeesta – IT-ratkaisun kehittäminen / 2022	2. Resurssien hallinta	Kriittinen	1.6.2023	Ei sovelleta
24	Sisäisen tarkastuksen yksikön raportti EES-keskusjärjestelmää koskevasta hankkeesta – IT-ratkaisun kehittäminen / 2022	3. Sopimukseen perustuvat suoritteet	Kriittinen	1.6.2023	Ei sovelleta

Virasto on sitoutunut puuttumaan ripeästi ja päättäväisesti viivästyksiin jäljellä olevien suositusten täytäntöönpanossa, muun muassa tarkistamalla tavoitepäivämääriä. Tietotekniikkavirasto pitää tarkastajat jatkossa ajan tasalla asiaankuuluvien toimintasuunnitelmien täytäntöönpanon edistymisestä.

Vahvistaakseen, että suositukset, joiden tietotekniikkavirasto on ilmoittanut olevan ”täytäntöönpanotuja”, on päätetty, sekä komission sisäisen tarkastuksen toimiala¹⁴⁴ että viraston sisäisen tarkastuksen yksikkö¹⁴⁵ seurasivat vuosittain toimintasuunnitelmia, joiden tietotekniikkavirasto oli ilmoittanut olevan ”täytäntöönpanotuja”. Näin päätettiin 16 tarkastussuositusta (ks. edellisellä sivulla olevan **taulukon 11** sarake ”Päätetty vuonna 2022”).

Myös Euroopan tilintarkastustuomioistuin seurasi aiempina vuosina antamiensa tarkastussuositusten täytäntöönpanoa¹⁴⁶ ja päätti neljä suositusta. Jäljellä oleva työ esitetään seuraavassa **taulukossa 13**.

Taulukko 13. Tilintarkastustuomioistuimen edellisinä vuosina antamien tarkastussuositusten täytäntöönpano.

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilanne	Viraston toimet
2017	Tietotekniikkavirasto hallinnoi tällä hetkellä kolmea erillistä ja integroimatonta laaja-alaista IT-järjestelmää (Schengenin tietojärjestelmä, viisumitietojärjestelmä ja Eurodac), joilla kaikilla käsitellään tietoja EU:n oikeus- ja sisäasioiden alalla. Tämä lähestymistapa (järjestelmien erillisyyttä) voi estää virastoa saavuttamasta mittakaava- ja synergiaetuja eri järjestelmien välillä.	Kesken	Virasto saattaa vuonna 2023 päätökseen suunnitelmat kunkin ydintoimintajärjestelmän (SIS II, viisumitietojärjestelmä ja Eurodac) siirtämisestä vanhasta toimintakunnossa pitämistä koskevasta rakenteesta uuteen laaja-alaiseen tekniseen kehykseen ja laaja-alaiseen operaatiokehykseen.
2018 2019 2020	Talousarvion toteutumisaste jäi suunniteltua alhaisemmaksi. Viraston olisi yhdessä Euroopan komission kanssa huolehdittava siitä, että talousarviosuunnitelu mukautetaan paremmin asianomaisten säästöjen aikatauluun.	Kesken	Virasto määrittelee yhteistyössä komission kanssa vähimmäisasiakirjat, joita tarvitaan säädöksiin liittyviä rahoitus selvityksiä koskeviin kuulemisiin ja jotka muodostavat perustan vastaavalle sisäiselle suunnittelulle.

¹⁴⁴ Aiempien tarkastusten toteuttamatta olevien suositusten seuranta – komission sisäisen tarkastuksen toimialan muistio tarkastuspäätelmistä, viite Ares(2022)810155 (3.2.2022) ja viite Ares(2022)7132265 (14.10.2022).

¹⁴⁵ Sisäisen tarkastuksen yksikön seurantalukokset vuodelta 2021, viite Ares(2022)1548233, 2.3.2022.

¹⁴⁶ Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus EU:n virastoista varanhoitovuodelta 2021, s. 234–240.

2.9. Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tekemiin tutkimuksiin liittyvät jatkotoimet¹⁴⁷

Virasto käsitteli vuonna 2022 asioihin OC/2020/0441-A2 ja OC/2017/1121/A2 liittyneiden OLAFin tutkimusten suosituksia.

2.10. Vastuuvapauden myöntävän viranomaisen havaintojen jatkotoimet

Euroopan parlamentin talousarvion valvontavaliokunta (CONT-valiokunta) käynnisti vuonna 2022 prosessin vastuuvapauden myöntämiseksi EU:n virastojen ja yhteisyritysten varainhoitovuonna 2021 toteuttamista toimista. Tällä prosessilla varmistetaan asiaa koskevien oikeudellisten ja sääntelypuitteiden vaatimusten noudattaminen ja moitteettoman varainhoidon periaatteiden eli taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden soveltaminen.

Tietotekniikkavirasto vastasi marraskuussa 2022 talousarvion valvontavaliokunnan pyynnöstä kirjallisiin kysymyksiin, jotka oli jaettu yksittäisiin (vain tietotekniikkavirastolle osoitettuihin) kysymyksiin ja horisontaalisiin kysymyksiin (jotka olivat samat kaikille EU:n virastoille ja yhteisyrityksille). Tämän jälkeen järjestettiin vuoropuhelu talousarvion valvontavaliokunnan kanssa, ja Euroopan tilintarkastustuomioistuin laati tietotekniikkaviraston vuoden 2021 tilejä koskevan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen seurantaan koskevan toimintasuunnitelman. Se toimitettiin tietotekniikkaviraston tarkastus-, vaatimustenmukaisuus- ja rahoituskomitealle toukokuussa 2023.

Toukokuun 2023 lopussa parlamentti myönsi tietotekniikkaviraston toimitusjohtajalle vastuuvapauden viraston talousarvion toteuttamisesta vuonna 2021 ja hyväksyi viraston varainhoitovuoden 2021 tilinpäätöksen. Se esitti huomautuksensa päätöslauselmassa.

Korostaakseen yksilöityjä kehittämiskohteita ja käsitelläkseen ratkaisevan tärkeitä osa-alueita tietotekniikkavirasto

- toteutti tarvittavat toimet sisäisen valvonnan tehostamiseksi ja hankintamenettelyjä koskevien sisäisten prosessien päivittämiseksi tarkastajien havaitsemien puutteiden korjaamiseksi
- jatkoi siirtymistä vertikaalisista hankinnoista laaja-alaisiin hankintoihin ydinjärjestelmien kehittämisessä ja ylläpidossa
- määritteli uudelleen rekrytointistrategiansa, jotta voidaan ratkaista paremmin rekrytointiin ja sukupuolten tasapuoliseen edustukseen liittyviä ongelmia
- vahvisti useita riskinarvioinnin osa-alueita ja jatkoi strategisen etenemissuunnitelman seurantaan, jotta voidaan sovittaa strategiset ja operatiiviset tavoitteet paremmin yhteen ja samalla parantaa viraston pitkän aikavälin strategian yleistä täytäntöönpanoa.

Vastauksena tilintarkastustuomioistuimen huomautuksiin tietotekniikkaviraston vuoden 2021 tilinpäätöksestä virasto laati tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen jatkotoimena toimintasuunnitelman. Hallintoneuvosto merkitsi toimintasuunnitelman tiedoksi 15. maaliskuuta 2023, ja tarkistettu versio toimitettiin hallintoneuvostolle 15. kesäkuuta 2023.

Vastuuvapauden myöntävän viranomaisen havainnot	Viraston vastaus ja sen toteuttamat toimet
Talousarvio- ja varainhallinto	
1. panee tyytyväisenä merkille, että vuonna 2021 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli 100 prosenttia, mikä merkitsee 24,39 prosentin lisäystä vuoteen 2020 verrattuna; panee lisäksi merkille, että maksumäärärahojen käyttöaste oli 94,65 prosenttia, mikä merkitsee 0,24 prosentin lisäystä vuoteen 2020 verrattuna;	Tietotekniikkavirasto panee huomautuksen merkille.
2. on tyytyväinen siihen, että vuonna 2021 ei tehty erikseen esitettäviä siirtoja; panee kuitenkin merkille osastossa 2 (infrastruktuuri- ja toimintamenot) olevien ilman eri toimenpiteitä siirrettävien jaksottamattomien maksumäärärahojen suuren määrän (11,1 miljoonaa euroa), joka vastaa 56:ta prosenttia kyseisen	Tietotekniikkaviraston vuoden 2021 tilejä koskevan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen seurantaan koskeva toimintasuunnitelma (jonka hallintoneuvosto merkitsi tiedoksi 15. maaliskuuta 2023, tarkistettu versio toimitetaan

¹⁴⁷ Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU/Euratom) 883/2013 11 artikla.

Vastuuvapauden myöntävän viranomaisen havainnot

osaston 19,8 miljoonan euron kokonaismäärästä ja 93,55:tä prosenttia ilman eri toimenpiteitä varainhoitovuodelta 2021 vuodelle 2022 siirrettävien määrärahojen kokonaismäärästä (11,8 miljoonaa euroa); yhtyy tilintarkastustuomioistuimen kantaan, jonka mukaan toistuvat siirtojen suuret määrät ovat vastoin talousarvion vuotuisperiaatetta ja viittaavat rakenteellisiin ongelmiin talousarvion toteuttamisessa; panee merkille viraston vastauksen, jonka mukaan osaston 2 menoja koskevat määrärahasiirrot liittyivät pääasiassa ulkoisten tukipalvelujen tarjoajiin, joiden kanssa virasto oli tehnyt hankintasopimuksen paikatakseen järjestelmällistä henkilövajetta, joka on seurausta uusien tehtävien osoittamisesta virastolle ilman niitä varten annettuja asianmukaisia henkilöresursseja; panee lisäksi merkille, että näiden ulkoisten palveluntarjoajien kanssa tehtyjen hankintasopimusten kestot eivät vastanneet kalenterivuotta vaan sitä ajanjaksoa, joksi tarjottuja palveluja tarvittiin; kehottaa tästä huolimatta virastoa korjaamaan nämä puutteet ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle asian eteen toteutetuista toimenpiteistä; kehottaa komissiota parantamaan uusien tehtävien osoittamisen ja tarvittavien resurssien jakamisen koordinoitua, jotta vähennetään tarvetta turvautua ulkoisiin palveluntarjoajiin;

3. katsoo, että viraston olisi jatkettava vuoropuheluaan komission kanssa, jotta se voi ehdottaa muutoksia viraston monivuotiseen talousarvionsuunnitteluun siten, että se saa järjestelmien kehittämiseen tarkoitettut varat vasta sen jälkeen, kun oikeusvarmuus on varmistettu;

Viraston vastaus ja sen toteuttamat toimet

15. kesäkuuta 2023) sisältää seuraavat toimet, joissa käsitellään osaa tästä huomautuksesta:

Uusien talousarviositoumuspyyntöjen esittämisen määräaika on 30. syyskuuta 2023. Näin varmistetaan, että sopimuskaudet sovitetaan paremmin yhteen varainhoitovuoden kanssa. Ylin johto varmistaa, että poikkeusten määrä pidetään mahdollisimman vähäisenä, koska vaikutus määrärahasiirtoihin seuraavalle vuodelle on merkittävä.

Toistuvat juoksevat menot, jotka sidotaan mahdollisuuksien mukaan neljännen vuosineljänneksen lopussa ennakoitussa talousarviossa tulevan vuoden menojen kattamiseksi varainhoitosääntöjen mukaisesti.

Vuoden 2023 viimeisellä neljänneksellä allekirjoitetun ulkoisten tukipalvelujen tarjoamista koskevan uuden puitesopimuksen avulla vuotuisten palvelusopimusten aikataulu on tarkoitettu yhdenmukaistaa kalenterivuoden kanssa, jotta voidaan vähentää merkittävästi määrärahasiirtojen käyttöä.

Uusia tehtäviä koskevissa asetuksissa asetetut määräajat järjestelmien käyttöönotolle ovat lyhyet, ja tästä syystä tietotekniikkaviraston on aloitettava valmistelut hyvissä ajoin ennen niiden hyväksymistä. Koska asetusten hyväksyminen usein viivästyy, jotkin määrärahat on kuitenkin asetettu saataville jo ennen vastaavan oikeusperustan valmistumista. Tämä aiheuttaa hyvin hankalia hankintahaasteita, erityisesti kun otetaan huomioon, että asetuksen hyväksyminen ei useimmissa tapauksissa riitä yksityiskohtaisten teknisten eritelmien laatimiseen. Se voidaan tehdä vasta, kun täytäntöönpanosäädökset on hyväksytty. Tämä aiheuttaa myös huomattavaa painetta talousarvionsuunnitteluun, mikä johtaa suuriin määrärahasiirtoihin, jotka ovat välttämättömiä, sillä muutoin määrärahat menetettäisiin.

Näitä riskejä voitaisiin vähentää, jos tietotekniikkavirastoa kuultaisiin oikea-aikaisemmin ja järjestelmällisemmin säädöksiin liittyvistä rahoituspalveluista sekä komission soveltaisi joustavampaa lähestymistapaa talousarvion tosiasialliseen sisällyttämiseen EU:n yleiseen talousarvioon.

Nämä toimenpiteet ovat tilintarkastustuomioistuimen toistuvia suosituksia, ja tietotekniikkavirasto voi vaikuttaa niihin vain vähän.

Se, että täytäntöönpanosäädösten saatavuus on tehokkaiden hankintojen edellytys, on myös tärkeä seikka. Täytäntöönpanosäädösten laatimisaikojen lyhentäminen vaikuttaisi suoraan viraston valmiuksiin suunnitella hankintojaan paremmin ja vähentäisi sopimusmuutoksia.

Vuoden 2023 viimeisellä neljänneksellä allekirjoitetun ulkoisten tukipalvelujen tarjoamista koskevan uuden puitesopimuksen avulla vuotuisten palvelusopimusten aikataulu on tarkoitettu yhdenmukaistaa kalenterivuoden kanssa, jotta voidaan vähentää merkittävästi määrärahasiirtojen käyttöä.

Tuloksellisuus

4. pitää myönteisenä, että virasto käyttää tiettyjä välineitä, kuten keskeisiä tulosindikaattoreita, joilla se arvioi toimintonsa tuottamaa lisäarvoa ja parantaa talousarviohallintoaan; panee merkille, että viraston ilmoituksen mukaan se on saavuttanut perustamisasetuksessaan (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1726) ⁽²⁾ vahvistetut vuotta 2021 koskevat tavoitteensa ja saavuttanut vuoden 2021 vuotuisessa työohjelmassa määritellyt tulokset sekä tulosten että tuloksellisuuden osalta; suhtautuu myönteisesti siihen, että virasto jatkoi vuonna 2021 työtä sopeutuakseen päivitettyyn toimeksiuntoonsa, josta säädettiin kyseisessä 11. joulukuuta 2018 voimaantulleessa asetuksessa, ja panee merkille, että vuosiksi 2021–2027 hyväksyttiin uusi pitkän aikavälin strategia, jolla ohjataan viraston pitkän aikavälin kehitystä ja toimintaa ja sen tulevaa monivuotista ja vuotuista ohjelmasuunnittelua;

5. panee merkille, että viraston hallinnoimien tietotekniikkajärjestelmien suorituskyky ja käytettävyys olivat asiaankuuluvien palvelutasosopimusten mukaisia; panee merkille,

Tietotekniikkavirasto panee huomautuksen merkille.

EES-järjestelmän ja yleisten yhteentoimivuusaikataulujen osalta EES-tietojärjestelmää, ETIAS-järjestelmää ja yhteentoimivuutta koskevan ohjelman hallintoneuvosto

Vastuuvapauden myöntävän viranomaisen havainnot

että virasto on kehittänyt jatkuvasti rajanylitystietojärjestelmää (EES) ja EU:n matkustustieto- ja -lupajärjestelmää (ETIAS) koskevia uusia tietojärjestelmiä, järjestelmää niiden jäsenvaltioiden tunnistamiseksi, joilla on tietoja kolmansien maiden kansalaisten aiemmista tuomioista (ECRIS-TCN), sekä uusien ja nykyisten järjestelmien yhteentoimivuutta; toteaa lisäksi, että näiden uusien järjestelmien käyttöönotto viivästy useilla kuukausilla, kun taas yhteentoimivuusarkkitehtuurin yleisen aikataulun mukainen valmistumisaika vuoden 2023 loppuun mennessä pysyi ennallaan; antaa virastolle tunnustusta siitä, että se on saattanut useita hankkeita päätökseen, kuten yhdenmukaisten kansallisten rajapintojen asentamisen, VIS-järjestelmän viestintäinfrastruktuurin parantamisen ja yhteisen biometrisen tunnistuspalvelun (BMS) julkaisun; on tyytyväinen siihen, että virasto on tehostanut tutkimus- ja innovointitoimiaan toteuttamalla hankkeita tekoälyn, saumatonta ja kontaktitonta rajanylitystä koskevan teknologian ja sisäisen turvallisuuden aloilla; panee merkille, että Strasbourgissa sijaitsevan toimipaikan toista laajennusta koskeva viraston hanke etenee suunnitellusti; panee lisäksi merkille, että virasto tarkasteli tätä hanketta uudelleen ja yritti saada sen puitteissa lisäkapasiteettia käyttöön ennen odotettua valmistumista vuonna 2028 modulaaridatakeskuksen, toimistotilojen supistamisen ja toimintapaikan laajennuksen vaiheittaisen rakentamisen avulla;

6. pitää myönteisenä, että virasto antaa yhdessä Euroopan unionin turvapaikkaviraston (Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston seuraaja) ja eurooppalaisen raja- ja merivartioston kanssa aktiivista tukea niille jäsenvaltioille, joiden kautta muuttajat ja turvapaikanhakijat pääasiallisesti saapuvat unioniin; panee merkille, että useiden vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien keskuskomponentti on viraston vastuulla ja että nämä järjestelmät ovat puolestaan yhteydessä kansallisiin järjestelmiin;

7. on tyytyväinen siihen, että virasto jatkaa unionin politiikkojen täytäntöönpanon tukemista ihmisten ja tavaroiden vapaan liikkuvuuden, yhteisen matkustusviisumin, rajavalvonnan, maahanmuuton ja turvapaikka-asioiden aloilla sekä kansallisten lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten välisen yhteistyön tukemista myös järjestäytyneen rikollisuuden, ihmisten salakuljetuksen, ihmiskaupan ja terrorismin torjunnassa;

Henkilöstöpolitiikka

8. panee merkille, että 31. joulukuuta 2021 henkilöstötalukosta oli täytettyinä 90,61 prosenttia ja että unionin talousarviossa hyväksytyistä 213 väliaikaisesta toimesta 193 oli täytettyinä (vuonna 2020 hyväksytyitä toimia oli 202); panee merkille, että vuonna 2021 viraston palveluksessa oli lisäksi 107 sopimussuhteista toimihenkilöä ja 10 kansallista asiantuntijaa ja hyväksytyitä toimia oli vastaavasti 132 ja 11;

9. korostaa, että vuonna 2021 virastosta lähti seitsemän työntekijää, mikä merkitsee 5,5 prosentin vaihtuvuutta, ja toteaa, että tämä ylittää 5 prosentin tavoitetasoa ja vuoden 2020 3,7 prosentin vertailutason; panee tyytyväisenä merkille, että viraston johto seuraa ja arvioi tämän indikaattorin taustalla olevia syitä; panee viraston vastauksista merkille, että viraston järjestämissä lähtöhaastatteluisia syiksi ilmoitettiin muun muassa sopimusten lyhyt kesto, niiden matalat palkkaluokat ja suuri työmäärä; korostaa tarvetta lisätä joustavuutta henkilöresurssien saatavuudessa, jotta virasto kykenee mukautumaan työmäärän vaihteluihin ja mahdollisiin viivästyksiin asiaa koskevien säädösten hyväksymisessä; kehottaa komissiota käymään rakentavaa vuoropuhelua viraston kanssa ja käsittelemään näitä kysymyksiä määrittäessään saatavilla olevia resursseja tulevissa henkilöstötalukoissa;

Viraston vastaus ja sen toteuttamat toimet

hyväksyi 25. toukokuuta 2023 EES-järjestelmän täytäntöönpanoa koskevan uuden strategian, yksinkertaisempaan toimivaan tuotteeseen perustuvan lähestymistavan sekä esitetyn yhteentoimivuusaikataulun täydellisen tarkistuksen. Tämä aikataulu sisältää useita aaltoja, joiden tavoitteena on tuottaa yhteentoimivuuskomponentit julkaisemalla versioita jaksoittain 6–9 kuukauden välein vuoteen 2026 saakka. Lisäksi tähän suunnittelun muuttamiseen liittyy useita ehtoja, ja ohjelman hallintoneuvosto on suositellut, että kaikki sidosryhmät tekevät kaikkensa noudattaakseen niitä. Hallintoneuvosto keskustelee 31. toukokuuta uuden EES-järjestelmää koskevan strategian ja yhteentoimivuuden etenemissuunnitelman vahvistamisesta.

Tietotekniikkavirasto panee huomautuksen merkille.

Tietotekniikkavirasto panee huomautuksen merkille.

Tietotekniikkavirasto panee huomautuksen merkille.

Saadakseen paremman käsityksen henkilöstön suuren vaihtuvuuden syistä tietotekniikkavirasto on suorittanut johdonmukaisesti lähtöhaastatteluja. Lähtöhaastattelujen analyysin perusteella vuonna 2021 suurin osa haastatelluista esitti työpaikan vaihtamisen pääsyyksi paremmat uramahdollisuudet. Paremmat uramahdollisuudet tarkoittivat haastateltujen mukaan korkeampaa palkkaluokkaa, sopimusten pidempää kestoa ja uusittavissa olevia sopimuksia. Toiseksi merkittävin syy muiden mahdollisuuksien etsimiseen olivat perhe- ja/tai henkilökohtaiset syyt, ja kolmannella sijalla oli tarve parantaa työ- ja yksityiselämän tasapainoa. Suuri osa haastatelluista ilmoitti, että suuri työmäärä vaikutti kielteisesti heidän työ- ja yksityiselämänsä tasapainoon.

Tietotekniikkavirasto rekrytoi pääasiassa tietotekniikan alan osajia, joiden kysyntä työmarkkinoilla ja kaikissa EU:n toimielimissä on suuri. Suurin osa toimista kuuluu mataliin palkkaluokkiin, niiden kesto on lyhyt tai niitä ei voida uusida, ja tästä syystä ne eivät ole houkuttelevia eikä niitä pidetä kilpailukykyisinä työtarjouksina markkinoilla. Kaikista tehdyistä työtarjouksista 40 prosenttia hylättiin. Tärkeimpiä syitä olivat kiinnostuksen puute lyhytaikaisiin sopimuksiin ja/tai sopimukseen, joita ei voida uusida, muista EU:n toimielimistä

Vastuuvapauden myöntävän viranomaisen havainnot	Viraston vastaus ja sen toteuttamat toimet
<p>10. panee huolestuneena merkillä viraston sukupuolijakauman ja toteaa, että sen ylimmässä johdossa oli kaksi miestä (100 prosenttia) eikä ollenkaan naisia, sen hallintoneuvostossa oli 49 miestä (81,7 prosenttia) ja 11 naista (18,3 prosenttia) ja koko henkilöstössä 215 miestä (69,4 prosenttia) ja 95 naista (30,6 prosenttia); toteaa, että vastuu henkilöiden nimittämisestä hallintoneuvostoon on kunkin jäsenvaltion asiaankuuluvilla kansallisilla viranomaisilla; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan aktiivisesti huomioon sukupuolten tasapuolisen edustuksen viraston hallintoneuvoston jäseniä ehdotettaessa ja nimitettäessä; panee merkillä viraston pyrkimykset sukupuolten tasapuolisen edustuksen parantamiseksi ja pitää myönteisenä vuonna 2021 tapahtunutta hienoista kehitystä; kehottaa virastoa kuitenkin pyrkimään aktiivisesti sukupuolten tasapuoliseen edustukseen ja ilmoittamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle asiaa koskevasta toimintasuunnitelmasta; muistuttaa myös, että on tärkeää varmistaa tasapainoinen maantieteellinen edustus viraston johdossa ja henkilöstössä;</p>	<p>löydetty paremmat uramahdollisuudet tai muiden toimielinten tarjoama korkeampi palkkaluokka.</p> <p>Uusi toimitusjohtaja Agnès Diallo aloitti tehtävässään maaliskuun 2023 puolivälissä, ja tämä vaikutti viraston ylimmän johdon kokoonpanoon sukupuolten tasapuolisen edustuksen näkökulmasta.</p>
<p>11. panee merkillä, että vuonna 2021 virasto käynnisti 15 valintamenettelyä ja vastaanotti 1 944 hakemusta yhteensä 18 palvelukseenottomenettelyyn; antaa virastolle tunnustusta ilmoitetuista tehokkuushyödyistä ja viraston palvelukseenottoprosessin parantumisesta sekä sen julkisuuskuvasta houkuttelevana työnantajana; panee tässä yhteydessä merkillä viraston eri toimet, kuten "Agile recruitment"-pilottihankkeen, viraston osallistumisen verkossa järjestettyihin maailmanlaajuisiin "Women in Tech"-uramessuihin, avoimia toimia koskevien ilmoitusten julkaisemisen myös muualla kuin viraston verkkosivustolla sekä profiilien ryhmittämisen tai olemassa olevien varallaolueluettelojen käytön vastaavien palkkaluokkien tai tehtäväryhmien osalta; panee lisäksi merkillä, että viraston osaamiskehystä analysoitiin, ja kannustaa virastoa kehittämään osaamiseen perustuvan henkilöstöhallintostrategian;</p>	<p>Tietotekniikkavirasto panee huomautuksen merkillä.</p>
<p>12. kiittää virastoa sen nollatoleranssilinjasta häirinnän suhteen; toteaa, että vuonna 2021 virasto käsiteli 14:ää tapausta, jotka liittyivät työpaikkakiusaamiseen tai seksuaaliseen häirintään; toteaa tässä yhteydessä lisäksi, että virasto suoritti kaksi alustavaa arviointia, joiden johdosta käynnistettiin kolme hallinnollista tutkimusta ja irtisanottiin yksi henkilöstön jäsen; pitää myönteisenä viraston järjestämiä verkkoseminaareja ja tiedotustilaisuuksia häirinnän ehkäisemisestä ja häirintäyhdyshenkilöiden tehtävästä sekä sen toteuttamia toimenpiteitä, joilla parannetaan viraston henkilöstön työhyvinvointia ja työ- ja yksityiselämän tasapainoa mielenterveyttä käsittelevien verkkoseminaarien ja henkilökohtaisen ohjauksen avulla;</p>	<p>Vuonna 2021 sekä johtajille että koko henkilöstölle järjestettiin erityinen kokous, jossa käsiteltiin häirinnän ehkäisemistä.</p> <p>Virasto tarjosi myös mielenterveys- ja hyvinvointiohjelman, johon kuului kymmenen sertifioitujen kliinisten psykologien pitämä verkkoseminaari. Lisäksi johtajille järjestettiin yksi erityinen verkkoseminaari, jonka tarkoituksena oli tukea heitä tehtävissään. Ohjelma tarjosi myös tilaisuuden järjestää työpajoja ryhmille (yksikkö/jaosto) ja käsitellä joitakin johtajien kriittisiksi katsomia erityisiä osa-alueita. Yhteensä tilattiin ja järjestettiin viisi työpajaa. Osana ohjelmaa järjestettiin myös henkilökohtaisia ohjausistuntoja sitä pyytäneille henkilöstön jäsenille. Lisäksi virasto tarjosi henkilöstölle helppokäyttöisen mielenhallintasovelluksen tilauksia.</p> <p>Vuonna 2021 tietotekniikkavirastossa ei raportoitu yhtään työuupumustapausta. Virasto yritti estää työuupumusta järjestämällä tiedotustilaisuuksia henkilöstön hyvinvoinnista ja konfliktien ja stressin hallinnasta, tarjoamalla psykologista tukea ja jatkamalla niin kutsutun FIT-ohjelman täytäntöönpanoa.</p>
<p>13. on tyytyväinen siihen, että virasto käyttää kaikkia henkilöstöhallinnon välineinä käytettävän SYSPER-järjestelmän perusmoduuleja ja useita valinnaisia moduuleja; kannustaa virastoa jatkamaan henkilöstöhallintojärjestelmänsä digitalisointia;</p>	<p>Tietotekniikkavirasto käyttää kaikkia SYSPER-järjestelmän perusmoduuleja ja useita valinnaisia moduuleja. Virasto otti kaikki moduulit käyttöön komission kanssa sovitun aikataulun mukaisesti (viraston käyttöön otosta vastaava hankepäällikkö). SYSPER-järjestelmän käytön merkitys on kasvanut merkittävästi SYSPER-NAP-transkoodauksen jälkeen. Virasto ei ota käyttöön kaikkia olemassa olevia moduuleja työjärjestyksessä olevien erojen vuoksi.</p>
<p>Hankinnat</p>	
<p>14. panee merkillä viraston ilmoittavan, että laaja-alainen tekninen kehys (Transversal Engineering Framework), joka on suurin viraston koskaan allekirjoittama hankintasopimus, on osoittautunut toimintakykyiseksi useissa viraston keskeisissä operatiivisissa toimissa ja että tavoitteena on edelleen maksimoida laaja-alaisen hankintojen hyödyt koordinoimalla eri toimeksisaajien työpanokset</p>	<p>Virasto aloitti vuodesta 2020 alkaen siirtymisen vertikaalisista hankinnoista laaja-alaisiin hankintoihin ydinjärjestelmien kehittämisessä ja ylläpidossa. Tämä tarkoitti sitä, että komissiolta periytynyt hankintamalli, joka perustui järjestelmäkohtaisiin (kyseisenä ajankohtana hallinnoitiin ainoastaan SIS II-, VIS- ja Eurodac-järjestelmiä) vertikaalisiin ja</p>

Vastuuvapauden myöntävän viranomaisen havainnot

useisiin hankkeisiin; panee merkille, että vuonna 2021 valmisteltiin ja allekirjoitettiin useita tärkeitä tarjouskilpailuja ja sopimuksia, jotka koskivat ECRIS-TCN:n keskusjärjestelmää, viisumitietojärjestelmän / biometrisen tunnistusjärjestelmän uuden testausympäristön päivitettyä versiota ja tulevan asiakirjahallintajärjestelmäratkaisun teknologian arviointia;

15. tuo esiin tilintarkastustuomioistuimen varauman sisältävän lausunnon maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta) ja toteaa sen liittyvän useampaa puitesopimusta koskevien kuuden vuonna 2021 suoritettun maksun (kokonaisarvo 18,11 miljoonaa euroa) sääntöjenvastaisuuksiin, ja toteaa, että näiden maksujen osuus oli 6,20 prosenttia vuonna 2021 käytettävissä olleista maksumäärärahoista; panee huolestuneena merkille, että vuosi 2021 on toinen peräkkäinen vuosi, jolta tilintarkastustuomioistuin antoi vastaavan varauman sisältävän lausunnon viraston hankintojen ja sopimushallinnon alalta; panee merkille, että viraston mukaan tältä osin sääntöjen noudattamiseen vaikuttavat useat tekijät, jotka liittyvät operatiiviseen ja talousarvion suunnitteluun, hankintamalliin, sopimussuhteiden kehityksen hallintaan sekä henkilöstömäärän riittämättömyyteen ja jotka rajoittavat viraston mahdollisuutta rajata sopimusten soveltamisalaa, kestoa ja arvoa; korostaa, että viraston hallinnoimiin laaja-alaisiin tietojärjestelmiin tehtävien lisäysten ja päivitysten vuoksi virasto oli siirtynyt vertikaalisesta hankinnasta poikkialaiseen hankintaan, minkä vuoksi komissiolta peritty alkuperäinen vertikaalinen hankintamalli ei enää ollut toimiva; toteaa, että tämän siirtymän pääasialliset syyt liittyivät toimittajariippuvuuden vähentämiseen ja mittakaavaetujen saavuttamiseen tai kustannusten alentamiseen;

16. nostaa esiin tilintarkastustuomioistuimen huomautukset 40 miljoonan euron erillissopimuksesta, jolla pannaan täytäntöön laaja-alaisia tietojärjestelmiä koskeva puitesopimus ja jonka virasto allekirjoitti täsmentämättä hankittujen palvelujen yksityiskohtia; panee viraston selvityksistä merkille, että teknologian nopea kehitys edellyttää suurempaa joustavuutta tietotekniikkahankinnoissa; huomauttaa, että viraston laatimat puitesopimukset edellyttävät suurta joustavuutta, jotta voidaan mukautua paitsi teknologiseen kehitykseen myös lainsäädännön muutoksiin, kuten uusien viraston hallinnoimien laaja-alaisen tietojärjestelmien luomiseen tai olevassa olevien mukauttamiseen; korostaa, että toistuvat viivästykset asiaa koskevien säädösten hyväksymisessä ja täytäntöönpanossa ovat täysin viraston vaikutusvallan ulottumattomissa, mutta ne ovat keskeisiä tekijöitä määrittäessä, miten yksityiskohtaisesti ja täsmällisesti virasto voi laatia puitesopimuksia ensimmäistä kertaa; panee lisäksi merkille viraston ilmoittaneen, että sen hankintaperiaatteet ja -käytännöt ovat parantuneet viime vuosien aikana mutta tällä on vain vähän merkitystä vanhojen voimassa olevien sopimusten kannalta; kehottaa virastoa arvioimaan saatuja kokemuksia ja tilintarkastustuomioistuimen näkemyksiä, jotta voidaan taata kestävien parannusten aikaan saaminen tällä alalla; tukee virastoa sen pyrkimyksissä hyväksyä hankintoja koskevat kattavat suuntaviivat ja ensimmäiset sopimushallintoa koskevat toimintaperiaatteet ja kehottaa virastoa toimittamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tällaiset asiakirjat, kun ne on hyväksytyt; kehottaa virastoa, tilintarkastustuomioistuinta ja komissiota tutkimaan mahdollisia ratkaisuja hankintojen joustavuuden ja mukautumiskyvyn parantamiseksi, jotta viraston toimeksianto voidaan toteuttaa tehokkaasti;

Viraston vastaus ja sen toteuttamat toimet

päästä pähän -puitesopimuksiin, ei enää ollut mahdollinen, kun viraston toimeksiantoa laajennettiin huomattavasti.

Tämä siirtyminen saatiin päätökseen vuonna 2022, kun laaja-alaisen teknisen kehityksen lisäksi lisättiin laaja-alaisen hankintojen toinen pilari ottamalla käyttöön laaja-alainen operaatiokehys.

Siirtyminen pois vertikaalisesta hankintamallista tuottaa odotettuja hyötyjä, joita ovat pääasiassa seuraavat:

- toimittajariippuvuuden väheneminen
- mittakaavaedut (erityisesti infrastruktuurin osalta)
- yhteentoimivuuden toteuttamiseen tarkoitetut sopimukset sekä niitä vastaavat synergiaedut järjestelmien välillä
- kustannusten väheneminen sellaisten sopimusten osalta, joita edeltää uudelleenkilpailuttaminen
- toimittajareservin merkittävä laajeneminen, joka vähentää vastaavasti liiallista riippuvuutta koskevia riskejä.

Tietotekniikkaviraston vuoden 2021 tilejä koskevan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen seurantaan koskeva toimintasuunnitelma sisältää seuraavat toimet, joissa käsitellään osaa tästä huomautuksesta:

1. Lisätään hankintojen ja sopimusten hallintaa koskeviin ohjeisiin lisätarkastuksia, jotta voidaan havaita mahdollinen poikkeaminen perustana olevasta puitesopimuksesta. Lisäksi tarjousmenettely dokumentoidaan ja siihen sovelletaan poikkeusmenettelyä ja/tai se edellyttää puitesopimuksen muuttamista etukäteen.
2. Sisällytetään omaisuudenhallintapolitiikkaan valvonta, jolla tarkastetaan perustason ylläpito- ja vakuutus sopimukset, ja toteutetaan vastaavat menettelyt ja tarkastukset. Valvonta tulisi yhdistää inventointiprosessiin, jota käytetään laaja-alaisessa operaatiokehityksessä määriteltyjen rahoitustarjousten yhteydessä.
3. Tutkitaan jälkikäteen tapaukset, joissa toimituspäiviä on muutettu epävirallisesti, virheen luonteen selvittämiseksi ja toteutetaan asianmukaiset toimenpiteet.

Huomautuksen tämän osan huomioon käsittelemiseksi viraston toimintasuunnitelmaan sisältyy seuraavaa:

1. Tilintarkastustuomioistuimen havaitsemien talousarviosuunnitteluun liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi
 - määritellään vähimmäisasiakirjat, joita tarvitaan säädöksiin liittyviä rahoitus selvityksiä koskeviin kuulemisiin, ja luodaan perusta vastaavalle sisäiselle suunnittelulle
 - päivitetään rahoitusta koskeva yhteisymmärryspöytäkirja komission kanssa siten, että siihen sisällytetään pakolliset järjestelmälliset alustavat kuulemiset säädöksiin liittyvistä rahoitus selvityksistä.
2. Tarkistetaan hankintaohjeet ja vastaavat tarkastukset seuraavien seikkojen osalta:
 - rajoitetaan yleinen ”tarjottu aika ja keino” -sopimusmenettely (allekirjoitetun sopimuksen 19 täytäntöönpanomuoto) mahdollisimman pieneen keston, soveltamisalan tarkkuuden ja suoritteiden osalta
 - tarkistetaan aina, kun se on mahdollista ja kun tämän suorittamiseen ei tarvita lisähenkilöstöä, miten tarkastukset on dokumentoitu, ja otetaan esimerkiksi käyttöön tarkistuslistoja jo käytössä olevien listojen lisäksi.
 - 3. Tehdään riskinarviointi ja kustannus-hyötyanalyysi sen määrittämiseksi, millä organisaatorakenteella, henkilöstömäärällä ja tarkastusten intensiteetillä voitaisiin minimoida vaatimustenmukaisuuteen kohdistuvat riskit.
4. Muutetaan viisumitietojärjestelmästä tehty sopimusta 19 selkeään oikeusperustan luomiseksi valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle, jotta tämä voi hyväksyä maksut viraston varainhoitosääntöjen 73 artiklan 3 kohdan mukaisesti,

Vastuuvapauden myöntävän viranomaisen havainnot

Viraston vastaus ja sen toteuttamat toimet

	sisällyttämällä siihen edelleen käynnissä olevat palvelupyynnöt. 5. Tarkistetaan kysynnähallintaprosesseja sen varmistamiseksi, että virasto täyttää tekniset, taloudellisiin ja henkilöresursseihin liittyvät vaatimukset, kun sille annetaan uusia tehtäviä.
17. panee merkille viraston kannan, jonka mukaan tilintarkastustuomioistuimen havaitsemista muodollisista sääntöjenvastaisuuksista ei koitunut taloudellista vahinkoa unionin talousarviolle;	Tietotekniikkavirasto panee huomautuksen merkille.
18. nostaa esiin, että vuonna 2021 virasto allekirjoitti 759 oikeudellista sitoumusta; toteaa, että viraston hankintahenkilöstössä työskentelee 14 henkeä (11 virkamiestä ja 3 avustajaa); korostaa, että virastolla ei ole asianmukaisen palkkaluokan virkaa täysimittaisen hankintayksikön perustamiseksi; kehottaa komissiota ottamaan huomioon nämä tarpeet määrittäessään saatavilla olevia resursseja tulevissa henkilöstötaulukossa;	Tietotekniikkavirasto panee huomautuksen merkille.

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä etiikka ja avoimuus

19. panee merkille viraston nykyiset toimet ja jatkuvat pyrkimykset, joiden tarkoituksena on turvata avoimuus, eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä väärinkäytösten paljastajien suojeleminen; pitää myönteisenä, että virasto tarkisti ja hyväksyi vuonna 2021 väärinkäytösten paljastamista koskevat suuntaviivat, jotta viraston sisäisen tarkastuksen toiminnolle voitiin antaa tehtäväksi tarjota luottamuksellista ja puolueetonta ohjausta väärinkäytösten paljastamista koskevista säännöistä;	Tietotekniikkavirasto hyväksyi kesäkuussa 2018 komission mallipäätöksen täytäntöönpanosäännöistä, joissa vahvistetaan väärinkäytösten paljastamista koskevat ohjeet. Päätöstä tarkistettiin maaliskuussa 2022. Näiden ohjeiden mukaan henkilöstön jäsen voi käyttää mitä tahansa seuraavista turvallisista kanavista: <ul style="list-style-type: none">■ henkilöstön jäsenen esimies tai toimitusjohtaja (ensimmäinen vaihtoehto)■ hallintoneuvoston puheenjohtaja tai suoraan OLAF (toinen vaihtoehto)■ komission tai neuvoston puheenjohtaja, parlamentin puhemies tai Euroopan tilintarkastustuomioistuimen presidentti tai oikeusasiamies (viimeisenä keinona). Alustavaa luottamuksellista ja puolueetonta kuulemistä ja opastusta varten henkilöstön jäsen voi lisäksi kääntyä joko sisäisen tarkastuksen yksikön puoleen tai käyttää nimettömänä OLAFin verkkopohjaista petosilmoitusjärjestelmää. Vuonna 2021 henkilöstölle järjestettiin yksi tiedotustilaisuus väärinkäytösten paljastamisesta osana etiikkaa, lahjomattomuutta ja eturistiriitoja koskevaa säännöllistä vuotuista koulutusta.
20. panee tyytyväisenä merkille, että virasto julkaisee vuosittain verkkosivustollaan hallintoneuvoston jäsenten ja ylimmän johdon sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset ja ansioluettelot; pitää myönteisenä, että virasto on perustanut avoimuusrekisterin, jossa sen ylemmän johdon ja talouden toimijoiden väliset kokoukset julkaistaan viraston verkkosivustolla;	Tietotekniikkaviraston eturistiriitojen ennaltaehkäisyä ja hallintaa koskevien sääntöjen mukaan hallintoneuvoston jäsenten on annettava vuosittain sidonnaisuuksia koskeva ilmoitus ja vuosittainen julkinen sitoumus. Ylimmän johdon on toimitettava sidonnaisuuksia koskeva ilmoitus vuosittain (tai milloin tahansa tilanteen muuttuessa) tietotekniikkaviraston henkilöstön eturistiriitojen ennaltaehkäisyä ja hallintaa koskevien täytäntöönpanosääntöjen mukaisesti (hallintoneuvoston päätös 2020-405, 23.12.2020). Täytäntöönpanosäännöissä vahvistetaan toimitusjohtajaa ja varatoimitusjohtajaa koskevat erityismääräykset. Ilmoitukset ovat saatavilla viraston verkkosivustolla.

Sisäinen valvonta

21. panee merkille, että Euroopan tietosuojavaltuutettu suoritti vuonna 2018 tietosuojatarkastuksen toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) ja viisumitietojärjestelmän (VIS) osalta ja vuonna 2019 Eurodacin osalta, jotka ovat kaikki viraston operoimia ja hallinnoimia, ja että tarkastusten perusteella annettiin yhteensä 72 suositusta; toteaa, että virasto on pannut näitä suosituksia täytäntöön ja että se järjestää neljännesvuosittain tilannekatsauksia niiden täytäntöönpanon edistymisen seuraamiseksi; kannustaa virastoa pitämään tietosuojaa koskevat toimensa asialistansa kirjassa; pyytää virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle näiden suositusten täytäntöönpanon edistymisestä;	Tietotekniikkavirasto panee huomautuksen merkille.
---	--

Vastuuvapauden myöntävän viranomaisen havainnot

22. suhtautuu myönteisesti viraston sisäistä valvontajärjestelmää koskevaan vuotuiseseen arviointiin, jossa todettiin, että viraston sisäinen valvontajärjestelmä on olemassa, toimiva ja vaikuttava, vaikka joitakin parannuksia tarvitaan; on myös tyytyväinen edistymiseen tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten ja parlamentin aiempien vastuuvapauspäätöslauselmien noudattamisessa ja siihen, että virasto on pannut täytäntöön tilintarkastustuomioistuimen suositukset vuosilta 2018 ja 2019 julkisia hankintoja koskevien sääntöjen noudattamatta jättämisestä; muistuttaa, että jäljellä olevien kahden huomautuksen osalta työ on vielä kesken; kehottaa virastoa tehostamaan toimiaan toteuttaakseen korjaavia toimenpiteitä tilintarkastustuomioistuimen jäljellä olevien huomautusten osalta;

23. panee merkille, että vuoden 2021 lopussa tarkastussuosituksen toteutusaste oli 77 prosenttia (24 suositusta oli pantu täytäntöön ja 37 suositusta oli määrää panna täytäntöön); toteaa, että vuoden 2021 lopussa avoimena oli yhteensä 32 suositusta, joista yksikään ei ollut ”kriittinen”; panee huolestuneena merkille, että seitsemän suositusta oli myöhässä, mikä tarkoittaa, että suositusten täytäntöönpano oli kesken, vaikka täytäntöönpanon määräaika oli päättynyt; kehottaa virastoa panemaan jäljellä olevat suositukset viipymättä täytäntöön ja raportoimaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle saavutetusta edistyksestä; katsoo, että Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) kertomuksen OC-2020-0441-A2 havainnot olisi asetettava vastuuvapauden myöntävän viranomaisen saataville; pyytää virastoa lisäksi toimittamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle raportin OLAFin suositusten täytäntöönpanosta;

Digitalisaatio ja vihreä siirtyminen

24. kiittää virastoa sen erilaisista energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävistä toimista, joista esimerkkejä ovat ekosähkö ja yksinomaan kierrätyspaperin käyttö sekä Tallinnan rakennuksen lämmittäminen palvelinhuoneesta talteenotetulla lämmöllä; kehottaa virastoa nopeuttamaan unionin ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän (EMAS) mukaisen sertifiointin saamista koskevia menettelyjä; pyytää virastoa lisäksi toimittamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle viimeisimpiä ympäristöselontekojaan koskevat kertomukset;

25. panee merkille viraston vuonna 2021 toteuttamat kyberturvallisuuden alan lisätoimenpiteet, kuten asiaa koskevien kuuden standardin hyväksymisen ja tietoturvaloukkauksia käsittelevän ryhmän perustamiseen liittyvien toimien käynnistämisen sekä viraston jatkuvan yhteistyön EU:n toimielinten, elinten ja virastojen tietotekniikan kriisiryhmän (CERT-EU) kanssa ja jäsennellyn tietoturvariskien hallinta- ja valvontakehyksen täytäntöönpanon; toteaa, että vuonna 2021 virasto teki yhteistyötä Euroopan unionin kyberturvallisuusviraston (ENISA) kanssa unionin kyberturvallisuuslainsäädännön käytännön täytäntöönpanossa ja viraston vuotuisessa kyberturvallisuusraportissa; kehottaa virastoa ottamaan käyttöön uusia talousarvion ja hankintojen digitalisoinnin välineitä, kuten sähköiset allekirjoitukset, sähköiset sopimukset ja sähköinen laskutus;

Toiminnan jatkuvuus covid-19-kriisin aikana

26. on tyytyväinen viraston kykyyn varmistaa sen hallinnoimien järjestelmien keskeytymätön käytettävyys ja häiriönsietokyky sekä Schengen-alueen normaali toiminta huolimatta vuonna 2021 jatkuneen covid-19-pandemian aiheuttamista haasteista; panee kuitenkin tässä yhteydessä merkille, että uusien järjestelmien kehittämistä koskevia täytäntöönpanoaikatauluja tarkistettiin, koska laitteistojen saatavuudessa oli puutteita, laitteiden toimituksissa ja asennuksissa oli viivästymisiä ja paikan päällä oli vähemmän henkilöstöä ja toimeksisaajia;

Viraston vastaus ja sen toteuttamat toimet

Tietotekniikkavirasto panee huomautuksen merkille. Hallintoneuvoston tarkastus-, vaatimustenmukaisuus- ja rahoituskomitea tehosti vuonna 2022 tilintarkastustuomioistuimen jäljellä olevien huomautusten täytäntöönpanon seurantaan. Virasto otti hiljattain käyttöön erityisen toimintasuunnitelman, jossa käsitellään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen huomautuksia. Tarkastus-, vaatimustenmukaisuus- ja rahoituskomitea on seurannut tiiviisti toimintasuunnitelman toteuttamista huomautusten nopean ja täydellisen täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Tietotekniikkavirasto panee huomautuksen merkille. Hallintoneuvoston tarkastus-, vaatimustenmukaisuus- ja rahoituskomitea tehosti vuonna 2022 jäljellä olevien tarkastussuosituksen täytäntöönpanon seurantaan, jotta voidaan varmistaa niiden nopea ja täydellinen täytäntöönpano.

Tietotekniikkavirasto panee huomautuksen merkille.

Ydintoimintajärjestelmien osalta tietotekniikkavirastoon ei ole viime vuosina tehty keskusjärjestelmiin kohdistuvia kyberhyökkäyksiä. Virasto kuitenkin jatkoi säädöksistä johtuvien toimenpiteiden täytäntöönpanoa yhdessä vakiintuneiden riskinhallintaprosessien kanssa varmistaa, että reagointimekanismeilla torjutaan tehokkaasti kyberhyökkäyksiä. Tämä edellyttää, että käytettävissä on kyberturvallisuusvalmiuksia verkon reuna-alueella huolimatta covid-19-pandemian aiheuttamista haasteista ja Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan synnyttämistä hybridiuhkista muuttuvassa turvallisuusuhkaympäristössä. Virasto suorittaa säännöllisesti suunnitelmien mukaisia turvallisuusuhkajärjestelyjä, ja jäsenvaltiot osallistuvat niihin. Siten voidaan testata keskeisiä häiriönsietokyvyn osatekijöitä päästä päänäkökulmasta.

Lainsäädännössä edellytetään, että viraston ensisijaisena tavoitteena on varmistaa järjestelmien keskeytymätön käytettävyys kaikille käyttäjille. Tämä saavutettiin huolimatta covid-19-pandemiasta ja geopoliittisen tilanteen muutoksista. Toimitusketju oli yksi keskeinen osatekijä, joihin nämä seikat vaikuttivat, ja sen vuoksi viraston päivittäiseen toimintaan tarvittavien teknisten komponenttien saatavuus oli rajallinen. Näistä tunnetuista vaikeuksista huolimatta virasto ja sen henkilöstö tekivät kaikkensa taatakseen, että kaikki tietotekniikkaviraston hallinnoitavaksi osoitetut järjestelmät pysyivät käyttäjien käytettävissä koko ajan. Se on kiitettävä saavutus, jonka keskusjärjestelmän käytettävyyttä ja

Vastuuvapauden myöntävän viranomaisen havainnot

Viraston vastaus ja sen toteuttamat toimet

27. antaa virastolle tunnustusta sen tekemästä yhteistyöstä muiden unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen kanssa tietämyksen ja parhaiden käytäntöjen vaihtamiseksi toiminnan jatkuvuuteen liittyvissä asioissa; kiittää virastoa myös siitä, että se on osallistunut toimielinten välisen turvallisuusasioiden koulutus- ja tietoisuusryhmän sekä oikeus- ja sisäasioiden turvallisuusvastaavien verkoston aloitteisiin yhteisten turvallisuuskysymysten käsittelemiseksi;

vastausaikaa koskevien keskeisten suorituskykyindikaattorien erinomaiset tulokset vahvistavat.

Tietotekniikkavirasto järjesti edelleen kaksi turvallisuusvastaavien verkoston kokousta vuodessa, mikä on osoitus jäsenvaltioiden viranomaisten ja niiden turvallisuustoimintojen suuresta kiinnostuksesta ja sitoutuneisuudesta. Niiden kaikkien tavoitteena on varmistaa ydintoimintajärjestelmien asianmukainen suojaus. Virasto kehittää myös turvallisuushäiriöihin reagointia koskevia valmiuksia yhteentoimivuuskehityksen (yhteistyöryhmän) puitteissa. Näin edistetään operatiivista yhteistyötä ympärivuorokautisesti toimivalla kansainvälisellä reagoinnilla.

Muita asioita

28. on tyytyväinen viraston aktiiviseen toimintaan verkossa vuonna 2021 ja panee merkille sen sosiaalisen median mittareissa tapahtuneet parannukset; antaa virastolle tunnustusta sen panoksesta ulkoisiin verkkokampanjoihin, kuten "Digital EU" ja "Women in Tech", ja siitä, että se on järjestänyt hyvän tavoitavuuden tapahtumia, kuten vuosittaisen konferenssin ja eu-LISAn tietotekniikan alan pyöreän pöydän keskusteluja;

Tietotekniikkavirasto panee huomautuksen merkille.

29. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen⁽³⁾ toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 10. toukokuuta 2023 antamaansa päätöslauselmaan.

Tietotekniikkavirasto panee huomautuksen merkille.

2.11. Ympäristöhallinto

Hyväksyttyään ympäristöpolitiikkansa vuonna 2022 virasto on sitoutunut ottamaan käyttöön sisäisen ympäristöasioiden hallintajärjestelmän ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän (EMAS-järjestelmä) mukaisesti. Se pyrkii saamaan EMAS-sertifioinnin vuoteen 2024 mennessä. Näin varmistetaan, että tietotekniikkaviraston toimet ovat hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen tähtäävän aloitteen eli Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisia kaikilla viraston toiminta-aloilla.¹⁴⁸

Virasto laati vuonna 2022 vuoden 2021 ympäristöselonteon, jossa kerrotaan yksityiskohtaisesti tavoitteista, seurannasta ja edistymisestä. Selonteossa on yhteenvetotaulukko, jossa esitetään ympäristövaikutusten lähteet, toimintasuunnitelmat ja suorituskykyindikaattorit kaikista ympäristöön liittyvistä näkökohdista. Vuoden 2022 ympäristöselonteko on valmisteilla.

2.12. Johdon laatima arvio

Viraston johto on kohtuullisen vakuuttunut siitä, että käytössä olevat sisäiset valvontajärjestelmät ovat asianmukaiset ja että ne toimivat suunnitellusti. Vuonna 2022 havaittiin ja hallittiin suuria riskejä, kuten vuoden aikana tehtyjen sisäisten ja ulkoisten tarkastusten tulokset vahvistavat.

2.13. Ulkoinen arviointi

Tietotekniikkaviraston perustamisasetuksen 39 artiklan mukaan viraston **toimintaa on arvioitava viiden vuoden välein**, ja seuraava arviointi on määrä suorittaa vuonna 2023. Komission arvioinnissa tarkastellaan viraston suorituskykyä suhteessa sen toimeksiantoon, tavoitteisiin, toimipaikkoihin ja tehtäviin. Arvioinnissa arvioidaan myös, miten onnistuneesti virasto edistää ja tuo lisäarvoa EU:n laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiiviseen hallintointiin ja onko se onnistunut luomaan koordinoitun, kustannustehokkaan ja johdonmukaisen tietotekniikkaympäristön oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmiä varten.

Tulevan ulkoisen arviointinsa valmistelemiseksi tietotekniikkavirasto suoritti vuonna 2022 **riippumattoman**

¹⁴⁸ Lisätietoja on **Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa** koskevalla komission verkkosivustolla.

vertailevan arvioinnin ydintoimintajärjestelmiensä operatiivisesta hallinnoinnista. Saadakseen kattavan yleiskuvan operatiivisesta suorituskyvystään virasto arvioi myös kehittämiskäytäntöjä, hankintastrategiaa ja käytettävissä olevia henkilöresursseja sekä viraston panosta asiaankuuluvien EU:n toimintapolitiikkojen täytäntöönpanoon. Koska arvioinnin kattama ala on laaja, lopullinen arviointikertomus on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2023 puoliväliin mennessä.

3

ASSESSMENT OF THE EFFECTIVENESS OF THE ICF

The effectiveness of the internal control framework (ICF) and major corporate risks for the reporting period.

Sisäisen valvonnan kehityksen tehokkuuden arvio

3.1. Sisäisen valvonnan kehityksen tehokkuus

3.1.1. Menetelmät

Sisäisen valvonnan järjestelmät auttavat organisaatioita saavuttamaan tavoitteensa ja pitämään samalla yllä operatiivista ja taloudellista suorituskykyä asiaankuuluvien sääntöjen ja määräysten mukaisesti. Moitteettomasti toimiva sisäisen valvonnan järjestelmä tukee vakaata päätöksentekoa ja auttaa vähentämään riskejä hyväksyttävillä tasoilla kustannustehokkailla tarkastuksilla. Tietotekniikkaviraston hallintoneuvosto antoi vuonna 2019 toimitusjohtajan tehtäväksi toteuttaa sisäisen valvonnan kehys hallintoneuvoston hyväksymien periaatteiden ja ominaisuuksien mukaisesti¹⁴⁹.

Viraston sisäisen valvonnan kehityksessä on seuraavat viisi osatekijää: 1) valvontaympäristö, 2) riskinarviointi, 3) valvontatoimet, 4) tiedotus ja viestintä sekä 5) seurantatoimet. Nämä viisi osatekijää liittyvät toisiinsa, ja niiden on oltava käytössä ja toimivia kaikilla viraston tasoilla, jotta toiminnan sisäinen valvonta on tehokasta. Lisäksi kehityksessä esitetään kunkin osatekijän perustana olevat periaatteet ja kuhunkin periaatteeseen liittyvät ominaisuudet, jotka määrittävät viraston erityisten hallintojärjestelyjen mukaan. Nämä sisäisen valvonnan periaatteet ja ominaisuudet muodostavat tietotekniikkaviraston varainhoitosääntöjen 45 artiklan 2 kohdassa asetetut vähimmäisvaatimukset.¹⁵⁰

Sisäisen valvontajärjestelmän tehokkuuden varmistamiseksi toimitusjohtajan tehtävänä on arvioida sisäisen valvonnan kehityksen tehokkuus vuosittain. Viraston varatoimitusjohtaja nimitettiin riskinhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaavaksi päälliköksi tukemaan tietotekniikkaviraston sisäisen valvonnan kehityksen perustamista, seurantaa, täytäntöönpanoa ja arviointia sekä siitä raportointia. Vuonna 2022 riskinhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaavan päällikön tehtävä siirrettiin tilapäisesti hallinto- ja valmiusyksikön päälliköille 1. marraskuuta 2022 ja 16. maaliskuuta 2023 väliseksi ajaksi, koska riskinhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaavaksi päälliköksi nimitetty varatoimitusjohtaja nimitettiin väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi uuden toimitusjohtajan nimittämiseen asti (ks. lähemmin **kohta 2.2.4**).

Sisäisen valvonnan kehityksen vuotuisessa arvioinnissa laaditaan seurantakriteerit kullekin sisäisen valvonnan periaatteelle ja määritetään sisäisen valvonnan vahvuudet ja alueet, joilla on parantamiseen varaa. Lisäksi tehdään arvioinnit periaatteellisella ja osatekijöiden tasolla sekä yleisesti. Kunkin sisäisen valvonnan kehystä koskevan periaatteen indikaattorit, niiden perustasot ja tavoitteet määritetään sisäisen valvonnan seurantakriteerien hyväksymisestä ja riskinhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaavan päällikön nimittämisestä tehdyn toimitusjohtajan päätöksen liitteessä 2. Arviointia varten riskinhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaava päällikkö kerää ja analysoi määritettyjen seurantakriteerien perusteella tietoja viraston eri tietolähteistä, muun muassa henkilöstökyselyistä, poikkeuksista ja vaatimustenvastaisia tapahtumia koskevasta rekisteristä, sisäisistä ja ulkoisista valvontaraporteista ja viraston toimintaprosesseja koskevista muista asiakirjoista.

3.1.2. Arvioinnin tulokset

Sisäisen valvonnan seurantakriteerit

Itsearviointin tulokset osoittivat, että vuonna 2023 tietotekniikkavirasto täytti tai täytti osittain 81 prosenttia sisäisen valvonnan seurantakriteereistä, kuten myös vuonna 2022.

Sisäisen valvonnan seurantakriteerit	2022	2023
Indikaattorien määrä yhteensä	79	79
Täytetty	55 (70 %)	56 (71 %)

¹⁴⁹ Tietotekniikkaviraston hallintoneuvoston päätös nro 2019-042, tehty 19. maaliskuuta 2019, tietotekniikkaviraston tarkistetun sisäisen valvonnan kehityksen hyväksymisestä.

¹⁵⁰ Tietotekniikkaviraston varainhoitosäännöt, hallintoneuvoston päätös nro 2019-198, tullut voimaan 1.9.2019.

Täytetty osittain	9 (11 %)	8 (10 %)
Ei täytetty	15 (19 %)	15 (19 %)
Ei saatavilla	0 (0 %)	0 (0 %)

Sisäisen valvonnan vahvuudet ja puutteet

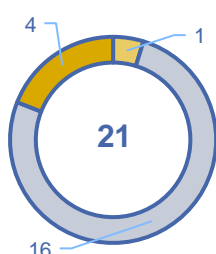
Vuonna 2022 arvioinnissa havaittiin 21 sisäisen valvonnan puutetta. Niistä yksi oli merkittävä, 16 kohtalaisia ja neljä vähäistä.

Virasto toteutti vuonna 2022 erilaisia toimia, joilla pantiin korjaussuunnitelmia täytäntöön ja poistettiin sisäisen valvonnan puutteita. Joihinkin sisäisiin puutteisiin liittyvät riskit kasvoivat vuonna 2022, minkä vuoksi kahden puutteen vakavuus lisääntyi:

- 2 kohtalaista puutetta poistettiin
- 1 vähäinen puute poistettiin
- 1 merkittävä puute alennettiin kohtalaiseksi
- 1 kohtalainen puute alennettiin vähäiseksi
- 1 kohtalainen puute korotettiin merkittäväksi
- 1 vähäinen puute korotettiin kohtalaiseksi.

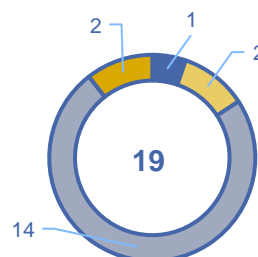
Vuoden 2023 arvioinnissa havaittiin yksi uusi kriittinen puute, joten sisäisen valvonnan puutteita oli yhteensä 19. Niistä yksi oli kriittinen, kaksi merkittävää, 14 kohtalaista ja kaksi vähäistä.

Puutteiden tilanne vuonna 2022

■ Merkittävä ■ Kohtalainen ■ Vähäinen

Puutteiden tilanne vuonna 2023

■ Kriittinen ■ Merkittävä ■ Kohtalainen ■ Vähäinen

Sisäisen valvonnan kehyksen osatekijät	Vahvuudet	Puutteet
I Valvontaympäristö	<ul style="list-style-type: none"> ■ Hallintoneuvosto ja sen tarkastus-, vaatimustenmukaisuus- ja rahoituskomitea valvovat sisäisiä tarkastuksia ■ Etiikkaa ja lahjomattomuutta koskeva viestintä ja koulutus parantunut 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vastuuvollisuutta vahvistettava entisestään
II Riskinarviointi	<ul style="list-style-type: none"> ■ Strategisten etenemissuunnitelma ja strategian täytäntöönpanon etenemissuunnitelma laadittu ■ Parannuksia riskinhallintaan, erityisesti riskien tunnistamiseen yksikkötasolla ■ Avoimuusrekisteri otettu käyttöön 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ennakkotarkastuksia lisäävä suunnittelun ja täytäntöönpanon yhdenmukaistamiseksi entistä paremmin ■ Ohjelmien hallintoneuvostoissa ei ole yhdenmukaista lähestymistapaa riskinhallintaan
III Valvontatoimet	<ul style="list-style-type: none"> ■ Hankehallinnan vaatimustenmukaisuuden valvonta automatisoitu ■ Tarkastussuosituksen täytäntöönpano ■ Sopimushallintaa koskevien periaatteiden hyväksyminen 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Sisäisen valvonnan puutteet EES-keskusjärjestelmää koskevassa hankkeessa ■ Valvonta-, riski- ja vaatimustenmukaisuusstrategia laadittava ■ Sopimushallintaa koskevien erityisohjeiden täytäntöönpano

IV Tiedotus ja viestintä	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pitkäaikaista säilyttämistä koskeva periaatteet tarkistettu ■ Asiakirjojen julkista saatavuutta koskevat ohjeet hyväksytyt ■ Tiedotusta erillisistä tietoliikennelinjoista parannettu 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ei puutteita
V Seurantatoimet	<ul style="list-style-type: none"> ■ Osallistuminen toiminnan kehittämisverkoston sisäisen valvonnan työryhmään 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vahvistuslausumien antamista ja varaumien arviointia koskevaa prosessia vahvistettava

Sisäisen valvonnan kehityksen osatekijöiden arviointi

I Valvontaympäristö

Valvontaympäristöä koskevalla osatekijällä tarkoitetaan käyttäytymistä, prosesseja ja rakenteita koskevia vaatimuksia, joista saadaan perusta sisäisen valvonnan toteuttamiselle koko organisaatiossa. Johdon tasolla hallintoneuvosto, toimitusjohtaja ja muu ylin johto luovat yleisen ilmapiirin, jossa sisäisten tarkastusten, myös odotettujen käytösnormien, merkitys tunnustetaan.

Sisäisen valvonnan kehityksessä on valvontaympäristöä koskeva osatekijä ja se toimii, mutta joitakin parannuksia tarvitaan (luokka 2).

Virasto vahvisti edelleen sitoutumistaan rehellisyyteen ja eettisiin arvoihin luomalla intranet-verkkoonsa uuden etiikkaa käsittelevän verkkosivun, lähettämällä väliaikaisen toimitusjohtajan asiaa koskevan videoviestin ja tarkistamalla hallinnollisia selvityksiä koskevia sisäisiä sääntöjä. Hallintoneuvosto ja tarkastus-, vaatimustenmukaisuus- ja rahoituskomitea valvoivat vuonna 2022 edelleen sisäistä valvontaa. Tietotekniikkavirasto varmisti, että sen rakenne, raportointisuhteet, valtuudet ja vastuut oli vahvistettu ja että niitä tarkistetaan tarvittaessa. Viraston ponnisteluista huolimatta henkilöstön vaihtuvuus kasvoi ja toimien täyttöaste laski erityisesti sen vuoksi, että virastossa on tarjolla lyhytaikaisia ja alemman palkkaluokan toimia. Virasto katsoi myös, että sisäisen valvonnan vastuiden osalta on vahvistettava henkilökohtaista vastuuvastuuta.

Periaate	Arviointi
1. Osoitetaan sitoutuminen rehellisyyteen ja eettisiin arvoihin	Periaate on olemassa, ja se toimii hyvin (luokka 1)
2. Harjoitetaan valvontaa vastuullisesti	Periaate on olemassa, ja se toimii hyvin (luokka 1)
3. Vahvistetaan rakenne, valtuudet ja vastuu	Periaate on olemassa, ja se toimii hyvin (luokka 1)
4. Osoitetaan sitoutuminen osaamiseen	Periaate on olemassa, ja se toimii hyvin (luokka 1)
5. Vahvistetaan vastuuvastuuta	Periaate on olemassa, ja se toimii, mutta joitakin parannuksia tarvitaan (luokka 2)

II Riskinarviointi

Riskinarviointi on dynaaminen ja toistuva prosessi, jossa tunnistetaan ja arvioidaan riskejä, jotka voivat vaikuttaa tavoitteiden saavuttamiseen, ja jossa määritetään, miten kyseisiä riskejä pitäisi hallita.

Sisäisen valvonnan kehityksessä on riskinarviointia koskeva osatekijä ja se toimii, mutta joitakin parannuksia tarvitaan (luokka 2).

Kun tietotekniikkaviraston pitkän aikavälin strategia 2021–2027 oli hyväksytty, virasto laati marraskuussa 2021 strategian täytäntöönpanoa koskevan etenemissuunnitelman, jossa kartoitetaan strategiset tavoitteet ja päämäärät sekä toiminta-alat ja tärkeimmät suoritteet kaudelle 2021–2027. Raportointia eri sidosryhmille jatkettiin lakisääteisten vaatimusten mukaisesti. Tietotekniikkavirasto seurasi vuoden 2023 toisella neljänneksellä strategian täytäntöönpanoa vuosina 2021 ja 2022 koskevan etenemissuunnitelman toteuttamista. Seuranta osoitti, että 73 prosenttia tuotoksista toteutettiin ajoissa, 25 prosenttia siirrettiin seuraavalle vuodelle ja 2 prosenttia peruutettiin.

Virasto paransi edelleen ohjelmien riskinsietokykyä ja riskin olennaisuutta koskevaa lähestymistapaansa erityisesti tarkistamalla ohjelmien hallintoneuvostojen työjärjestyksiä. Riskien tunnistamisessa yksikkötasolla on edelleen edistytty Planview-työkalun avulla. Vuoden 2021 loppuun mennessä tietotekniikkavirasto pani

petostentorjuntastrategiansa täytäntöön 92-prosenttisesti. Strategia ulottui maaliskuusta 2019 joulukuuhun 2021. Erityisen petosriskien arvioinnin jälkeen hallintoneuvosto laati ja hyväksyi uuden petostentorjuntastrategian vuosiksi 2022–2024 sekä täytäntöönpanoa koskevan toimintasuunnitelman, jossa yksilöidään 12 toimea. Vuonna 2022 virastossa tapahtui merkittäviä muutoksia, jotka liittyivät johtotehtäviin, erityisesti toimitusjohtajan ja tilinpitäjän vaihtumiseen. Nämä muutokset oli määritetty etukäteen, ja molempien toimien jatkuvuuden varmistamiseksi laadittiin väliaikaiset ratkaisut.

Periaate	Arviointi
6. Yksilöidään soveltuvat tavoitteet	Periaate on olemassa, ja se toimii, mutta joitakin parannuksia tarvitaan (luokka 2)
7. Määritetään ja analysoidaan riski	Periaate on olemassa, ja se toimii hyvin (luokka 1)
8. Arvioidaan petoksen riski	Periaate on olemassa, ja se toimii hyvin (luokka 1)
9. Määritetään ja analysoidaan huomattavat muutokset	Periaate on olemassa, ja se toimii, mutta joitakin parannuksia tarvitaan (luokka 2)

III Valvontatoimet

Valvontatoimilla varmistetaan, että toimintalinjoja, operaatioita ja sisäistä valvontaa koskevien tavoitteiden saavuttamiseen liittyviä riskejä vähennetään. Valvontatoimia toteutetaan kaikilla organisaation tasoilla, toimintaprosessien eri vaiheissa ja kaikissa teknologioissa. Niiden tarkoituksena voi olla ennaltaehkäisy tai jäljittäminen, ja ne sisältävät useita manuaalisia ja automaattisia toimia sekä tehtävien eriyttämistä.

Valvontatoimia koskeva sisäisen valvonnan kehyksen osatekijä on osittain olemassa ja se toimii, mutta suuria parannuksia tarvitaan (luokka 3).

Valvontatoimia koskevan osatekijän vuoden 2023 arvioinnissa todettiin, että osatekijä on osittain olemassa ja toimii, minkä vuoksi se **alennettiin vuonna 2022 luokasta 2 luokkaan 3**. Tämä johtuu suurelta osin EES-keskusjärjestelmää koskevan hankkeen tarkastuksessa havaitusta kriittisestä puutteesta. Valvontatoimien puutteista aiheutuvat jäännösriskit ovat edelleen suuret, vaikka tietotekniikkavirasto on pyrkinyt korjaamaan tilanteen.

Valvontatoimia on toteutettu eri tasoilla nykyisten prosessien, menettelyjen ja hallintomekanismien osana eri osastoissa ja yksiköissä. Valvontatoimien yhdistämisen strategiaksi odotetaan helpottavan niiden tehokkuuden sekä niiden kustannusten ja hyötyjen arviointia, kuten varainhoitosäännöissä edellytetään. Virasto alkoi laatia sisäisen valvonnan strategiaa, johon sisältyy luettelo tärkeimmistä valvontatoimista ja -prosesseista sekä niiden omistajista. Strategian on määrä valmistua kesään 2023 mennessä. Virasto jatkoi työtään tehostaakseen hankehallinnan menetelmien noudattamista koskevaa valvontaa, mutta tämä ala on edelleen suuririskinen osa-alue, kuten sisäisen tarkastuksen yksikön EES-keskusjärjestelmää koskevan hankkeen tarkastuksen tulokset osoittavat. Virasto on panostanut huomattavasti uusiin ohjaaviin tarkastuksiin muun muassa sopimusten hallinnassa, hankinnoissa sekä siirtymisessä laaja-alaiseen toimintamalliin. Virasto lisäsi edelleen teknologiaan ja tietotekniikan turvallisuuteen liittyviä valvontatoimia, joista on saatu hyviä tuloksia. Lisäksi tietotekniikkavirasto vahvisti edelleen poikkeuksia koskevaa raportointiprosessiaan järjestämällä kahdesti vuodessa tehtävän rekisterin tarkastuksen ja virallistamalla korjaavien toimien seurannan.

Periaate	Arviointi
10. Valitaan ja kehitetään valvontatoimia	Periaate on osittain olemassa, ja se toimii, mutta merkittävät parannukset ovat tarpeen (luokka 3)
11. Valitaan ja kehitetään yleistä teknologian valvontaa	Periaate on olemassa, ja se toimii hyvin (luokka 1)
12. Otetaan käyttöön käytäntöjen ja menettelyjen avulla	Periaate on olemassa, ja se toimii, mutta joitakin parannuksia tarvitaan (luokka 2)

IV Tiedotus ja viestintä

Sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä toimitetut tiedot ovat välttämättömiä, jotta organisaatiot voivat suorittaa sisäisiä valvontatoimia ja tukea tavoitteiden saavuttamista. Henkilöstö saa sisäisestä viestinnästä tietoa, jota se tarvitsee tavoitteidensa saavuttamiseen ja päivittäisten tarkastusten tekemiseen. Yleisö ja sidosryhmät saavat puolestaan ulkoisesta viestinnästä tietoa viraston poliittisista tavoitteista ja toimista.

Tiedotusta ja viestintää koskeva osatekijä on olemassa ja se toimii hyvin (luokka 1).

Viraston tiedotus- ja viestintätoimissa noudatetaan vakiintuneita menettelyjä ja prosesseja, joilla tuetaan organisaation laajempien tavoitteiden saavuttamista. Vuonna 2022 tietotekniikkavirasto vahvisti edelleen tiedonhallintaa koskevia tarkastuksiaan tarkistamalla asiakirjojen säilyttämismenettelyjään ja pitkäaikaista säilyttämistä koskevaa toimintamalliaan. Virasto hyväksyi myös asiakirjajulkisuutta koskevat ohjeet.

Myös viraston sisäinen viestintä oli onnistunutta, ja siinäkin käsiteltiin Venäjän hyökkäyssotaa Ukrainaa vastaan. Virasto lisäsi henkilöstön käytettävissä olevien eri viestintäkanavien, kuten luottamuksellisten neuvonantajien tai väärinkäytösten paljastamisen, selkeyttä ja näkyvyyttä. Myös ulkoista viestintää harjoitettiin suunnitelman mukaisesti keskittyen sisäiseen valvontaan liittyvään viestintään.

Periaate	Arviointi
13. Käytetään asiaankuuluvia tietoja	Periaate on olemassa, ja se toimii hyvin (luokka 1)
14. Viestitään sisäisesti	Periaate on olemassa, ja se toimii hyvin (luokka 1)
15. Viestitään ulkoisesti	Periaate on olemassa, ja se toimii hyvin (luokka 1)

V Seurantatoimet

Virasto järjestää jatkuvia ja erityisiä arvioiteja, jotta voidaan varmistaa, että kukin viidestä sisäisen valvonnan kehysten osatekijästä on olemassa ja toimii. Organisaation eri tasoilla toteutettaviin prosesseihin sisäänrakennetuista jatkuvista arvioinneista saadaan ajoissa tietoa kaikista puutteista. Niiden ansiosta havaintoja arvioidaan säännöllisesti ja puutteista ilmoitetaan ja ne korjataan ajoissa.

Seurantatoimia koskeva osatekijä on olemassa ja se toimii, mutta joitakin parannuksia tarvitaan (luokka 2).

Tietotekniikkavirasto jatkoi sisäisten tarkastustensa seurannan ja arviointien vahvistamista. Ne perustuvat työntekijöiden näiden vastuualueilla tekemiin itsearviointeihin, jotka koskevat raportointia toimista, poikkeusten ja vaatimustenvastaisten tapahtumien analysointia, petostentorjuntastrategian täytäntöönpanoa, sekä sisäisiä että ulkoisia tarkastuksia ja organisaation laajuista riskirekisteriä.

Periaate	Arviointi
16. Tehdään käynnissä olevia ja/tai erillisiä arvioiteja	Periaate on olemassa, ja se toimii hyvin (luokka 1)
17. Arvioidaan puutteita ja tiedotetaan niistä	Periaate on olemassa, ja se toimii, mutta joitakin parannuksia tarvitaan (luokka 2)

3.1.3. Suurimmat organisaation laajuiset riskit

Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä organisaation laajuisten riskien/ongelmien hallintaprosessi kehittyi vuosittain toteutettavasta toimenpiteestä koko organisaatiota koskevien kohteiden keräämistä ja seurantaan koskevaksi **jatkuvaksi toimintamalliksi**. Virasto selvensi tätä varten vaikutusta ja todennäköisyyttä koskevia kriteerejä. Riskinhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaavat päälliköt validoivat parannetut kriteerit, joiden perusteella mahdolliset organisaation tason kohteet standardoidaan ja hyväksytään automaattisesti. Lisäksi yksikötasolla perustettiin **riskien ja ongelmien rekistereitä**, joilla vastattiin vuonna 2021 toteutetun sisäisen valvonnan kehysten arvioinnin havaintoihin.

Virasto tiedottaa **organisaation laajuisten riskien ja ongelmien** tilanteesta hallintokomitealle neljännesvuosittain. Vuonna 2022 tilanneraportit toimitettiin huhti-, heinä- ja lokakuussa.

Vuoden aikana virasto päätti kaksi riskiä, alensi viiden riskin luokitusta ja tunnisti kuusi uutta riskiä organisaation tasolla. Virasto ehdotti myös kolmea kohdetta EU:n virastojen verkoston vertaisarviointina toteuttamaa riskinarviointia varten (ks. riskit 2017–01, 2020–06 ja 2020–07, **Taulukko 14**).

Taulukko 14. Organisaation laajuiset riskit joulukuussa 2022.

Riskin tunnus	Organisaationlaajuisen riskin nimi	Toteutumisen todennäköisyys	Vaikutus	Omistaja ja muut osallistujat
2017–01	Kohdennettu ja onnistunut ulkoinen kyberhyökkäys tietotekniikkaviraston infrastruktuuriin	3 – Suuri	4 – Erittäin suuri	Turvallisuusyksikön päällikkö

2018-01	Jo toteutetut toimenpiteet eivät ehkä riitä varmistamaan, että tietokeskuksen kapasiteetti on riittävän suuri, jotta virasto voi ylläpitää uusia järjestelmiä	3 – Suuri	4 – Erittäin suuri	Infrastruktuurin hallintayksikön päällikkö ja hallintopalveluosaston päällikkö
2018-06	Luottamuksellisuuden rikkoutuminen: arkaluonteisia tietoja voidaan paljastaa tahattomasti vastattaessa julkisia tietoja koskeviin pyyntöihin.	3 – Suuri	4 – Erittäin suuri	Turvallisuusyksikön päällikkö
2019-05	Viraston kriittisistä tarpeista huolehtimiseen ei ole saatavilla riittävästi fyysistä tilaa	3 – Suuri	4 – Erittäin suuri	Hallintopalveluosaston päällikkö ja hallintopalveluyksikön päällikkö, henkilöstöyksikön päällikkö
2019-08	Teknisen tuen malli ja kapasiteetti: virastolle osoitettujen teknisen tuen pyyntöjen määrä kasvoi huomattavasti, kun uudet järjestelmät tulivat toimintakuntoon, ja se voi heikentää huomattavasti uusien ja nykyisten järjestelmien teknistä tukea	3 – Suuri	4 – Erittäin suuri	Järjestelmäoperaatioyksikön päällikkö, turvallisuusyksikön päällikkö ja henkilöstöyksikön päällikkö
2020-01	Oikeudellisia tarkastuksia ei tehdä riittävästi	3 – Suuri	4 – Erittäin suuri	Hallintopalveluosaston päällikkö ja hallintopalveluosaston päällikkö
2020-04	Operatiivisen tason sopimukset – toimien koordinointi samassa hankkeessa / samassa järjestelmässä useiden toimeksisaajien välillä laajalaisessa sopimusekosysteemissä	3 – Suuri	4 – Erittäin suuri	Ohjelma- ja hanketoteutusyksikön päällikkö / alihankkijoiden ja sopimusten hallintajaosto ja varainhoitoyksikkö
2020-06	Vaikeudet palkata viraston tarpeita vastaavia resursseja – Riski siitä, että tietotekniikkavirastoon sopivia ei löydetä	3 – Suuri	4 – Erittäin suuri	Henkilöstöyksikön päällikkö
2020-07	Hidas kulttuurin ja johtajuuden muutos	4 – Erittäin suuri	3 – Suuri	Henkilöstöyksikön päällikkö / osaamisen hallinnan jaosto
2020-08	Toimintakunnossa pitämistä koskevat sopimukset eivät ole riittävän tehokkaita elinkaarensa loppuun tulleille laitteille ja ohjelmistoille	3 – Suuri	4 – Erittäin suuri	Suunnittelu- ja standardiyksikön päällikkö ja infrastruktuurin hallintayksikön päällikkö
2020-09	Jos nykyistä laadunhallintajärjestelmää ei toteuteta kunnolla, siitä ei ehkä saada odotettua keskeistä edistävää tekijää tietotekniikkaviraston strategisten tavoitteiden saavuttamista varten	3 – Suuri	4 – Erittäin suuri	EPMO-jaosto ja hallinto- ja valmiusyksikkö
2020-10	Sidosryhmiä ei saada riittävästi mukaan laajalaisessa hankintamallissa edellytetyyn yhteistyömalliin	3 – Suuri	4 – Erittäin suuri	Ohjelma- ja hanketoteutusyksikön päällikkö / alihankkijoiden ja sopimusten hallintajaosto ja testaus- ja siirtymäyksikkö
2021-02	Järjestelmää koskevia tarkkoja, täydellisiä ja ajantasaisia asiakirjoja ei säilytetä tietotekniikkaviraston hallinnoimassa keskusrekisterissä	3 – Suuri	4 – Erittäin suuri	Suunnittelu- ja standardiyksikkö ja ohjelma- ja hanketoteutusyksikkö
2022-01	TESTA-ng III -puitesopimus saattaa päättyä ennen kuin siirtyminen tulevaisuuden yleiseurooppalaiseen verkkoon (FPEN) on saatu päätökseen	4 – Erittäin suuri	4 – Erittäin suuri	Infrastruktuurin hallintayksikön päällikkö
2022-02	Ihmiset (tietotekniikkaviraston henkilöstö ja toimeksisaajat) saattavat altistua voimakkailla sähkömagneettisille kentille tietokeskuksen kellarikerroksessa	3 – Suuri	4 – Erittäin suuri	Hallintopalveluosaston päällikkö ja hallintopalveluosaston päällikkö
2022-04	Ulkoisten tukisopimusten hallintaan ei ole riittävästi resursseja	3 – Suuri	4 – Erittäin suuri	Hallintopalveluosaston päällikkö
2022-05	Yhteisen jaetun infrastruktuurin ylläpitoa koskevia määrärahaennusteita ei ole tehty	4 – Erittäin suuri	4 – Erittäin suuri	Hallintopalveluosaston päällikkö ja operatiivisen osaston päällikkö

2022–06	Vaikka enimmäismäärä on kasvanut 50 prosenttia, ulkoisen tuen erä 4 ”Hallinnollinen tuki tietotekniikkaviraston päätoimipaikalle Tallinnassa” voi olla riittämätön ennen sen voimassaolon umpeutumista marraskuussa 2023 (nykyisen käytön perusteella)	4 – Erittäin suuri	4 – Erittäin suuri	Hallintopalveluosaston päällikkö
2022–07	Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan vuoksi Euroopan geopoliittinen tilanne on lisännyt EU:n toimielimille, elimille ja virastoille aiheutuvia riskejä. Tietotekniikkaviraston osalta suurimmat riskit liittyvät mahdollisiin kyberhyökkäyksiin ja toimipaikkojen fyysiseen turvallisuuteen.	3 – Suuri	4 – Erittäin suuri	Turvallisuusyksikön päällikkö ja toimitusjohtaja

3.1.4. Vuoden 2022 petostentorjuntastrategian toimintasuunnitelman täytäntöönpano¹⁵¹

Tietotekniikkaviraston petostentorjuntastrategialla vuosiksi 2022–2024 on kolme strategista tavoitetta:

- noudatetaan täysimääräisesti petostentorjuntaperiaatteita
- laaditaan korkeatasoiset eettiset säännöt ja noudatetaan niitä tietotekniikkaviraston kaikissa toimissa
- kehitetään ja käytetään tietojen keruuta ja analysointia.

Vuosien 2022–2024 petostentorjuntastrategian täytäntöönpanotilanteen säännöllinen seuranta osoitti, että mikään petosriskiestä ei toteutunut vuonna 2022. Toimintasuunnitelmassa on 13 toimea, joista jokaisella pyritään lieventämään yhtä tai useampaa määritettyä petosriskiä. Seurannan tulokset osoittivat joulukuussa 2022, että virasto oli pannut 10 toimesta täytäntöön seitsemän (kolme toimea on ”käynnissä” määrääjän puitteissa), joten täytäntöönpanoaste oli 70 prosenttia.

Tietotekniikkaviraston petostentorjuntastrategian toimintasuunnitelman yleinen määrällinen täytäntöönpano näyttää olleen riittävää vuonna 2022. Toimien omistajat kuitenkin tehostavat toimia, joita tarvitaan toimintasuunnitelman panemiseksi kaikilta osin täytäntöön lähivuosina.

3.2. Sisäisen valvonnan kehityksen tehokkuusarvioinnin päätelmät

Kaiken kaikkiaan arvioinnin tulokset osoittavat, että **tietotekniikkavirastossa on sisäinen valvontajärjestelmä ja että se toimii ja on tehokas, mutta joitakin parannuksia tarvitaan (luokka 2).**

Arvioinnin tulosten mukaan tietotekniikkavirastolla on vakiintunut valvontaympäristö, joka koostuu käyttäytymistä, prosesseja ja rakenteita koskevista vaatimuksista, jotka luovat perustan sisäisen valvonnan toteuttamiselle. Virasto arvioi ja päivittää valvontaympäristöään säännöllisesti sen vaikuttavuuden ja tehokkuuden parantamiseksi. Virasto on varmistanut, että sen rakenne, raportointisuhteet, valtuudet ja vastualueet ovat vakiintuneet ja että niitä tarkistetaan tarvittaessa. Viraston ponnisteluista huolimatta henkilöstön vaihtuvuus kasvoi ja toimien täyttöaste laski. Tämä johtui lähinnä siitä, että virastossa on tarjolla lyhytaikaisia ja alemman palkkaluokan toimia. Lisäksi havaittiin, että sisäisen valvonnan vastuiden osalta on vahvistettava henkilökohtaista vastuuvastuuta.

Kokonaisuutena katsoen tietotekniikkavirasto voi luottaa siihen, että sen strategiassa ja riskinarviointiprosesseissa pystytään määrittämään tehokkaasti sen tavoitteet sekä tunnistamaan riskit ja analysoimaan niitä. Kun tietotekniikkaviraston pitkän aikavälin strategia 2021–2027 oli hyväksytty marraskuussa 2021, virasto laati strategian täytäntöönpanoa koskevan etenemissuunnitelman, jossa kartoitetaan strategiset tavoitteet ja toiminta-alat sekä tällä ajanjaksolla odotetut tärkeimmät tuotokset. Virasto paransi edelleen ohjelmien riskinsietokykyä ja riskin olennaisuutta koskevaa lähestymistapaansa muun muassa tarkistamalla ohjelmien hallintoneuvostojen työjärjestyksiä. Riskien tunnistamisessa yksikkötasolla on edelleen edistytty Planview-työkalun avulla. Hallintoneuvosto hyväksyi uuden petostentorjuntastrategian vuosiksi 2022–2024 sekä toimintasuunnitelman, jossa yksilöidään 12 toimea. Vuonna 2022 tietotekniikkaviraston johtotehtävissä tapahtui merkittäviä muutoksia. Erityisesti toimitusjohtaja ja tilinpitäjä

¹⁵¹ Sisäisen tarkastuksen yksikön seurantaraportti vuoden 2022 petostentorjuntastrategian toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta, viite Ares(2023)523216, 24.1.2023.

vaihtuivat. Muutokset valmisteltiin etukäteen, ja molempien toimien jatkuvuuden varmistamiseksi laadittiin väliaikaiset ratkaisut.

Valvontatoimia koskevan osatekijän vuoden 2023 arvioinnissa todettiin, että osatekijä on osittain olemassa ja toimii, minkä vuoksi se alennettiin vuonna 2022 luokasta 2 luokkaan 3. Tämä johtuu suurelta osin EES-keskusjärjestelmää koskevan hankkeen tarkastuksessa havaitusta kriittisestä puutteesta. Valvontatoimien puutteista aiheutuvat jäännösriskit ovat edelleen suuret, vaikka virasto on pyrkinyt toteuttamaan korjaavia toimia. Valvontatoimia on toteutettu eri tasoilla nykyisten prosessien, menettelyjen ja hallintomekanismien osana eri osastoissa ja yksiköissä. Virasto on panostanut merkittävästi uusiin ohjaaviin tarkastuksiin muun muassa sopimusten hallinnassa, hankinnoissa sekä siirtymisessä laaja-alaiseen toimintamalliin. Virasto lisäsi edelleen teknologiaan ja tietotekniikan turvallisuuteen liittyviä valvontatoimia, joista on saatu hyviä tuloksia. Lisäksi tietotekniikkavirasto vahvisti edelleen poikkeuksista raportoinnin prosessiaan järjestämällä kahdesti vuodessa tehtävän rekisterin tarkastuksen ja virallistamalla korjaavien toimien seurannan.

Viraston tiedotus- ja viestintätoimissa noudatetaan vakiintuneita menettelyjä ja prosesseja, joilla tuetaan organisaation laajempien tavoitteiden saavuttamista. Vuonna 2022 tietotekniikkavirasto vahvisti edelleen tiedonhallintaa koskevia tarkastuksiaan tarkistamalla asiakirjojen säilyttämismenettelyjään ja pitkäaikaista säilyttämistä koskevaa toimintamalliaan. Virasto hyväksyi myös asiakirjojen julkista saatavuutta koskevat ohjeet. Viraston sisäinen viestintä oli onnistunutta, ja siinäkin käsiteltiin Venäjän hyökkäyssotaa Ukrainaa vastaan. Virasto lisäsi henkilöstön käytettävissä olevien eri viestintäkanavien, kuten luottamuksellisten neuvonantajien tai väärinkäytösten paljastamisen, selkeyttä ja näkyvyyttä. Myös ulkoista viestintää harjoitettiin suunnitelman mukaisesti, ja virasto saavutti edistystä sisäisiin tarkastuksiin liittyvässä viestinnässä.

Tietotekniikkavirasto jatkoi sisäisten tarkastustensa seurannan ja arvioinnin vahvistamista. Ne perustuvat työntekijöiden näiden vastuualueilla tekemiin itsearviointeihin, jotka koskevat toimista raportointia, poikkeusten ja vaatimustenvastaisten tapahtumien analysointia, petostentorjuntastrategian täytäntöönpanoa, sekä sisäisiä että ulkoisia tarkastuksia ja organisaation laajuista riskirekisteriä.

3.3. Riskinhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaavan päällikön lausunto

Minä, allekirjoittanut,

vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan Euroopan unionin viraston (tietotekniikkaviraston) riskinhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaava päällikkö,

ilmoitan riskinhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaavana päällikkönä, että olen tietotekniikkaviraston sisäisen valvonnan kehyksen mukaisesti ilmoittanut näkemykseni ja suositukseni viraston sisäisen valvonnan yleisestä tilasta toimitusjohtajalle.

Todistan täten, että tässä vuotuisessa toimintakertomuksessa ja sen liitteissä annetut tiedot ovat parhaan tietoni mukaan tarkkoja, luotettavia ja täydellisiä.

Luca Tagliaretti

4

MANAGEMENT ASSURANCE

Declarations of assurance.

Johdon vahvistuslausuma

4.1. Vahvistuslausumaa tukevien tekijöiden tarkastelu

Tässä osassa tehdään katsaus perustekijöihin, jotka tukevat kohtuullista varmuutta, jonka tulojen ja menojen hyväksyjä antaa vuotuisen toimintakertomuksen vahvistuslausumassaan. Seuraavassa esitetään yhteenveto viraston vahvistuksen peruselementeistä:

➤ Peruselementti 1: Johdon laatima arvio

Johdon laatima arvio Viraston johto on kohtuullisen vakuuttunut siitä, että käytössä ovat yleisesti asianmukaiset sisäiset valvontajärjestelmät ja että ne toimivat suunnitellusti. Lisäksi riskejä seurataan ja vähennetään asianmukaisesti ja erilaisia parannuksia ja tukitoimia toteutetaan tarvittaessa.

Viraston johto tunnustaa lisäksi, että viraston sisäisen valvonnan kehysten tehokkuutta on pidettävä yllä sekä varmistettava sisäisen valvonnan kehysten täytäntöönpanon seuranta ja arviointi, jotta voidaan saavuttaa perustamisasetuksessa ja pitkän aikavälin strategiassa asetetut viraston tavoitteet.

Rekisteri poikkeuksista ja sääntöjenvastaisista tapahtumista. Virallinen menettely luotiin vuonna 2013 ja sitä koskevat ohjeet laadittiin vuonna 2021. Menettelyllä vahvistetaan asianmukaiset toimenpiteet, joilla varmistetaan, että kaikki poikkeustapaukset, joissa ohitetaan merkittävistä syistä valvonta tai poiketaan vahvistetusta sääntelykehyksestä, selitetään perusteellisesti, kirjataan ja ilmoitetaan avoimuusperiaatteen mukaisesti. Kaikki poikkeukset ja sääntöjenvastaiset tapahtumat on dokumentoitava ja rekisteröitävä, ja kaikki poikkeukset on hyväksyttävä asianmukaisella tasolla ennen toimien toteuttamista. Tietotekniikkaviraston ohjeiden mukaan johdon tehtävänä on seurata kaikkia raportoituja tapauksia kahdesti vuodessa erityisen analyttisen raportin avulla.

Vuonna 2022 tietotekniikkavirasto kirjasi yhteensä 21 poikkeusta ja 10 sääntöjenvastaista tapahtumaa. Viraston johto analysoi ja tarkasteli kaikkia kirjattuja tapauksia sekä korjaavia ja lieventäviä toimia vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä ja vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä, ja tämän perusteella toteutettiin parannustoimia tällaisten tapausten esiintymisen minimoimiseksi. Näitä analyyssejä käytettiin myös puutteiden havaitsemiseen sisäisen valvonnan kehysten tehokkuusarvioinnissa.

➤ Peruselementti 2: Ulkoisten tarkastusten tulokset

Euroopan tilintarkastustuomioistuin antoi seuraavan tarkastuslausuman Euroopan parlamentille ja neuvostolle:

Lausunto tilien luotettavuudesta: Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2021 päätyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2021 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päätyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksytyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta: Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2021 päätyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta: Maksujen osalta tilintarkastustuomioistuin havaitsi yhteensä 18,11 miljoonan euron maksut, joihin liittyi sääntöjen noudattamatta jättämistä. Ne olivat 6,2 prosenttia vuonna 2021 käytettävissä olleista maksumäärärahoista. Määrä ylitti näin ollen tarkastukselle varten asetetun olennaisuusrajan, ja tästä syystä tilintarkastustuomioistuin antoi varauman sisältävän lausunnon tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta.

➤ Peruselementti 3: Edellisten raportointijaksojen varaukia koskevat jatkotoimet

Tulojen ja menojen hyväksyjän konsolidoidussa vuotuisessa toimintakertomuksessa 2021 antamassa vahvistuslausumassa ei ollut yhtään varaumaa.

4.1.1. Päätelmät

Tämän kertomuksen luvussa 3 kerrotun perusteella voidaan tehdä päätelmä, jonka mukaan sisäisissä tarkastuksissa ei ole havaittu huomattavia puutteita, jotka voisivat vaikuttaa vahvistuslausumaan.

4.2. Varaukset

Edellä esitettyjen tietojen perusteella tulojen ja menojen hyväksyjä esitti seuraavat varaukset, jotka koskevat johdon vahvistuslausumaa vuodelta 2022:

- Uudistetun Schengenin tietojärjestelmän käyttöönottoa lykättiin marraskuusta 2022 maaliskuuhun 2023.
- Tietotekniikkaviraston hallintoneuvosto totesi tammikuussa 2023, että rajanylitystietojärjestelmää ei enää ollut mahdollista ottaa käyttöön toukokuussa 2023. Tämä viivästys lykkäsi myös yhteisen biometrisen tunnistuspalvelun käyttöönottoa.
- Sisäisiin ja ulkoisiin tarkastuksiin perustuvien huomautusten perusteella toimintaohjelmissa ja hankkeissa on valvonnan puutteita, jotka vaikuttavat varainhoitovuonna 2022 toteutettujen hankintojen ja sopimusten hallintaan liittyvien toimien sääntöjenmukaisuuteen.
- Rakennusurakoitsijan vastaan käyty (tietotekniikkaviraston Strasbourgissa sijaitsevan teknisen toimipaikan ensimmäiseen laajennukseen liittyvä) oikeudenkäynti, joka jatkui toisen oikeusasteen tuomioistuimessa Strasbourgissa, saatettiin päätökseen vuoden 2023 alussa tuomioistuimen ulkopuolisen sovittelun avulla, ja kahdenvälinen sopimus allekirjoitetaan lähiaikoina.

5

**DECLARATION
OF ASSURANCE**

Vahvistuslausuma

Minä, allekirjoittanut,

vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan Euroopan unionin viraston (tietotekniikkaviraston) toimitusjohtaja,

vakuutan tulojen ja menojen hyväksyjänä,

että tämän kertomuksen sisältämät tiedot antavat oikean ja rehellisen kuvan,

Ilmoitan, että minulla on kohtuullinen varmuus siitä, että tässä kertomuksessa kuvailuille toimille osoitetut resurssit on käytetty niiden aiottuun tarkoitukseen ja moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti ja että käytössä olevat valvontamenettelyt antavat tarvittavat takeet kohteena olevien toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta.

Kohtuullinen varmuus perustuu omaan arvostelukykyyni sekä käytössäni oleviin tietoihin, kuten itsearviointiin, jälkikarkastusten (Euroopan komission sisäisen tarkastuksen toimialan, tietotekniikkaviraston sisäisen tarkastuksen yksikön ja tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten) tuloksiin tätä lausumaa edeltäviltä vuosilta.

Vahvistan, etten ole tietoinen mistään lausumassa mainitsematta jätetystä tekijästä, joka voisi vahingoittaa viraston tai sen sidosryhmien etuja.

On kuitenkin syytä panna merkille seuraavat varaukset:

- Tietotekniikkaviraston hallintoneuvosto totesi tammikuussa 2023, että rajanylitystietojärjestelmää ei enää ollut mahdollista ottaa käyttöön toukokuussa 2023. Rajanylitystietojärjestelmää koskevan ohjelman viivästyminen lykkäsi myös yhteisen biometrisen tunnistuspalvelun käyttöönottoa. Uudesta ja realistisemmasta aikataulusta keskustellaan parhaillaan viraston sidosryhmien, muun muassa Euroopan komission ja neuvoston, kanssa. Käyttöönottoaikataulun pidentäminen vaikuttaa todennäköisesti sekä henkilö- että taloudellisiin resursseihin, joita tarvitaan kehittämisen loppuun saattamiseen.
- Koska virasto kasvaa nopeasti, se kehittää parhaillaan useita monitahoisia ja monimutkaisia järjestelmiä. Se kehittyi ketteryttä vaativassa dynaamisessa toimintaympäristössä, joka samalla edellyttää EU:n sääntöjen täysimääräistä noudattamista. Tämä luo erityisen haastavan tilanteen.
- Tämän dynaamisen kehityksen tukemiseksi tietotekniikkavirasto on panostanut entistä voimakkaammin sisäisten valvontajärjestelmiensä ja valmiuksiensa vahvistamiseen ja tekee niin jatkossakin. Virasto jatkaa näitä toimenpiteitä vuonna 2023 ensisijaisina aloitteina saavuttaakseen olennaista edistystä sisäisen valvonnan kehityksen vuoden 2023 arviointikertomuksessa ja tarkastuksissa korostetuilla aloilla, joilla tarvitaan parannuksia. Tämä koskee erityisesti toimintaohjelmia ja hankkeita koskevien sopimusten hallintaa.

Haluan myös korostaa, että aloitin tietotekniikkaviraston toimitusjohtajan tehtävässä 16. maaliskuuta 2023.

[Hyväksytty sähköinen allekirjoitus]

6

ANNEXES

Annexes provide a more detailed overview of utilising resources while ensuring additional transparency regarding the Agency's work and operations.

Liite I. Ydintoiminnan tilastot

Oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien operatiivinen hallinnointi

Järjestelmien käytettävyys

Nro	Organisaation laajuinen keskeinen suorituskykyindikaattori	Tavoite	2020	2021	2022	Käsittelyn vaihe
3	Eurodac-keskusjärjestelmän käytettävyys	Vihreä ≥ 99,99 % 99,99 % > Keltainen ≥ 99,50 % Punainen < 99,50 %		99,80 %	99,88 %	Saavutettu
6	SIS-keskusjärjestelmän käytettävyys	Vihreä ≥ 99,99 % 99,99 % > Keltainen ≥ 99,50 % Punainen < 99,50 %		99,98 %	99,94 %	Saavutettu
8	VIS-keskusjärjestelmän käytettävyys	Vihreä ≥ 99,99 % 99,99 % > Keltainen ≥ 99,50 % Punainen < 99,50 %		99,98 %	99,69 %	Saavutettu

Vastausaika

Nro	Organisaation laajuinen keskeinen suorituskykyindikaattori	Tavoite	2020	2021	2022	Käsittelyn vaihe
4	Eurodac-keskusjärjestelmän vastausaika	Vihreä ≥ 99,45 % 99,45 % > Keltainen ≥ 90 % Punainen < 90 %		100,00 %	99,99 %	Saavutettu
7	SIS-keskusjärjestelmän vastausaika	Vihreä ≥ 99,5 % 99,5 % > Keltainen ≥ 99 % Punainen < 99 %		99,85 %	98,98 %	Ei saavutettu
9	VIS-keskusjärjestelmän vastausaika	Vihreä = 100 % 100 % > Keltainen ≥ 90 % Punainen < 90 %		99,90 %	99,70 %	Saavutettu

Viestintäinfrastruktuurin käytettävyys

Nro	Organisaation laajuinen keskeinen suorituskykyindikaattori	Tavoite	2020	2021	2022	Käsittelyn vaihe
5	Suuralueverkon (WAN) käytettävyys (SIS- ja VIS-järjestelmille)	Vihreä ≥ 99,99 %		99,9988 %	99,9984 %	Saavutettu

99,99 % > Keltainen
 ≥ 99,50 %
 Punainen < 99,50 %

Operatiivinen tuki ja koulutus

Nro	Organisaation laajuinen keskeinen suorituskykyindikaattori	Tavoite	2020	2021	2022	Käsittelyn vaihe
16	Jäsenvaltioille tarjottava koulutus oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmistä					
	Tyytyväisyysaste (asteikko 1–6)	Keskiarvo > 4	4,5	5,4	5,4	Saavutettu
19	Asiakastyytyväisyys: % loppukäyttäjistä tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien yleiseen toimintaan					
		≥ 80 %		95 %	97 %	Saavutettu
20	Tietotekniikkaviraston neuvontapalvelun suorituskyky					
		≥ 75 %		95,00 %	82,37 %	Saavutettu

Turvallisuus

Nro	Organisaation laajuinen keskeinen suorituskykyindikaattori	Tavoite	2020	2021	2022	Käsittelyn vaihe
1	Lainsäädännössä määritetyn mukaisesti täytäntöön pantujen turvallisuustavoitteiden prosenttiosuus					
		100 %	100 %	100 %	100 %	Saavutettu
2	Vuosittain tehtyjen hätätilanneharjoitusten / turvallisuuteen ja toiminnan jatkuvuuteen liittyvien harjoitusten määrä					
		2	2	2	3	Saavutettu (1 toimipaikkaa kohti)

Hallinto ja vaatimustenmukaisuus

Nro	Organisaation laajuinen keskeinen suorituskykyindikaattori	Tavoite	2020	2021	2022	Käsittelyn vaihe
21	Hankkeiden toteuttamisen arviointi määritettyjen laatua/kustannuksia/aikaa koskevien muuttujien perustason perusteella hankkeen vaihteluvälit huomioon ottaen					
		< 10 %	9,19 %	15,75 %	16,59 %	Ei saavutettu
22	Hankehallinta: toteutettujen hankkeiden vaatimustenmukaisuuden arviointi tietotekniikkaviraston hankehallintamenetelmän perusteella hankkeen elinkaaren aikana					
	Pienet hankkeet	> 75 %	Ei sovelleta	20 %	Ei sovelleta	Pieniä hankkeita ei ollut
	Keskisuuret hankkeet	> 80 %	71 %	76,2 %	66 %	Ei saavutettu
	Suuret hankkeet	> 85 %	73,5 %	Ei sovelleta	74 %	Ei saavutettu
23	Tarkastus: (A) Lainsäädännössä määritetyn mukaisesti täytäntöön pantujen turvallisuustavoitteiden prosenttiosuus					
	Kriittinen	100 %	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei saavutettu
	Erittäin tärkeä	≥ 90 %	67 %	72 %	63 %	Ei saavutettu
	Tärkeä	≥ 80 %	60 %	85 %	62 %	Ei saavutettu
23	Tarkastus: (B) Jäljellä olevien tarkastussuosituksen määrä ja kesto					

Suosituksset, joiden käsittely on kestänyt alle kuusi kuukautta	≤ 4	2	3	4	Saavutettu osittain
Suosituksset, joiden käsittely on kestänyt kuudesta kuukaudesta yhteen vuoteen	≤ 2	1	0	0	Saavutettu
Suosituksset, joiden käsittely on kestänyt yli vuoden	≤ 1	10	6	8	Ei saavutettu

Hallinto ja yleinen tuki

Nro	Organisaation laajuinen keskeinen suorituskysymysindikaattori	Tavoite	2020	2021	2022	Käsittelyn vaihe
15	Ympäristöindikaattori: hiilijalanjälki	Perustaso	341,04 tonnia	401 tonnia	570 tonnia ¹⁵²	Soveltamisalaa muutettu
10	Maksumäärärahojen peruuttamisaste	< 5 %	13,60 %	7,00 %	10,6 %	Ei saavutettu
11	Talousarviosuomusten toteutusaste (%)	95–99 %	99,10 %	100,00 %	96,5 % (mukaan lukien erikseen esitettävä siirto)	Saavutettu
12	Maksujen toteutusaste (%)	> 95 %	99,00 %	99,00 %	91,6 %	Ei saavutettu
13	Hallinnollisten ja operatiivisten resurssien suhde kaikkiin henkilöresursseihin (henkilöstö ja kansalliset asiantuntijat) (%)					
	Hallinnolliset	20 %	16,50 %	16,90 %	16,3 %	Saavutettu
	Operatiiviset	70 %	72,50 %	73,20 %	74,7 %	Saavutettu
14	Lakisääteisessä määräajassa maksettujen maksujen suhde (%)	> 87,5 %	95,90 %	99,00 %	90,1 %	Saavutettu
17	Hankintaprosessin tehokkuus	< 25 %	11 %	21,40 %	9,5	Saavutettu
18	Hankintojen hallinta: aikataulussa olevat hankintoja koskevat hankkeet	> 60 %	163,6 %	80,10 %	140	Saavutettu
24	Vuotuinen poissaoloaste:					
	a) Sairauspoissaolopäivien keskimäärä	< 15 päivää työntekijää kohti		4,1 päivää	7,5 päivää	Saavutettu
	b) Pitkäaikaisella sairauslomalla olevan henkilöstön osuus	< 10 %		3,2 %	4,6 %	Saavutettu
	c) Sen henkilöstön osuus, jolla ei ole ollut sairauspoissaoloja	> 15 %		51,6 %	42 %	Saavutettu
25	Henkilöstön vuotuinen vaihtuvuus (%)	≤ 5 %		5,48 %	7,1 %	Ei saavutettu
26	Vuotuinen toimien täyttöaste (%)	> 94 %		94,2 %	82 %	Ei saavutettu
27	Osaamisen säilyttämisen indeksi	> 0		0,2	0,3	Saavutettu
28	Henkilöstön sitoutumisen taso	≥ 63 %		7,3 (indeksi) ¹⁵³	7,3	Saavutettu

¹⁵² Sisältää Illkirchissä Strasbourgissa (Ranska) sijaitsevan väliaikaisen toimistorakennuksen hiilidioksidipäästöt.

¹⁵³ Tiedonkeruun menetelmää muutettiin. Tämä indeksi vastaa 73:a prosenttia.

29 Tietotekniikkaviraston ulkoisen viestinnän vaikutus					
a) Sosiaalinen media	+200 seuraajaa alustaa kohti vuodessa	LinkedIn: +1 888 Twitter: +477 Facebook: +332	YouTube: + 37 % Twitter: + 35 % Facebook: +20 %	LinkedIn: + 42% YouTube: +25% Twitter: +21% Facebook: +15 %	Saavutettu
b) Tyytyväisyys sitouttamistapahtumiin	> 90 %	84 %	80 %	86,3 %	Saavutettu osittain (verkossa järjestettyjen sitouttamistapahtumien vuoksi)
c) Osallistumisaste	> 95 %	105 % ¹⁵⁴	95 %	95,3 %	Saavutettu
30 Tietotekniikkaviraston sisäisen viestinnän vaikutus (tyytyväisyyskysely)					
a) Osallistumisaste	> 51 %	52 %	55 %	59 %	Saavutettu
b) Tyytyväisyystaso (sisäiset kanavat ja henkilöstölle suunnatut toimet)	> 70 %	93 %	93 %	91 %	Saavutettu

¹⁵⁴ Tämä johtuu siitä, että osallistumismuoto on muuttunut. Perustaso asetettiin henkilökohtaisen osallistumisen perusteella, mutta covid-19-rajoitusten vuoksi tapahtuma oli järjestettävä yksinomaan verkossa, mikä mahdollisti osallistujamäärän huomattavan kasvun.

Liite II. Taloushallinnon tilastot

Alkuperäinen talousarvio, määrärahasiirrot ja lisätalousarviot

Seuraavassa taulukossa esitetään talousarvion luvuittain eritelty yhteenveto viraston vuonna 2022 tekemistä C1- talousarviomäärärahojen siirroista.

Talousarvion luku		Maksusitoumusmäärärahat (miljoonaa euroa)			Maksumäärärahat (miljoonaa euroa)				
		Alkuperäinen talousarvio	Siirrot	Lisätalousarvio	Lopullinen talousarvio	Alkuperäinen talousarvio	Siirrot	Lisätalousarvio	Lopullinen talousarvio
A-11	Palkat ja korvaukset	41,25	-4,58		36,67	41,25	-4,58		36,67
A-12	Rekrytointimenot	1,06			1,06	1,06			1,06
A-13	Virkamatkakulut	0,66			0,66	0,66			0,66
A-14	Sosiaali- ja terveydenhoitojärjestelmä	2,23	-0,11		2,13	2,23	-0,11		2,13
A-15	Henkilöstön koulutus	0,60	0,11		0,71		0,60	0,11	0,71
OSASTO 1 – HENKILÖSTÖMENOT		45,80	-4,58		41,22	45,80	-4,58		41,22
A-20	Toimitiloista aiheutuvat menot	3,92	0,57		4,49	3,92	0,57		4,49
A-21	Viraston tieto- ja viestintätekniikka	4,10	0,00		4,10	4,10	0,00		4,10
A-22	Irtaimisto ja siihen liittyvät kulut	0,29	-0,11		0,18	0,29	-0,11		0,18
A-23	Juoksevat hallinnolliset menot	1,86	-0,55		1,30	1,86	-0,55		1,30
A-24	Postikulut	0,04	-0,02		0,02	0,04	-0,02		0,02
A-25	Hallintoneuvosto	0,71	-0,20		0,51	0,71	-0,20		0,51
A-26	Tiedotus ja julkaisut	0,55	0,85		1,40	0,55	0,85		1,40
A-27	Ulkopuoliset tukipalvelut	8,35	1,49		9,84	8,35	1,49		9,84
A-28	Turvallisuus	4,26	-0,61		3,65	4,26	-0,61		3,65
OSASTO 2 – INFRASTRUKTUURI- JA TOIMINTAKULUT		24,07	1,42		25,49	24,07	1,42		25,49
B3-0	Infrastruktuuri	101,98	22,99		124,97	90,63	-11,18		79,45
B3-1	Hakemukset	136,74	-18,06		118,68	127,39	15,34		142,73
B3-8	Operatiiviset tukitoimet	11,05	-1,77		9,27	8,61	-0,99		7,62
OSASTO 3 – TOIMINTAMENOT		249,77	3,16		252,93	226,64	3,16		229,80
YHTEENSÄ		319,64	0,00		319,64	296,51	0,00		296,51

Tietotekniikkaviraston vuoden 2022 talousarvion toteutuminen (rahoituslähde C1)

Ainoastaan vuoden 2022 määrärahojen osalta – rahoituslähde C1.

Talousarvion osasto	Sitoumukset (C1, miljoonaa euroa)			Maksut (C1, miljoonaa euroa)		
	Budjetoitu	Käytetty	%	Budjetoitu	Käytetty	%
Osasto 1 – Henkilöstömenot	41,22	38,03	92,3 %	41,22	38,03	92,2 %
<i>joista toteutunut</i>		38,03	92,3 %		37,36	90,6 %
<i>joiden saldo siirretään ilman eri toimenpiteitä seuraavalle tilikaudelle</i>					0,67	1,6 %
Osasto 2 – Infrastruktuuri- ja toimintakulut	25,49	25,49	100,0 %	25,49	25,49	100,0 %
<i>joista toteutunut</i>		25,49	100 %		11,78	46,2 %
<i>joiden saldo siirretään ilman eri toimenpiteitä seuraavalle tilikaudelle</i>					13,71	53,8 %

Osasto 3 – Toimintamenot	252,93	252,93	100,0 %	229,80	207,95	90,5 %
<i>joista toteutunut</i>		227,78	90,1 %		207,95	90,5 %
<i>joiden saldon siirtäminen edellyttää toimenpiteitä</i>		25,15	9,9 %		-	-
YHTEENSÄ	319,64	316,45	99,0 %	296,51	271,47	91,6 %
<i>joista toteutunut</i>		291,29	91,1 %		257,09	86,7 %
<i>joista toimenpiteitä edellyttävät siirrot ja ilman eri toimenpiteitä toteutettavat siirrot</i>		25,15	7,9 %		14,368	4,8 %

Talousarvion toteutuminen muiden rahoituslähteiden osalta

Kuluneen vuoden talousarvion lisäksi (rahoituslähde C1) virasto käytti määrärahoja, jotka olivat peräisin

- käyttötarkoitukseensa sidotuista sisäisistä tuloista (rahoituslähde C4)¹⁵⁵
- edellisiltä vuosilta siirretyistä sitoumuksista (jaksotetut osastossa 3 ja jaksottamattomat osastoissa 1 ja 2) ja niitä vastaavista (ainoastaan jaksottamattomista) maksumäärärahoista (rahoituslähde C8)¹⁵⁶
- ulkoisesta käyttötarkoitukseensa sidotusta tulosta, osallistuvista maista tietotekniikkaviraston perustamisasetuksen 46 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti saatuina maksuosuuksina (rahoituslähde R0¹⁵⁷, vain osasto 3).

Talousarvion osasto	Rahoituslähde	Maksusitoumukset			Maksut		
		Budjetoitu (miljoonaa euroa)	Käytetty (miljoonaa euroa)	%	Budjetoitu (miljoonaa euroa)	Käytetty* (miljoonaa euroa)	%
A-1 Henkilöstömenot	C1	41,22	38,03	92,3 %	41,22	37,36	90,6 %
	C4	0,00	0,00	100 %	0,00	0,00	100 %
	C8	0,70	0,48	69,0 %	0,70	0,48	69,0 %
	Välisumma	41,92	38,51	91,9 %	41,92	37,85	90,3 %
A-2 Infrastruktuuri- ja toimintakulut	C1	25,49	25,49	100,0 %	25,49	11,78	46,2 %
	C4	0,02	0,02	100 %	0,02	0,00	20,6 %
	C8	11,10	10,08	90,7 %	11,10	10,08	90,7 %
	Välisumma	36,61	35,58	97,2 %	36,61	21,86	59,7 %
B0-3 Toimintamenot	C1**	252,93	252,93	100 %	229,80	207,95	90,5 %
	C8	349,36	348,25	99,7 %			
	R0	58,67	0,00	0,0 %	58,67	0,00	0,0 %
	Välisumma	660,96	601,18	91,0 %	288,47	207,95	72,1 %
YHTEENSÄ		739,49	675,28	91,3 %	367,00	267,66	72,9 %

■ *Osaston 3 C1-rahoituslähteen osalta 57,06 miljoonaa euroa liittyy maksusitoumusten maksamiseen koko vuoden osalta. Jäljelle jäävä määrä, 150,90 miljoonaa euroa, käytettiin aiempien vuosien maksusitoumusten kattamiseen.

■ ** Käytetyt maksusitoumukset sisältävät toimenpiteitä edellyttävän 25,15 miljoonan euron siirron.

¹⁵⁵ Nämä määrärahat ovat peräisin varainhoitovuoden sisäisistä käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista.

¹⁵⁶ Jaksotettujen ja jaksottamattomien sitoumusten sekä jaksottamattomien maksumäärärahojen siirrot seuraavalle varainhoitovuodelle. Jos on tehty jaksottamattomia määrärahoja koskevia sitoumuksia ja niitä vastaavia määriä ei ole maksettu kokonaisuudessaan, maksamatta olevaa sitoumusten määrää vastaavat maksumäärärahat siirretään ilman eri toimenpiteitä ainoastaan seuraavalle varainhoitovuodelle. Tässä tapauksessa rahoituslähde muutetaan C1:stä C8:ksi. Näin ollen määrärahat siirretään seuraavalle vuodelle ja vastaavat sitoumukset siirretään eteenpäin. Niiden jaksotettujen määrärahojen osalta, joita koskevia maksusitoumuksia ei ole vielä maksettu, sitoumukset siirretään ilman eri toimenpiteitä, kuten myös vastaavat maksusitoumusmäärärahat (rahoituslähde C8). Maksumäärärahoja ei sitä vastoin siirretä, ja seuraavaksi vuodeksi on löydettävä muita rahoituslähteitä (eli rahoituslähde C1).

¹⁵⁷ Määrärahat, jotka ovat peräisin (kyseisen vuoden) ulkoisesta käyttötarkoitukseensa sidotusta tulosta (joka on siirretty seuraavalle varainhoitovuodelle).

Vuonna 2022 suoritettut talousarviosiirrot

Vuoden 2022 aikana suoritettiin seuraavat sisäiset siirtotoiminnot viraston varainhoitosääntöjen 26 artiklan nojalla. Siirtojen tarkoituksena oli varmistaa maksusitoumusten ja maksumäärärahojen paras mahdollinen käyttö. Virasto suoritti kolme tietotekniikkaviraston varainhoitosääntöjen 26 artiklan 1 kohdan mukaista siirtoa. Viraston varainhoitosääntöjen 26 artiklan 2 kohdan mukaisia siirtoja ei tehty.

Talousarvio-siirto ¹⁵⁸	Talousarvion osasto	Osasto 1 – Henkilöstömenot		Osasto 2 – Infrastruktuuri- ja toimintamenot		Osasto 3 – Toimintamenot	
	Viite	Maksusitoumus-määräraha	Maksu-määräraha	Maksusitoumus-määräraha	Maksu-määräraha	Maksusitoumus-määräraha	Maksu-määräraha
1	LIS.4351					Osaston sisäinen siirto	
2	LIS.4367	-984 000	-984 000	984 000	984 000	Osaston sisäinen siirto	
	LIS.4368					Osaston sisäinen siirto	
3	LIS.4371					Osaston sisäinen siirto	
4	LIS.4376	-1 000 000	-1 000 000	1 000 000	1 000 000	Osaston sisäinen siirto	
5	LIS.4386	Osaston sisäinen siirto		Osaston sisäinen siirto		Osaston sisäinen siirto	
6	LIS.4395	Osaston sisäinen siirto		Osaston sisäinen siirto		Osaston sisäinen siirto	
	LIS.4396			Osaston sisäinen siirto			
7	LIS.4408			Osaston sisäinen siirto		Osaston sisäinen siirto	
8	LIS.4424					Osaston sisäinen siirto	
	LIS.4425	-2 595 500	-2 595 500	-567 988	-567 988	3 163 488	3 163 488
9	LIS.4428					Osaston sisäinen siirto	
YHTEENSÄ		-4 579 500	-4 579 500	1 416 012	1 416 012	3 163 488	3 163 488

Yksityiskohtainen luettelo talousarviosiirroista (kaikki rahoituslähteet)

Talousarvio-siirto nro	Viite	Päivämäärä	Budjettikohta	Maksusitoumus-määräraha	Maksu-määräraha
1	LIS.4351	10.3.2022	B03100 SIS II -hankkeet	-1 500 000,00	-1 500 000,00
			B03101 SIS II -järjestelmän operatiivinen ylläpito	-6 000,00	0,00
			B03102 SIS II -järjestelmän uudistaminen	1 506 000,00	1 500 000,00
			B03110 VIS/BMS-hankkeet	-3 808 608,02	0,00
			B03120 EUODAC-hankkeet	3 808 608,02	0,00
			B03130 EES-hankkeet	6 000 000,00	0,00
			B03131 EES-järjestelmän operatiivinen ylläpito	-6 000 000,00	0,00
			B03810 Ulkoinen tuki	0,00	-146 955,00
			B03811 Neuvonta- ja asiantuntijapalvelut ja tutkimukset	0,00	146 955,00
			B03822 Schengen-arvioinnit	49 500,00	49 500,00
2	LIS.4367	21.4.2022	B03831 Jäsenvaltioille tarjottava koulutus	-49 500,00	-49 500,00
			A01110 Sopimussuhteisten toimihenkilöiden palkat ja etuudet	-984 000,00	-984 000,00
			A01400 Vuotuinen lääkärintarkastus	31 000,00	31 000,00
			A01403 Sosiaalinen toiminta	-31 000,00	-31 000,00
			A02600 Tiedotus ja julkaisut	984 000,00	984 000,00
			B03000 Jaettu järjestelmäinfrastruktuuri	19 000 000,00	19 000 000,00

¹⁵⁸ Osastojen välisistä talousarviosiirroista ilmoitetaan täysi arvo euroina.

Talousarvio- siirto nro	Viite	Päivämäärä	Budjettikohta	Maksusitoumus- määräraha	Maksu- määräraha
			B03002 Varatoimipaikka – juoksevat kulut	0,00	250 000,00
			B03003 Yhteentoimivuus	-8 000 000,00	-8 000 000,00
			B03010 Suuralueverkot	0,00	-4 000 000,00
			B03102 SIS II -järjestelmän uudistaminen	0,00	2 400 000,00
			B03110 VIS/BMS-hankkeet	0,00	-1 200 000,00
			B03120 EURODAC-hankkeet	0,00	340 000,00
			B03130 EES-hankkeet	0,00	3 500 000,00
			B03131 EES-järjestelmän operatiivinen ylläpito	-3 000 000,00	-6 500 000,00
			B03140 ETIAS-hankkeet	-4 000 000,00	0,00
			B03150 ECRIS-hankkeet	-4 000 000,00	-5 790 000,00
	LIS.4368		B03000 Jaettu järjestelmäinfrastruktuuri	6 900 000,00	6 900 000,00
			B03101 SIS II -järjestelmän operatiivinen ylläpito	-2 300 000,00	-2 300 000,00
			B03111 VIS/BMS-järjestelmän operatiivinen ylläpito	-2 300 000,00	-2 300 000,00
			B03121 EURODAC-järjestelmän operatiivinen ylläpito	-2 300 000,00	-2 300 000,00
3	LIS.4371	28.6.2022	B03002 Varatoimipaikka – juoksevat kulut	300 000,00	0,00
			B03003 Yhteentoimivuus	0,00	-4 000 000,00
			B03100 SIS II -hankkeet	0,00	3 000 000,00
			B03102 SIS II -järjestelmän uudistaminen	0,00	1 000 000,00
			B03110 VIS/BMS-hankkeet	-1 461 606,00	-2 000 000,00
			B03120 EURODAC-hankkeet	1 161 606,00	0,00
			B03130 EES-hankkeet	0,00	2 000 000,00
			B03140 ETIAS-hankkeet	0,00	2 000 000,00
			B03150 ECRIS-hankkeet	0,00	-2 000 000,00
			B03810 Ulkoinen tuki	500 000,00	500 000,00
			B03831 Jäsenvaltioille tarjottava koulutus	-500 000,00	-500 000,00
4	LIS.4376	8.8.2022	A01100 Väliaikaisten toimihenkilöiden palkat ja etuudet	-1 000 000,00	-1 000 000,00
			A02700 Ulkopuoliset tukipalvelut	1 000 000,00	1 000 000,00
			B03003 Yhteentoimivuus	0,00	-7 000 000,00
			B03010 Suuralueverkot	0,00	-7 400 000,00
			B03100 SIS II -hankkeet	0,00	3 500 000,00
			B03110 VIS/BMS-hankkeet	-3 814 123,22	-6 300 000,00
			B03111 VIS/BMS-järjestelmän operatiivinen ylläpito	0,00	1 800 000,00
			B03120 EURODAC-hankkeet	0,00	1 000 000,00
			B03130 EES-hankkeet	1 814 123,22	7 400 000,00
			B03140 ETIAS-hankkeet	0,00	7 000 000,00
			B03150 ECRIS-hankkeet	0,00	-2 360 000,00
			B03810 Ulkoinen tuki	3 500 000,00	3 300 000,00
			B03811 Neuvonta- ja asiantuntijapalvelut ja tutkimukset	0,00	60 000,00
			B03820 Neuvoa-antavat ryhmät	-500 000,00	-500 000,00
			B03831 Jäsenvaltioille tarjottava koulutus	-1 000 000,00	-500 000,00
5	LIS.4386	27.9.2022	A01402 Eurooppa-koulu	-100 000,00	-100 000,00
			A01500 Henkilöstön koulutus	100 000,00	100 000,00
			A02000 Tilojen kulut	98 189,00	98 189,00
			A02200 Muut tekniset laitteistot ja asennukset	-98 189,00	-98 189,00
			B03001 Järjestelmäturvallisuus ja toiminnan jatkuvuus	180 000,00	0,00
			B03100 SIS II -hankkeet	200 000,00	0,00
			B03101 SIS II -järjestelmän operatiivinen ylläpito	-200 000,00	0,00

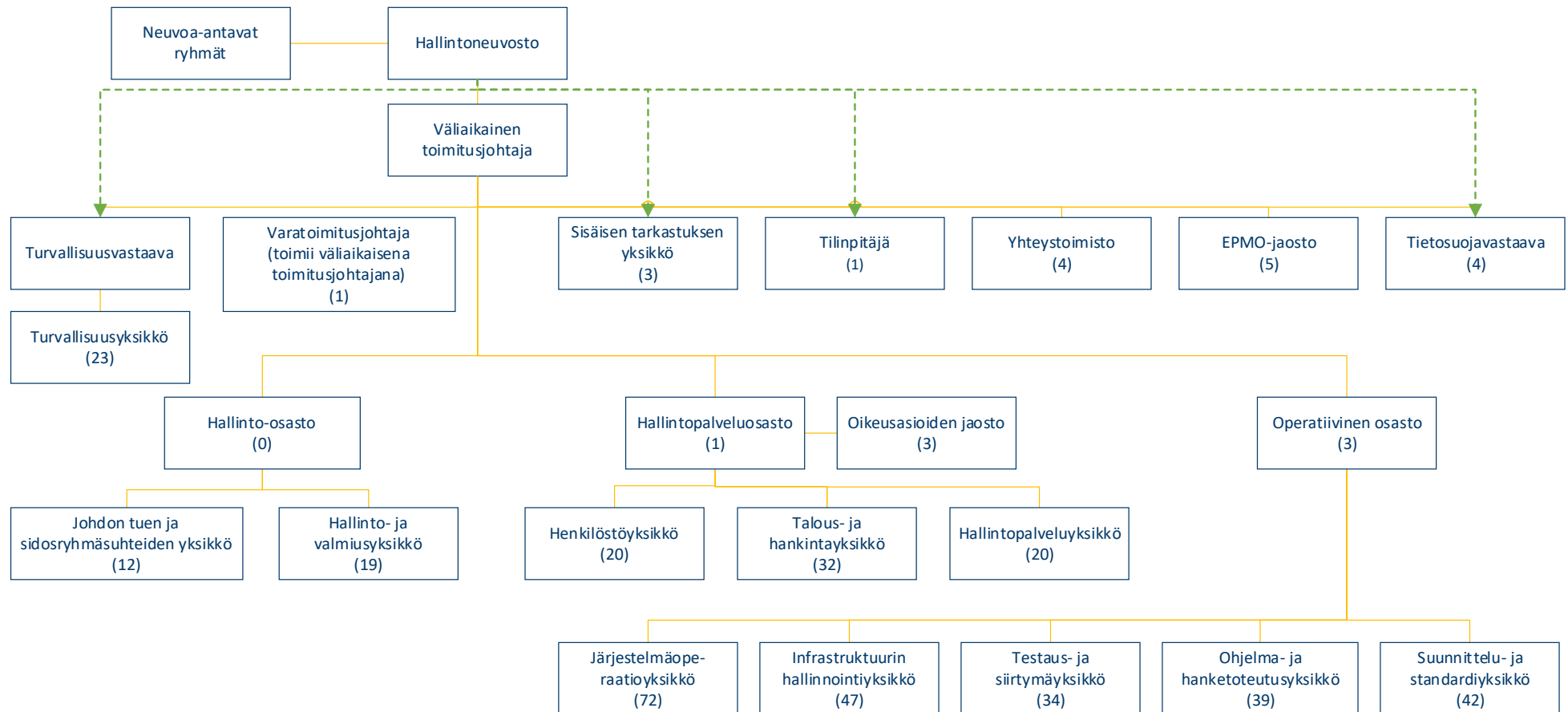
Talousarvio- siirto nro	Viite	Päivämäärä	Budjettikohta	Maksusitoumus- määräraha	Maksu- määräraha
			B03110 VIS/BMS-hankkeet	-180 000,00	0,00
			B03130 EES-hankkeet	13 961 000,00	0,00
			B03131 EES-järjestelmän operatiivinen ylläpito	-247 194,00	0,00
			B03150 ECRIS-hankkeet	-13 713 806,00	0,00
6	LIS.4395	6.12.2022	A01402 Eurooppa-koulu	-5 000,00	-5 000,00
			A01500 Henkilöstön koulutus	5 000,00	5 000,00
			A02000 Tilojen kulut	461 000,00	461 000,00
			A02100 Viraston tieto- ja viestintäteknikka	-29,04	-29,04
			A02210 Kalusteet ja toimistolaitteet	-9 971,22	-9 971,22
			A02220 Dokumentaatio- ja kirjastomenot	-1 767,73	-1 767,73
			A02300 Toimistotarvikkeet	-25 556,42	-25 556,42
			A02320 Oikeudelliset kulut	-93 000,00	-93 000,00
			A02331 Henkilöstöpalkkiot ja -kulut	-2 551,85	-2 551,85
			A02400 Postimaksut	-22 500,00	-22 500,00
			A02510 Muut kokoukset	-100 462,63	-100 462,63
			A02600 Tiedotus ja julkaisut	-102 236,83	-102 236,83
			A02700 Ulkopuoliset tukipalvelut	190 236,83	190 236,83
			A02800 Viraston turvallisuus	-293 161,11	-293 161,11
			B03000 Jaettu järjestelmäinfrastruktuuri	5 218 037,91	-1 000 000,00
			B03001 Järjestelmäturvallisuus ja toiminnan jatkuvuus	0,00	222 000,00
			B03002 Varatoimipaikka – juoksevat kulut	0,00	10 000,00
			B03003 Yhteentoimivuus	0,00	-3 800 000,00
			B03010 Suuralueverkot	-5 218 037,91	-1 000 000,00
			B03100 SIS II -hankkeet	0,00	2 000 000,00
			B03101 SIS II -järjestelmän operatiivinen ylläpito	0,00	-1 000 000,00
			B03102 SIS II -järjestelmän uudistaminen	0,00	-1 000 000,00
			B03110 VIS/BMS-hankkeet	0,00	-1 000 000,00
			B03111 VIS/BMS-järjestelmän operatiivinen ylläpito	0,00	3 000 000,00
			B03112 VIS/BMS-järjestelmän uudistaminen	0,00	-5 600 000,00
			B03121 EURODAC-järjestelmän operatiivinen ylläpito	0,00	-1 000 000,00
			B03130 EES-hankkeet	2 185 168,56	14 918 125,00
			B03131 EES-järjestelmän operatiivinen ylläpito	-633 168,56	-593 089,00
			B03140 ETIAS-hankkeet	0,00	1 902 101,00
			B03141 ETIAS-järjestelmän operatiivinen ylläpito	0,00	-602 101,00
			B03150 ECRIS-hankkeet	0,00	-3 900 000,00
			B03151 EURODAC-järjestelmän operatiivinen ylläpito	0,00	-227 036,00
			B03810 Ulkoinen tuki	0,00	-200 000,00
			B03811 Neuvonta- ja asiantuntijapalvelut ja tutkimukset	186 615,00	0,00
			B03820 Neuvoa-antavat ryhmät	-150 000,00	-500 000,00
			B03821 Muut kokoukset ja tehtävät	-182 000,00	-182 000,00
			B03822 Schengen-arvioinnit	-20 000,00	0,00
			B03830 Operatiivinen koulutus ja kehittäminen	-500 000,00	-250 000,00
			B03831 Jäsenvaltioille tarjottava koulutus	-886 615,00	-198 000,00
	LIS.4396		A02000 Tilojen kulut	8 563,80	8 563,80
			A02320 Oikeudelliset kulut	-8 425,00	-8 425,00
			A02400 Postimaksut	-80,80	-80,80
			A02600 Tiedotus ja julkaisut	-58,00	-58,00

Talousarvio- siirto nro	Viite	Päivämäärä	Budjettikohta	Maksusitoumus- määräraha	Maksu- määräraha				
7	LIS.4408	15.12.2022	A02000 Tilojen kulut	6 822,70	6 822,70				
			A02300 Toimistotarvikkeet	-6 822,70	-6 822,70				
			A02320 Oikeudelliset kulut	-88 169,32	-88 169,32				
			A02330 Muut käyttökustannukset	-327 770,48	-327 770,48				
			A02700 Ulkopuoliset tukipalvelut	415 939,80	415 939,80				
			B03000 Jaettu järjestelmäinfrastruktuuri	8 499 900,00	4 730 000,00				
			B03001 Järjestelmäturvallisuus ja toiminnan jatkuvuus	-76 537,32	0,00				
			B03002 Varatoimipaikka – juoksevat kulut	-528,76	0,00				
			B03003 Yhteentoimivuus	3 792 400,00	-1 800 000,00				
			B03100 SIS II -hankkeet	2 317 124,22	0,00				
			B03101 SIS II -järjestelmän operatiivinen ylläpito	-4 267 576,54	0,00				
			B03110 VIS/BMS-hankkeet	-3 539 063,07	-2 710 000,00				
			B03111 VIS/BMS-järjestelmän operatiivinen ylläpito	-1 446 686,26	0,00				
			B03112 VIS/BMS-järjestelmien uudistaminen	-2 992 400,00	0,00				
			B03120 EURODAC-hankkeet	-98 061,96	-200 000,00				
			B03130 EES-hankkeet	622 465,39	1 520 000,00				
			B03141 ETIAS-järjestelmän operatiivinen ylläpito	-1 326 000,00	0,00				
			B03150 ECRIS-hankkeet	0,00	423 910,22				
			B03151 ECRIS-järjestelmän operatiivinen ylläpito	-485 047,00	0,00				
			B03810 Ulkoinen tuki	-14 709,00	-590 910,22				
			B03811 Neuvonta- ja asiantuntijapalvelut ja tutkimukset	100,00	-100 000,00				
			B03820 Neuvoo-antavat ryhmät	-530 863,84	-400 000,00				
			B03822 Schengen-arvioinnit	0,00	-20 000,00				
			B03830 Operatiivinen koulutus ja kehittäminen	-210 981,61	-103 000,00				
			B03831 Jäsenvaltioille tarjottava koulutus	-243 534,25	-750 000,00				
			8	LIS.4424	21.12.2022	B03000 Jaettu järjestelmäinfrastruktuuri	-6 900 000,00	-6 900 000,00	
						B03101 SIS II -järjestelmän operatiivinen ylläpito	2 300 000,00	2 300 000,00	
						B03111 VIS/BMS-järjestelmän operatiivinen ylläpito	2 300 000,00	2 300 000,00	
						B03121 EURODAC-järjestelmän operatiivinen ylläpito	2 300 000,00	2 300 000,00	
				LIS.4425			A01110 Sopimussuhteisten toimihenkilöiden palkat ja etuudet	-2 595 500,00	-2 595 500,00
							A02220 Dokumentaatio- ja kirjastomenot	-44,98	-44,98
A02320 Oikeudelliset kulut	-8 840,68	-8 840,68							
A02500 Hallintoneuvoston kokoukset	-86 659,43	-86 659,43							
A02510 Muut kokoukset	-10 716,86	-10 716,86							
A02600 Tiedotus ja julkaisut	-30 085,40	-30 085,40							
A02700 Ulkopuoliset tukipalvelut	-113 430,67	-113 430,67							
A02800 Viraston turvallisuus	-318 210,46	-318 210,46							
B03000 Jaettu järjestelmäinfrastruktuuri	-775 416,06	249 315,61							
B03001 Järjestelmäturvallisuus ja toiminnan jatkuvuus	-847,75	0,00							
B03003 Yhteentoimivuus	-2 964 341,82	0,00							
B03010 Suuralueverkot	3 034 788,15	2 355 472,54							
B03100 SIS II -hankkeet	-248 254,07	-350 000,00							
B03102 SIS II -järjestelmän uudistaminen	-1 500 399,28	0,00							
B03110 VIS/BMS-hankkeet	22 987 373,97	128 700,33							
B03111 VIS/BMS-järjestelmän operatiivinen ylläpito	2 663 141,99	0,00							
B03112 VIS/BMS-järjestelmien uudistaminen	-9 783 590,73	0,00							
B03130 EES-hankkeet	-5 306 443,79	40 000,00							

Talousarvio- siirto nro	Viite	Päivämäärä	Budjettikohta	Maksusitoumus- määräraha	Maksu- määräraha
			B03140 ETIAS-hankeet	-3 727 244,78	800 000,00
			B03810 Ulkoinen tuki	-1 113 542,00	0,00
			B03811 Neuvonta- ja asiantuntijapalvelut ja tutkimukset	0,00	18 000,00
			B03820 Neuvoa-antavat ryhmät	-43 064,89	-18 000,00
			B03821 Muut kokoukset ja tehtävät	-11 363,00	0,00
			B03830 Operatiivinen koulutus ja kehittäminen	-2 300,72	0,00
			B03831 Jäsenvaltioille tarjottava koulutus	-45 006,74	-60 000,00
9	LIS.4428	22.12.2022	B03010 Suuralueverkot	4 854,40	0,00
			B03130 EES-hankeet	407,08	0,00
			B03822 Schengen-arvioinnit	-5 261,48	0,00

Liite III. Organisaatiokaavio

Viraston organisaatorakenne ei muuttunut vuonna 2022.

Liite IV. Henkilöstötaulukko ja lisätiedot henkilöstöhallinnosta

Tietotekniikkaviraston henkilöstötaulukko vuonna 2022

Vuonna 2022 henkilöstötaulukossa oli 215 väliaikaisen toimihenkilön toimea.

Taulukko 15. Henkilöstötaulukko 2022.

Tehtäväryhmä ja palkkaluokka	Väliaikaiset toimihenkilöt	Tehtäväryhmä ja palkkaluokka	Väliaikaiset toimihenkilöt
AD 16	0	Ei sovelleta	Ei sovelleta
AD 15	1	AST 11	0
AD 14	1	AST 10	0
AD 13	3	AST 9	1
AD 12	4	AST 8	3
AD 11	9	AST 7	4
AD 10	11	AST 6	12
AD 9	19	AST 5	12
AD 8	32	AST 4	10
AD 7	15	AST 3	11
AD 6	36	AST 2	0
AD 5	31	AST 1	0
AD yhteensä	162	AST yhteensä	53

Tietoa kunkin toimityypin aloituspalkkaluokasta

Taulukossa 16 esitetään palkkaluokat tietotekniikkaviraston keskeisissä Euroopan komission luetteloimissa toimissa. Virastossa käytetyt toimien nimikkeet on lueteltu sen varalta, että komission ja viraston käyttämät nimikkeet eroavat toisistaan. Euroopan unionin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 53 artiklassa mainittuja palkkaluokkia korkeammat aloituspalkkaluokat johtuvat siitä, että rekrytoinnit järjestettiin viraston perustamisvaiheen aikana, jolloin toimille oli viraston henkilöstötaulukossa osoitettu korkeammat palkkaluokat.

Taulukko 16. Keskeisten tehtävien aloituspalkkaluokat.

Keskeiset tehtävät	Sopimuksen tyyppi (virkamies, väliaikainen toimihenkilö (TA) tai sopimussuhteinen toimihenkilö (CA))	Tehtäväryhmä, palkkaluokka	Tehtävä
Osastopäällikkö – taso 2	TA	AD 12	Hallinto/operatiivinen
Yksikönpäällikkö – taso 3	TA	AD 9	Hallinto/operatiivinen
Jaostopäällikkö – taso 4 (ei organisaation johtajan tehtävää)	TA, CA	AD 5, AD 7	Hallinto/operatiivinen
Vanhempi virkamies	TA	AD 7	Hallinto/operatiivinen
Virkamies	TA, CA	AD 5, AD 6, FG IV	Hallinto/operatiivinen
Hallintopalveluosaston päällikkö	TA	AD 12	Hallinto
Henkilöstöyksikön päällikkö	TA	AD 9	Hallinto
Talous- ja hankintayksikön päällikkö	TA	AD 10	Luokittelematon
Tietotekniikkapäällikkö (hallintopalveluyksikön päällikkö)	TA	AD 9	Hallinto

Sihteeri / Avustaja / Osastopäällikön avustaja tai yksikönpäällikön avustaja ¹⁵⁹	TA, CA	AST 3, FG III	Hallinto/operatiivinen
Tietosuojavastaava	TA	AD 8	Hallinto
Tilinpitäjä	TA	AD 9	Luokittelematon
Sisäisen tarkastuksen yksikön päällikkö	TA	AD 9	Hallinto/luokittelematon
Toimitusjohtajan henkilökohtainen avustaja	TA	AST 5	Hallinto

Tietotekniikkaviraston vuonna 2022 tekemä vertaileva arviointi

Tietotekniikkavirasto teki vuoden 2022 lopulla vertailevan arvioinnin EU:n virastojen hallintopäälliköiden vuonna 2014 sopiman menetelmän mukaisesti. Menetelmä on laadittu muokkaamalla, hiomalla ja hienosäätämällä komission kartoitusmenetelmää. Kartoituksessa luokitellaan henkilöresurssit sen mukaan, mikä on kunkin työn asema organisaatiossa. Arvioinnin päätarkoituksena on saada lukuja hallinnollisen tuen ja koordinoinnin määrästä ja operatiivisista ja luokittelemattomista töistä kaikissa organisaation osissa, jotta tuloksia voidaan verrata edellisiin vuosiin. Kartoitus koski tietotekniikkaviraston kaikkia toimia. Tämän kartoituksen tulokset esitetään **taulukossa 17** ja **taulukossa 18**.

Vuoden 2022 vertailusta käy ilmi, että operatiivisten toimien osuus on kasvanut hieman (0,5 prosenttiyksikköä eli 74,2 prosentista 74,7 prosenttiin) samalla, kun yleiset operatiiviset toiminnot ovat lisääntyneet 0,2 prosenttia pääasiassa siksi, että on kehitettävä uusia järjestelmiä. Ohjelmahallinto puolestaan supistui 0,4 prosenttia ja korkeimman tason koordinointi 0,2 prosenttia. Hallinto- ja koordinoitintoimien osuus pieneni hieman eli 0,3 prosenttiyksikköä 16,3 prosentista 16,0 prosenttiin. Myös luokittelemattomien toimien määrä pieneni 0,8 prosenttiyksikköä 9,8 prosentista 9 prosenttiin.

Hallinnollisia tuki- ja koordinoitipalveluja ulkoistettiin entistä enemmän. Siinä on lisäystä 55,8 prosentista 60,5 prosenttiin, kun taas operatiivisten toimien osuus laski 40,4 prosentista 36,1 prosenttiin. Myös luokittelemattomien toimien ulkoistaminen väheni 3,8 prosentista 3,4 prosenttiin.

Taulukko 17. Tietotekniikkaviraston vuonna 2022 tekemä vertaileva arviointi: henkilöstön toimet.

Työn tyyppi ja (ala-)luokka	2019 (%)	2020 (%)	2021 (%)	2022 (%)
Hallinnollinen tuki ja koordinointi	16,6 %	16,5 %	16 %	16,3 %
Hallinnollinen tuki	11,5 %	12 %	11,1 %	11,3 %
Koordinointi	5,1 %	4,5 %	4,9 %	5,0 %
Operatiivinen	72,4 %	72,5 %	74,2 %	74,7 %
Korkeimman tason operatiivinen koordinointi	6,7 %	7 %	5,3 %	5,1 %
Hankkeiden hallinta ja toteuttaminen	3,1 %	4 %	3,5 %	3,9 %
Arviointi ja vaikutustenarviointi	0 %	0 %	0 %	0,0 %
Yleinen operatiivinen	62,6 %	61,5 %	65,4 %	65,6 %
Luokittelematon	11 %	11 %	9,8 %	9,0 %
Varainhoito/valvonta	11 %	11 %	9,8 %	9,0 %
Kieliin liittyvät toimet	0 %	0 %	0 %	0,0 %

Virasto kartoitti myös toimet, joiden haltijat ovat paikalla työskenteleviä ulkopuolisia palveluntarjoajia. Kartoituksen tulokset esitetään seuraavassa taulukossa.

Taulukko 18. Tietotekniikkaviraston vuonna 2022 tekemä vertaileva arviointi: ulkopuoliset palveluntarjoajat (paikalla työskentelevät toimeksisaajat).

Työn tyyppi ja (ala-)luokka	2019 (%)	2020 (%)	2021 (%)	2022 (%)
Hallinnollinen tuki ja koordinointi	51,2 %	52,2 %	55,8 %	60,5 %
Hallinnollinen tuki	47,8 %	40,2 %	37,5 %	33 %
Koordinointi	3,4 %	12 %	18,3 %	28 %

¹⁵⁹ Tietotekniikkaviraston henkilöstötaulukko ei sisällä sihteerien tai toimistotyöntekijöiden toimia. Kun uudet henkilöstösäännöt tulivat voimaan 1. tammikuuta 2014, tietotekniikkavirasto päätti säilyttää henkilöstötaulukossa hyväksytyt palkkaluokat ja lisätä palkkaluokkiin AST 2 ja AST 3 palkattujen avustajien tehtäviä. Myös ulkoiset palveluntarjoajat suorittavat tarvittaessa sihteeritehtäviä.

Operatiivinen	43,5 %	42,4 %	40,4 %	36,1 %
Korkeimman tason operatiivinen koordinointi	2,4 %	2,2 %	1,9 %	0,0 %
Hankkeiden hallinta ja toteuttaminen	2,9 %	2,2 %	1,5 %	12,3 %
Arviointi ja vaikutustenarviointi	1,8 %	2,2 %	1,4 %	0,0 %
Yleinen operatiivinen	36,3 %	35,8 %	35,6 %	23,8 %
Luokittelematon	5,2 %	5,4 %	3,8 %	3,4 %
Varainhoito/valvonta	5,2 %	5,4 %	3,8 %	3,4 %
Kieliin liittyvät toimet	0 %	0 %	0 %	0 %

Vuonna 2022 hyväksytyt henkilöstöresursseja koskevat täytäntöönpanosäännöt

Tietotekniikkavirasto hyväksyi vuonna 2022 kaksi henkilöstösääntöjen täytäntöönpanosääntöä ja pysyi poikkeusta työaika ja hybridityötä koskevista komission säännöistä, kunnes asiasta laaditaan uusi mallipäätös tai erityinen päätös:

- väärinkäytösten paljastamista koskevat tarkistetut ohjeet (hallintoneuvoston päätös nro 2022-039, 4. maaliskuuta 2022)
- päätös hallinnollisten selvitysten ja kurinpitomenettelyjen toteuttamista koskevista yleisistä täytäntöönpanosäännöistä (hallintoneuvoston päätös nro 2022-081, 24. maaliskuuta 2022).

Liite V. Henkilö- ja rahoitusresurssit toiminnan mukaan

Henkilöresurssit toiminnan mukaan

Vuonna 2022 yhteensä 324 työntekijästä operatiiviseen toimintaan osallistui 238,15 kokoaikavastaavaa (74,7 prosenttia henkilöstöstä) ja siihen liittyviin hankinta- ja rahoitustoimiin 28,85 kokoaikavastaavaa (9 prosenttia henkilöstöstä). Monialaisissa toimissa (yleinen koordinointi ja hallinnollinen tuki) työskenteli 52 kokoaikavastaavaa (16,3 prosenttia henkilöstöstä). **Taulukossa 19** esitetään yleiskatsaus viraston henkilöstöstä lainsäädäntöehdotusten mukaisilla toiminta-alueilla. Nämä toimet oli hyväksytty vuoden 2022 talousarviossa henkilöstötaulukon mukaisesti.

Taulukko 19. Henkilöresurssit toiminta-alueittain vuonna 2022.

Toiminta-alue	Hyväksytty vuodelle 2022			Todellinen tilanne 31.12.2022		
	TA	CA	SNE	TA	CA	SNE
Tietotekniikkavirastoa koskeva asetus						
Tarkistettu tietotekniikkavirastoa koskeva asetus (perustaso)	113	30	9	106	27	9
Tarkistettu tietotekniikkavirastoa koskeva asetus (lisähenkilöstö)	23	27	2	23	23	2
Lyhytaikainen ¹⁶⁰					6	
Järjestelmäkohtaiset (hyväksytyt) säännökset						
SIS-järjestelmän uudistaminen (palauttaminen ja rajat)		4			4	
SIS-järjestelmän uudistaminen (poliisi)		2			0	
Tarkistettu VIS-järjestelmä	5	5		2	2	
EES-järjestelmä	32			26		
ETIAS-järjestelmä	7	35		6	28	
ECRIS-TCN		5			4	
Yhteentoimivuus	33	36		29	21	
e-CODEX		2				
EES/ETIAS-järjestelmän liikenteenharjoittajien tuki ¹⁶¹		21			6	
Hyväksymistä odottavat lainsäädäntöehdotukset¹⁶²						
Eurodac-järjestelmän uudistaminen	2			0		
Yhteensä kokoaikaiseksi muutettuna	215	167	11	192	121	11

Menot toimintoperusteisten kustannusten mukaan

Tietotekniikkavirasto kehitti vuonna 2018 toimintoperusteisen kustannusmenetelmän, jonka avulla voidaan määrittää kaikkien tietotekniikkaviraston hallinnoimien järjestelmien kokonaiskustannukset. Järjestelmien kokonaismenot käsittävät

- suorat menot, jotka koskevat ylläpito- ja hankekustannuksia
- verkkoon liittyvät menot

¹⁶⁰ Nämä toimet täytettiin sen ansiosta, että talousarviossa oli säästöjä kiireellisten henkilöstötarpeiden kattamiseksi (henkilöstöhallinto, oikeudellinen yksikkö, kirjanpito, hankinnat, turvallisuus ja yksi äitiyslomalla olevan työntekijän sijainen).

¹⁶¹ Nämä toimet on osoitettu väliaikaisesti Frontexilta tietotekniikkavirastolle kolmivuotiskaudeksi 2022–2024.

¹⁶² Ilmoitetut henkilöstömäärät ovat alustavia ja perustuvat asianomaisiin säädöksiin liittyviin rahoitusvelvityksiin.

- laaja-alaiset menot, muun muassa yhteisen infrastruktuurin ja järjestelmän turvallisuuden operatiiviset kustannukset sekä organisaationlaajuiset ja laaja-alaiset kustannukset, pääasiassa henkilöstökulut ja juoksevat kustannukset.

Organisaationlaajuisien ja operatiivisten laaja-alaisen menojen uudelleenosoittaminen perustuu seuraaviin kustannustekijöihin:

- suorat järjestelmiin liittyvät menot
- järjestelmille osoitettu aika (työvoimakustannukset).

Raportointijaksolla virasto toteutti 240,8 miljoonan euron talousarvion, josta

- 75 prosenttia käytettiin operatiivisiin toimiin
- 25 prosenttia oli organisaation monialaisia kustannuksia.

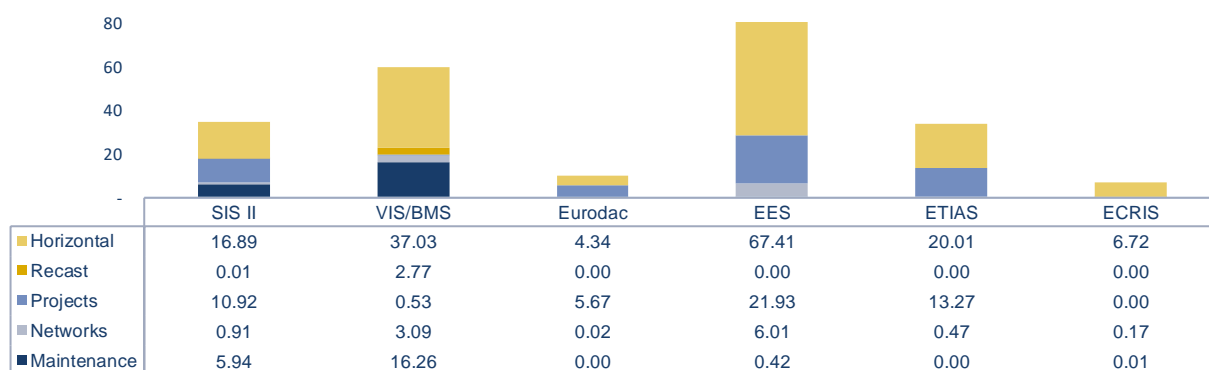
Taulukko 20. Järjestelmien kokonaiskustannukset.

Järjestelmät	Kokonaiskustannukset (miljoonaa euroa)	Osuus kokonaiskustannuksista (%)
SIS II	34,664	14 %
VIS/BMS	59,675	25 %
Eurodac	10,032	4 %
EES	95 774	40%.
ETIAS	33,755	14 %
ECRIS-TCN	6,904	3 %
YHTEENSÄ	240 804	100 %

On syytä panna merkkeille, että useimmat viraston ydintoiminnoista eivät ole toistuvia vaan hankeperhaisia. Siksi niiden kustannuksia ei voida vakioida kuten prosessipohjaisessa vakio toimintamallissa.

Seuraavissa kaavioissa esitetään kunkin järjestelmän kustannusten jakautuminen miljoonina euroina ja prosenttiosuutena järjestelmien kokonaiskustannuksista:

Cost breakdown for each system (in million euros)

Cost breakdown for each system (in million euros)

Horizontal
Recast
Projects
Networks
Maintenance
SIS II
VIS/BMS
Eurodac
EES
ETIAS
ECRIS
16,89
0,01
10,92
0,91
5,94
37,03
2,77
0,53
3,09
16,26
4,34

Kustannusten jakautuminen kussakin järjestelmässä (miljoonaa euroa)

Monialainen
Uudistaminen
Hankkeet
Verkot
Ylläpito
SIS II
VIS/BMS
Eurodac
EES
ETIAS
ECRIS
16,89
0,01
10,92
0,91
5,94
37,03
2,77
0,53
3,09
16,26
4,34

0,00	0,00
5,67	5,67
0,02	0,02
0,00	0,00
67,41	67,41
0,00	0,00
21,93	21,93
6,01	6,01
0,42	0,42
20,01	20,01
0,00	0,00
13,27	13,27
0,47	0,47
0,00	0,00
6,72	6,72
0,00	0,00
0,00	0,00
0,17	0,17
0,01	0,01

Useassa toimipaikassa toimivaan organisaatioon liittyvät menot

Viraston useassa toimipaikassa toimivaan organisaatioon liittyvistä suorista kustannuksista esitetään yhteenveto **taulukossa 21** ulkoisen arvioinnin suosituksen (R 4.34) mukaisesti.

Taulukko 21. Tietotekniikkaviraston useassa toimipaikassa toimivaan organisaatioon liittyvien suorien kustannusten osuus vuonna 2022 (miljoonaa euroa).

Talousarvion osasto	Suoritettut maksut yhteensä	Viraston useassa toimipaikassa toimivaan organisaatioon liittyvät maksut	Osuus (%)
A-1 Henkilöstömenot	37,36	0,18	0,5 %
A-2 Infrastruktuuri- ja toimintakulut	11,78	Ei sovelleta	Ei sovelleta
B0-3 Toimintamenot	207,95	0,04	0,0 %
YHTEENSÄ	257,09	0,22	0,1 %

Tietotekniikkaviraston useassa toimipaikassa toimivaan organisaatioon liittyviä suoria kustannuksia ovat viraston Tallinnassa sijaitsevan päätoimipaikan ja Strasbourgissa sijaitsevan teknisen toimipaikan välillä matkustavan lakisääteisen henkilöstön virkamatkakulut. Vuonna 2022 niiden osuus kaikista toteutuneista maksuista oli 0,1 prosenttia.

Liite VI. Rahoitusosuus-, avustus- ja palvelutasosopimukset

Ei sovelleta tietotekniikkavirastoon.

Liite VII. Ympäristöhallinto

Ympäristöasioiden vaikutus organisaation suorituskykyyn on yhä kasvava ilmiö. Tietotekniikkavirasto on sitoutunut parantamaan ympäristötehokkuuttaan ja pyrkii rekisteröitymään EU:n ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS) viimeistään vuonna 2024. Kun viraston ympäristöpolitiikka on hyväksytty, se panee tämän lisäksi täytäntöön oman ympäristöasioiden hallintajärjestelmän, joka perustuu EMAS-järjestelmän periaatteisiin ja komission Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevaan toimintasuunnitelmaan.

Laatiessaan ympäristöasioiden hallintajärjestelmäänsä viraston on keskityttävä paitsi siihen, mitä tapahtuu, myös siihen, mistä syystä tämä tapahtuu. Havaittujen puutteiden tunnistaminen ja korjaaminen johtaa ajan myötä ympäristötehokkuuden (ja yleisen suorituskyvyn) parantumiseen.

Tietotekniikkavirasto otti vuonna 2020 käyttöön uuden keskeisen suorituskykyindikaattorin ympäristötehokkuuden mittaamiseksi. Ympäristöasioihin liittyvät keskeiset suorituskykyindikaattorit ovat mitattavissa olevia mittareita, jotka osoittavat organisaation ympäristötehokkuuden tason sen laajempien tavoitteiden saavuttamisen yhteydessä. Tämän mittarin tarkoituksena on osoittaa, että virasto edistyy hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä energiasäästöjen saavuttamiseksi ja noudattaa EU:n vuodelle 2030 asettamaa tavoitetta, joka koskee uusiutuvien energialähteiden käyttöä ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä. Vuonna 2020 kerätyistä tiedoista tulee viraston ympäristöasioihin liittyvän keskeisen suorituskykyindikaattorin perustason vertailukohta. Tietolähteinä käytetään energiamittareita (sähkö ja lämmitys) sekä energiankulutuksesta perittäviä laskuja, vesimittareita sekä vedenkulutuksesta perittäviä laskuja, paperin kulutusta koskevia laskuja sekä ja kiinteän jätteen painoa.

Liite VIII. Tilinpäätös

TASE 2022 (euroa)

VARAT

PITKÄAIKAISET VARAT	31.12.2022	31.12.2021	Muutos	Muutosprosentti
Tietokoneohjelmistot	43 427 266	53 422 918	(9 995 652)	-19 %
Keskeneräiset hankinnat	66 969 819	36 541 630	30 428 188	83 %
Aineettomat hyödykkeet	110 397 085	89 964 548	20 432 536	23 %
Maa-alueet ja rakennukset	32 017 632	33 508 672	(1 491 040)	-4 %
Koneet ja laitteet	87 067	283 462	(196 395)	-69 %
Irtaimisto ja ajoneuvot	159 628	159 164	464	0 %
Tietokonelaitteet	79 616 674	76 478 883	3 137 791	4 %
Muu kiinteää kalusto	1 020 658	694 708	325 950	47 %
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	112 901 659	111 124 889	1 776 770	2 %
Pitkäaikaiset ennakkomaksut	2 546 822	2 546 822	-	0 %
Pitkäaikaiset vaihtoon perustuvat saamiset	137 797	137 797	-	0 %
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	225 983 363	203 774 056	22 209 306	11 %
LYHYTAIKAISET VARAT				
Menoennakot	13 307 960	16 094 899	(2 786 939)	-17 %
Muut vaihtoon perustuvat saamiset	97 332 433	29 232 321	68 100 112	233 %
Lyhytaikaiset vaihtoon perustuvat saamiset	110 640 393	45 327 220	65 313 173	144 %
Alv-saamiset	1 325 357	1 539 514	(214 157)	-14 %
Tulojäämät	-	7 584 440	(7 584 440)	-100 %
Assosioituneiden maiden rahoitusosuus	6 343 406	24 405 313	(18 061 907)	-74 %
Muut kuin vaihtoon perustuvat saamiset	7 668 763	33 529 267	(25 860 504)	-77 %
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	118 309 155	78 856 487	39 452 668	50 %
VARAT YHTEENSÄ	344 292 518	282 630 544	61 661 975	22 %

VELAT

NETTOVARAT	31.12.2022	31.12.2021	Muutos	Muutosprosentti
Kertynyt ylijäämä	201 187 412	139 313 173	61 874 238	44 %
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos (+voitto)	42 879 247	61 874 238	(18 994 991)	-31 %
NETTOVARAT	244 066 659	201 187 412	42 879 247	21 %
LYHYTAIKAISET VELAT				
Lyhytaikaiset velat	32 419 850	34 654 276	(2 234 427)	-6 %
Konsolidoituihin yhteisöihin liittyvä ostovelka	26 281 667	3 075 730	23 205 937	754 %
Ostovelka	58 701 517	37 730 007	20 971 510	56 %
Menojäämät	41 524 343	43 713 125	(2 188 783)	-5 %
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	100 225 859	81 443 132	18 782 728	23 %
VELAT YHTEENSÄ	344 292 518	282 630 544	61 661 975	22 %

TUOTTO- JA KULULASKELMA 2022 (euroa)

TULOT	2022	2021	Muutos	Muutosprosentti
EU:n maksuosuus	270 226 598	260 867 265	9 359 333	4 %
EFTA-maiden rahoitusosuus	16 474 672	32 069 317	(15 594 645)	-49 %
Muut kuin vaihtoon perustuvat tulot	286 701 270	292 936 582	(6 235 312)	-2 %
Konsolidoituihin yhteisöihin liittyvät hallinnolliset tulot	-	4 087	(4 087)	-100 %
Sekalaiset tulot	8 613	618	7 995	1 294 %
Vaihtokurssivoitot	-	21	(21)	-100 %
Vaihtoon perustuvat tulot	8 613	4 726	3 887	82 %
Tulot yhteensä	286 709 883	292 941 308	(6 231 425)	-2 %

KULUT				
Toimintakulut	(127 063 564)	(132 513 317)	5 449 753	-4 %
Henkilöstökulut	(36 101 247)	(30 877 862)	(5 223 384)	17 %
Maksujen myöhästymisestä johtuvat rahoituskustannukset	(9 048)	(3 192)	(5 856)	183 %
Hallinnolliset ja tietotekniset menot	(8 988 906)	(7 265 149)	(1 723 758)	24 %
Muut ulkopuolisiin palveluntarjoajiin liittyvät menot	(6 360 820)	(4 575 529)	(1 785 291)	39 %
Konsolidoitujen yhteisöjen kanssa jaetut yhteiset kulut	(2 807 104)	(3 458 695)	651 591	-19 %
Käyttöomaisuuteen liittyvät kulut	(61 780 865)	(51 700 205)	(10 080 659)	19 %
Toimintaan liittyvät vuokramenot	(713 280)	(672 865)	(40 415)	6 %
Vaihtokurssitappiot	(5 803)	(256)	(5 547)	2 167 %
Hallintokulut	(116 767 072)	(98 553 753)	(18 213 319)	18 %
Kulut yhteensä	(243 830 636)	(231 067 070)	(12 763 566)	6 %

VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS	42 879 247	61 874 238	(18 994 991)	-31 %
--	-------------------	-------------------	---------------------	--------------

RAHAVIRTALASKELMA 2022 (EPÄSUORA MENETELMÄ EUROINA)

Operatiivisen toiminnan rahavirrat	2022	2021
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos – voitto/(tappio)	42 879 247	61 874 238
Aineetonta käyttöomaisuutta koskevat poistot	21 480 761	19 329 041
Aineellista käyttöomaisuutta koskevat poistot	35 073 305	26 957 710
Pitkäaikaisten ennakkomaksujen/talletusten (lisäys)/vähennys	-	(2 520)
Lyhytaikaisten saamisten (lisäys)/vähennys	(39 452 668)	(26 441 365)
Ostovelan ja menoajämien lisäys/(vähennys)	(4 423 209)	(5 274 421)
EU:n konsolidoituihin yhteisöihin liittyvien velkojen lisäys/(vähennys)	23 205 937	(534 783)
Operatiivisen toiminnan nettorahavirta	78 763 373	75 907 900

Investointien rahavirrat		
Aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden (lisäys)	(78 763 373)	(75 907 900)
Investointien nettorahavirta	(78 763 373)	(75 907 900)

Käteisvarojen ja muiden rahavarojen nettolisäys/(-vähennys)	-	-
Käteisvarat ja muut rahavarat kauden alussa	-	-
Käteisvarat ja muut rahavarat kauden lopussa	-	-

Liite IX. Vuotuinen toiminta ja indikaattorit

Operatiivinen hallinnointi				
Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
SIS-järjestelmän operatiivinen hallinnointi ja uudistaminen				
SIS-järjestelmän ylläpito	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Kaksi versiota on otettu käyttöön tuotannossa. Keskusjärjestelmän käytettävyys kärsi useista häiriötapauksista. 	(1) SIS-järjestelmän palvelutasosopimus (2) SIS-järjestelmän keskeiset suorituskykyindikaattorit	(1) Palvelutasosopimus täytetty 100-prosenttisesti (2 a) Käytettävyys: 99,99 % 2 b) Vastausaika: 99,95 %	Alitti tavoitearvon (1) 100 % (2 a) keltainen (2 b) punainen
SIS AFIS -järjestelmän ylläpito	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> SIS AFIS -järjestelmän säännöllinen ylläpito toteutettu. 	SIS AFIS -järjestelmän palvelutasosopimus	SIS AFIS -järjestelmää koskevaa vakiomutoista ja erityistä palvelutasosopimusta noudatetaan sataprosenttisesti.	Tavoitteen mukainen 100 %
SIS-järjestelmää koskeva tuki jäsenvaltioille	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> SIS-järjestelmän uudistetun version onnistunut käyttöönotto (lykätty vuoteen 2022, vaihto varajärjestelmään 29. kesäkuuta, vaihto takaisin 1. heinäkuuta) Jäsenvaltioille suunnatut työpajat uudistetusta SIS-järjestelmästä, mukaan lukien kyselylomakkeet (erityiset tiedot/palautte), joilla helpotetaan osallistumista harjoitus- ja käyttöönottoimiin. 	(1) Jäsenvaltioiden kansallisten järjestelmien testaussuunnitelman noudattaminen (2) Jäsenvaltioiden järjestelmään liittämisen laatu ja aika	(1) Ei poikkeamia suunnitelmasta	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu (2) Saavutettu
Uusi hakukone ja SIS-järjestelmän Oracle-päivitys, jolla parannetaan käytettävyttä ja otetaan huomioon sanatarkkoja selostuksia (transkriptiota) koskevat näkökohdat	Kesken – viivästynyt <ul style="list-style-type: none"> Uusi hakukoneen päivitys otettiin käyttöön maaliskuussa 2023 ja sen jälkeen se siirrettiin jäsenvaltioille. Siirto saatiin päätökseen marraskuussa. Oracle-päivitys (osa SIS-järjestelmän siirtämistä Oracle Exadataan) lykättiin vuoteen 2023 SIS-järjestelmän uudistamista koskevien asetusten täytäntöönpanon viivästymisen vuoksi. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) vihreä (2) vihreä (3) vihreä	Alitti tavoitearvon (1) punainen: vuosina 2021 ja 2022 aiheutuneet hankkeen viivästyksset, jotka vaikuttavat hankkeen kustannuksiin ja laajuuteen (2) punainen (3) keltainen
SIS-järjestelmän laajennettu kapasiteetti	Muu – keskeytetty <ul style="list-style-type: none"> Hanke keskeytetty (yhteentoimivuuskomponentteihin liittyvät viivästyksset). 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) vihreä (2) vihreä (3) vihreä	Muu Toimi on keskeytetty, koska se on riippuvainen muista SIS-hankkeista ja yhteentoimivuudesta.
SIS AFIS -järjestelmän täytäntöönpanon vaihe 2	Toteutunut	(1) Kustannukset (2) Aikataulu	(1) vihreä (2) vihreä	Alitti tavoitearvon (1) keltainen

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
	<ul style="list-style-type: none"> Uuden arkkitehtuurin laitteisto asennettu ja otettu käyttöön 29. kesäkuuta. Päivitykset sisältyvät uudistettuun SIS-järjestelmään, joka otettiin käyttöön maaliskuussa 2023. 	(3) Laajuus	(3) vihreä	(2) punainen: Version 21_R1 käyttöönoton viivästyminen liittyy hankkeen aiempiin viivästyksiin. (3) keltainen
SIS-järjestelmän uuden oikeudellisen kehityksen täytäntöönpano	<p>Kesken – viivästynyt</p> <ul style="list-style-type: none"> Keskusjärjestelmä: vastaanottotarkastukset suoritettu, täysimittaiset järjestelmätestit käynnissä, simulaattoripäivitykset toimitetaan jäsenvaltioille. Uusi rajapinnan määrittelyasiakirja (versio 5) hyväksytty kesäkuussa. Kehittämistoimet saatettiin päätökseen vuoden 2022 loppuun mennessä, uudistetun SIS-järjestelmän käyttöönottoa lykättiin 7. päivään maaliskuuta 2023. SIRENE-toimistojen välisen tietojenvaihdon (DEBS) päivitetty versio on laadittu ja toimitettu. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) vihreä (2) vihreä (3) vihreä	Alitti tavoitearvon (1) vihreä (2) punainen: käyttöönottoa haittasivat viivästykset keskusjärjestelmän kehittämisessä ja jäsenvaltioiden kanssa (3) vihreä
Uusi SIS-keskusjärjestelmän versio (mukaan lukien palauttamispäätöstä koskevat toiminnot)	<p>Kesken – viivästynyt</p> <ul style="list-style-type: none"> Toteutettu yhdessä aiemman toimen kanssa. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) vihreä (2) vihreä (3) vihreä	Alitti tavoitearvon (1) vihreä (2) punainen (3) vihreä käyttöönottoa haittasivat viivästykset keskusjärjestelmän kehittämisessä ja jäsenvaltioiden kanssa
SIS-järjestelmän kehitys (hankkeet, kehitys ja tutkimukset)	<p>Kesken – viivästynyt</p> <ul style="list-style-type: none"> Tietojen johdonmukaisuuden tarkistuksia koskevan rinnakkaiskäyttöhankkeen ensimmäinen vaihe, joka on otettu käyttöön osana uudistettua SIS-järjestelmää. Tietojen johdonmukaisuuden tarkistusalgoritmin parantamista koskeva tutkimus saatu päätökseen 30. kesäkuuta. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) vihreä (2) vihreä (3) vihreä	Osittain tavoitteen mukainen (1) vihreä (2) keltainen (3) vihreä SIS-järjestelmän 21_R1-version myöhäisestä käyttöönotosta johtuvat viivästykset
SIS-ydinjärjestelmän integrointi eurooppalaiseen hakuportaaliin (ESP) ja rinnakkaishenkilöllisyyksien tunnistimeen (MID) sekä muihin yhteentoimivuuskomponentteihin	<p>Muut – odottamassa</p> <ul style="list-style-type: none"> Hanketta lykättiin, koska se on riippuvainen muista SIS-hankkeista ja yhteentoimivuusohjelmasta. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) vihreä (2) vihreä (3) vihreä	Muu Toimia on lykätty

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
VIS-järjestelmän operatiivinen hallinnointi ja uudistaminen				
VIS/BMS-järjestelmän ylläpito	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Varmistetaan VIS/BMS-järjestelmän suorituskyky oikeusperustan ja palvelutasosopimuksen mukaisesti. 	(1) VIS-BMS-järjestelmän palvelutasosopimus (2) VIS-järjestelmän keskeiset suorituskykyindikaattorit	(1) Palvelutasosopimusta noudatettu sataprosenttisesti. VIS-keskusjärjestelmän keskeiset suorituskykyindikaattorit (2 a) Käytettävyys: 99,99 % (2 b) Vastausaika: 100 %	Osittain tavoitteen mukainen (1) 100 % (2 a) keltainen (2 b) keltainen
VIS-järjestelmän uudistamisessa eteneminen	Kesken <ul style="list-style-type: none"> Tekniset eritelmät on laadittu, ja sen jälkeen on suoritettu hankinnat, suunnittelu, testaus ja toiminnallisten ja ei-toiminnallisten muutosten integrointi. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kokonaispoikkeama ≤ 5 % (2) Kokonaispoikkeama ≤ 5 % (3) Ei poikkeamaa	Osittain tavoitteen mukainen (1) vihreä (2) keltainen: aikataulu jäljessä tavoitteesta johdetun oikeuden hyväksymisen viivästymisen vuoksi (3) vihreä
VIS-järjestelmään liittyvän aktiivinen/aktiivinen-arkkitehtuurin toteutus	Kesken <ul style="list-style-type: none"> Kaikkia oikeus- ja sisäasioiden järjestelmiä koskeva laaja-alainen aktiivinen/aktiivinen-toimintatila koskeva menetelmä Aktiivinen/aktiivinen-toimintatilan toteuttaminen tarkistettua VIS-järjestelmää koskevan suunnittelun yhteydessä. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kokonaispoikkeama ≤ 5 % (2) Kokonaispoikkeama ≤ 5 % (3) Ei poikkeamaa	Osittain tavoitteen mukainen (1) vihreä (2) keltainen: aikataulu jäljessä tavoitteesta johdetun oikeuden hyväksymisen viivästymisen vuoksi (3) vihreä
Eurodac-järjestelmän operatiivinen hallinnointi ja uudistaminen				
Eurodac-järjestelmän Dublinet-verkon ylläpito	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Dublinet-varmenteet uusittu asianmukaisesti kaikille jäsenvaltioille. 	(1) Eurodac-järjestelmän Dublinet-verkon palvelutasosopimus (2) Eurodac-järjestelmän keskeiset suorituskykyindikaattorit	(1) Palvelutasosopimusta noudatettu sataprosenttisesti. Eurodac-keskusjärjestelmän keskeiset suorituskykyindikaattorit (2 a) Käytettävyys: 99,88 % (2 b) Vastausaika: 99,99 %	Osittain tavoitteen mukainen (1) 100 % (2 a) keltainen (2 b) vihreä
Eurodac-järjestelmän ja Dublinet-verkon mukauttavasta ylläpidosta johtuva ennakoimaton kehitys	Kesken <ul style="list-style-type: none"> Eurodac-järjestelmän vähimmäispäivityshankkeen toteutuksen käynnistäminen Eurodac-järjestelmän kapasiteetin lisäämistä koskevan hankkeen toteutuksen käynnistäminen Dublinet-varmenteiden siirtohanke käynnistetty 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kokonaispoikkeama ≤ 5 % (2) Kokonaispoikkeama ≤ 5 % (3) Ei poikkeamaa	Tavoitteen mukainen (1) vihreä (2) vihreä (3) vihreä

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
Operatiivinen hallinnointi – muut				
Ympäri vuorokautinen tason 1 tuki oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien operatiiviselle hallinnoinnille – tietotekniikkaviraston neuvontapalvelu	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Aktiivinen osallistuminen asiakirjojen laatimiseen EES- ja EES/ETIAS-järjestelmien verkkopalveluja varten, mukaan lukien käyttäjän käsikirja ja vakio toimintamenettely Osallistuminen jäsenvaltioiden tekniseen koulutukseen 	(1) Neuvontapalvelun keskeinen suorituskykyindikaattori (2) Vuotuinen asiakastytyväisyyskysely	(1) yli 75 % (2) yli 80 %	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu: 82 % (2) Saavutettu: 97 %
Ympäri vuorokautinen tason 2 tuki ydintoimintajärjestelmien operatiiviselle hallinnoinnille	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Osallistuminen uusien versioiden julkaisuun ja tuotantoympäristöihin liittyvien häiriötapauksien ja ongelmien aktiiviseen seurantaan Osallistuminen uusien järjestelmien arviointiin: sBMS, EES Oracle Exadata ja Zero Data Loss Recovery Appliance -alustan ylläpito 	(1) SIS-/VIS-/Eurodac-järjestelmien palvelutasosopimukset (2) vuotuinen asiakastytyväisyyskysely	(1) SIS II-/VIS-/Eurodac-järjestelmän käytettävyys (2) yli 80 %	Tavoitteen mukainen (1) SIS II / VIS / Eurodac: keltainen (2) Saavutettu: 97 %
ECRIS-viitesovelluksen ylläpito	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Huhtikuussa lähdekoodin turvallisuusanalyysin aikana havaitut haavoittuvuudet, luettelo vaihtoehtoisista ratkaisuista laadittu ECRIS-viitesovelluksen päivitys (ks. kohta 1.2.4), mukaan lukien tuki jäsenvaltioille. 	ECRIS-viitesovelluksen palvelutasosopimus	ECRIS-viitesovellusta koskevaa vakimuotoista ja erityistä palvelutasosopimusta noudatetaan sataprosenttisesti.	Tavoitteen mukainen
Ydintoimintajärjestelmien tietoturvallisuus- ja varmistuspalvelun tarjoaminen	Toteutunut Tietoturvallisuus ja varmistus: <ul style="list-style-type: none"> komission sisäisen tarkastuksen toimialan ja Euroopan tietosuojavaltuutetun asiaankuuluvien suositusten täytäntöönpano ETIAS-järjestelmän, ECRIS-TCN-järjestelmän, sBMS-palvelun ja muiden yhteentoimivuuskomponenttien turvallisuusvaatimusten laatiminen (kesken) organisaation turvallisuusarkkitehtuurin malli oikeus- ja sisäasioiden järjestelmiä varten turvallisuusvaatimusten testaaminen uusissa oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmissä. Turvallisuusoperaatiot ja reagointi: <ul style="list-style-type: none"> tietoturvaloukkauksiin reagoiva ja niitä tutkiva yksikkö (CSIRT) perustettu prosessien/meکانismien päivittäminen/kehittäminen: turvallisuuden seuranta, häiriötilanteiden hallinta, järjestelmän turvallinen konfigurointi ja kovettaminen, jatkuva haavoittuvuuden ja ohjelmistokorjausten hallinta tietotekniikkaviraston hallinnoimien oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien turvallisuustoiminto turvallisuusoperaatioiden parantaminen ulkoisten auditointien ja tarkastusten havaintojen ja suositusten perusteella kyberturvallisuuden hallinta kyberuhkien lieventämiseksi. 	(1) Lakisääteiset turvallisuustavoitteet pantu täytäntöön (3) Oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien turvallisuusriskien arvioinnit (5) Kyberturvallisuusharjoitukset (vuosittain)	(1) 100 % (3) 100 % (5) 1	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu (3) Saavutettu (5) Saavutettu * kaksi luottamuksellista suorituskykyindikaattoria poistettu arkaluonteisuuden vuoksi

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
Laaja-alaisten tietojärjestelmien toiminnan jatkuvuuteen liittyvien näkökohtien hallinnointi, suunnittelu ja kehittäminen	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Toiminnan jatkuvuutta koskevat suunnitelmat: hyväksytyt EES-, Eurodac- ja sBMS-järjestelmille; laadittu ETIAS- ja ECRIS-TCN-järjestelmille ja yhteentoimivuudelle. 	(1) Harjoitukset ja testit (2) Toiminnan jatkuvuutta koskevat suunnitelmat kaikille oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmille	(1) 1 (2) 100 %	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu (2) Saavutettu
SIS-järjestelmän turvallisuutta ja toiminnan jatkuvuutta koskeva harjoitus	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Harjoituksen soveltamisalaa ja tavoitteita päivitettiin, jotta jäsenvaltiot voitiin sulkea pois SIS-järjestelmän neuvonantavan ryhmän pyynnön mukaisesti. ■ Korkean tason skenaario laadittiin, ja se toteutettiin lokakuussa 2022. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	Kokonaispoikkeama ≤ 5 % Kokonaispoikkeama ≤ 5 % (3) Ei poikkeamaa	Tavoitteen mukainen (1) vihreä (2) vihreä (3) vihreä (laajuus päivitetty)
Tietotekniikkaviraston ITSM-kehystä koskevien prosessien suorittaminen, niiden jatkuvat tarkastelut ja palvelun/prosessin parantaminen	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Raportti vuoden 2021 prosessin keskeisistä suorituskykyindikaattoreista hyväksyttiin toukokuussa 2022. 	(1) Prosessin keskeiset suorituskykyindikaattorit (2) Asiakastyytyväisyys	(1) Keskeisten suorituskykyindikaattorien noudattaminen (2) Kyselyn tulokset	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu (2) Saavutettu → Lisätietoja on kohdassa 1.6.1. Hallinto.
Operatiivinen muutoksenhallinta	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Vanhat järjestelmät: muutosten hyväksyminen, täytäntöönpano ja täytäntöönpanon jälkeinen tarkastelu ■ Uudet järjestelmät: EES, sBMS, internet-vyöhyke. 	Vuosittainen keskeisten suorituskykyindikaattorien raportti	Avattujen muutosten vakaa määrä	Osittain tavoitteen mukainen Vaikeuksia käsitellä EES-järjestelmän operatiivisia muutoksia koskevat ilmoitukset kaikkien sidosryhmien osalta
Versioiden ja käyttöönoton hallinta sekä toimintaan siirtyminen	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ VIS-/BMS-järjestelmän versioiden 22_ADP ja 22_R1 käyttöönotto ■ SIS II -järjestelmän version 21_R1 käyttöönotto 	(1) versiosuunnitelmat laadittu (2) versioiden käyttöönotto	(1) versiosuunnitelmat saatu valmiiksi ensimmäisellä neljänneksellä (2) versiot otettu käyttöön versiosuunnitelmien mukaisesti	Osittain tavoitteen mukainen (1) Saavutettu (2) Saavutettu osittain: molemmat VIS-järjestelmän versiot tavoitteen mukaisia, käyttöönotto aikataulun mukaisesti; SIS II -järjestelmän versio 21_R1: alitti tavoitearvon, käyttöönotto viivästynyt
Testien hallinta	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Testausperiaatteiden ja -menettelyjen mukauttaminen operatiiviseen todellisuuteen, säännölliset koordinoitavat kokoukset, mukaan lukien kolme testauksen asiantuntijaryhmän kokousta EES-VIS- ja ETIAS-testejä varten 	(1) Vaatimusten kattavuus (2) Testivaiheen tulokset odotettuja (sovitujen riskitasojen mukaisesti)	(1) 100-prosenttinen kattavuus (2) Testausten saattaminen päätökseen ajoissa ja onnistuneesti	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu (2) Saavutettu

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
	<ul style="list-style-type: none"> Testausvälineiden tuki, mukaan lukien pilvipalveluina tarjottavat testausvälineet, joilla yksinkertaistetaan vioista ilmoittamista ja vikojen sekä testeihin liittyvien ongelmien käsittelyä, johti välineiden käytön lisääntymiseen ja raporttien keskittämiseen. 			
Tavanomaiset toimet, mukaan lukien liikenteenharjoittajille tarjottava tuki	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Maaliskuussa uusi tietojen segmentointiratkaisu SM9-välineeseen, järjestelmien ja toimeksisaajien välisen yhteentoimivuuden parantaminen. Kesäkuun ja lokakuun välisenä aikana tehtiin lisäpäivitys. 	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Tavoitteen mukainen
eOPM-välineen korvaaminen – vaikutustendarviointitutkimus	Kesken <ul style="list-style-type: none"> Lokakuussa tilattiin laaja-alaisen teknisen kehyksen erää 1 koskevan puitesopimuksen nojalla vaikutustendarviointitutkimus. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Tavoitteen mukainen

Uudet järjestelmät

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
Älykkäät rajat				
Tietotekniikkaviraston ja sen sidosryhmien välisten toimintasuhteiden, kysynnän ja vaatimusten hallinta	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Kaikki kolme toisiinsa liittyvää toimintasuhteiden hallintaprosessia on toteutettu odotusten ja suunnittelun mukaisesti. Lukuisia kysynnänhallintapyyntöjä on käynnistetty. Tietotekniikkavirasto koordinoi ja tuki useiden neuvoo-antavien ryhmien, työryhmien ja asiantuntijaryhmien toimintaa. 	(1) Vuorovaikutus sidosryhmien kanssa (2) Vaatimusten ja kysynnän hallintaprosessit ¹⁶³	(1) Kuukausiraportteja ja täydentävää aineistoa toimitettu asianmukaisesti neuvoo-antaville ryhmille ja ohjelmien hallintoneuvostoille. (2) Toimintaa koskevien vaatimusten huomioon ottaminen	Tavoitteen mukainen (1) 100 % (2) 70 %
EES-järjestelmän mukautus yhteentoimivuuskomponentteihin	Kesken <ul style="list-style-type: none"> Yhteentoimivuuskomponentteja koskevien mukautusten valmistelun ja täytäntöönpanon jatkaminen. EES-järjestelmän käyttöliittymän määrittelyasiakirjan luonnos, joka jaetaan jäsenvaltioiden kanssa. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Alitti tavoitearvon (1) keltainen : riippuvuudet yhteentoimivuuskomponenteista muodostavat riskin laitteistoista, (kaupallisesti valmiina saatavilla olevista) ohjelmistoista ja kehittämisestä aiheutuville kustannuksille (2) keltainen : laajuuden ja sopimusrakenteen lisäselvennyksistä johtuvat viivästyks

¹⁶³ Ainoastaan kehitteillä olevien uusien järjestelmien eli EES-, ETIAS- ja ECRIS-TCN-järjestelmien ja yhteentoimivuuskomponenttien osalta. Koska prosessi ei ollut käytössä SIS-, VIS- ja Eurodac-järjestelmien kehittämisen aikana, sitä sovelletaan näihin järjestelmiin seuraavasti: (1) SIS- ja VIS-järjestelmät: nykyiset järjestelmät ja kaikki kehitys vuodesta 2022 alkaen, ja (2) Eurodac-järjestelmä: uudistamista koskevan asetuksen hyväksymisen jälkeen.

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
				(3) keltainen: yhteentoimivuuskomponentteihin liittyvien riippuvuuksien vuoksi
EES-järjestelmän biometrisen tunnistusjärjestelmän ylläpito – aktiivinen/aktiivinen-toimintatila	Lykätty <ul style="list-style-type: none"> Toimea on lykätty, kunnes järjestelmä on hyväksytty kokonaisuudessaan, ja sen odotetaan alkavan kuuden kuukauden kuluttua EES-järjestelmän käyttöönotosta. 	EES-järjestelmän biometrisen tunnistusjärjestelmän palvelutasosopimus	Noudatettu 100-prosenttisesti	Muu Toimea on lykätty.
EES-järjestelmän biometrisen tunnistusjärjestelmän ylläpito (laitteisto)	Lykätty <ul style="list-style-type: none"> Toimea on lykätty, kunnes järjestelmä on hyväksytty kokonaisuudessaan, ja sen odotetaan alkavan kuuden kuukauden kuluttua EES-järjestelmän käyttöönotosta. 	EES-järjestelmän biometrisen tunnistusjärjestelmän palvelutasosopimus	Noudatettu 100-prosenttisesti	Muu Toimea on lykätty.
EES-järjestelmän biometrisen tunnistusjärjestelmän ylläpito (ohjelmisto)	Lykätty <ul style="list-style-type: none"> Toimea on lykätty, kunnes järjestelmä on hyväksytty kokonaisuudessaan, ja sen odotetaan alkavan kuuden kuukauden kuluttua EES-järjestelmän käyttöönotosta. 	EES-järjestelmän biometrisen tunnistusjärjestelmän palvelutasosopimus	Noudatettu 100-prosenttisesti	Muu Toimea on lykätty.
EES-järjestelmän ydinohjelmiston käyttöönotto	Kesken – viivästynyt <ul style="list-style-type: none"> EES-järjestelmän käyttöliittymän määrittelyasiakirjan toimittaminen; asiakirja sisältää järjestelmäratkaisun testeistä johtuvia muutoksia. EES-keskusjärjestelmän sovelluksen testaus käynnissä, myös jäsenvaltioiden kanssa. Testausympäristö ja simulaattorit jäsenvaltioiden testauksia ja tulevia keskusjärjestelmätestejä varten (mukaan lukien mahdollisten asiaankuuluvien teknisten asiakirjojen ja testausvälineiden valmistelu). EES-järjestelmän ensimmäisen käyttöoppaan laatiminen. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Alitti tavoitearvon (1) keltainen (2) punainen (3) keltainen: EES-järjestelmän käyttöönotto on edelleen viivästynyt (testaus mukaan luettuna), mikä aiheuttaa lisäkustannuksia ja -työtä. EES-järjestelmän eri osioiden (sBMS, VIS, verkkopalvelut) väliset keskinäiset riippuvuus-suhteet pahentavat tätä entisestään.
EES-järjestelmän ylläpito	Lykätty <ul style="list-style-type: none"> Toimea on lykätty, kunnes järjestelmä on hyväksytty kokonaisuudessaan, ja sen odotetaan alkavan kuuden kuukauden kuluttua EES-järjestelmän käyttöönotosta. 	EES-järjestelmän biometrisen tunnistusjärjestelmän palvelutasosopimus	Noudatettu 100-prosenttisesti	Muu Toimea on lykätty.
EES-/ETIAS-järjestelmien verkkopalvelujen toteutuksen viimeistely	Kesken – viivästynyt <ul style="list-style-type: none"> Kuukausittaiset kokoukset liikenteenharjoittajia käsittelevän työryhmän kanssa Liikenteenharjoittajien rekisteröinti- ja tukivälineiden ja -palvelujen kehittämistä sekä pilvisimulaattorin käyttöönottoa ja käyttöä koskevien sopimusten valmistelu 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Alitti tavoitearvon (1) keltainen: talousarvion mukautukset, joista on keskusteltu EES-/ETIAS-järjestelmien verkkopalvelujen toimeksisaajan kanssa (2) punainen: tietote kniikkateollisuuden sirupula ja pandemiaan liittyvät rajoitukset aiheuttivat kolmen kuukauden viivästyksen infrastruktuurin käyttöönotossa; aikataulujen muuttaminen oli tarpeen ratkaisun monimutkaisuuden, testivaiheen

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
				heikon edistymisen sekä vikojen määrän ja vakavuuden vuoksi. (3) vihreä
EES-/ETIAS-järjestelmien verkkopalvelujen ylläpito	Lykätty <ul style="list-style-type: none"> Toimea on lykätty, kunnes järjestelmä on hyväksytty kokonaisuudessaan, ja sen odotetaan alkavan kuuden kuukauden kuluttua EES-järjestelmän käyttöönotosta. 	EES-/ETIAS-järjestelmien verkkopalvelujen palvelutasosopimus	Noudatettu 100-prosenttisesti	Muu Toimea on lykätty.
ETIAS-järjestelmän käyttöönotto	Kesken – viivästynyt <ul style="list-style-type: none"> Keskusjärjestelmän simulaattori toimitettu (maaliskuu), ohjelmistomalli (viides iterointi) valmis (huhtikuu), rajapinnan määrittelyasiakirja toimitettu (kesäkuu), korjaavat versiot syyskuussa ja joulukuussa ETIAS-järjestelmän tietosuojaa koskevan vaikutustustenarvioinnin päivittäminen 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Alitti tavoitearvon (1) vihreä (2) punainen: viivästyksiä laitteiston toimituksissa ja asentamisessa, riippuvuudet yhteisistä komponenteista (EES-järjestelmä) (3) keltainen: ETIAS-järjestelmän kehittämisestä johtuvat muutokset ja tarve kehittää uusia komponentteja (esimerkiksi yhdenmukaisen kansallisen rajapinnan ohjelmistokomponentit, yhteentoimivuuskerros, toiminnan jatkuvuutta koskevat palvelut)
ETIAS-järjestelmän ylläpito	Lykätty <ul style="list-style-type: none"> Toimea on lykätty, kunnes järjestelmä on hyväksytty kokonaisuudessaan, ja sen odotetaan alkavan kuuden kuukauden kuluttua EES-järjestelmän käyttöönotosta. 	ETIAS-järjestelmän palvelutasosopimus	Noudatettu 100-prosenttisesti	Muu Toimea on lykätty.
ECRIS-TCN-järjestelmän kehittäminen	Kesken – viivästynyt <ul style="list-style-type: none"> Korkean tason suunnitteluasiakirja valmistunut (maaliskuussa) Käyttöliittymän malli (kesäkuu), käyttöliittymän määrittelyasiakirja päivitetty 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Osittain tavoitteen mukainen (1) vihreä (2) keltainen (3) vihreä
Yhteentoimivuus				
Eurooppalaisen hakuportaalin (ESP) kehittäminen	Kesken <ul style="list-style-type: none"> Rajapinnan määrittelyasiakirjan päivitys (marraskuu) ESP:n versio v.01 valmis testattavaksi vuoden 2022 lopussa. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Osittain tavoitteen mukainen (1) vihreä (2) keltainen: suunnitteluasiakirjojen arvioitu viivästyminen kolmella kuukaudella (3) vihreä
Yhteisen henkilötietorekisterin (CIR) kehittäminen	Kesken <ul style="list-style-type: none"> Rajapinnan määrittelyasiakirja päivitetty (marraskuu) 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Osittain tavoitteen mukainen (1) vihreä

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
	<ul style="list-style-type: none"> ■ CIR:n versio v.01 valmis testattavaksi vuoden 2022 lopussa. 			(2) keltainen (3) keltainen : aloituksen ja suunnittelun viivästyminen vaikutti kehittämis- ja testausaikatauluun
Rinnakkaishenkilöllisyyksien tunnistimen (MID) kehittäminen	Kesken <ul style="list-style-type: none"> ■ Rajapinnan määrittelyasiakirjan päivitys (marraskuu), ■ MID:n versio v.01 valmis testattavaksi vuoden 2022 lopussa. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Osittain tavoitteen mukainen (1) vihreä (2) keltainen (3) keltainen : aloituksen ja suunnittelun viivästyminen vaikutti kehittämis- ja testausaikatauluun
Raportoinnin ja tilastoinnin keskustietoarkiston (CRRS) kehittäminen	Kesken – viivästynyt <ul style="list-style-type: none"> ■ Rajapinnan määrittelyasiakirja (versio 4) toimitettu jäsenvaltioille ■ CRRS:n versio v.01 valmis testattavaksi vuoden 2022 lopussa. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Osittain tavoitteen mukainen (1) vihreä (2) keltainen (3) keltainen : viivästyksiä tuotoksissa
EES- ja VIS-järjestelmien yhteentoimivuuden toteutus	Kesken – viivästynyt <ul style="list-style-type: none"> ■ VIS-järjestelmä on valmis vaihtamaan tietoja EES-järjestelmän kanssa. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Alitti tavoitearvon (1) keltainen (2) punainen odottaa EES-järjestelmän vaatimustenmukaisuustestausta ja käyttöönottoa (3) vihreä
ETIAS- ja VIS-järjestelmien välisen yhteentoimivuuden toteutus (ETIAS-järjestelmän muutokset)	Kesken – viivästynyt <ul style="list-style-type: none"> ■ Sopimusjärjestelyt käynnissä 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Alitti tavoitearvon (1) keltainen (2) punainen Toimi viivästy sopimusjärjestelyjen ja ETIAS-järjestelmän kehittämisajankautun vuoksi. (3) vihreä
ECRIS-TCN-järjestelmän valmistelu kehittämiseen sBMS-palvelussa	Kesken <ul style="list-style-type: none"> ■ Toiminnalliset vaatimukset, biometrisen osajärjestelmän suunnittelu, kapasiteetti- ja suorituskykyvaatimusten uudelleenarviointi ■ sBMS-palvelun rajapinnan määrittelyasiakirja päivitetty, tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin päivitykset kesken ■ Käyttäjän ohjelmistopakettien konfiguraatiosta sovittu, täytäntöönpano on saatettu osittain päätökseen, pilotoinnin valmistelut meneillään 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Tavoitteen mukainen (1) vihreä (2) vihreä (3) vihreä

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
Valmistelu: sBMS-palvelun vaikutus rinnakkaishenkilöllisyyksien tunnistimeen (MID)	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> MID-tunnistimeen liittyvää sBMS-palvelun suorituskykyä koskeva väliaikainen toimintamalli (tarkkuustavoitteet, rajoihin liittyvät ja muut käyttötapaukset) Kapasiteetin arviointi, mukaan lukien arkkitehtuuria koskevat vaihtoehdot/rajoitukset Biometriset vaatimukset MID-siirtymävälille, myös tarkkuuden raja-arvot ja tarkkuusväli. 	<p>(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus</p>	<p>(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä</p>	<p>Tavoitteen mukainen</p> <p>(1) vihreä (2) vihreä (3) vihreä</p>
Käyttäjän ohjelmistopakettin ylläpito	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Käyttäjän ohjelmistopakettin ylläpitoa koskeva sopimus pantu täytäntöön, mukaan lukien uudet versiot jäsenvaltioille vuoden 2022 ensimmäisellä puoliskolla Toimeksisaajan kanssa sovittu vuoden 2023 ylläpitoa koskevasta etenemissuunnitelmasta 	<p>Operatiivisen palvelutasosopimuksen noudattaminen</p>	<p>100 %</p>	<p>Tavoitteen mukainen</p> <p>Saavutettu</p>
VIS-järjestelmän toimintojen integrointi sBMS-palveluun/ tietojen siirtäminen ja lisääntynyt käytettävyys	<p>Kesken – viivästynyt</p> <ul style="list-style-type: none"> VIS- ja sBMS-järjestelmien biometriset toiminnot saatu valmiiksi, mukaan lukien suunnittelu ja eritelmät ja käyttäjän ohjelmistopakettia koskevat vaatimukset, testejä suoritetaan, sBMS-palvelun tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin päivitykset ovat kesken. Tietojen siirtämiseen tarkoitetut välineet suunniteltu ja toteutettu, esituotantoympäristöä koskeva harjoitus (alusta) valmisteilla. sBMS-palvelua varten tarvittava VIS-järjestelmän kapasiteetti hankittu osittain. 	<p>(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus</p>	<p>(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä</p>	<p>Osittain tavoitteen mukainen</p> <p>(1) (2) (3)</p>
EES-järjestelmän biometrisen tunnistusjärjestelmän / yhteisen biometrisen tunnistuspalvelun käyttöönotto	<p>Kesken – viivästynyt</p> <ul style="list-style-type: none"> Yhteisen järjestelmäratkaisun testaaminen EES-järjestelmän ja päivitetyn VIS-järjestelmän kanssa (tammikuu) Päivitetyn sBMS-palvelun tietosuojaa koskeva vaikutustenarviointi toimitettu Euroopan tietosuojavaltuutetulle (helmikuu) Erillisen sBMS-palvelun järjestelmäratkaisun testauksen aloittaminen (kesäkuu) 	<p>(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus</p>	<p>(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä</p>	<p>Alitti tavoitearvon</p> <p>(1) vihreä (2) punainen: viivästyksen ja riippuvuudet yhteisistä komponenteista (EES) haittasivat sBMS-palvelun laitteiston komponenttien asentamista (3) keltainen</p>
Biometrisen kokonaisuuden parantaminen/kehittäminen	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Biometrisen sanaston yhdenmukaistamisstrategia laadittu Synteettisten tarkkuutta koskevien tietoaaineistojen parantamista koskeva hanke, mukaan lukien hakijoita koskeva tarkkuus (sormenjäljet, kasvokuvat) ISO:n ja British Standards Instituten (BSI) standardoima kasvokuvien laatu-algoritmi: OFIQ-hankkeen (Open-Source Face Image Quality) aloituskokous ja aktiivinen seuranta. 	<p>(1) Ensisijaiset toiminta-alat, joista on tehty selvitys tai tutkimus (2) Löydetyt ratkaisut</p>	<p>Ei sovelleta</p>	<p>Tavoitteen mukainen</p> <p>(1) Saavutettu (2) Saavutettu</p>

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
Uudet palvelu- ja prosessimääritelmät osana tietotekniikkaviraston ITSM-kehystä	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Tietotekniikkaviraston tuote- ja palveluluettelo ja prosessimalli on päivitetty uusien järjestelmien ja aloitteiden perusteella. Hallinnointi- ja ohjauspalvelujen prosessimääritelmät on tarkistettu ja päivitetty. 	<p>(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus</p>	<p>(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä</p>	<p>Tavoitteen mukainen</p> <p>(1) vihreä (2) vihreä (3) vihreä → Lisätietoja on kohdassa 1.6.1.</p>
Muut				
Sovellusten elinkaaren hallinnan täytäntöönpano	<p>Lykätty</p> <ul style="list-style-type: none"> Täytäntöönpanoa ei ole aloitettu, nykyinen sovelluksen elinkaaren hallinta / systeemikehittämisen elinkaari on suunnitteluvaiheessa (vaihe 1). 	<p>Integroidut ydintoimintajärjestelmät</p>	<p>Ydintoimintajärjestelmistä integroitu 80 %</p>	<p>Muu</p> <p>Toimea on lykätty.</p>
SIS-ydinjärjestelmän yleinen yhteenliittämöduuli/-käyttöliittymä, jotta SIS-järjestelmä voidaan liittää muihin järjestelmiin ja ETIAS-järjestelmän yhteenliittäminen voidaan toteuttaa	<p>Kesken – viivästynyt</p> <ul style="list-style-type: none"> Sopimus allekirjoitettu tammikuussa, hanke analyysi- ja suunnitteluvaiheessa. 	<p>(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus</p>	<p>(1) vihreä (2) vihreä (3) vihreä</p>	<p>Osittain tavoitteen mukainen</p> <p>(1) vihreä (2) keltainen: viivästyksiä, jotka johtuvat laitteistokomponenttien toimitusten viivästyisestä ja riippuvuuksista muista yhteentoimivuushankkeista (3) keltainen</p>
Tekoälyä koskevan etenemissuunnitelman täytäntöönpano	<p>Kesken</p> <ul style="list-style-type: none"> Tekoälyä koskevan etenemissuunnitelman vakaa versio on toimitettu hallintokomitealle. Toteutettavuustutkimus tekoälyn käyttöönotosta CRRS:ssä/ETIAS-järjestelmässä on saatu päätökseen. 	<p>(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus</p>	<p>(1) vihreä (2) vihreä (3) vihreä</p>	<p>Tavoitteen mukainen</p> <p>→ Lisätietoja on kohdassa 1.2.8. Innovointi, tutkimus ja kehittäminen.</p>
Standardointia koskevan etenemissuunnitelman täytäntöönpano	<p>Kesken</p> <ul style="list-style-type: none"> Toimintasuunnitelman täytäntöönpano on käynnissä. Tietojenvaihtoa oikeus- ja sisäasioiden alalla käsittelevä neuvoston työryhmä (IXIM WP) toimitti ja hyväksyi toisen ja kolmannen edistymiskertomuksen kesä- ja joulukuussa. 	<p>(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus</p>	<p>(1) vihreä (2) vihreä (3) vihreä</p>	<p>Tavoitteen mukainen</p> <p>→ Lisätietoja on kohdassa 1.2.8. Innovointi, tutkimus ja kehittäminen.</p>
Organisaatioarkkitehtuurin jatkuvuus – yhteentoimivuusarkkitehtuurin luominen	<p>Kesken</p> <ul style="list-style-type: none"> Kokonaisvaltainen organisaatioarkkitehtuuri (mukaan lukien standardit ja arkkitehtuurin periaatteet) pantu onnistuneesti täytäntöön Tietotekniikkaviraston teknologialuettelon päivittäminen Yhteys laaja-alaisen teknisen kehityksen toimeksisaajiin organisaatioarkkitehtuurin tasolla luotu 	<p>Täytäntöönpanon vaiheen 3 toteuttaminen: Organisaatioarkkitehtuuri – organisaation jatkuvuus</p>	<p>100 %</p>	<p>Tavoitteen mukainen</p> <p>Saavutettu</p>

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
	<ul style="list-style-type: none"> Arkkitehtuuria koskevan vision laatiminen siten, että siihen sisällytetään yhteentoimivuutta ja keskeytymätöntä käytettävyyttä koskevat tavoitteet, joita täydennetään viraston teknologiastrategian päivityksellä. 			

Infrastruktuuri ja verkot

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoitteet	Tilanne ja arvo
Yhden integroidun valvontaratkaisun yhdistäminen tapahtumanhallintaprosessiin (jatkoa)	Kesken <ul style="list-style-type: none"> Tapahtumanhallintahanke käynnistettiin tammikuussa. Vaikutustenarviointitutkimus tilattiin marraskuussa 2022 laaja-alaisen teknisen kehityksen erän 1 puitesopimuksen nojalla. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Tavoitteen mukainen (1) vihreä (2) vihreä (3) vihreä
Sovellusten hallintapalvelut	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Tekninen neuvonta ja asiakirjojen tarkistus suunnittelun laadun parantamiseksi. Viraston IT-teknologialuettelon säännöllinen päivittäminen. 	Asiakirjojen tarkistus suoritettu määräajassa	Tavoitteet määritetty hankkeiden mukaan	Tavoitteen mukainen
Sovellusten elinkaaren hallinta-alustan ja siihen liittyvien työkalujen (rakennus- ja käyttöönottoprosessin, testaustyökalujen) tukeminen	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Rakennus- ja käyttöönottoprosessi: tuki sBMS- ja VIS-/EES-järjestelmien yhteentoimivuuskomponentin käyttöönotolle sovellusten elinkaaren hallinta-alustalla. Valmistelut EES-, ETIAS- ja ECRIS-TCN-järjestelmien sekä yhteentoimivuuskomponenttien integroimiseksi. 	Sovellusten elinkaaren hallinta-alustan käytettävyys	Vaikutus 0 %, eli suunniteltuihin hankkeisiin, versioihin tai operatiivisiin toimiin ei kohdistunut mitään vaikutuksia siksi, että välineitä/tietoja ei ollut käytettävissä.	Tavoitteen mukainen
Ohjelmointivalmiuden alulle saattaminen	Kesken <ul style="list-style-type: none"> Toimeksisaajien suorittamien väliohjelmien koodin laatua koskevat tarkastukset, mukaan lukien prototyyppi- ja yksikkötestaus, automaattiset ja manuaaliset koodikatselmoinnit. 	Prosessi käytössä ja koodikatselmoinnit suoritettu ajallaan	Määritetty hankkeiden mukaan	Tavoitteen mukainen
Verkkotoimintopalvelut	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Verkon kehittäminen aloitettu EES-järjestelmää (myös verkkopalvelujen), sBMS-palvelua sekä VIS- ja EES-järjestelmien yhteentoimivuuskomponenttia varten. 	Operatiivisten prosessien palvelutasoindikaattorit	(1) Verkon käytettävyys (2) Häiriötapahtumat, ongelmat, muutosten ja versioiden käyttöönotto	Tavoitteen mukainen
Viestintäinfrastruktuuriin liittyvät palvelut	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Viestintäinfrastruktuurin saatavuus varmistettu palvelutasosopimusten mukaisesti. 	Viestintäinfrastruktuurin saatavuus palvelutasosopimusten mukainen	Viestintäinfrastruktuurin saatavuus palvelutasosopimusten mukainen	Tavoitteen mukainen 99,99 %
Siirtyminen uuteen TESTA-verkkoon	Kesken <ul style="list-style-type: none"> Siirtyminen uuteen TESTA-verkon tarjoajaan aikataulun mukaisesti ja siten, että toiminta häiriintyy mahdollisimman vähän. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Muu Puitesopimuksen allekirjoittaminen keskeytetty tuomioistuimen päätöksellä.

		<ul style="list-style-type: none"> ■ Täytäntöönpano viivästynyt. 			
Keskusyksikön ja varakeskusyksikön operatiiviset toimet ja kehitys/parannukset	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Tekninen systeeminseuranta palveluna, jolla varmistetaan standardien noudattaminen ■ Tietokeskuksen omaisuuden lataaminen tietokeskuksen infrastruktuurin hallintaohjelmistoon (Nlyte) ■ Modulaarinen tietokeskus: liitettävyyttä koskeva sopimus tehty. ■ Keskusyksikkö (CU-DC1): strukturoidun kaapeloinnin käyttöönotto ja laitekehikkojen sijoittelun optimointi jäähdystystehon parantamiseksi, tehonjakeluysikköverkon käyttöönotto reaaliaikaisia tehonkulutustietoja varten, sähkölaitteiden optimointi 	Tietokeskuksen käytettävyys operatiivisen tason sopimusten mukaisesti	Palvelun ympärivuorokautinen käytettävyys	Tavoitteen mukainen	
Varakeskusyksikön (BCU) operatiiviset ja käyttökustannukset	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Ulkoisen (OTM) varakeskusyksikön jäähdystystehon maksimointi säätämällä hydraulikkaa ja pumppuja ■ Sisäisen (ITM) varakeskusyksikön ITM-liitäntä verkkoon ja tallennusalueverkkoon R09:n ja uuden R08:n välillä ■ Ulkoisen varakeskusyksikön kellarikerros valmis, sisäisen varakeskusyksikön toinen huone toimintakunnossa ■ Toimipaikan laajennuksen suunnittelu saatettu päätökseen. 	(1) Palvelun käytettävyys (2) Resurssien saatavuus (jäähdytys, teho)	Ympäri vuorokautinen käytettävyys	Tavoitteen mukainen	
Tietokeskusten uudelleenjärjestelytoimien jatkaminen	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Lattiatiilan optimointi, virransyöttö-/jäähdytysratkaisut kehitetty ■ Käyttöoikeuksien valvonta tietokeskusten erikoistuneiden verkkopalvelujen avulla, mukaan lukien toimitusten seuranta ja rekisteröinti. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Tavoitteen mukainen	
Oraclen ylläpidon uusiminen	Kesken <ul style="list-style-type: none"> ■ Oraclen ylläpitolisenssi uusittiin ajoissa. 	Lisenssi uusittiin ennen sen voimassaolon päättymistä.	Uusimiseen liittyviä rahoitusta koskevia poikkeamia ei ole.	Tavoitteen mukainen Lisenssin uusiminen toteutettu ajoissa ilman ongelmia.	
Keskitetyn infrastruktuurin mukauttava ylläpito	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ HP-laiteohjelmisto päivitetty; tarkastuspisteiden palomuurien päivitykset käynnissä 	Mukauttava ylläpitosuunnitelma (vahvistettu laaja-alaisen teknisen kehyksen sopimuksen nojalla)	Vielä avoin	Tavoitteen mukainen	
Keskitetyn infrastruktuurin korjaava ylläpito ja valvonta	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Pyyntöjen ja häiriötilanteiden käsittely palvelutasosopimusten noudattamisen varmistamiseksi 	Keskitetyn infrastruktuurin alustan käytettävyysaika	Käytettävyysaika 99,9 %, lukuun ottamatta suunniteltua ylläpitoa	Tavoitteen mukainen	
Laitteiston ja ohjelmistojen ylläpidon uusiminen (infrastruktuuri)	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Laitteiston ja ohjelmistojen uusiminen saatettu asianmukaisesti päätökseen. 	Kaikkia kohteita pidetään yllä ja ne vaihdetaan elinkaaren lopussa.	Kohteet ilman ylläpitoa	Tavoitteen mukainen Hinnat nousivat 12 prosenttia inflaation vuoksi.	
Testausjärjestelmien infrastruktuurin operatiivinen hallinnointi/hallinta	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Testausjärjestelmien aktiivisen operatiivisen hallinnoinnin aloittaminen 	Testausjärjestelmien käytettävyys	99,9 % (klo 9.00–17.00)	Tavoitteen mukainen	

	<ul style="list-style-type: none"> ■ Häiriötapauksien ratkaiseminen 			
Ydintoimintajärjestelmien operatiivisen hallinnoinnin toisen tason infrastruktuurituki	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Toisen tason teknisen tuen antaminen 	Järjestelmän käytettävyys	99,99 %	Tavoitteen mukainen
Konfiguroinnin hallintatietokannan (CMDB) operatiivinen hallinnointi	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Käytössä on konfiguraation hallintamenettely. ■ Konfiguroinnin hallintatietokanta (CMDB) on ajan tasalla. 	Offline-tiedot yhteisen jaetun infrastruktuurin konfiguraatioyksiköistä	90 % synkronoitu verkkoon liitetyn CMDB:n kanssa	Osittain tavoitteen mukainen 50 % Konfiguroinnin hallintaa varten ei ole käytettävissä resursseja.
Operatiivinen hallinnointi: muutosten toteutus	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Muutosten jatkuva toteutus 	Muutospyyntöt	< 50 käsittelemättä	Osittain tavoitteen mukainen > 200 Odottavat infrastruktuuriin tehtäviä muutoksia, resurssit rajalliset.
Operatiivinen hallinnointi: loppukäyttäjien työpisteiden tuki	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Infrastruktuurin hankinta loppukäyttäjien työpisteitä varten ■ Loppukäyttäjän työpisteiden päätepisteiden ja niihin liittyvien palvelujen tarjoaminen. 	Palvelun käytettävyys	99,9 %	Tavoitteen mukainen
Operatiivinen hallinnointi: integrointitestaus	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Infrastruktuurin testaja on palkattu. ■ Infrastruktuuriin liittyvien testitapausten määrittely on alkanut. 	Integrointitesteissä havaitut puutteet	Vielä avoin	Tavoitteen mukainen
Operatiivinen hallinnointi: alustan hallinnointi	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Useiden uusien ydintoimintajärjestelmien käyttöönotto on käynnissä. 	Palvelun käytettävyys	99,99 %	Osittain tavoitteen mukainen OpenShift Container Platform - palvelualustan ja palvelukehityspotken hallinnointivastuut ovat edelleen epäselvät
Operatiivinen hallinnointi: järjestelmän suunnittelu	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Uusien oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien infrastruktuurin suunnittelu 	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Tavoitteen mukainen
Uuden tallennusratkaisun hankinta	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Uusi tallennusratkaisu hankittu; täytäntöönpano käynnissä. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Tavoitteen mukainen

Organisaation laajuiset toimet

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
Organisaation laajuiset IT-sovellukset				
Organisaation laajuisen IT-sovellusten hallinnointi ja ylläpito	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> SharePoint-alustojen oikea-aikainen ylläpito, alisivustojen sekä yhteistyötilojen oikeuksien ja lupien konfigurointi Uusien työkalujen kehittäminen henkilöstön tarpeisiin vastaamiseksi, muun muassa uusi ohjelmointityökalu, luettelot toimista hankkeen hallintoneuvostolle ja viraston ohjauskomitealle. 	(1) Palvelujen toimittaminen (2) Palvelujen käytettävyys	(1) Palvelujen oikea-aikainen toimittaminen ja tukeminen (2) Käytettävyysaika 90 %	Tavoitteen mukainen
Organisaation laajuisen IT-verkkojen ja viestinnän hallinnointi ja ylläpito	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Verkon ja turvallisuuden uudistamishanke: tieto- ja viestintäteknisen infrastruktuurin parannukset, sähköpostin tietoturvalaitteiden (Cisco Iron Port) korvaaminen Strasbourgin ja Tallinnan toimipaikoissa, uusi Wi-Fi-itserekisteröintiportaali kaikissa toimipaikoissa, taustapalomuurien korvaaminen, verkon suorituskyvyn parantaminen, uudet nopeat toimipaikkojen väliset yhteydet Serena-hanke: uudet yhteydet organisaation verkkoinfrastruktuurin ja oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien välillä, jotta voidaan tarjota internetiin yhteydessä olevia palveluja ja käyttäjien (sisäinen ja ulkoinen) pääsy Serena-infrastruktuuriin (suojattua verkkoon pääsyä koskeva palvelu) Uusien georedundanttien yhteyksien luominen Tallinnan, Strasbourgin ja Brysselin välillä (kaistanleveys 1 Gb/s). 	Verkon käytettävyys	Verkon käytettävyysaika 90 %	Tavoitteen mukainen
Organisaation laajuisen IT-järjestelmien ja varastoinnin hallinnointi ja ylläpito	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Taustalla olevan tieto- ja viestintäteknisen infrastruktuurin ylläpito ja päivitys, mukaan lukien varmistus- ja tallennusvalmiudet, viimeisimmät turvallisuuskorjaukset. Kaikki laitteet päivitetty uusimpiin laiteohjelmistoihin ja ajureihin, jotta voidaan välttää järjestelmän toimintahäiriöt. Loppukäyttäjäsovellukset/-ohjelmistot päivitetty uusimpiin versioihin. 	Palvelun käytettävyys	Organisaation laajuisen IT-järjestelmien käytettävyys 90 %	Tavoitteen mukainen

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
	<ul style="list-style-type: none"> Kaikkien järjestelmäinfrastruktuurien verkkotopologiakaaviot, tekniset asiakirjat ja prosessit, joilla tuetaan uutta hallintoituja tieto- ja viestintäteknisiä palveluita koskevaa sopimusta, laadittu. 			
Organisaation laajuisten IT-infrastruktuurin ja -sovellusten siirtäminen pilvipalveluun	<p>Kesken</p> <ul style="list-style-type: none"> Siirtäminen pilvipalveluihin: ohjelman käynnistäminen ja strateginen lähestymistapa, toimintamallin määrittely (mukaan lukien talousarvio, laajuus ja aikataulu), hankesuunnitelman ja valvonnan virallistaminen. 	Onnistunut siirtäminen pilvipalveluun	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	Tavoitteen mukainen
ITIL-kehiksen käyttöönotto organisaation laajuisissa IT-palveluissa	<p>Kesken</p> <ul style="list-style-type: none"> ITIL-käytäntöjen täytäntöönpano IT-palvelujen hallinnan (ITSM) ja IT-käyttöomaisuuden hallinnan (ITAM) osalta Nykyisen prosessin analyysi ja tavoitteena olevan prosessin määrittely sekä myöhempi prosessikartoitus (iteratiivinen lähestymistapa): rajapintojen, tarkastusten ja yksityiskohtaisen suunnittelun määrittely, mukaan lukien priorisointi vuodelle 2022 (ja 2023) jne. Tietotekniikkaviraston ilmoittamisportaali: kunnostustöiden käynnistäminen, mukauttaminen ITSM-tuotoksiin, strategiset ja taktiset painopisteet Tieto- ja viestintäteknikkaa koskeva tyytyväisyystutkimus 2022, mukaan lukien työpajat, toimintasuunnitelma. 	Prosessinkartoitushankkeen tuotokset (ensimmäinen ja toinen iteraatio) on saavutettu talousarvion ja käytettävissä olevan ajan puitteissa ja suunnitellussa laajuudessa.	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Tavoitteen mukainen
Organisaation sisällönhallinta	<p>Kesken</p> <ul style="list-style-type: none"> Asiakirjahallintajärjestelmän täytäntöönpano: hankesuunnitelman hyväksyminen, arviointitutkimus saatettu päätökseen, täytäntöönpanoa koskeva palvelupyyntö, tietojen siirtäminen suunniteltu vuoden 2024 ensimmäiselle neljännekselle. Uusi verkkosivusto: hankesuunnitelma hyväksytty, arviointitutkimus tehty. Uusien hankkeiden valmistelu: julkinen asiakirjarekisteri (aloitus vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä), intranet (vuoden 2023 kolmas neljännes), postirekisteri (vuoden 2024 ensimmäinen neljännes), työnkulku (perustaminen, toteuttaminen ja seuranta; suunniteltu aloitus vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä). 	(1) Asiakirjahallintajärjestelmä käytettävissä (2) Uusi verkkosivusto kehitteillä	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	Tavoitteen mukainen

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
Tietopalvelujen hallinnointi	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Rekisterien pitkäaikaisen säilyttämisen periaatteet ja menettelyt hyväksytyt 	Palvelujen oikea-aikainen toimittaminen ja tuki		Tavoitteen mukainen
Organisaation laajuisten TVT-laitteiden, -infrastruktuurin ja -palvelujen hankinta	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Tieto- ja viestintätekniisten ohjelmistojen, laitteistojen, laitteiden, palvelujen ja lisenssien hankinta (mukaan lukien lisenssien uusiminen ajoissa) Tietokoneverkkoja ja matkapuhelinliittymiä koskevat sopimukset allekirjoitettu/muutettu asianmukaisesti. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Tavoitteen mukainen
IT-tuen antaminen loppukäyttäjille (neuvontapalvelu)	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Uusien työntekijöiden vastaanotto ja perehdyttäminen (> 90 henkilöä) Tuki loppukäyttäjille: 9 346 ilmoitusta kirjattu (pyynnöt ja häiriötapaukset) Yli 130 matkapuhelinta jaettu (1/3 viraston henkilöstöstä), jakelua jatketaan vuonna 2023. 	Loppukäyttäjien tyytyväisyys	Tyytyväisyystaso: 90 %	Tavoitteen mukainen
Organisaation hallinnointi				
Organisaation laajuinen hallinto, suunnittelu ja raportointi	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Monivuotisten/vuotuisten suunnittelu- ja raportointiprosessien koordinointi Viraston hallintoneuvoston asianmukaisesti toimittamat ja hyväksymät lakisääteiset suunnitteluasiakirjat ja raportit 	(1) Yhtenäisen ohjelma-asiakirjan luonnoksen 2023–2025 hyväksyminen ajoissa (2) Lopullisen yhtenäisen ohjelma-asiakirjan 2023–2025 hyväksyminen ajoissa (ei suuria muutoksia vuonna 2022) (3) Toimintakertomusten toimittaminen ajoissa arviointia varten (4) Vuoden 2021 väliraportin ja vuoden 2022 konsolidoidun vuotuisen toimintakertomuksen hyväksyminen ajoissa	(1) Vuosien 2023–2025 yhtenäisen ohjelma-asiakirjan luonnos hyväksytyt 31. tammikuuta mennessä. (2) Hallintoneuvoston tarkistukset saavat olla enintään 5 prosenttia ehdotetuista toimista ja 5 prosenttia talousarviosta. (3) Raportit toimitettu vähintään 14 kalenteripäivää ennen kyseisiä neuvoo-antavan ryhmän / hallintoneuvoston kokouksia. (4) Hallintoneuvosto on hyväksynyt vuoden 2021 konsolidoidun vuotuisen toimintakertomuksen ja vuoden 2022 väliraportin.	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu (2) Saavutettu hieman myöhässä ja ilman merkittäviä muutoksia (3) Saavutettu (4) Saavutettu → Lisätietoja on kohdassa 1.6.1. Hallinto.
Operatiivisen osaston hallinto, suunnittelu ja raportointi	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Suunnitteluprosessien ja operatiiviselle osastolle suoritettavan toimista raportoinnin koordinointi, jotta lakisääteisten suunnittelu- ja raportointiasiakirjojen eli yhtenäisen ohjelma-asiakirjan ja konsolidoidun vuotuisen toimintakertomuksen laatimiseen voidaan antaa oikea-aikaisia tietoja. 	Ei sovelleta Operatiivisen osaston panos viraston lakisääteisiin suunnittelu- ja raportointiasiakirjoihin	Ei sovelleta Tietojen toimittaminen ajoissa	Tavoitteen mukainen

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
Oikeudellisen neuvonnan antaminen tietotekniikkavirastolle	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Neuvonta ja lausunnot 472 sisäisestä pyynnöstä, henkilöstön valitusten (5) käsittely ja hallinnolliset selvitykset (3), kansallisissa tuomioistuimissa (3) ja unionin yleisessä tuomioistuimessa (3) vireillä olevat riita-asiat, mukaan lukien kaksi päätökseen saatettua asiaa Asiakirjajulkisuus: käsitelty 17 alustavaa pyyntöä ja 5 kuulemista. Hallintoneuvosto hyväksyi 24. maaliskuuta päätöksen nro 2022-090 käytännön järjestelyistä, jotka koskevat yleisön oikeutta tutustua viraston asiakirjoihin; henkilöstölle järjestettiin tiedotustilaisuus 6. toukokuuta 2022. 	Oikeudellisen neuvonnan ja lausuntojen antaminen ajoissa.	Ei sovelleta	Tavoitteen mukainen
Vuosittaisen sisäisen tarkastussuunnitelman täytäntöönpano	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Tarkastuspäätelmä ja -suositukset EES-järjestelmää koskevasta hankkeesta Säännöllinen, täsmällinen ja oikea-aikainen tiedottaminen toimitusjohtajalle ja hallintoneuvoston tarkastus-, vaatimustenmukaisuus- ja rahoituskomitealle tarkastussuosituksen täytäntöönpanon tilasta Itsearviointi ja riippumaton ulkoinen validointi osoittivat, että sisäisen tarkastuksen yksikön toimet ovat sisäisen tarkastuksen ammattikäytäntöä koskevien kansainvälisten standardien ja eettisten sääntöjen mukaisia. 	<p>(1) Niiden prosessien osuus, joissa tuotokset ovat saavuttaneet tavoitteet vaihteluvälien rajoissa</p> <p>(2) Niiden prosessien osuus, jotka ovat riippumattoman arvioinnin kohteena</p>	<p>(1) Vähintään 80 prosenttia prosesseista saavuttaa tavoitteet vaihteluvälien rajoissa</p> <p>(2) Vähintään 30 prosenttia prosesseista arvioidaan vuosittain</p>	<p>Muu</p> <p>Sisäisen tarkastuksen yksikkö ei pystynyt mittaamaan näitä uusia indikaattoreita. Sen sijaan se jatkoi alkuperäisten indikaattoreiden mittaamista, ks. kohta 1.6.2.</p> <p>Vaatimustenmukaisuus.</p>
Viraston tilinpito	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Tietotekniikkaviraston vuoden 2021 alustava tilinpäätös toimitettiin komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle 1. maaliskuuta 2022. Hallintoneuvosto hyväksyi vuoden 2021 lopullisen tilinpäätöksen 14. kesäkuuta 2022, ja se toimitettiin komissiolle, tilintarkastustuomioistuimelle ja budjettivallan käyttäjälle yhdessä hallintoneuvoston lausunnon kanssa ja julkaistiin viraston verkkosivustolla. 	Alustavan, konsolidoidun ja lopullisen tilinpäätöksen toimittaminen ajoissa talousarvioviranomaiselle ja tilintarkastustuomioistuimelle	EU:n varainhoitoasetuksessa vahvistetut ja komission tilinpitäjän asettamat raportoinnin määräajat	Tavoitteen mukainen
Hankekokonaisuuden hallintavalmiuksien ja niihin liittyvien prosessien käyttö ja kehittäminen	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Hallinto: ohjelmien johtokuntien työjärjestys tarkistettu, hankkeen toteutuksen tulosten viikoittainen esittely, viraston ohjauskomitean ja sopimusten hallintakomitean kuukausittaiset kokoukset. 	Esimiesten porrastamat tavoitteet	Ei sovelleta	Tavoitteen mukainen

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytaavoite	Tilanne ja arvo
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Prosessi: organisaation laajuisten riskien/ongelmien hallintaprosessin ja hankehallintamenetelmän sekä ohjelmahallintakehyksen arviointi aloitettu. ■ Välineet: Planview- ja ProjectPlace-alustojen parannetut ominaisuudet otettu käyttöön, räätälöidyt raportit/tulostaulut, mukaan lukien tiedotustilaisuudet. 			
CMMI-malliin perustuva virallinen arviointi	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Tuotekehityksen kypsyyssmallin (CMMI) lopullinen arviointikertomus toimitettu. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	Kokonaispoikkeama ≤ 5 % Kokonaispoikkeama ≤ 5 % (3) Ei poikkeamaa	Tavoitteen mukainen
Ydintoimintajärjestelmien operatiivisen hallinnon riippumaton viitearviointi	Kesken <ul style="list-style-type: none"> ■ Arvioinnin kohdealaa laajennettiin komission hyväksynnän jälkeen ja loppuraportin julkaisu lykättiin keväeseen 2023. ■ Korkean tason analyysi saatettiin päätökseen vuonna 2022 ja syvälinen analyysi valmistuu vuoden 2023 alussa. 	(1) Ulkopuolisen arvioijan kanssa tehdyn sopimuksen valvonta, mukaan lukien hankesuunnitelman oikea-aikainen täytäntöönpano ja mukauttaminen	(1) Laadukas loppuraportti toimitettava aikataulun mukaisesti.	Osittain tavoitteen mukainen (1) Kohdealan laajentamiseksi loppuraportin määräämää aikaa lykättiin vuoteen 2023. → Lisätietoja on kohdassa 2.13. Ulkoinen arviointi.
Sidosryhmien hallinta ja viestintä				
Toimintalinjojen seuranta ja koordinointi tietotekniikkaviraston näkemysten esittämiseksi EU:n toimielimissä, sidosryhmien hallinta ja toimiminen välittäjänä teknisten ja oikeudellisten yhteisöjen välillä	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Lainsäädännön kehityksen seuranta ja poliittisten analyysien tekeminen viraston johdolle ja sidosryhmille ja sekä viraston kantojen esittäminen eri komiteoissa ja asiantuntijaryhmissä ■ Koordinointi asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa yhteistä etua koskevissa asioissa tukemalla toimintalinjojen kehittämistä toimielinten tasolla 	(1) Kattava ja oikea-aikainen toimintalinjojen koordinointi ja kehittäminen (2) Tietotekniikkaviraston edustaminen eri tapahtumissa ja institutionaalisissa kokouksissa (3) Laadukas panos toimintapoliittisiin ja muihin asiakirjoihin	(1) Laadukas, tehokas ja oikea-aikainen toimintalinjojen seuranta ja koordinointi (2) Tietotekniikkaviraston kantojen laadukas esittäminen (3) Laadukkaat ja oikea-aikaiset kannanotot	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu (2) Saavutettu (3) Saavutettu → Lisätietoja on kohdissa 1.5.1. Sidosryhmäsuhteet ja 2.2. Tärkeät kehitysvaiheet.
Sidosryhmien osallistuminen ja menettelytapojen koordinointi	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> ■ Aktiivinen osallistuminen oikeus- ja sisäasioiden virastojen verkoston (JHAAN) ja EU:n virastojen verkoston (EUAN) työhön ■ Frontexin kanssa tehdyn työskentelyjärjestelyn päivittäminen ja uuden työskentelyjärjestelyn laatiminen EU:n lentoturvallisuusviraston (EASA) kanssa ■ Sidosryhmien hallintastrategian laatiminen vuosiksi 2023–2027 	(1) Sidosryhmäsuhteiden tehokas hallinta (2) EUAN, JHAAN ja kahdenväliset kokoukset (3) Tuki sidosryhmille	(1) Vuotuisen suunnitelman ja työskentelyjärjestelyjen mukaisesti (2) Tietotekniikkaviraston kantojen laadukas esittäminen (3) Laadukasta tukea annettu ajoissa	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu (2) Saavutettu (3) Saavutettu → Lisätietoja on kohdassa
Oikea-aikainen hallinnollinen tuki neuvoo-antaville ryhmille	Toteutunut	(1) Neuvoo-antavien ryhmien kokoukset (2) sidosryhmäkysely	(1) Neuvoo-antavien ryhmien kokoukset toteutettu suunnitellusti	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
	<ul style="list-style-type: none"> 53 kokousta järjestetty suunnitelmien mukaisesti, mukaan lukien 7 ylimääräistä SIS-järjestelmän neuvoo-antavan ryhmän kokousta Sidosryhmät ilmoittivat olevansa erittäin tyytyväisiä hallintoneuvoston sihteeristön toimintaan erityisesti viestintätaitojen ja ammattitaitoisen palvelun osalta. 		(2) Sidosryhmien tyytyväisyystaso: > 70 %	(2) Saavutettu → Lisätietoja on kohdassa 1.6.1. Hallinto.
Hallintoneuvostolle annettava oikea-aikainen hallinnollinen tuki	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Kaikki hallintoneuvoston kokoukset (7) järjestetty suunnitelmien mukaisesti, mukaan lukien 2 ylimääräistä kokousta ja 12 tilapäisen työryhmän kokousta Sidosryhmät ilmoittivat olevansa erittäin tyytyväisiä hallintoneuvoston sihteeristön toimintaan erityisesti viestintätaitojen ja ammattitaitoisen palvelun osalta. 	(1) Tietotekniikkaviraston hallintoneuvoston kokoukset (2) Sidosryhmäkysely	(1) Hallintoneuvoston kokoukset toteutettu suunnitellusti (2) Sidosryhmien tyytyväisyystaso: > 70 %	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu (2 a) kokoukset: 98,6 % (2 b) keskitetty asiointipiste: 99,8 % → Lisätietoja on kohdassa 1.6.1. Hallinto.
Ulkoisen viestintä- ja tiedotussuunnitelman toteuttaminen	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Tietotekniikkaviraston 10-vuotisjuhlan viestintäkampanja, mukaan lukien uusi verkossa toimiva esittelyportaali "Discover eu-LISA 2.0", verkkovalokuvanäyttely "Then and Now" ("Ennen ja nyt"), erityinen aihekohtainen uutiskirje Tärkeimmät näkyvyyttä lisäävät tapahtumat: vuosikonferenssi (380 osallistujaa, yli 40 600 katselukertaa, 2 318 vuorovaikutusta), toimialan pyöreän pöydän tapahtumat (kesäkuu/lokakuu, 690 osallistujaa, lisäsi virastoa verkossa seuraavien määrää) Osallistuminen komission EES- ja ETIAS-järjestelmiä koskeviin tiedotuskampanjoihin ja liikenteenharjoittajien rekisteröintikampanjaan Uuden verkkosivuston kehittäminen käynnissä 	(1) Laadukkaan sisällön tuotanto toimintasuunnitelman mukaisesti (2) Verkkonäkyvyys ja osallistumistasot (kävijäseuranta ja sosiaalisen median seuranta) (3) Osallistujien tyytyväisyys tapahtumien hallinnointiin (arviointilomakkeet)	(1) Sisältöä julkaistu toimintasuunnitelman mukaisesti (2) Myönteistä kehitystä edelliseen vuoteen verrattuna (3) Tyytyväisyystaso tapahtumien hallinnointiin korkea (4) Kaikkiin tiedotusvälineiden tiedusteluihin vastataan	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu (2) Saavutettu (3) Osallistumisaste viraston tapahtumiin: 95,3 % Osallistuminen verkossa: 86,3 % (4) 64 tiedotusvälineiden tiedustelua / tietopyyntöä → Lisätietoja on kohdassa 1.7.6. ja keskeisen tulosindikaattorin 29 osalta Liite I.

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
Tietotekniikkaviraston sisäisen viestinnän toimintasuunnitelman täytäntöönpano	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Sisäisen viestinnän helpottaminen, mukaan lukien yli 70 sähköpostiraporttia, 44 uutiskirjettä, 150 intranet-uutista; säännölliset kriisiviestintäraportit ja ohjeet covid-19-pandemiasta ja Venäjän hyökkäyssodasta; EU:n laajuiset tiedotuskampanjat, esimerkiksi kolmea miljardia puuta koskeva sitoumus, kyberturvallisuuskuukausi 8 henkilöstökokousta ja 5 erityistä tiedotustilaisuutta, henkilöstötapahtumia kaikissa toimipaikoissa henkilöstön sitoutumisen vahvistamiseksi, mukaan lukien tapaamiset komission jäsenen Ylva Johanssonin ja Euroopan komission Viron-edustuston uuden päällikön Vivian Loonelan kanssa Tiedotustilaisuudet siirtymisestä organisaation uuteen visuaaliseen ilmeeseen (muun muassa uusien organisaation laajuisten mallien käytöstä) 	<p>(1) Laadukkaan sisällön toimittaminen toimintasuunnitelman mukaisesti</p> <p>(2) Tyytyväisyyskysely</p>	<p>(1) Sisäisen viestinnän vuotuinen toimintasuunnitelma toteutettu välitavoitteiden, määritettyjen määräaikaisten ja tavoitteiden mukaisesti</p> <p>(2) Tyytyväisyystaso sisäiseen viestintään korkea</p>	<p>Tavoitteen mukainen</p> <p>(1) Saavutettu</p> <p>(2) Saavutettu: tyytyväisyystaso sisäiseen viestintään 91 %</p> <p>→ Lisätietoja on kohdassa 1.7.6. Viestintä ja keskeisen tulosindikaattorin 30 osalta Liite I.</p>
Tietosuoja				
Yhteistyö Euroopan tietosuojavaltuutetun ja muiden EU:n elinten tietosuojavastaavien kanssa (tietosuojatoimi: yhteistyö)	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Yleiskatsaus toteutetuista sBMS-palvelun tietosuoja koskevan vaikutustenarvioinnin suosituksista, sBMS- ja EES-järjestelmän tarkkuudenmittauksesta tehdyn tietosuoja koskevan vaikutustenarvioinnin seuranta sBMS- ja EES-järjestelmän tarkkuuden mittausten paketti sekä todisteet toteutetuista suosituksista toimitettu ETIAS- ja ECRIS-TCN-järjestelmien sekä yhteentoimivuuskomponenttien tietosujaa koskevien vaikutustenarviointien tukeminen myös tarkistetun VIS-järjestelmän ja uudistetun SIS-järjestelmän osalta (kertaluonteisiin käsittelytoimiin, kuten siirtoprosessiin, kohdistuvien tietosujaa koskevien vaikutusten lisäarviointi) Oikeus- ja sisäasioiden alan tietosuojavastaavien verkoston kokoukset, Euroopan tietosuojavaltuutetun ja tietosuojavastaavien verkoston 50. kokous sekä VIS-, SIS- ja Eurodac-järjestelmien valvonnan koordinaatioyhtymien kokoukset. 	<p>(1) Euroopan tietosuojavaltuutetun pyynnöt</p> <p>(2) Euroopan tietosuojavaltuutetun kuulemiset</p> <p>(3) Valvonnan koordinaatioyhtymien kokoukset</p> <p>(4) Tietosuojavastaavien verkoston kokoukset*</p> <p>(5) Oikeus- ja sisäasioiden alan tietosuojavastaavien verkoston kokoukset*</p> <p>* Yhden kokouksen järjestää mahdollisesti tietotekniikkaviraston tietosuojavastaava.</p>	<p>(1) 80 % pyynnöistä käsitelty</p> <p>(2) 60 % Euroopan tietosuojavaltuutetun kuulemisista</p> <p>(3) Kokousten osallistumisaste: 85 %</p> <p>(4) Kokousten osallistumisaste: 100 %</p> <p>(5) Kokousten osallistumisaste: 100 %</p>	<p>Tavoitteen mukainen</p> <p>(1) Saavutettu</p> <p>(2) Saavutettu</p> <p>(3) Saavutettu</p> <p>(4) Saavutettu</p> <p>(5) Saavutettu</p>

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
Tietosuojavastaavan vuotuinen toimintakertomus 2021 ja sen raportointinen tietosuojavaatimusten noudattamisesta hallintoneuvostolle (tietosuojatoimi: tiedottaminen)	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Tietosuojavastaavan vuotuinen toimintakertomus 2021 esitetty tietotekniikkaviraston hallintoneuvostolle ja julkaistu verkossa Raportti tietosuojaa koskevasta väliaikaisesta tilanteesta esitetty hallintoneuvostolle maaliskuussa 2022 	Tuotokset tuotettu määräaikaan mennessä	Kaksi viikkoa ennen hallintoneuvoston kokouksia	Tavoitteen mukainen
Tietosuojavaatimusten noudattamisen valvonta	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Raportit (sekä sisäisten että ulkoisten) tarkastussuosituksen täytäntöönpanosta esitetty toimitusjohtajalle Jatkotoimet, jotka liittyvät SIS-, VIS- ja Eurodac-järjestelmiä koskeviin Euroopan tietosuojavaltuutetun tarkastusraportteihin, mukaan lukien neljännesvuosittaiset (sisäiset) seurantakokoukset, raportit toimitettu Euroopan tietosuojavaltuutetulle ensimmäisellä ja toisella vuosineljänneksellä ja esitetty viraston toimitusjohtajalle ja hallintoneuvoston tarkastus-, vaatimustenmukaisuus- ja rahoituskomitealle helmi- ja kesäkuussa 	(1) Tietosuojavaatimusten noudattamista koskevat kertomukset (2) Vuotuinen tietosuojatutkimus ¹⁶⁴	(1) Tarkastussuosituksen on pantu täytäntöön ja niitä noudatetaan.	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu
Tietosuojatoimienpiteiden järjestäminen (tietosuojatoimi: järjestäminen)	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Tietoturvaloukkaukset: keskusrekisteri pidetty ajan tasalla (4 ilmoitettua tietoturvaloukkaus vuonna 2022); tuki rekisterinpitäjille (tietosuojavaltuutetun ohjeiden mukaisesti); oikea-aikainen ilmoittaminen tietotekniikkaviraston toimitusjohtajalle, Euroopan tietosuojavaltuutetulle ja asianomaisille rekisteröidyille (asetuksen (EU) 2018/1725¹⁶⁵ 34 ja 35 artikla), asiaankuuluvat mallit ja verkkoresurssit tarkistettu ja päivitetty säännöllisesti 	(1) Tietotekniikkaviraston julkinen seloste tietojenkäsittelytoimista (asetuksen (EU) 2018/1725 31 artiklan 1 kohta) (2) Kuinka monta päivää kestää kirjata tietoturvaloukkaus rekisteriin (täydellisen ja validoidun tietosuojaloukkausta koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta)	1) Viraston tietojenkäsittelytoimien julkinen seloste päivitetään vähintään kerran kuukaudessa. (2) Viraston tietosuojaloukkausrekisteri päivitetään 15 työpäivän kuluessa.	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu (2) Saavutettu Vuoden 2022 lopussa rekisterissä oli 121 tietuetta (mukaan lukien vuonna 2022 kirjatut 7 tietuetta).

¹⁶⁴ Vuotuinen tietosuojatutkimus keskeytettiin vuonna 2022 resurssipulan vuoksi. Tietosuojavastaava keskittyi sen sijaan antamaan tietosuojaa koskevaa ohjausta ja tukea tietotekniikkaviraston kriittisimmille painopistealoille, joita ovat uudet ja nykyiset oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmät, Euroopan tietosuojavaltuutetun tarkastussuosituksen täytäntöönpanon seuranta ja Euroopan tietosuojavaltuutetun uusien tarkastusten koordinointi.

¹⁶⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston **asetus (EU) 2018/1725**, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta **unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä** ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39–98).

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
	<ul style="list-style-type: none"> Tietojenkäsittelytoimet rekisterinpitäjänä: erityinen käsittelytoimia koskeva seloste pidetty ajan tasalla ja julkistettu viipymättä; toimia koskevien tietojen dokumentointia koskevien vaiheittaisten ohjeiden ja mallien toimittaminen; asiaankuuluvat mallit ja verkkoresurssit tarkistettu ja päivitetty säännöllisesti Tietojenkäsittelytoimet tietojen käsittelijänä: asiaa koskeva seloste saatu valmiiksi; käsittelytoimien dokumentointia koskevat vaiheittaiset ohjeet ja mallit asetettu saataville 			
Suosittelusten ja neuvonnan antaminen asetuksen (EU) 2018/1725 soveltamiseen liittyvistä seikoista (tietosuojatoimi: neuvonta)	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Tuki ja neuvonta rekisterinpitäjille (ja asiasta vastaavalle henkilöstölle) uusista käsittelytoimia koskevista selosteista (4 ilmoitettua tietoturvaloukkausta vuonna 2022) sekä kansainvälisiä siirtoja koskevista lausekkeista ja rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän välisistä sopimuksista Tuotteiden omistajille (esimerkiksi SIS-, VIS- ja Eurodac-järjestelmät) annettava tuki/suosittukset, jotka koskevat selosteiden luomista tietojen käsittelijöinä Neuvonta tietosuoja koskevista vaikutustenarvioinneista 	(1) Toimien omistajilta saadut pyynnöt	(1) 80 % toimitetaan hankkeen varhaisessa vaiheessa (2) 60 % annettu (3) 60 % annettu sovituksessa ajassa	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu (2) Saavutettu (3) Saavutettu
Tietosuoja koskevan tietoisuuden lisääminen	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Koulutustilaisuudet: lautapelitilaisuus tietosuojapäivänä (tammikuu, 100 osallistujaa), uusien työntekijöiden perehdyttämistilaisuus (huhtikuu, 25 osallistujaa), rekisterinpitäjille tai henkilötietojen käsittelijöille tarkoitetut henkilökohtaiset ohjausistunnot, Euroopan tietosuojavaltuutetun yksilöllinen koulutusverkko-seminaari (lokakuu 75 osallistujaa) Uutiskirjeet: 15 viikoittaisessa uutiskirjeessä julkaistiin 20 artikkelia, mukaan lukien joulukuussa ilmestynyt erityinen "Flashback"-numero Tietosuojavastaavan intranet: säännölliset arvioinnit ja päivitykset, kaksi uutta osiota: "Kansainväliset siirrot" ja "Tietosujalausekkeet: rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän välinen suhde" 	1) Tietosuoja ja henkilötietojen tietoturvaloukkauksia koskevat tiedotustilaisuudet 2) Sisäisten viestintäkanavien kautta levitettävä tiedotusmateriaali (muun muassa uutiskirjeet, sähköposti, intranet)	Viraston henkilöstölle jaetaan (vuosittain) vähintään 15 tiedotusmuistiot.	Tavoitteen mukainen Saavutettu

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
	<ul style="list-style-type: none"> EU:n ja ETA:n ulkopuolisiin maihin suuntautuvia henkilötietojen kansainvälisiä siirtoja koskevien uusien vakiosopimuseksetien hyväksymisen jälkeen viraston tietosuojavastaava alkoi antaa kaikille sisäisille rekisterinpitäjille ohjausta myös siirtoja koskevista vaikutustenarvioinneista. 			
Henkilöstöhallinto				
Toimiin liittyvien osaamisen ja valmiuksien kehittäminen	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Operatiivisia valmiuksia koskevan koulutussuunnitelman viimeistely, henkilöstölle suunnatut tiedotustilaisuudet, myös yksiköille/jaostoille räätälöidyt tilaisuudet, yksittäisten koulutuspyyntöjen määrän kasvu vuoteen 2021 verrattuna 	<p>(1) Järjestetty koulutus (2) Tyytyväisyystaso</p>	<p>(1) 90 % koulutussuunnitelman toimista toteutettu (2) Tyytyväisyystaso > 85 %</p>	<p>Alitti tavoitearvon</p> <p>(1) 80 % rajallisen kapasiteetin ja henkilöstön suuren vaihtuvuuden vuoksi (2) 82 % (luku on epäluotettava saatujen vastausten vähäisen määrän vuoksi)</p>
Viraston toiminnan vahvistaminen muutoksen ja kasvun jälkeen keskittyen henkilöstöresurssipalveluiden digitalisointiin ja rekrytointiin	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Väärinkäytösten paljastamista koskevien tarkistettujen suuntaviivojen ja hallinnollisia selvityksiä koskevien uusien sääntöjen hyväksyminen, painopisteenä henkilöstöresurssipalvelujen digitalisointi ja rekrytointi Henkilöstöhallintoa koskeva raportointi (SYSPER-järjestelmässä): käyttäjähyväksyntätestaus saatettu päätökseen Eturistiriitojen ehkäiseminen: ilmoitusten jättämisprosessin digitalisointi (mukaan lukien täytäntöönpanopynnöt). 	<p>(1) Vuotuinen poissaoloaste¹⁶⁶ (2) Osaamisen säilyttämisen indeksi (3) Hallinnollisten/operatiivisten henkilöresurssien suhde (4) Eturistiriitojen ehkäiseminen¹⁶⁷ (5) Henkilöstön vuotuinen vaihtuvuus (%) (6) Vuotuinen toimien täyttöaste (%)</p>	<p>(1) Vuotuinen poissaoloaste: < 15 päivää / < 10 % / > 15 % (2) > 0 (3) 20 / 70 % (4) Ilmoitusten toimitusaste: 100 % (joista > 80 % ajoissa) / > 90 % arvioitu / ei sovelleta (5) < 5 % (6) > 90 %</p>	<p>Osittain tavoitteen mukainen</p> <p>(1) 4,1 sairauspoissaolopäivää työntekijää kohti / 3,2 % pitkäaikaisella sairauslomalla / 51,6 %:lla ei sairauspoissaoloja (2) 0,3¹⁶⁸ (3) 16 % / 74 % (4) toimitusaste 97 % (90 % ajoissa / 100 % arvioitu / 1 %, joihin liittyy toimenpiteitä) (5) 7,1 % (6) 82,4 % henkilöstön vaihtuvuuden vuoksi, mukaan lukien henkilöstöyksikkö</p>

¹⁶⁶ Keskeinen suorituskykyindikaattori 24: vuotuinen poissaoloaste: a) sairauspoissaolopäivien keskimääräinen lukumäärä työntekijää kohti (tavoite: < 15 päivää), b) pitkäaikaisella sairauslomalla oleva henkilöstö (tavoite: < 10 prosenttia), c) sen henkilöstön osuus, jolla ei ollut sairauspoissaoloja (tavoite: > 15%).

¹⁶⁷ Eturistiriitojen ehkäisemisen mittaamiseksi on otettu käyttöön uudet keskeiset suorituskykyindikaattorit: a) toimitettujen sidonnaisuusilmoitusten määrä (ja ajoissa toimitettujen ilmoitusten osuus), b) arvioitujen ilmoitusten määrä ja prosentiosuus, c) osallistumista rajoittavien ehkäisevien toimenpiteiden tai päätösten määrä ja prosentiosuus.

¹⁶⁸ Sisältää myös koeajat, jotka eivät johda pysyvään työsuhteeseen; jos koeajat jätetään huomiotta, indikaattori on tavoitteen alapuolella.

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
				→ Lisätietoja on kohdassa 2.5.4 ja keskeisten suorituskykyindikaattorien 13 ja 24–28 osalta Liite I.
Organisatorinen kehitys ja kulttuurin muutos	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Helmikuu, henkilöstön sitoutumiskysely (kokonaispistemäärä 7,3) ■ Kaikille yksiköille on järjestetty osaamisperusteista henkilöstöhallintoa käsitteleviä työpajoja. ■ Osaamiskehys: uusien tehtäväprofiilien testaaminen avointen työpaikkojen suunnittelukokouksia varten ■ Henkilöresurssien analyysi suoritettu palvelujen laadun arvioimiseksi ja organisaation tarpeisiin perustuvien mukautusten tekemiseksi. 	<p>(1) Henkilöstön sitoutumiskysely (2) Henkilöstön suorituskyky (vuotuinen keskiarvo) (3) Viraston kulttuurimuutoshankkeen arviointikriteerit</p>	<p>(1) Kyselyn tulokset > 7,5 (2) Keskimääräinen suorituskyky (vuotuinen arviointi) (3) Kustannukset / aikataulu / soveltamisala</p>	<p>Tavoitteen mukainen</p> <p>(1) Kyselyn tulos: 7,3, alitti tavoitearvon, vaihtelee yksiköiden välillä (2) Vuotuinen keskiarvo: 2,4 (3) Ajoissa / talousarvion puitteissa / sovitussa laajuudessa</p>
Talous ja hankinnat				
Hankinta- ja ostosuunnitelman toteutus	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Hankinta- ja ostopalvelut toimitettu ajoissa lakisääteisten veloitteiden mukaisesti ja suunnitellun budjettikehyksen rajoissa 	<p>(1) Hankintaprosessin tehokkuus (2) Hankintojen hallinnointi</p>	<p>(1) < 25 % (2) > 60 % hankintahankkeista aikataulussa</p>	<p>Tavoitteen mukainen</p> <p>(1) 9,5 % (2) 140 % → Lisätietoja keskeisistä tulosindikaattoreista 17 ja 18 on Liite I.</p>
Varainhoitoon ja hankintoihin liittyvä sisäinen valvonta, menettelyt ja tarkastukset	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Kaikki rahoitustapahtumia koskevat tarkastuslistat ja työnkulut ovat viraston varainhoitosääntöjen mukaisia. 	<p>Tärkeimpiä rahoitus- ja hankintaprosesseja koskeva kattava menettelykokonaisuus</p>	<p>80 % vuotuisen työsuunnitelman menettelyistä</p>	<p>Tavoitteen mukainen</p>
Budjetointi-, hankinta- ja varainhoitopalveluiden toimittaminen ajallaan	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Talousarvion toteutuminen maksusitoumusmäärärahojen osalta oli 99 % (mukaan lukien hallintoneuvoston hyväksymät erikseen esitettävät maksumäärärahasiirrot) ja maksumäärärahojen osalta 92 % (mukaan lukien hallintomenojen siirto varainhoitovuodelle 2023). ■ Talousarvion toteuttamista seurattiin oikea-aikaisesti, ja kaikki palvelut toimitettiin määriteltyjen vaatimusten mukaisesti. 	<p>(1) Maksumäärärahojen peruuttamisaste (2) Talousarviositoumusten toteutusaste (3) Maksujen toteutusaste (4) Määräajassa suoritettavat maksut (%)</p>	<p>(1) < 5 % (2) 95–99 % (3) > 95 % (4) > 87,5 %</p>	<p>Osittain tavoitteen mukainen</p> <p>(1) 10,6 % (2) 99,0 % (3) 91,6 % (4) 90,1 % → Lisätietoja keskeisistä tulosindikaattoreista 10 ja 14 on Liite I.</p>
Viraston turvallisuus				
Organisaation laajuisen infrastruktuurin tietoturvallisuus- ja	<p>Toteutunut</p>	<p>(1) Lakisääteiset turvallisuustavoitteet</p>	<p>(1) Toteutusaste: 100 % (2) 100 %</p>	<p>Tavoitteen mukainen</p> <p>(1) Saavutettu</p>

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
varmistuspalvelun toteuttaminen	<ul style="list-style-type: none"> Siirtyminen hallinnoitua tietotekniikan turvallisuutta koskevaan puitesopimukseen Turvallisuuden seurantainfrastruktuurin mukauttavat parannukset Kyberturvallisuusharjoitus marraskuussa Painopiste erityisesti kriittisissä kyberturvallisuuden hallintatoimissa, joilla vastataan kasvaviin uhkiin. 	<p>(2) Oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien turvallisuusriskien arvioinnit</p> <p>(3) Kyberturvallisuusharjoitukset (vuosittain)</p>	(3) 1	(2) Saavutettu Kaksi luottamuksellista suorituskykyindikaattoria poistettu arkaluonteisuuden vuoksi.
Turvallisuuden ja jatkuvuuden hallintaa koskevan toiminnan jatkuvuutta / toimintakunnon palauttamista / valmiussuunnitelmaa koskevat osat	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Tietotekniikkaviraston organisaation toiminnan jatkuvuuden hallintajärjestelmän valvonta, mukaan lukien toiminnan jatkuvuuden parantamissuunnitelma Toiminnanjatkuvuussuunnitelmat testattiin käytössä olevien valvontatoimien tehokkuuden varmistamiseksi, mukaan lukien lokakuussa järjestetty harjoitus. Covid-19-epidemian seuranta ja torjunta. 	<p>(1) Toiminnan jatkuvuuden hallintajärjestelmä kattaa kaikki toiminta-alat.</p> <p>(2) Toiminnanjatkuvuussuunnitelmat testattu käytössä olevien valvontatoimien tehokkuuden varmistamiseksi.</p>	<p>(1) 100 % toiminta-aloista katettu.</p> <p>(2) Organisaation häiriönsietokyvyn testaamiseksi suoritetaan vähintään yksi harjoitus.</p>	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu (2) Saavutettu
Turvallisuuden ja jatkuvuuden hallinnan turvatekijöiden käyttäminen, suunnittelu ja kehittäminen	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Turvallisuusjärjestelmien hallinnointi (myös turvallisuusselvitykset) ja suojaavan turvallisuuden varmistaminen kaikissa viraston toimitiloissa ympärivuorokautisesti, mukaan lukien väliaikaisten tilojen turvatarkastukset Pääsyoikeuksia koskeva toimintamalli laadittu ja päivystysmenettelyt hyväksytyt 	<p>(1) Suojaavat turvallisuustoimenpiteet riskinarvioinnin, sääntöjen ja määräysten ja standardien (ISO) mukaisesti</p> <p>(2) Fyysisen turvallisuuden varmistaminen viraston toimitiloissa ja tehtävien, toimien ja henkilöstön turvallisuuden varmistaminen hyväksyttävällä riskitasolla</p>	<p>(1) Noudatettu 100-prosenttisesti Turvallisuuden hallinta käytössä kaikissa viraston toimipaikoissa.</p> <p>(2) Riskit alennettu hyväksyttävälle riskitasolle</p>	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu (2) Saavutettu
Turvallisuuden ja jatkuvuuden hallinnan monialaisten tekijöiden käyttäminen, suunnittelu ja kehittäminen	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön vuosittaisen koulutuksen järjestäminen, mukaan lukien turvallisuus sekä työterveys ja -turvallisuus Sidosryhmien tiedotustapahtumien järjestäminen, esimerkiksi turvallisuusvastaavien verkoston 15. kokous ja verkko- ja tietoturva-alan yhteistyöryhmän¹⁶⁹ kokoukset (3) 	<p>(1) Lakisääteiset turvallisuustoimet käytössä (myös oikeus- ja sisäasioiden alan järjestelmien osalta)</p> <p>(2) Turvallisuustietoisuuskehys (vuosi n+1)</p> <p>(3) Henkilöstön vuotuisten turvallisuuskoulutusten järjestäminen</p> <p>(4) Sidosryhmien tiedotustapahtumat</p>	<p>(1) Vähintään 80 % suunnitelluista toimista hyväksytty vuoden 2022 loppuun mennessä</p> <p>(2) Laaditaan turvallisuustietoisuuskehys (n+1) vuoden 2022 loppuun mennessä.</p> <p>(3) Vähintään 80 % suunnitelluista vuotuisista turvallisuuskoulutuksista toteutettu</p> <p>(4) Vähintään yksi ulkoisten sidosryhmien kanssa järjestetty tapahtuma</p>	Tavoitteen mukainen

¹⁶⁹ Verkko- ja tietoturva-alan yhteistyöryhmä perustettiin verkko- ja tietoturvadirektiivillä varmistamaan jäsenvaltioiden välinen yhteistyö ja tietojenvaihto.

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
Toimitilojen hallinnointi				
Kapasiteetin lisäämistä koskeva ohjelma	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Toinen laajennushanke: päivitetty rakennusohjelma, suunnittelupalvelujen laadunvalvontaa koskeva tarjouspyyntö (käynnistäminen kesken) ■ Modulaarinen tietokeskus: kyselyn tarjouspyyntöasiakirjojen hankinta, kyselyn käynnistäminen ■ Virransyötön ja jäähdytyksen parantaminen: virransyöttöä koskeva alustava selvitys saatettu päätökseen, täytäntöönpano käynnistetty, jäähdytys selvityksen vaihe A saatettu päätökseen, vaihe B meneillään. 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) Aikataulu: vihreä (3) Laajuus: vihreä	Muu
Ympäristöasioiden hallinta	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ympäristöpolitiikka, ympäristökatselmus ja EU:n EMAS-sertifiointia koskeva etenemissuunnitelma saatu valmiiksi ■ Energiankulutuksen hillitsemistä koskeva suunnitelma pantu täytäntöön, mukaan lukien vihreä sähkö 	Ympäristöindikaattorit ¹⁷⁰	90 %	Muu
Terveyden ja turvallisuuden hallinta	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Työterveyden ja -turvallisuuden hallintajärjestelmää koskeva etenemissuunnitelma sekä työterveyttä- ja turvallisuutta koskevien periaatteiden ja sisäisten sääntöjen luonnokset saatiin valmiiksi. 	Henkilöstön tyytyväisyys työympäristöön ja työturvallisuuteen	Tyytyväisyystaso 90 % ¹⁷¹	Muu
Toimitiloja koskevat operaatiot ja palvelut	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Toimitiloja koskevien palvelujen toimittaminen operaatioiden tueksi, mukaan lukien palvelujen jatkuva parantaminen seuraamalla ilmoituksia ja vastausaikaa asian päättämiseen asti ■ Rakennusinfrastruktuuriin tehdyt parannukset, joissa keskitytään ydintoimintoihin ja työntekijöiden hyvinvointiin 	Sovellettavien standardien mukaisuus	Mahdollisimman suuri vaatimustenmukaisuus kaikissa viraston toimipaikoissa	Tavoitteen mukainen

¹⁷⁰ Tietotekniikkavirasto aloitti vuonna 2020 veden, energian ja paperin kulutuksen sekä jätteiden tuotannon volumetrinen indikaattorien seurannan, mutta ei pystynyt määrittämään perustasoja vuoteen 2022 asti käytössä olleiden covid-19-rajoitusten vuoksi. Tästä syystä ympäristöindikaattorien perustasot määritetään vuonna 2023, ja niitä käytetään näiden tulosi indikaattoreiden laskennassa ja arvioinnissa sen jälkeen.

¹⁷¹ Arviointi on mahdollista vasta toimien täytäntöönpanon jälkeen, mikä edellyttää työterveyttä ja -turvallisuutta koskevien periaatteiden hyväksymistä vuonna 2023.

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
Logistiikka- ja toimistotarvikepalvelut	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Työtilojen parannukset Strasbourgissa, Illkirchissä ja Tallinnassa Tilojen jakamista koskeva hanke, mukaan lukien 100 työpistettä toimeksisaajille 	(1) Kustannukset (2) Aikataulu (3) Laajuus	(1) Kustannukset: vihreä (2) aikataulu: vihreä (3) laajuus: vihreä	Tavoitteen mukainen
Virkamatkojen hallintaa ja tukea koskevat palvelut	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Virkamatkakokonaisuuden jatkuva parantaminen Uusi matkojen hallinnointipalveluja koskeva puitesopimus 	(1) Asianmukaisesti suoritettut virkamatkat (2) Uusi puitesopimus allekirjoitettu	(1) 100 % (2) 100 %	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu (2) Saavutettu
Organisaation laajusten palveluiden operatiivinen hallinnointi	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Toimintaa koskevien palvelujen ja palvelujen toimittamisen tukeminen 	(1) Loppukäyttäjän kokemus (2) Resurssienhallinta	90 %	Tavoitteen mukainen (1) Saavutettu (2) Saavutettu
Yleinen koordinointi				
Osallistuminen tarkkailijana Schengen-arviointeihin SIS/SIRENE-järjestelmän ja yhteisen viisumipolitiikan aloilla (mukaan lukien VIS-järjestelmä)	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Schengen-arvioinnit: SIS/SIRENE-järjestelmä (6), yhteinen viisumipolitiikka (1) 	(1) Osallistuminen arviointeihin ja panos arviointikertomuksiin	(1) Oikea-aikaiset kannanotot ja vastausten toimittaminen komission aikataulun mukaisesti.	Tavoitteen mukainen → Lisätietoja on kohdassa 1.5.1. Kumppanuudet jäsenvaltioiden, EU:n toimielinten ja elinten kanssa.
Raporttien laatiminen järjestelmien teknisestä toiminnasta ja tilastojen yhdistäminen	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Lakisääteiset raportit SIS-järjestelmästä (2), VIS-järjestelmästä (1) ja Eurodac-järjestelmästä (3) julkaistu 	SIS-, VIS- ja Eurodac-järjestelmiä koskevat lakisääteiset suorituskykyraportit, mukaan lukien tilastoraportit ja nimettyjen viranomaisten luettelot	Raporttien toimittaminen ja julkaiseminen ajoissa	Osittain tavoitteen mukainen Kaikki tavoitteen mukaisia, paitsi päivitetty SIS-viranomaisten luettelo, jota lykättiin järjestelmä käyttöönottoon 7. maaliskuuta 2023 asti. → Lisätietoja on kohdassa 1.5.3.
Suunniteltujen vuosittaisten tutkimukseen ja teknologian seurantaan liittyvien toimenpiteiden toteutus hyväksytyyn tutkimusta ja kehittämistä koskevan etenemissuunnitelman mukaisesti	Toteutunut <ul style="list-style-type: none"> Kaksi tutkimuksen seurantaraporttia julkaistu: ne koskivat rajat ylittävää yhteistyötä rikosoikeudellisissa asioissa tukevaa tekoälyä ("Artificial Intelligence Supporting Cross-Border Cooperation in Criminal Justice", kesäkuu 2022) ja saumatonta matkustamista Euroopan unionissa ("Enabling Seamless Travel to the European Union", joulukuu 2022). 	(1) Tutkimuksen ja teknologian seurantaraportit (2) Osallistuminen tapahtumiin	(1) Julkaistaan vähintään yksi kertomus vuodessa (2) Osallistumisaste (a) toimialan tapahtumat: > 50 osallistujaa (b) vuosikonferenssi: > 120 osallistujaa	Tavoitteen mukainen (1) 2 raporttia julkaistu (2 a) Kesäkuu: 170+ verkossa, 100+ henkilökohtaisesti; lokakuu: 300+ verkossa, 115 henkilökohtaisesti; (2 b) 388 osallistujaa, joista 130 osallistui henkilökohtaisesti

Hanke/tehtävä	Kuvaus vuonna 2022 tuotetuista keskeisistä tuotoksista	Suorituskykyindikaattorit	Suorituskykytavoite	Tilanne ja arvo
	<ul style="list-style-type: none"> Tapahtumat: vuosikonferenssi lokakuussa ja kaksi vuosittaista toimialan pyöreän pöydän tapahtumaa (kesäkuussa ja lokakuussa) 			→ Lisätietoja on kohdassa 1.2.8.
Koulutussuunnitelman toteuttaminen, jotta jäsenvaltioille voidaan tarjota oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien teknistä käyttöä koskevaa koulutusta	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> 48 koulutustapahtumaa, 3 800 osallistujaa, tyytyväisyystaso 90 % Vuotuinen koulutussuunnitelma (70 %), ensi vuoden suunnitelman laatiminen Parannetun oppimisen hallintajärjestelmän käyttöönotto saatu päätökseen, lisäparannus käynnissä. 	Tyytyväisyys jäsenvaltioille järjestettyihin koulutustoiimiin (osallistujakyselyt)	Tyytyväisyystaso: yli 4 (keskiarvo asteikolla 1–6)	<p>Tavoitteen mukainen</p> <p>Tyytyväisyystaso: 5,4</p> <p>→ Lisätietoja on kohdassa 1.5.3. Valmiuksien kehittäminen.</p>
Tutkimustulosten integrointi sovellusten elinkaareen	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> Osallistuminen muuttoliike- ja sisäasioiden pääosaston ja eurooppalaisen sisäisen turvallisuuden innovaatiokeskuksen valvomiin hankkeisiin Osallistuminen tietotekniikkaviraston tekoälytyöryhmän kokouksiin (3) ja biometriikkatyöryhmän kokouksiin. 	<p>(1) Teknologiakatsaukset (johdon tai operaatioiden pyynnöstä)</p> <p>(2) Yhteistyö neuvoa-antavien ryhmien kanssa</p> <p>(3) Teknologiahankkeet</p>	<p>(1) Vähintään 2–3 katsausta toimitetaan vuosittain</p> <p>(2) Vähintään yksi esittely kullekin neuvoa-antavalle ryhmälle (vuosittain)</p> <p>(3) Ydinryhmän osa vähintään yhdessä laajamittaisessa teknologiahankkeessa</p>	<p>Tavoitteen mukainen</p> <p>(1) Saavutettu</p> <p>(2) Saavutettu</p> <p>(3) Saavutettu</p> <p>→ Lisätietoja on kohdassa 1.2.8.</p>
EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman osien täytäntöönpanon tukeminen	<p>Toteutunut</p> <ul style="list-style-type: none"> EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman täytäntöönpanoa koskevan työohjelman painopisteiden määrittely Sisäisen turvallisuuden alan tutkimusehdotusten arviointi 	<p>(1) EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman työohjelman temaattiset painopisteet</p> <p>(2) Hankkeiden esittelyt henkilöstölle ja sidosryhmille</p> <p>(3) Tietotekniikkavirastolle delegoidut EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman hankkeet</p>	<p>(1) Hallintoneuvosto ja asiaankuuluvat neuvoa-antavat ryhmät hyväksyvät yhden EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman temaattisten painopisteiden kokonaisuuden</p> <p>(2) Esitellään vähintään 2 hanketta (mukaan lukien tulokset)</p> <p>(3) Hankkeiden toteuttaminen sovitun laajuuden, tavoitteiden ja aikataulun mukaisesti</p>	<p>Tavoitteen mukainen</p> <p>(1) Saavutettu</p> <p>(2) Saavutettu</p> <p>(3) Saavutettu</p> <p>→ Lisätietoja on kohdassa 1.2.8. Innovointi, tutkimus ja kehittäminen.</p>

Liite X. Kertomus asiakirjapyynnöistä

Toimintansa avoimuuden varmistamiseksi tietotekniikkaviraston on julkistettava tiedot kaikista toimistaan edellyttäen, että julkistaminen ei vaaranna sen operaatioiden tavoitteita. Virasto oli vuonna 2022 edelleen sitoutunut takaamaan avoimuuden kaikissa toimissaan, prosesseissaan ja päätöksenteossaan. Virasto noudatti korkeinta hyvän hallintotavan tasoa ja kaikkia oikeudellisia vaatimuksia.¹⁷²

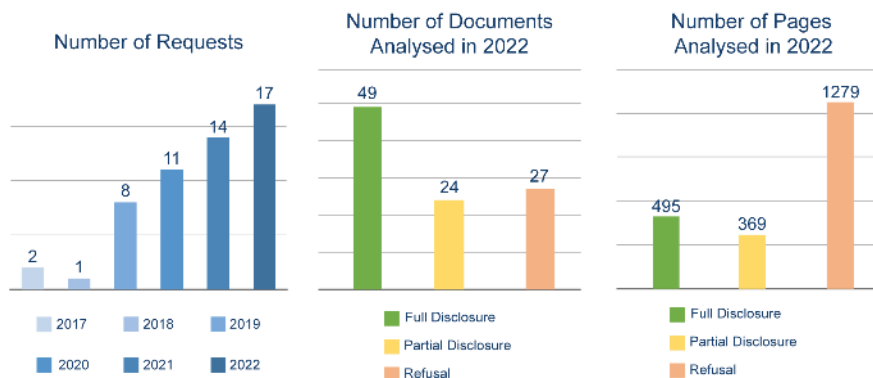
Kertomus asiakirjapyynnöistä

Virasto on sitoutunut takaamaan avoimuuden kaikissa toimissaan, prosesseissaan ja päätöksenteossaan, myös asiakirjojen saamista yleisön tutustuttavaksi koskevassa menettelyssä. Virasto noudatti vuonna 2022 korkeinta hyvän hallintotavan tasoa ja kaikkia asetuksessa (EY) N:o 1049/2001¹⁷³ vahvistettuja määräaikoja.

Vuonna 2021 virasto sai 17 asiakirjapyyntöä eli enemmän kuin aiempina vuosina. Yhdessätoista tapauksessa virasto pyysi hakijoita täsmentämään hakemustaan asetuksen (EY) N:o 1049/2001 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Kuudessa tapauksessa virastolla ei ollut kaikkia tai joitakin pyydettyjä asiakirjoja eikä se siksi voinut antaa asiakirjaa tutustuttavaksi (tai kieltäytyä antamasta sitä). Hakijoille ilmoitettiin asiasta asianmukaisesti ja heidät ohjattiin mahdollisuuksien mukaan tutustumaan julkisesti saatavilla oleviin tietoihin ja ottamaan yhteyttä asianmukaisiin toimielimiin.

Tietotekniikkavirasto analysoi vuoden aikana kaikkiaan 100 asiakirjaa, joista 49 annettiin kokonaan hakijoiden saataville, 24 julkistettiin osittain niin, että osia asiakirjoista oli poistettu, ja 27:ää asiakirjaa ei annettu saataville. Näissä asiakirjoissa oli yhteensä 2 143 sivua, joista 495 julkaistiin kokonaisuudessaan ja 369 osittain, ja jäljellä olevia 1 279:ää sivua ei annettu saataville.

KÄÄNNÖS

<i>Number of requests</i>	<i>Käsiteltyjen pyyntöjen määrä</i>
<i>Number of documents analysed in 2022</i>	<i>Vuonna 2022 analysoitujen asiakirjojen määrä</i>
<i>Number of pages analysed in 2022</i>	<i>Vuonna 2022 analysoitujen sivujen määrä</i>
<i>full disclosure</i>	<i>Täydellinen julkistaminen</i>
<i>partial disclosure</i>	<i>Osittainen julkistaminen</i>
<i>refusal</i>	<i>Pyyntö hylätty</i>

¹⁷² Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun **asetuksen (EY) N:o 1049/2001** 17 artiklaa sanamuodoltaan vastaavan hallintoneuvoston 28. kesäkuuta 2012 tekemän päätöksen 17 artiklan sekä viraston **perustamisasetuksen** 34 artiklan mukaisesti tietotekniikkavirasto liittää vuosikertomukseen kertomuksen asiakirjoihin tutustumista koskevista pyynnöistä. Kertomus sisältää niiden tapausten määrän, joissa toimielin on kieltäytynyt antamasta asiakirjoja tutustuttavaksi ja näiden kieltäytymisten perustelut.

¹⁷³ Euroopan parlamentin ja neuvoston **asetus (EY) N:o 1049/2001**, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, **Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi** (EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43–48).

Se, että tietotekniikkavirasto teki tekstin osittain lukukelvottomaksi ja kieltäytyi antamasta asiakirjoja saataville, perustui asetuksen (EY) n:o 1049/2001 4 artiklassa tarkoitettuihin poikkeuksiin, erityisesti yksityisyyden suojaan ja henkilön koskemattomuuden suojaan (henkilötietojen suoja koskevan asiaankuuluvan EU:n lainsäädännön mukaisesti¹⁷⁴), yleistä turvallisuutta koskevan yleisen edun suojelemaan, kansainvälisten suhteiden suojelemaan, käynnissä olevan päätöksenteon suojelemaan ja kaupallisten etujen suojelemaan.

On syytä huomata, että 27 asiakirjasta, joita virasto kieltäytyi antamasta tutustuttavaksi vuonna 2022, 26 liittyi viraston kehittämien ja hallinnoimien laaja-alaisten tietojärjestelmien teknisiin näkökohtiin. Koska näiden asiakirjojen luovuttaminen yleisölle paljastaisi teknisiä ja arkaluonteisia tietoja järjestelmistä, pyydettyjen asiakirjojen luovuttamisesta oli kieltäydyttävä yleistä turvallisuutta koskevan yleisen edun suojaamiseksi.

Virastoa ei pyydetty tarkistamaan alkuperäisiä päätöksiään. Viraston päätöksiin asiakirjojen saamisesta tutustuttavaksi ei myöskään haettu muutosta EU:n tuomioistuimissa. Virastosta ei myöskään esitetty asiakirjapyyntöjen käsittelyn osalta kanteluita Euroopan oikeusasiamiehelle.

Myös muut EU:n elimet kuulivat virastoa vuonna 2022 viisi kertaa asiakirjojen saamisesta tutustuttavaksi asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Tämä oli vähemmän kuin vuonna 2021.

Muut asiakirjapyyntöihin liittyvät toimet

Virasto pyrkii jatkuvasti takaamaan, että lakisääteisten vaatimusten noudattaminen on täydellistä, ja parantamaan asiakirjapyyntöjen käsittelykäytäntöä. Virasto jatkaa tässä yhteydessä asiakirjajulkisuutta koskevien käytännön järjestelyjen arviointia, jotta prosessin tehokkuutta ja operatiivista vaikuttavuutta voitaisiin parantaa. Tältä osin virasto saavutti vuonna 2022 useita välitavoitteita, joilla varmistetaan tulevien asiakirjapyyntöjen sujuva käsittely.

Tietotekniikkaviraston hallintoneuvosto hyväksyi 24. maaliskuuta 2022 päätöksen nro 2022-090 käytännön järjestelyistä, jotka koskevat viraston hallussa olevien asiakirjojen julkista saatavuutta. Tärkeimpänä tavoitteena on vahvistaa asetuksen (EY) N:o 1049/2001 soveltamista koskevat käytännön järjestelyt, jotta voidaan varmistaa hyvän hallintotavan ja asiakirjajulkisuutta koskevien korkeiden vaatimusten noudattaminen ottaen huomioon viraston erityisluonne ja toimeksianto.

Toukokuussa 2022 viraston oikeusasioiden jaosto, joka on tietotekniikkaviraston asiakirjajulkisuutta käsittelevä ryhmä, järjesti asiasta verkkotiedotustilaisuuden, jonka tarkoituksena oli antaa viraston henkilöstölle yleiskuva äskettäin hyväksytystä sisäisestä oikeudellisesta kehyksestä, alustavia hakemuksia koskevasta menettelystä, asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklaan perustuvista poikkeuksista asiakirjoihin tutustumista koskeviin oikeuksiin ja mahdollisista oikeudellisista seurauksista.

Toimitusjohtaja hyväksyi 22. syyskuuta 2022 asiakirjajulkisuutta koskevat ohjeet, joissa hahmotellaan asiakirjajulkisuuteen liittyvien työtehtävien jakaminen virastossa, jotta virasto voi hoitaa asiakirjajulkisuuteen liittyvät tehtävänsä.

Toimitusjohtaja hyväksyi 11. lokakuuta 2022 päätöksen asiakirjajulkisuutta käsittelevien yhteyshenkilöiden nimityksestä osaksi asiakirjajulkisuuden koordinaattorin valvomaan osastojen välistä verkostoa, jotta osastot voivat käsitellä asiakirjapyyntöjä omilla toiminta-aloillaan. Kaikki äskettäin nimitetyt asiakirjajulkisuutta käsittelevät yhteyshenkilöt kutsuttiin osallistumaan asiakirjajulkisuutta koskevaan vuotuisen pakolliseen koulutukseen, jonka oikeusasioiden jaosto järjesti lokakuussa 2022. Julkisen hallinnon Eurooppa-instituutin asiantuntijan pitämässä koulutustilaisuudessa esitettiin yleiskatsaus asetuksen (EY) N:o 1049/2001 teoreettisista ja käytännön näkökohdista. Viraston asiakirjajulkisuutta käsittelevä ryhmä piti lisäksi marraskuussa 2022 tiedotustilaisuuden tietotekniikkaviraston asiakirjajulkisuutta käsittelevistä yhteyshenkilöistä. Tarkoituksena oli esitellä yhteyshenkilöiden roolit eri prosesseissa ja tehostaa asiakirjajulkisuutta käsittelevän ryhmän ja yhteyshenkilöiden välistä yhteistyötä.

¹⁷⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston **asetus (EU) 2018/1725**, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta **unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä** ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39–98).

Liite XI. Kestävyyttä koskevat aloitteet

Kestävyysskysymykset ovat saamassa yhä enemmän painoarvoa, ja julkishallinnon instituutioita kehoitetaan olemaan tässä asiassa ennakoivampia ja avoimempia ja olemaan mahdollisuuksien mukaan esimerkkinä kestävyysaasteisiin vastaamisessa.

Tietotekniikkavirasto on tietoinen vastuustaan julkisyhteisönä, ja se on toteuttanut useita toimenpiteitä kestävyuden parantamiseksi. Näitä ovat muun muassa energiatehokkuuden edistäminen suunnittelemalla ja rakentamalla energiatehokas älyrakennus viraston Tallinnassa sijaitsevaa toimipaikkaa varten sekä laatimalla energiansäästöä koskeva toimintasuunnitelma. Tietotekniikkavirastolla on ainutlaatuinen rooli, ja se aikoo edistää jatkossakin Schengen-alueen turvallisuutta ja liikkumisvapautta toimeksiantonsa ja keskeisten operatiivisten toimien avulla.

Kestävyyttä koskevat aloitteet

Tietotekniikkaviraston panos energiatehokkuuteen: Energiankulutuksen hillitsemistä koskeva toimintasuunnitelma

Tietotekniikkavirasto hyväksyi vuonna 2022 energiankulutuksen hillitsemistä koskevan toimintasuunnitelman, jonka tavoitteena on vähentää energiankulutusta kaikissa viraston tiloissa. Suunnitelmassa keskitytään energiankulutuksen vähentämiseen seuraavilla aloilla:

- **tilojen lämmitys:** lämpötilan alentaminen tarvittaessa,
- **tilojen jäähdytys:** ilmastointi-/jäähdytysjärjestelmän oletuslämpötilan nostaminen
- **tilojen valaistus:** toimistovalaisuksen voimakkuuden vähentäminen ja käytävien valaisuksen käytön minimointi
- **IT-laitteet:** laitteiden sammuttaminen, kun ne eivät ole käytössä.

Tietotekniikkavirasto panostaa energiatehokkuuteen: toimipaikka vihreässä älyrakennuksessa

Tietotekniikkaviraston perustamisen yhteydessä yksi sen ensisijaisista tavoitteista oli varmistaa, että sen palvelujen tukena on nykyaikainen, älykäs ja vihreä infrastruktuuri. Tämän perusteella virasto suunnitteli ja rakensi Tallinnassa sijaitsevaa päätoimipaikkaansa varten vihreän ja älykkään rakennuksen. Viraston päätoimipaikassa yhdistyvät innovatiivisesti kestävä vihreä infrastruktuuri, ergonomiset työasemat ja nykyaikaiset yhteistyötilat, minkä ansiosta se edustaa malliesimerkkiä julkisten rakennusten rakentamisesta ja hallinnoinnista Virossa ja myös muualla Euroopassa.

Rakentamisessa hyödynnettiin innovatiivisia ratkaisuja, jotka mahdollistavat energiatehokkuuden ja energiansäästöt aina, kun mahdollista. Esimerkiksi toimistojen ilmanlaatua parannetaan yli 200 huonekasvilla, jotka on sijoitettu järjestelmällisesti koko rakennukseen siten, että ilmankostuttimia ja -puhdistimia ei tarvita. Käytössä on innovatiivinen lattialämmitysjärjestelmä, jota tuetaan käsittelemällä palvelinhuoneesta talteen otettua lämmintä ilmaa lämmönvaihtimilla. Tätä järjestelmään käytetään myös ulkoilman esilämmittämiseen ennen sen sisäänvirtausta. Kaikki valaistukseen liittyvät ratkaisut, myös ulkovalaistus, perustuvat LED-tekniikkaan, ja ne on liitetty rakennuksen hallintajärjestelmään, mikä mahdollistaa valaistuksen hallinnan ja ohjelmoinnin eri tarpeisiin.

Vuonna 2021 tietotekniikkavirasto sai yhden korkeimmista julkishallinnon tunnustuksista EU:n tasolla – EU:n julkisen sektorin palkinnon (toinen sija luokassa ”Vihreä julkishallinto”) Tallinnassa sijaitsevasta toimipaikastaan. Palkinnon perusteluissa hankesuunnittelun lähestymistapaa pidettiin esimerkillisenä ja kiitettiin hankkeen toteuttamisen, viestinnän ja vaikutusten inspiroivaa mallia, jota tukivat henkilöstölle kohdennettu tiedotus ja koulutus resurssien kestävästä käytöstä ja hallinnasta.

Tietotekniikkaviraston panos Schengen-alueen turvallisuuteen ja vapaaseen liikkuvuuteen

EU jatkaa tulevina vuosina sisäisen turvallisuuden ylläpitämistä kansalaistensa, asukkaidensa, vierailijoidensa, alueensa ja infrastruktuurinsa suojelemiseksi. Tämän tavoitteen tukemiseksi tietotekniikkaviraston toimeksiannolla ja keskeisillä operatiivisilla toimilla pyritään vahvistamaan EU:n ulkorajoja edistämällä muuttoliikkeen hallintaa ja sisäistä turvallisuutta koskevia aloitteita ja tukemalla Euroopan turvapaikkajärjestelmän uudistusta.

Kyky vastata jatkuvasti muuttuviin turvallisuusuuhkiin (terrorismiin, järjestäytyneeseen rikollisuuteen ja kyberrikollisuuteen) edellyttää oikea-aikaista ja kattavaa tietojenvaihtoa asiaankuuluvien kansallisten ja EU:n viranomaisten välillä. Tässä auttavat parhaiten nykyaikaiset tietojärjestelmät. Uudet järjestelmät, jotka on tarkoitus ottaa käyttöön vuosina 2023–2024 (EES, ETIAS ja ECRIS-TCN), tukevat kaikkia näitä operatiivisia tarpeita ja tarjoavat integroidun älykkään lähestymistavan Euroopan sisäisen turvallisuuden varmistamiseen.

Lisäksi tietotekniikkaviraston työ perustuu komission Schengen-strategiaan, jonka tavoitteena on vahvistaa ja parantaa maailman suurimman vapaan liikkuvuuden alueen, Schengen-alueen, kestävyttä. Periaatteessa kaikki tietotekniikkaviraston hallinnoimat oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmät toimivat korvaavina toimenpiteinä vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi Schengen-alueella. Siksi niiden jatkuva kehittäminen on ensiarvoisen tärkeää EU:lle ja tietotekniikkavirastolle.

Kestävyysraportointi

Kestävyysraportoinnilla tarkoitetaan ympäristöön liittyvien, sosiaalisten ja taloudellisten indikaattorien vapaaehtoista julkistamista. Siinä esitetään tietoja organisaation edistymisestä kestävyystavoitteiden saavuttamisessa.

Tietotekniikkavirasto aikoo julkaista kestävyyttä koskevat tietonsa vuoden 2023 konsolidoidussa vuotuisessa toimintakertomuksessa tunnustetun kestävyysraportointikehyksen mukaisesti. Raportointikehys valitaan vuoden 2023 aikana sen jälkeen, kun on analysoitu tietotekniikkaviraston yhteensopivuutta julkisten organisaatioiden yleisimmin käyttämien kehysten ominaisuuksien kanssa. Ensimmäisessä vuoden 2023 kestävyysraportissa on suppea yleiskatsaus viraston raportoimista tiedoista. Tavoitteena on lisätä avoimuutta viraston aloitteista, jotka koskevat sosiaalista, inhimillistä ja ympäristöön liittyvää pääomaa. Jatkossa tavoite on kunnianhimoisempi, ja tarkoituksena on lisätä julkistettavien tietojen määrää sekä selvittää, miten kestävyysraportointi voi osaltaan vahvistaa viraston pitkän aikavälin strategiaa.

Käsikirjoitus on valmistunut kesäkuussa 2023.

Ensimmäinen versio

Tietotekniikkavirasto tai kukaan tietotekniikkaviraston puolesta toimiva henkilö ei ole vastuussa seuraavien tietojen mahdollisesta käytöstä.

©eu-LISA, 2023

Aineistoa lainattaessa on mainittava lähde. Sellaisten osien käyttöön tai jäljentämiseen, jotka eivät ole tietotekniikkaviraston omistuksessa, voi olla tarpeen pyytää lupa suoraan asianomaisilta oikeudenhaltijoilta.

Kannen ja osioiden sivujen suunnittelu:
Michele Polerá, Olivettin innoittamana.